

VŨ VĂN MẪU

*Giáo - sư
thạc - sĩ luật - học*

NGUYỄN VĂN TRÁC

Thâm - phán

ĐÀO VĂN TẬP

Luật - sư

TỪ-ĐIỂN PHÁP-VIỆT

PHÁP-LUẬT - CHÍNH-TRỊ - KINH-TẾ

DICTIONNAIRE FRANÇAIS - VIETNAMIEN
DES SCIENCES JURIDIQUES - POLITIQUES - ÉCONOMIQUES

Nhà sách **VINH-BAO** xuất-bản

1955

Gouvernement — —
Reconnaissance — —

Chính-phủ thực-tại.
 nh. *Reconnaissance de facto*.

DÉFAITE

— Sự thua trận, sự bại-trận, sự thất-bại.
 — Có thoái-hác.

DÉFAITISME

— Sự chủ-bại, sự tín-bại; chủ-trương bại-trận, chủ-trương thất-bại.

DÉFAITISTE

— Người chủ - bại, người tín - bại, người chủ-trương bại-trận (h. thất-bại).

DÉFALCATION

— Sự khấu-trừ.

DÉFALQUER

— Khấu-trừ.

DÉFAUT

— Sự thiếu, sự khiếm - khuyết; khuyết-điểm.
 — Sự khuyết-tịch.

Donner —

Tuyên-phán khuyết-tịch.

Faire —

Khuyết-tịch.

Jugement par —

Án-vấn khuyết-tịch.

Rabattre un —

Thu-hồi khuyết-tịch.

— *caché*

Khuyết-điểm âm-tàng.

— *congé*

Nguyên-đơn khuyết-tịch.

— *contre avoué*

Đại-tụng khuyết-tịch.

— *contre partie*

Đương-sự khuyết-tịch.

— *de capacité*

Thiếu năng-lực, năng-lực khiếm-khuyết.

— *de forme*

Khuyết-điểm về hình-thức.

— *de publication*

Thiếu công-bố, công-bố khiếm-khuyết.

— *de transcription*

Thiếu đăng-ký, đăng-ký khiếm-khuyết.

— *du défendeur*

Bị-đưa khuyết-tịch.

— *du demandeur*

Nguyên-đơn khuyết-tịch.

-- *faute de comparaitre*

Khuyết-tịch vì bất xuất-đình.

— *faute de conclure*

Khuyết-tịch vì thiếu lý-đoán.

-- *faute de constitution d'avoué*

Khuyết-tịch vì không tuyển-nhiệm đại-tụng.

-- *profit-joint*

Khuyết-tịch hợp-lỗ, khuyết-tịch liên-thâm.

DÉFAUTE-- *de droit*-- Sự vi-bội phận-sự (xưa).
Bất-khăng xử-phân (xưa).**DÉFAVEUR***Action tombée en — à la
Bourse*-- Sự mất tín-nhiệm, sự thất-sủng
Cổ-phần mất giá tại dịch-khoán-sở.**DÉFAVORABLE***Avis —**Balance —**Change —**Circonstances —**Rapport —**Vote —*-- Chống, nghịch, phản-kháng.
-- Bất-thuận-lợi, bất-lợi.
-- Bất-ưng-thuận.
 Ý-kiến bất-ưng-thuận.
 Bình-chuẩn biểu nghịch-sai.
 Hối-đoái bất-lợi.
 Hloàn-cảnh bất-thuận-lợi.
 Báo-cáo bất-lợi.
 Biểu-quyết phản-kháng.**DÉFECTIBLE**

-- Sơ-suất, bất-toàn.

DÉFECTION

-- Sự bội-thoái.

DÉFECTIONNAIRE

-- Người bội-thoái.

DÉFECTIONNER

-- Bội-thoái.

DÉFENDEUR-- *au civil*-- *éventuel*-- Bị-đơn.
 Bị-đơn dân-sự.
 Bị-đơn vị-tất.**DÉFENDRE**-- *ses droits*-- *un accusé*-- *une politique*-- *une ville*-- Phòng-thủ ; bảo-vệ.
-- Bệnh-vực ; bào-chữa ; biện-hộ.
-- Cấm, cấm-chỉ.
 Bệnh-vực quyền-lợi của mình.
 Biện-hộ cho bị-cáo.
 Bệnh-vực một chính-sách.
 Phòng-thủ một đô-thị.**DÉFENDS**-- Sự cấm thả súc-vật.
-- Sự cấm đốn rừng.

DÉFENS

— nh. DÉFENDS.

DÉFENSE

Droit de la —
Invoquer une —
Légitime —

Ministère de la — *natio-*
nale
 — *aérienne*
 — *à exécution provisoire*
 — *contre avion (DCA)*

-- *d'affiches*
 — *de l'accusé*
 — *d'un droit*
 — *économique*
 — *formelle*
 — *nationale*
 — *passive*
 — *personnelle*

— Sự phòng-thủ ; sự phòng-vệ, sự bảo-vệ.
 — Sự bênh-vực ; sự bào-chữa ; sự biện-hộ.
 — Bền bị ; bền biện-hộ.
 — Kháng-biện.
 — Sự cấm, sự cấm-chỉ.
 Quyền biện-hộ.
 Trưng-dẫn một kháng-biện.
 Phòng-vệ chính đáng, bảo - vệ chính-đáng.
 Bộ quốc-phòng.

Phòng-không.
 Kháng thi-hành tậm.
 Phòng-thủ chống phi-cơ (cao-xu).
 Cấm yết-thị.
 Biện-hộ cho bị-cáo.
 Bênh-vực quyền-lợi.
 Bảo-vệ kinh-tế.
 Nghiêm-cấm.
 Quốc-phòng.
 Phòng-thủ thụ-động.
 Phòng-thân, tự-vệ.

DÉFENSES

-- Kết-luận (xưa).
 — Án cấm thi-hành (xưa).

DÉFENSEUR

Avocat —
 — *de l'accusé*
 — *de la constitution*
 — *de la loi*
 — *de la veuve et de l'orphelin*
 — *d'office*

— Người phòng-vệ, người bảo-vệ.
 — Người bênh-vực, người bào-chữa, người biện-hộ.
 Luật-sư biện-hộ.
 Người biện-hộ cho bị-cáo.
 Người bảo-vệ hiến-pháp.
 Người bảo-vệ pháp-luật.
 Người bênh-vực quả - phụ và cô-nhi.
 Người biện-hộ thụ-cử.

DÉFENSIF*Arme --**Zone --*

- Phòng-thủ, phòng-vệ.
- Khí-giới phòng-vệ.
- Khu phòng-thủ.

DEFENSOR

- Giám-sát-quan (Cổ La-mã).

DÉFÉRENCE

- Sự cung-kính.

DÉFÉRENT

- Cung-kính.

DÉFÉRER*— en justice**— un commandement**— une cause à un tribunal**— une dignité**— un serment*

- Ban cho.
- Đưa ra.
- Thách.
Đưa ra tòa.
Ra mệnh-lệnh.
Giao vụ kiện cho tòa-án.
Ban chức-tưóc.
Thách thề.

DÉFI

- Sự thách đấu (xưa).
- Sự thách.

DÉFIANCE

- Sự thách đấu (xưa).
- Sự lược-đoạt sau khi thách đấu (xưa).
- Sự ngờ-vực.

DÉFICIENCE

- Sự thiếu, sự khuyết-phạp.

DÉFICIT*— budgétaire**— de caisse**— d'exploitation**— financier*

- Sự hụt, sự thiếu, sự thiếu-hụt ; sự lỗ vốn, sự thua-lỗ.
- Số thiếu-hụt, kiểm-ngạch.
Ngân-sách thiếu-hụt ; kiểm-ngạch ngân-sách.
Ngân-quĩ thiếu-hụt ; kiểm-ngạch ngân-quĩ.
Kinh-doanh thua-lỗ ; kiểm-ngạch kinh-doanh.
nh. Déficit budgétaire.
Tài-chính thiếu-hụt ; kiểm-ngạch tài-chính.

DÉFICITAIRE

- Thiếu-hụt ; lỗ vốn, thua-lỗ.

<i>Entreprise</i> —	Doanh-nghiệp thua-lỗ.
DÉFILÉ	— Diễn-hành.
— <i>militaire</i>	Diễn-binh.
DÉFINI	— Định rõ, xác-định ; đặc-định.
DÉFINIR	— Định-nghĩa.
	— Định rõ, xác-định ; đặc-định.
DÉFINITIF	— Chung-quyết.
<i>Jugement</i> —	Án chung-quyết.
<i>Victoire</i> —	Thắng-lợi chung-quyết.
DÉFINITION	— Định-nghĩa.
— <i>causale</i>	Định-nghĩa nhân-quả.
— <i>distinctive</i>	Định-nghĩa phân-biệt.
— <i>formelle</i>	Định-nghĩa hình-thức.
— <i>nominale</i>	Định-nghĩa duy-danh.
— <i>réelle</i>	Định-nghĩa thực-chất.
DÉFLATION	— Sự thu-súc tiền giấy.
DÉFLORER	— Phá tán.
DÉFORMATION	— Sự biến-dạng, sự biến-hình.
	— Sự thiên-lệch, sự thiên-nhiêm.
— <i>de l'esprit</i>	Thiên-nhiêm trí-não.
— <i>professionnelle</i>	Thiên-nhiêm chức-nghiệp.
DÉFRANCISATION	— Sự làm mất Pháp-tịch.
DÉFRANCISER	— Làm mất Pháp-tịch.
DÉFRICHEMENT	— Sự khẩn-hoang.
DÉFRICHER	— Khẩn-hoang.
DÉFUNT	— Đã chết, đã mất, quá-cổ, quá-vãng, mệnh-một.

DÉGAGEMENT— *des cadres*— *x. DÉGAGER.*

Chính-giảm các ngạch.

DÉGAGER— *sa parole*— *sa responsabilité*

— Mở ; gỡ.

— Dọn cho quang.

Gỡ lời hứa.

Gỡ trách-nhiệm.

DÉGAT— *matériel*

— Tồn-hại, hao-tồn.

Tồn-hại vật-chất.

DÉGÉNÉRATION

— Sự biến-tính, sự biến-chất.

— Sự thoái-hóa ; sự suy-đổi.

DÉGÉNÉRÉ*Peuple* —

— Biến-tính ; biến-chất.

— Thoái-hóa ; suy-đổi.

Dân-tộc thoái-hóa.

DÉGÉNÉRER— *x. DÉGÉNÉRATION.***DÉGRADATION**— *civique*— *de chemins*— *de la situation*— *de monuments*— *militaire*— *nationale*

— Sự hủy-hoại.

— Sự tước-đoạt.

— Sự suy-bại.

Tước-quyền công-dân, tước-đoạt công-quyền.

Hủy-hoại đường-xá.

Tình-trạng liệt-m-suy.

Hủy-hoại lâu-đài.

Tước-đoạt binh-quyền.

Tước quyền quốc-dân.

DEGRÉ*Double* — *de juridiction*— *de civilisation*— *de développement*— *de juridiction*— *de l'échelle sociale*— *de parenté*— *d'instruction*

— Cấp-bậc, đẳng-cấp.

— Trình-độ.

Lưỡng-cấp tài-phán.

Trình-độ văn-minh.

Trình-độ phát-triển.

Cấp-bậc tài-phán-sở.

Đẳng-cấp xã-hội.

Thán-đẳng.

Trình-độ học-vấn.

- *prohibé*
- *successible*
- *supérieur*

Thân-đẳng cấm-hôn.
Thân-đẳng được thừa-kế.
Bậc trên, thượng-cấp, thượng-đẳng.

DÉGRESSIF

Impôt —

- Giảm dần, lũy-giảm.
- Thuế lũy-giảm.

DÉGRÈVEMENT

- *à titre gracieux*
- *d'impôt*
- *d'office*
- *d'un immeuble*
- *général*
- *individuel*
- *par la voie contentieuse*
- *particulier*
- *pour chômage d'usine*
- *pour dette*
- *pour perte de récolte*

- Sự giảm-miễn ; sự giảm - miễn thuế-vụ, sự giảm thuế.
- Sự giải-áp.
- Ân-trạch giảm-miễn.
- Giảm-miễn thuế-vụ, giảm thuế.
- Đương-nhiên giảm-miễn.
- Giải-áp bất-động-sản.
- Giảm-miễn tổng-quát.
- Giảm-miễn cá-nhân.
- Giảm-miễn tài-phần.
- Giảm-miễn đặc-vụ.
- Giảm thuế vì hưu-nghiệp.
- Giảm thuế vì thiếu nợ.
- Giảm thuế vì mất mùa.

DÉGREVER

— *une marchandise*

- *x. DÉGRÈVEMENT.*

Giảm thuế hàng-hóa.

DÉGUERPIR

- Dời bỏ.
- Phao-khí.

DÉGUERPISSEMENT

- *d'un héritage*
- *d'un immeuble*
- *forcé*
- *volontaire*

- Sự dời bỏ, sự dời đi, sự trục-khí.
- Sự phao-khí.
- Phao-khí di-sản.
- Dời khỏi bất-động-sản.
- Bắt-buộc dời đi.
- Cưỡng-bách phao-khí.
- Tự-ý dời bỏ.
- Tự-ý phao-khí.

DÉGUERPISSEUR

- Người phao-khí.

DÉGUISE

- Giả-vờ, giả đò.
- Giả-trang, cải-trang, hóa-trang ; trá-hình.

DÉGUISEMENT

— *d'une donation sous l'apparence d'une vente*

— Sự giả-trang, sự cải-trang, sự hóa-trang; sự trá-hình. Trá-hình tặng-dữ thành mãi-mại.

DÉGUISER

Se —

— *x. DÉGUISEMENT.*

— Giả-vờ, giả-đồ. Giả-trang; trá-hình.

DÉJUGER (SE)

Le tribunal s'est déjugé

— Tự phản-quyết, tự phản-ngự. Tòa-án tự phản-ngự.

DE JURE

— Theo luật, luật-định, pháp-định.

DÉLABREMENT

— *d'une maison*

— Sự hư-nát. Tình-trạng hư-nát của ngôi nhà.

DÉLAI

A bref —

Computation des —

Demander un —

Expiration du —

Fixer un —

Inobservation du —

Proroger un —

Sans —

— *congé*

— *d'ajournement*

— *d'appel*

— *de congé*

— *de date*

— *de distance*

— *de faveur ou indulg*

— *de forclusion*

— *de grâce*

— *de pourvoi en cassation*

— *de pourvoi en revision*

— *de préavis*

— *de prescription*

— Hạn, thời-hạn, kỳ-hạn, định-hạn.

Trong thời-hạn ngắn, đoán-hạn. Cách tính thời-hạn.

Xin kỳ-hạn.

Mãn-hạn.

Định thời-hạn.

Bất-tuân thời-hạn.

Triển-hạn.

Vô kỳ-hạn.

Thời-hạn bãi-ước.

Thời-hạn triệu-hoán.

Thời-hạn chống-án, thời-hạn

tháng-cáo.

Thời-hạn bãi-tố.

Thời-hạn nhật-kỳ.

Kỳ-hạn đi đường, kỳ-hạn khoảng cách.

Ấn-hạn xuất-thuyền.

Thời-hạn thất-quyền.

Thời-hạn ân-huệ, ân-hạn.

Thời-hạn thượng-tố phá-án.

Thời-hạn thượng-tố tái-thẩm.

Thời-hạn dự-báo.

Kỳ-hạn thời-hiệu, định-hạn thời-hiệu.

- de procédure
- de repentir
- de rigueur
- de viduité

- déterminé
- d'opposition
- expiré
- franc

- incertain
- indéterminé
- légal
- ordinaire
- péremptoire
- pour délibérer
- préfix
- prolongé

- Thời-hạn thủ-tục.
- Thời-hạn hối-cải.
- Kỳ-hạn bắt-biến.
- Thời-hạn ở góa, thời-hạn cư-xương, thời-hạn quả-cư.
- Thời-hạn nhất-định.
- Thời-hạn kháng-án.
- Hết hạn, mãn-hạn, mãn-kỳ.
- Thời-hạn trọn, thời-hạn viên-mãn.
- Thời-hạn vô-định.
- Thời-hạn vô-định-kỳ.
- Thời-hạn pháp-định.
- Thời-hạn thông-thường.
- Kỳ-hạn cưỡng-định.
- Thời-hạn suy nghĩ.
- Thời-hạn tiên-định.
- Thời-hạn triển-kỳ, triển-hạn

DÉLAISSEMENT

- Action en —
- Avis de —
- d'enfant
- des objets assurés
- d'un immeuble hypothé-
qué au créancier qui
exerce le droit de suite
- maritime
- par hypothèque

- Sự bỏ, sự phóng-khí, sự phao-khí, sự phế-khí.
- Sự phao-nhượng.
Tổ-quyền phao-khí.
Báo-trí phao-khí.
Bỏ con.
Phao-nhượng vật bảo-hiêm.
Phế-khí bất-động-sản đề-đương
cho trái-chủ hành-sử quyền
truy-lý.
Phao-khí dương-hải.
Phao-nhượng vì đề-đương.

DÉLATEUR

- Người mật-cáo.

DÉLATION

- de serment
- légale
- publique
- secrète

- Sự mật-cáo ; sự tố-giác.
- Sự đề-thệ.
Đề-thệ.
Tố-giác pháp-định.
Tố-giác công-khai.
Tố-giác bí-mật.

DÉLÉGANT

- Người ủy - phó, người ủy - phái,
người ủy-nhiệm.

DÉLÉGATAIRE*-- de solde*

- Người hưởng ủy-phó (ủy-phái, ủy-nhiệm).
Người được ủy-lương.

DÉLÉGATION*Agir en vertu de la —
Commissaire aux — judi-
ciaires**Par — de la puissance
publique**— administrative**— de créance**— de pouvoir**— des contributions**— des finances**— de solde**— écrite**— financière**— imparfaite**— judiciaire**— législative**— municipale**— parfaite**— spéciale*

- Sự ủy-nhiệm, sự ủy-phái, sự ủy-phó.

- Ủy-nhiệm hội, ủy-viên đoàn, phái-đoàn, phái-bộ.

- Khu đại-lý.

Hành-động do sự ủy-nhiệm.

Cảnh-sát trưởng được ủy-nhiệm tư-pháp.

Do công-quyền ủy-nhiệm.

Khu đại-lý hành-chính.

Ủy-phó trái-quyền.

Ủy-nhiệm quyền-hành.

Ủy-phó thuế-khóa.

Ủy-nhiệm tài-chính.

Đại-lý tài-chính.

Ủy-phó liên lương, ủy-lương.

Giấy ủy-nhiệm.

Ủy-viên đoàn tài-chính.

Ủy-phó bất-toàn.

Ủy-nhiệm tư-pháp.

Ủy-nhiệm hội lập-pháp.

Ủy-viên đoàn thị-xã.

Ủy-phó hoàn-toàn.

Khu đại-lý đặc-biệt.

Phái-đoàn đặc-vụ.

DÉLÉGATOIRE*Titre —*

- Ủy-nhiệm, ủy-phái, ủy-phó.
Giấy ủy-nhiệm.

DÉLÉGUÉ*Administrateur —**Débiteur —**Juge —*

- Người thụ-ủy-phó (ủy-phái, ủy-nhiệm), người thụ-ủy.

- Ủy-viên, phái-viên.

- Đại-lý.

Quản-trị ủy-viên.

Viên cai-trị đại-lý.

Phụ-trái thụ-ủy.

Thẩm-phán thụ-ủy.

- *administratif*
- *à la sécurité*
- *apostolique*
- *cantonal*
- *du Gouvernement*
- *du peuple*
- *ouvrier*
- *plénipotentiaire*
- *sénatorial*
- *technique*

Ủy-viên hành-chính ; đại-lý hành-chính.

Ủy-viên an-ninh.

Khâm-sai của Giáo-hoàng.

Ủy-viên hàng-tổng.

Ủy-viên Chính-phủ.

Ủy-viên nhân-dân, dân-ủy.

Ủy-viên công-nhân.

Ủy-viên toàn-quyền.

Ủy-viên tuyển-cử nguyên-lão.

Ủy-viên chuyên-môn ; ủy-viên kỹ-thuật.

DÉLÉGUER

- *une dette*

— *x. DÉLÉGATION.*

Ủy-phó trái-vụ.

DÉLIBATION

Le préciput se prend par —

Rendre un compte par —

— Sự trích-thủ (xưa).

— Sự phân-thê.

— Khoản.

Quyền tiên-thủ chấp-hoạch theo phép trích-thủ.

Khai-trình kế-toán từng khoản.

DÉLIBÉRANT

Assemblée —

— Thảo-luận, thảo-ngự.

Hội-ngự thảo-luận, hội-đồng thảo-ngự.

DÉLIBÉRATIF

Voix —

— Biều-quyết.

Quyền biều-quyết.

DÉLIBÉRATION

Mettre une question en —

Prendre une —

Salle de —

— *de la cour et du jury*

— Sự bàn-định, sự thảo-ngự.

— Nghị-quyết.

Đưa vấn-đề ra thảo-ngự.

Nghị-quyết.

Phòng thảo-ngự.

Tòa và phụ-thâm-đoàn thảo-ngự.

— *de la loi*

Thảo-ngự đạo-luật.

— *de l'assemblée nationale*

Cuộc thảo-ngự của quốc-hội.

— *des juges*

Cuộc thảo-ngự của các thẩm-phán.

— *du conseil de famille*

Nghị-quyết của hội-đồng gia-tộc.

— *du conseil municipal*

Nghị-quyết của hội-hồng thị-xã.

DÉLIBÉRATOIRE*Forme* —— Thảo-luận, thảo-nghị.
Hình-thức thảo-nghị.**DÉLIBÉRÉ***Affaire en* —

— Sự nghị-án.

Mettre en —

Vụ đương nghị-án.

Notes sur —

Đem nghị-án.

Rabattre le —

Chú-giải đương-nghị.

Vider le —

Thu-hồi nghị-án.

— *sur le siège*

Thanh-giải nghị-án.

— *sur rapport*

Nghị-án đương-đường.

Nghị-án sau thuyết-trình.

DÉLIBÉRER*Après en avoir* —— x. *DÉLIBÉRATION* và *DÉLIBÉRÉ*.*Délai pour* —

— Suy-nghĩ.

Sau khi thảo-nghị.

Thời-hạn suy-nghĩ.

DÉLICTIF— nh. *DÉLICTUEUX*.**DÉLICTUEL***Acte* —

— Thuộc về sự phạm-tội.

Responsabilité —

Hành-vi phạm-pháp.

Trách-nhiệm dân-sự-phạm.

Trách-nhiệm phạm-pháp.

DÉLICTUEUX*Acte* —

— Phạm-tội, phạm-pháp.

Intention —

Hành-vi phạm-tội.

Chủ-ý phạm-pháp.

DÉLICTUM

— Hành-vi phạm-pháp (Cổ La-Mã).

DÉLIER (SE)— — *d'un contrat*

— Gỡ ra, giải-thoát.

— — *d'une obligation*

Giải-thoát khế-trúc.

Giải-thoát nghĩa-vụ.

DÉLIMITATEUR*Poteau* —

— Định-giới.

Cột định-giới.

DÉLIMITATION

- *de frontières*
- *de pouvoirs*

- Sự hoạch-định ranh-giới, sự định-ranh.
- Sự hoạch-định giới-hạn, sự định-giới.
Hoạch-định biên-giới.
Hoạch-định quyền-hạn.

DÉLIMITER

- *le domaine public*

- *x. DÉLIMITATION.*
Định-giới công-sản công-dụng.

DÉLINQUANCE

- *juvénile*

- Can-phạm-tính.
Can-phạm-tính thiếu-nhi.

DÉLINQUANT

- *de nature*
- *d'habitude*
- *d'occasion*
- *né*
- *politique*
- *primaire*

- Kẻ can-phạm.
- Người phạm khinh-tội.
Can-phạm thiên-tính.
Can-phạm tập-hành (quán-hành).
- Can-phạm lâm-thời.
- Can-phạm bẩm-sinh.
- Can-phạm chính-trị, chính-trị-phạm.
- Can-phạm sơ-kỳ, sơ-phạm.

DELIRIUM TREMENS

- Sự thác-thần.

DÉLIT

- Arbre de* —
- Commètre un* —
- Corps du* —
- Flagrant* —
- Nature du* —
- Nom du* —
- Quasi-* —
- Qualification du* --
- *à garde faite*
- *civil*
- *collectif*
- *complexe*

- Sự vi-phạm.
- Tội-phạm.
- Khinh-tội, tội tiêu-hình.
Cây đốn lậu.
Phạm tội.
Tội-thề.
Tội-trận, quã-tang.
Tính-chất tội-phạm, tội-chất.
Tội-danh.
Chuẩn-phạm.
Định tội-danh.
Tội mục-phu hoạn-lâm.
Vi-phạm dân-sự, dân-sự phạm.
Tội-phạm cộng-đồng, tội-phạm tập-hợp.
Tội-phạm phức-hợp.

- *connexe*
- *consommé*
- *continu*
- *continué*
- *contravention*
- *contraventionnel*
- *correctionnel*
- *d'abandon*
- *d'abstention*
- *d'action*
- *d'audience*
- *de chasse*
- *de commission*
- *de commission par omission*
- *de droit commun*
- *de péché*
- *de presse*
- *de propagande de la guerre d'agression*
- *d'habitude*
- *d'imprudenc*
- *d'inaction*
- *disciplinaire*
- *d'omission*
- *électoral*
- *flagrant*
- *forestier*
- *formel*
- *impossible*
- *instantané*
- *intentionnel*
- *international*
- Tội-phạm liên-hệ, tội liên-phạm.
- Tội-phạm thành-trụ, tội-phạm thành-toại.
- Tội-phạm liên-lục.
- Tội-phạm bất-đoạn.
- Khinh-tội vi-cảnh.
- Tội-phạm bất-ý.
- Tội-phạm tiêu-hình, khinh-tội.
- Tội di-khí.
- Tội bất-hành.
- Tội-phạm hoạt-động, tội hoạt-phạm.
- Tội-phạm tại pháp-đường.
- Tội-phạm săn-bắn, tội lập-phạm.
- Tội-phạm hành-động, tội hành-phạm.
- Tội hành-phạm vì sơ-hốt.
- Tội-phạm thường-pháp, tội thường-phạm.
- Tội-phạm đánh cá, tội-phạm ngư-nghiệp, tội ngư-phạm.
- Tội-phạm báo-chí.
- Tội tuyên-truyền chiến-tranh xâm-lược.
- Tội-phạm quán-hành.
- Tội-phạm bất-cần.
- Tội-phạm bất-hoạt-động.
- Tội-phạm kỹ-luật.
- Tội-phạm sơ-hốt.
- Tội-phạm tuyên-cử.
- Tội-phạm quả-tang.
- Tội-phạm lâm-chính.
- Tội-phạm thực-thề.
- Tội-phạm bắt-khả-toại, tội-phạm bất-năng-thành.
- Tội-phạm tức-thành, tội-phạm tức-khắc.
- Tội-phạm cố-ý, tội-phạm hữu-ý.
- Tội-phạm quốc-tế.

— <i>interrompu</i>	Tội-phạm trung-chỉ.
— <i>manqué</i>	Tội-phạm bất-loại.
— <i>maritime</i>	Tội-phạm dương-hải.
— <i>matériel</i>	Tội-phạm vật-chất.
— <i>militaire</i>	Tội-phạm quân-sự.
— <i>mixte</i>	Tội-phạm hỗn-hợp.
— <i>nécessaire</i>	Tội-phạm tất-yếu.
— <i>non consommé</i>	Tội-phạm vị-loại.
— <i>non flagrant</i>	Tội-phi-hiện.
— <i>non intentionnel</i>	Tội vô-ý.
— <i>non suivi d'effets</i>	Tội-phạm khuyết-liệu.
— <i>ordinaire</i>	Tội-phạm thường.
— <i>passionnel</i>	Tội-phạm về tình.
— <i>pénal</i>	Tội-phạm hình-sự, tội hình-phạm.
— <i>permanent</i>	Tội-phạm vĩnh-viễn.
— <i>politique</i>	Tội-phạm chính-trị, tởi chính-trị phạm.
— <i>politique pur</i>	Tội-phạm chính-trị thuần-túy, tội thuần-chính-phạm.
— <i>praeter intentionnel</i>	Tội-phạm ngoại-ý.
— <i>privé</i>	Tội tư-phạm (xưa).
— <i>professionnel</i>	Tội-phạm chức-nghiệp.
— <i>public</i>	Tội công-phạm (xưa).
— <i>purement matériel</i>	Tội-phạm thuần-vật-chất.
— <i>purement politique</i>	Tội-phạm thuần-chính-trị.
— <i>rural</i>	Tội-phạm nông-nghiệp, tội nông-phạm.
— <i>simple</i>	Tội-phạm đơn-thường.
— <i>social</i>	Tội-phạm xã-hội.
— <i>successif</i>	Tội-phạm liên-tiếp, tội-phạm kế-tục.
— <i>sui generis</i>	Tội-phạm biệt-chủng.
— <i>tenté</i>	Tội-phạm toan-hành.

DELIVERY ORDER

— Lệnh giao hàng.

DÉLIVRANCE

- Sự giao ; sự giao-nạp.
- Sự cấp-phát.
- Sự chuần-cấp.
- Sự chuần-phạt.
- Sự thả ra, sự phóng-thích.

Martelage en —
 — *de la chose louée*
 -- *de la chose vendue*
 — *de la grosse*
 — *de legs*
 — *de marchandises*
 — *de monnaie*
 -- *d'un bordereau de collocation*
 -- *d'un certificat*
 — *d'un passeport*
 -- *d'un prisonnier*
 — *d'un titre*

Đóng dấu chuần-phạt.
 Giao-nạp vật thuê.
 Giao-nạp vật bán.
 Cấp-phát bản đại-tự.
 Giao của di-tặng.
 Giao hàng.
 Chuần-cấp lưu-hành tiền-tệ.
 Cấp-phát trích-mục thuận-tự
 trái-phó.
 Cấp giấy chứng-minh.
 Cấp văn-bằng.
 Cấp giấy thông-hành.
 Phóng-thích tù-nhân.
 Cấp-phát bằng-khoán.

DÉLOYAL

Concurrence —

— Bất-chính.
 Cạnh-tranh bất-chính.

DÉLOYAUTÉ

— Sự bất-chính.

DÉLUSOIRE

Argumeni —

— Đánh lừa, lừa-dối, huyễn-hoặc.
 Luận-cứ huyễn-hoặc.

DÉMAGOGER

— Phỉnh-dân, mị-dân.

DÉMAGOGIE

— Sự phỉnh-dân, sự mị-dân.

DÉMAGOGIQUE

Politique —

— Phỉnh-dân, mị-dân.
 Chính-sách mị-dân.

DÉMAGOGISME

— Chủ-nghĩa mị-dân.

DÉMAGOGUE

— Người phỉnh-dân, người mị-dân.

DEMANDE

— Sự xin, sự thỉnh-cầu.
 -- Sự yêu-cầu.
 — Sự cầu-thỉnh.
 — Đơn xin, đơn thỉnh-cầu ; đơn kiện.
 — Câu hỏi.

Adresser une —
Formuler une —

Đề đơn thỉnh-cầu.
 Đặt lời thỉnh-cầu.

Loi de l'offre et de la —
Statuer au-delà de la —
 — *accessoire*
 — *additionnelle*
 — *alternative*
 — *conjointes*
 — *connexes*
 — *d'admission*
 — *d'autorisation*
 — *de permission*
 — *de prolongation de per-*
 mission
 — *d'investiture des offi-*
 ciers ministériels
 — *en distraction*
 — *en garantie*
 — *en interdiction*

 — *en intervention*
 — *en justice*

 — *en mariage*
 — *en modération*
 — *en réduction*
 — *en remise*
 — *en renvoi*

 — *en reprise de procédure*
 — *formée sans titre*

 — *incidente*
 — *indéterminée*
 — *introductive d'instance*
 — *limite*
 — *nouvelle*
 — *préjudicielle*
 — *principale*
 — *provisionnelle*

 — *provisoire*

Định-luật cung-cầu.
 Phán-xử quá sự thỉnh-cầu.
 Đơn thỉnh-cầu gia-phụ.
 Thỉnh-cầu bổ-sung.
 Thỉnh-cầu luân-trách.
 Thỉnh-cầu liên-đồng.
 Thỉnh-cầu liên-hệ.
 Đơn xin gia-nhập.
 Đơn xin phép.
 Đơn xin phép nghỉ.
 Đơn xin gia-hạn nghỉ.

 Đơn xin phong chức của nhiệm-
 lại.
 Đơn xin trích-xuất.
 Đơn đòi đảm-bảo.
 Đơn xin cấm-trị-sâu (h. cấm-
 quyền).
 Đơn xin can-thiệp.
 Đơn xin tòa, đơn thỉnh-cầu tòa.
 Đơn kiện.
 Cầu hôn.
 Đơn xin bớt thuế.
 Đơn xin giảm thuế.
 Đơn xin bỏ thuế.
 Đơn xin di-giao, đơn thỉnh-cầu
 di-giao.
 Đơn xin tục-lố.
 Thỉnh-cầu không tư-cách.
 Đơn kiện không tư-cách.
 Thỉnh-cầu phụ-đời.
 Thỉnh-cầu vô-định-suất.
 Đơn khởi-lố.
 Nhu-cầu hiên-tế.
 Đơn mới; thỉnh-cầu mới.
 Thỉnh-cầu tiên-quyết.
 Đơn chính; thỉnh-cầu chính-yếu.
 Đơn xin tạm-phán; thỉnh-cầu
 tạm-phán.
 Đơn tạm-thời; thỉnh-cầu tạm-
 thời.

- *reconventionnelle*
- *subsidaire*

Đơn phản-tố; thỉnh-cầu phản-tố.
Đơn dự-bác (*h. dự-sung*); thỉnh-cầu dự-bác (*h. dự-sung*).

DEMANDER

- *la parole*
- *une faveur*

- Xin, thỉnh-cầu; yêu-cầu.
Xin phép nói.
Xin ân-huệ, cầu-ân.

DEMANDEUR

- *principal*
- *reconventionnel*

- Nguyên-đơn.
Nguyên-đơn chính-yếu.
Nguyên-đơn phản-tố.

DÉMARCATIION

Ligne de —

- Phân-giới; ranh-giới.
Đường phân-giới, giới-tuyến.

DÉMARCHAGE

- Sự đi chào hàng, sự đi chiêu hàng.

DÉMARCHE

- Sự cầu-cạnh, sự vận-động.

DÉMARCHEUR

- Người đi chào hàng, người đi chiêu hàng.

DÉMARIAGE

- Sự giải-hôn (xưa)

DÉMARIER

- Giải-hôn (xưa).

DÉMARQUEMENT

- Sự bỏ dấu.

DÉMARQUER

- *x. DÉMARQUEMENT.*

DÉMARRAGE

- Sự bắt đầu chạy, sự khởi-tiến.

DÉMARRER

- *x. DÉMARRAGE.*

DÉMÊLÉ

- Sự xích-mích, sự bất-hòa.

DÉMÉNAGEMENT

- Sự dọn nhà.

DÉMÉNAGER

— *à la cloche de bois*

- Dọn nhà.
Dọn nhà lén-lút.

DÉMEMBREMENT

— *de la Pologne*

- Sự phân-cát, sự qua-phân.
- Sự phân-liệt.
Phân-cát nước Ba-Lan.

- *de la propriété*
- *de territoire*

Phân-liệt quyền sở-hữu.
Qua-phân lãnh-thổ, phân - cát
lãnh-thổ.

DÉMEMBRER

— *x. DÉMEMBREMENT.*

DÉMENCE

- *précocce*
- *sénile*

— Chứng loạn - óc, chứng điên ;
tinh-thần thác-loạn.
Chứng loạn-óc lão-phát.
Chứng loạn-óc lão-suy.

DÉMENT

— Người điên, người loạn-óc.

DÉMENTI

- *officiel*

— Sự đình-chính.
Đình-chính chính-thức.

DÉMENTIEL

— Điên, loạn-óc.

DÉMENTIR

— *x. DÉMENTI.*

DÉMÉRITER

— Mất phẩm-giá.

DÉMETTRE

- Se —*

— Bãỉ-chức.
Từ-chức, thoái-chức.

DEMEURE

- Constituer en —*
- Créancier en —*
- Mise en —*
- Péril à —*
- Péril en la —*

— Nơi trú-ngụ, ngụ-sở.
— Sự chậm-trễ, sự diên-trì.
Thúc-giục, hối-thúc.
Trái-chủ bị hối-thúc.
Thúc-giục, hối-thúc.
nh. Péril en la demeure.
Nguy-hiêm do sự diên-trì.

DEMI

— Nửa, bán.

DEMI-DROIT

— Thuế nhị-phân, bán-thuế.

DEMI-FOU

— Điên khùng.

DEMI-FRÈRE

— Anh (*h. em*) cùng cha khác mẹ
(*h. cùng mẹ khác cha*).

DEMI-FRÊT

— Cước-phí nhị-phân, bán-cước.

DEMI-GROUPE

— Bán-đội.

— *de fusiliers*
— *de voltigeurs*

Bán-đội xạ-kích.
Bán-đội tinh-binh.

DÉMILITARISATION

— Sự phi-quân-sự hóa.

DÉMILITARISER

— Phi-quân-sự hóa.

DEMI-MESURE

— Biện-pháp nửa chừng.

DEMI-PLACE

— Nửa chỗ.

DEMI-PRODUIT

— Bán-chế-phẩm.

DÉMIS

Conclure au — de l'appel

— Sự hủy-bác.
Kết-luận xin hủy-bác đơn
kháng-cáo.

DEMI-SŒUR

— Chị (*h. em*) cùng cha khác mẹ
(*h. cùng mẹ khác cha*).

DEMI-SOLDE

— Nửa lương.

DÉMISSION

Donner sa —
Lettre de —
Offre de —
— *collective*

— *de biens*
— *d'office*

— *en bloc*

— Sự từ-chức.
Từ-chức.
Thư từ-chức.
Xin từ-chức.
Từ-chức toàn-thể, từ-chức
hiệp-đoàn.
Kế-nhượng tài-sản.
Đương-nhiên từ-chức, lặc-linh
từ-chức.
Từ-chức tổng-thê.

DÉMISSIONNAIRE

— Người từ-chức.

DÉMISSIONNER

— Từ-chức.

DEMI-TERME

— Bán-kỳ.

DÉMOBILISATION

— Sự gi ải-ngũ.

DÉMOBILISER

— Cho gi ải-ngũ.

DÉMOCRATE*Parti* —— *chrétien*

- Dân-chủ ; đảng-viên dân-chủ.
Đảng dân-chủ.
Đảng-viên dân-chủ thiên-chúa-giáo.

DÉMOCRATIE— *chrétienne*— *conventionnelle*— *directe*— *immédiate*— *industrielle*— *parlementaire*— *politique*— *populaire*— *présidentielle*— *représentative*— *semi-directe*— *semi-représentative*— *sociale*

- Chế-độ dân-chủ.
Dân-chủ thiên-chúa-giáo.
Dân-chủ ước-định.
Dân-chủ trực-trị.
Dân-chủ trực-tiếp.
Dân-chủ công-nghiệp (kỹ-nghệ).
Dân-chủ nghị-viện.
Dân-chủ chính-trị.
Dân-chủ bình-dân.
Dân-chủ tổng-thống.
Dân-chủ đại-nghị.
Dân-chủ bán-trực-trị.
Dân-chủ bán-đại-nghị.
Dân-chủ xã-hội.

DÉMOCRATIQUE*Principe* —*Régime* —*République* —*Socialisme* —

- Dân-chủ.
Nguyên-tắc dân-chủ.
Chế-độ dân-chủ.
Nước dân-chủ cộng-hòa.
Chủ-nghĩa xã-hội dân-chủ.

DÉMOCRATISATION— *de la société*

- Sự dân-chủ-hóa.
Dân-chủ-hóa xã-hội.

DÉMOCRATISER

- Dân-chủ-hóa.

DÉMOCRATISME

- Chủ-nghĩa dân-chủ.

DÉMOGRAPHE

- Nhà dân-số-học, nhà nhân-khẩu-học.

DÉMOGRAPHIE— *dynamique*— *statique*

- Dân-số-học, nhân-khẩu-học.
Nhân-khẩu động-học.
Nhân-khẩu tĩnh-học.

DÉMOGRAPHIQUE

- Thuộc về nhân-khẩu-học.

Etudes —
Question —

Khảo-cứu về nhân-khâu.
Vấn-đề nhân-khâu.

DÉMOLIR— *x. DÉMOLITION.***DÉMOLITION**

Frais de —
— *d'un immeuble mena-*
çant ruine

— Sự triệt-hủy.
Sở-phi triệt-hủy.
Triệt-hủy bất-động-sản gần sụp-
đổ.

DÉMONARCHISA-
TION

— Sự phế-bỏ quân-chủ-chế.

DÉMONARCHISER— *x. DÉMONARCHISATION.***DÉMONÉTISATION**

Frais de —
— *des timbres*
— *d'un papier-monnaie*

— Sự bỏ lưu-hành, sự phế-lưu.
Sở-phi phế-lưu.
Bỏ lưu-hành con niêm.
Bỏ lưu-hành tiền giấy.

DÉMONÉTISER— *x. DÉMONÉTISATION.***DÉMONSTRATION**

— *déductive*
— *en masse*
— *militaire —*
— *navale*
— *par l'absurde*
— *politique*

— Sự chứng-minh.
— Sự biểu-diễn.
Chứng-minh diễn-dịch.
Biểu-diễn tông-thê.
Biểu-diễn quân-lực.
Biểu-diễn hải-quân.
Chứng-minh bằng phản-lý.
Biểu-diễn chính-trị.

DÉMONSTRABLE

— Có thể chứng-minh.

DÉMONTRER

— Chứng rõ ; chứng-minh.

DÉMORALISANT*Doctrine —*

— Thương-luân bại-lý, hoại-luân.
— Làm mất tinh-thần, làm táng-khí.
Thuyết thương-luân bại-lý.

DÉMORALISATEUR

— Làm cho đời-bại, đời-phong bại-
tục.
— Làm cho bạc-nhuộc, làm mất
tinh-thần, làm táng-khí.

- DÉMORALISATION** — Sự làm cho đời-bại ; sự đời-bại.
— Sự làm mất tinh-thần ; sự táng-khí.
- DÉMORALISER** — *x. DÉMORALISATION.*
- DÉNANTIR** — Giải điề-n-áp.
- DÉNATALITÉ** — Sự sinh-xuất giảm-thiểu.
- DÉNATIONALISATION** — Sự làm mất quốc-tính, sự tước-bỏ quốc-tính.
— Sự làm mất quốc-tịch, sự tước-bỏ quốc-tịch.
- DÉNATIONALISER** — Làm mất quốc-tính, tước-bỏ quốc-tính.
— Làm mất quốc-tịch, tước-bỏ quốc-tịch.
Bỏ quốc-tịch.
- Se —*
- DÉNATURALISATION** — Sự bỏ quốc-tịch.
- DÉNATURALISER** — Làm mất quốc-tịch, tước quốc-tịch.
- DÉNATURATION** — Sự làm biến-tính.
— Sự làm biến-chất.
— des alcools Biến-chất tửu-liệu.
— d'un acte Biến-tính văn-thư.
- DÉNATURER** — Làm biến-tính.
— Làm biến-chất.
- DÉNÉGATEUR** — Người phủ-nhận.
- DÉNÉGATION** — Sự chối, sự phủ-nhận.
— d'écriture Phủ-nhận tự-dạng, phủ-nhận văn-tự.
- DÉNÉGATOIRE** — Phủ-nhận.

Exception —

Khước-biên phủ-nhận.

DÉNI

- *d'aliments*
- *de jugement*
- *de justice*
- *de renvoi*

- Sự không chịu làm, sự từ-tuyệt.
- Từ-tuyệt dưỡng-kim.
- Từ-tuyệt phán-quyết.
- Tội không chịu xử, tội bất-không thụ-lý.
- Từ-tuyệt di-giao.

DENIER

Vente au — 10, 20, 30
— *à Dieu*

- *comptant*
- *découverts*
- *d'octroi*
- *dotaux*
- *du culte*
- *personnels*
- *publics*
- *royaux*

- Tiền, của, khoản-hạng.
- Tiền lời.
- Thuế (xưa).
- Bán lấy lời một phần 10, 20, 30.
- Tiền đặt, tiền định đầu, tiền bảo-chứng.
- Tiền mặt, tiền ngay, hiện-khoản.
- Tiền thấu-lộ, thấu-lộ-kim.
- Thuế nhập-thị.
- Tiền giá-tư.
- Tiền cúng-lễ.
- Của riêng, tư-khoản.
- Của công, tiền công-quĩ, công-ngân, công-khoản.
- Vương-thuế (xưa).

DÉNIER

- *la justice*
- *une dette*
- *une signature*

- Chối, không nhận, phủ-nhận.
- Không chịu làm, từ-tuyệt.
- Không chịu xử, từ-tuyệt thụ-lý.
- Chối nợ, không nhận nợ.
- P phủ-nhận chữ ký.

DÉNIGRER

— Chê-bai ; gièm-pha ; bài-báng.

DÉNIGREUR

— Người gièm-pha ; người bài-báng.

DÉNOMBREMENT— *de la population*

- Sự đếm số, sự kiểm số.
- Kiểm số nhân-khẩu.

DÉNOMINATION

- *commerciale*
- *générale*

- Sự gọi tên ; sự mệnh-danh.
- Tên gọi, danh-hiệu.
- Danh-hiệu thương-mại.
- Danh-hiệu tổng-quát.

DÉNOMMER— *x. DÉNOMINATION.*

DÉNONCER

- *la guerre*
- *un contrat*
- *un criminel*
- *une saisie-arrest*
- *un traité*

- Tố-cáo, cáo-giác.
- Cáo-tri.
- Cáo-bãi.
Tố-cáo chiến-tranh.
Cáo-bãi khế-ước.
Cáo-giác tội-nhàn.
Cáo-tri sai-áp chố-chí.
Cáo-bãi điều-trước.

DÉNONCIATEUR

- Complice* —
- Lettre* —

- Cáo-giác.
Tòng-phạm cáo-giác.
Thơ cáo-giác.

DÉNONCIATION

- *anonyme*
- *calomnieuse*
- *civique*
- *de nouvel œuvre*
- *de saisie-arrest*
- *directe*
- *incidente*
- *obligatoire*
- *officielle*
- *privée*
- *publique*
- *spontanée*
- *volontaire*

- Sự cáo-giác, sự tố-cáo.
- Sự cáo-tri.
- Sự cáo-bãi.
Cáo-giác nặc-danh.
Vu-cáo.
Cáo-giác vì nghĩa-vụ công-dân.
Tố-quyền tố-cáo tẩn-tạo.
Cáo-tri sai-áp chố-chí.
Cáo-giác trực-liếp.
Cáo-giác phụ-đời.
Cáo-giác bắt-buộc(cưỡng-bách).
Cáo-giác chính-thức.
Tư-cáo.
Công-cáo.
Cáo-giác tự-phát.
Cáo-giác tự-y.

DÉNOUEMENT

- Kết-liệu.

DÉNOUER

- *une crise*

- Cởi-mở, giải-kết.
Giải-kết khủng-hoảng.

DENRÉE

- *alimentaire*
- *coloniale*
- *courante*
- *de première nécessité*

- Hàng, hóa-phẩm.
- Thực-phẩm.
Thực-phẩm.
Hóa phẩm thuộc-địa.
Thường-phẩm.
Hóa-phẩm thiết-dụng.

— *principale*

Yếu-phãm.

DENSE*Population* —

— Trù-mật.

Dân-cư trù-mật.

DENSITÉ— *de la population*

— Mật-độ.

Mật-độ dân-số.

DÉNUÉ— *de tout fondement*

— Thiếu, không, vô, khuyết-phạp.

Hoàn-toàn vô căn-cứ.

DÉPART*Point de* —

— Sự đi, sự khởi-hành.

— Sự khởi-phát.

Khởi-điểm.

DÉPARTAGER— *les adversaires*— *les arbitres*

— Quyết-định khâ-phủ.

— Quyết-phân.

Quyết-phân đối-phương.

Quyết-phân trọng-tài.

DÉPARTEMENT*Mon* —— *commercial*— *de la défense nationale*— *de la France*— *de la justice*— *de la marine*— *de l'économie nationale*— *de l'intérieur*— *des affaires étrangères*— *des finances*— *des travaux publics*— *du commerce et de l'industrie*— *du commerce extérieur*— *du contentieux*— *ministériel*— *technique*

— Hành-tỉnh.

— Vụ-bộ, bộ.

— Vụ-ban, ban.

— Chức-chưởng.

Bộ tời, bán-bộ.

Ban thương-mại.

Bộ quốc-phòng.

Hành-lĩnh Pháp.

Bộ tư-pháp.

Bộ hải-quân.

Bộ kinh-tế quốc-gia.

Bộ nội-vụ.

Bộ ngoại-giao.

Bộ tài-chính.

Bộ công-chính.

Bộ thương-mại và kỹ-nghệ (công-nghiệp), bộ công-thương.

Bộ ngoại-thương.

Ban lỗ-tụng.

Vụ-bộ tổng-trưởng.

Ban chuyên-môn.

DÉPARTEMENTAL

Commission —
Route —

-- Thuộc về hành-tỉnh.
Ủy-hội hành-tỉnh.
Đường hành-tỉnh, hành-tỉnh-lộ.

DÉPARTIR

— *les attributions*

— *les causes*
— *les taxes*

-- Phân-chia, phân-phát.
Chia việc, phân-chia chức-chương.
Phân-chia án-vụ.
Phân thuế.

DÉPARTITEUR

Jury —

— Người phân-xử, người quyết-định khả-phủ.
Thẩm-phán trung-đoán.

DÉPASSEMENT

— *de crédits*

— Sự vượt quá.
Vượt quá dự-chi.

DÉPASSER

— *les limites*

— Vượt quá.
Vượt quá giới-hạn.

DÉPÊCHE

— *circulaire*
— *diplomatique*
— *officielle*
— *psule*

— *télégraphique*

— Thư-văn.
— Tin-tức ; tin-văn ; tin điện, điện-tín.
Thư-văn chu-tri.
Thư-văn ngoại-giao.
Thư-văn chính-thức.
Thư-nang bưu-chính.
Tin-văn bưu-chính, bưu-tín.
Tin-diệp, tin-diễn, điện-tín.

DÉPÊCHER

— Phái-ủy.

DÉPENDANCE

Circonstances et —
— *d'une maison*
— *mutuelle*

— Sự phụ-thuộc, sự lệ-thuộc, sự tùy-thuộc.
— Căn nhà phụ.
— Phụ-ấp (xưa).
— Vật phụ, phụ-vật.
Sự-vật phụ-thuộc.
Nhà phụ.
Trương-thuộc.

DÉPENDRE

— Phụ-thuộc, tùy-thuộc, lệ-thuộc.

DÉPENS*Compensation des —**Condamnation aux —**Distraction des —**Faire masse des —**Liquidation des —**— d'appel**— d'instance*

— Án-phí.

Phán-bồ án-phí.

Phạt trả án-phí.

Trích-xuất án-phí.

Tính chung án-phí, tổng-hợp án-phí.

Thanh-toán án-phí.

Án-phí kháng-cáo.

Án-phí sơ-thẩm.

DÉPENSE*Contrôleur des — engagées**— annuelle**— d'administration**— de constitution**— de l'État**— d'intérêt commun**— du budget**— engagées**— extraordinaire**— facultative**— incompressible**— nécessaire**— obligatoire**— ordinaire**— publique**— utile**— voluptuaire*

— Sự tiêu, sự xài.

— Món tiêu, khoản chi, khoản chi-xuất ; chi-phí, kinh-phí, phí-dụng.

Viên kiểm-sát đầu-chi.

Kinh-phí hằng năm ; chi-xuất hằng năm.

Kinh-phí quản-trị.

Kinh-phí thiết-lập.

Kinh-phí quốc-gia ; chi-xuất quốc-gia.

Kinh-phí ích chung.

Chi-xuất ngân-sách.

Ước-chi (*ds.*), đầu-chi.

Kinh-phí bất-thường.

Kinh-phí tùy-ý (nhệm-ý).

Chi-phí không thể súc-tiến (thu-súc).

Chi-phí tất-yếu.

Chi-phí cưỡng-bách (bắt-buộc).

Chi-phí thông-thường.

Chi-phí công, công-phí.

Chi-phí hữu-ích.

Chi-phí hư-phù.

DÉPENSIER

— Chi-xuất viên.

DÉPÉRIR

— Tán-thất.

— Suy-vi, tàn-tạ.

DÉPÉRISSEMENT—*x.* DÉPÉRIR.

- *des créances*
- *des preuves*

Tán-thất trái-khoản.
Tán-thất bằng - chứng (chứng-cứ).

DÉPERSUADER

— Làm chuyễn lòng.

DÉPEUPLEMENT

— Sự làm giảm dân-số, sự làm giảm nhân-khẩu.

DÉPEUPLER

— Làm giảm dân-số, làm giảm nhân-khẩu.

DÉPLACEMENT

- Frais de* —
- Indemnité de* —
- *de bornes*
- *de fonctionnaires*

— Sự xê-dịch ; sự đổi-dời ; sự thuyển-chuyển.
Chuyển-phi.
Phụ-cấp thuyển-chuyển.
Xê-dịch giới-trụ.
Thuyển-chuyển công-chức.

DE PLANO

— Tức-thời.

DE PLEIN DROIT

— Đương-nhiên.

DÉPLOIEMENT

- *des forces*
- *d'une troupe*

— Sự dàn ra.
— Sự biểu-dương.
Biểu-dương lực-lượng.
Dàn quân.

DÉPOPULARISATION

-- Sự thất dân-tâm.

DÉPOPULATION

— Sự giảm dân-số, sự giảm nhân-khẩu.

DÉPORT

- *de juge*

— Sự hồi-tị.
— Sai-kim.
Sự hồi-tị của thăm-phán.

DÉPORTATION

- *dans une enceinte fortifiée*

— Sự phát-lưu ; hình phát-lưu, lưu-hình.
Phát-lưu trong thành-cấm.

— *simple*

Phát-lưu thường, phát-lưu đơn-thường.

DÉPORTÉ

— Người bị phát-lưu.

DÉPORTER*Se —*— Phát-lưu ; phạt lưu-hình.
Tự hồi-tị.**DÉPOSANT**— Người gửi, người ký-thác.
— Người cung-khai.**DÉPOSÉ***Chose —**Document —*— Gửi, ký-thác.
Vật gửi.
Tài-liệu ký-thác.**DÉPOSER**— *sa charge*— *son bilan*— *une marque de fabri-*
que— *un fonctionnaire*— *un projet de loi*— *un roi*— Đẽ xuống, hạ xuống.
— Gửi, ký-thác.
— Ký-trình, ký-nạp ; đệ-trình, đệ-nạp.
— Cung-khai.
— Cách-chức ; phế-bãi, truất-phế.
Tư-nhiệm.
Đệ-trình đối-kê-biểu.
Ký-trình nhãn-hiệu chế-tạo.
Cách công-chức.
Đệ-trình dự-án luật.
Truất-phế vua.**DÉPOSITAIRE**— *de la force publique*— *de l'autorité*— *privé*— *public*— Người nhận gửi, người thụ-thác, người thụ-ký.
— Người chấp-chưởng.
Người chấp-chưởng công-lực.
Người chấp-chưởng quyền-bình.
Người thụ-thác tư, người tư-thác.
Người thụ-thác công, người công-thác.**DÉPOSITEUR**

— Người ký-thác.

DEPOSITI (ACTIO)

— Tố-quyền ký-thác.

DÉPOSITION

- *d'un souverain*
- *d'un témoin*
- *sous serment*

- Sự (h. lời) cung-khai.
- Sự phỡ-bãi, sự truất-phỡ, sự cách-chức.
- Truất-phỡ vua.
- Lời cung-khai của chứng-nhân.
- Lời cung-khai hữu-thệ.

DÉPOSSÉDER

- Truất-đoạt.

DÉPOSSESSION

- *d'un immeuble*

- Sự truất-đoạt ; tình-trạng bị truất-đoạt.
- Sự mất sự chấp-hữu.
- Mất sự chấp-hữu bất-động-sản.

DÉPOT

Caisse de -- et consignations

Banque de --

Bureau de --

Carnet de --

Certificat de --

Contrat de --

Mandat de --

Mettre en --

Recevoir un --

— *à échéance*

— *à échéance fixe*

— *à préavis*

— *à terme*

— *à vue*

— *d'argent*

— *d'armes*

— *de bilan*

— *de chèques*

— *de conclusions*

- Sự gửi ; sự ký- nạp ; sự ký-thác.
- Sự ký-trình ; sự ký- nạp ; sự đệ- nạp, sự đệ-trình.
- Tồn-khoản.
- Kho hàng.
- Nhà giam tạm ; câu-lưu-sở.
- Quĩ cung-thác.

Ngân-hàng tồn-khoản.

Sở ký-thác.

Sở tồn-khoản.

Giấy chứng-minh ký - thác.

Giấy chứng-minh tồn-khoản.

Khế-ước ký-thác.

Trát tổng-giam.

Ký-thác.

Thụ-thác.

Tồn-khoản có kỳ-hạn.

Tồn-khoản định-hạn.

Tồn-khoản dự-báo.

Tồn-khoản định-kỳ.

Tồn-khoản hoạt-kỳ.

Gửi tiền, ký tiền.

Kho khí-giới.

Đệ-trình đối-kê-biêu.

Tồn-khoản chi-phiếu.

Đệ-nạp lý-đoán.

- *de consommation*
- *de convalescents*
- *de dessin de fabrique*
- *de marque de fabrique*
- *de mendicité*
- *d'épargne*
- *de plainte*
- *de requête*
- *des archives*
- *des projets et propositions de lois*
- *de virement*
- *direct*
- *en banque*
- *en nature*
- *en numéraire*
- *et consignations*
- *fixe*
- *garanti*
- *irrégulier*

- *judiciaire*
- *légal*

- *libre d'espèces*
- *nécessaire*
- *ordinaire*
- *proprement dit*
- *provisoire*
- *public*

- Ký-trình tiêu-phí.
- Đường-bệnh sử.
- Ký-trình mẫu-hình chế-tạo.
- Ký-trình nhãn-hiệu chế-tạo.
- Hành-khất-viện.
- Tồn-khoản tiết-kiệm.
- Đệ đơn khiếu-tố.
- Đệ đơn thỉnh-cầu.
- Sở lưu-trữ công-văn.
- Đệ-trình dự-án và đề-án luật.

- Tồn-khoản chuyển-trường.
- Tồn-khoản trực-tiếp.
- Tồn-khoản ngân-hàng.
- Ký đờ, ký-thác hiện-vật.
- Ký tiền, ký-thác hiệu-kim.
- Cung-thác.
- Tồn-khoản nhất-định.
- Tồn-khoản bảo-đảm.
- Ký-thác đặc-qui, ký-thác bất-thường.
- Ký-thác tài-phán.
- Nạp-bản, ký-nạp pháp-định.
- Ký-thác pháp-định.
- Tồn-khoản tín-thác.
- Ký-thác cần-thiết.
- Ký-thác thông-thường.
- Ký-thác đích-danh.
- Tồn-khoản tạm-thời.
- Sở ký-thác công-lập.

DÉPOUILLEMENT

- *du scrutin*

- Sự kiểm-điêm.
- Sự tước-đoạt, sự bác-đoạt.
Kiểm phiếu, khai thăm.

DÉPRAVATION

- *des mœurs*

- Sự đồi-bại, sự bại-hoại.
Phong-tục đồi-bại.

DÉPRAVÉ

- Mœurs* —

- Đồi-bại, bại-hoại.
Phong-tục đồi-bại.

DÉPRÉCIATION

- Sự giảm-giá, sự mất giá.

- *du change*
- *monétaire*

Hối-đoái mất giá.
Tiền-tệ giảm-giá.

DÉPRÉDATEUR

— Phung-phí ; phá-hư.

DÉPRÉDATION

- *des biens de pupilles*
- *des finances publiques*
- *d'un immeuble*

— Sự phung-phí ; sự phá hư.
Phung-phí tài-sản bảo-nhi.
Phung-phí công-ngân.
Phá hư bất-động-sản.

DÉPRESSION

- Grande* —
- *économique*
- *financière*

— Sự sụt kém, sự suy-nhược, sự
đồi-láng.
Đại-suy.
Kinh-tế đồi-láng.
Tài-chính đồi-láng.

DÉPRISER

— Làm mất giá.

DÉPRISONNEMENT

— Sự phóng-thích (xưa).

DÉPRISONNER

— Phóng-thích (xưa).

DÉPROHIBER

— Giải-cấm.

DÉPROHIBITION

— Sự giải-cấm.

DÉPROMETTRE

— Giải-tróc.

DÉPROMESSE

— Giải-tróc.

DÉPROUVER

— Tiêu-chứng.

DÉPROVINCIALISER

— Bỏ tính-cách hàng-tỉnh.

DÉPUCELER

— Phá-tán, phá-trình.

DÉPUTATION

— Chức đại-biêu ; chức nghị-sĩ.
Đại-biêu đoàn ; nghị-sĩ đoàn.
— Sự phái đại-biêu.

DÉPUTÉ

— Đại-biêu.
— Phái-viên.
— Nghị-sĩ.
Hạ - nghị-viện, thứ-dân nghị-
viện.

Chambre des —

DÉPUTÉE

- Nữ đại-biêu.
- Nữ phái-viên.
- Nữ nghị-sĩ.

DÉPUTER

— *des représentants*

- Gửi, phái (đại-biêu).
- Gửi đại-biêu.

DÉQUALIFICATION

- Sự tước tính-danh.
- Sự lột tư-cách.

DÉQUALIFIER

- *x. DÉQUALIFICATION.*

DÉRAISONNEMENT

- Sự biện-luận sai-làm.

DÉRAISONNER

- Biện-luận sai-làm.

DÉRATISATION

- Sự giết chuột, sự diệt-thử.

DÉRÈGLEMENT

- Sự mất điều-độ.

DÉRÉGLER

- *x. DÉRÈGLEMENT.*

DÉRISOIRE

- Tiếu-lộng.
- Vi-thiều.

Proposition —

Đề-nghị tiếu-lộng.

Prix —

Giá vi-thiều.

DERNIER

- Chót, bét, sau-rốt, cuối-cùng, tối-cận, chung-cục, cứu-cánh.
- Hiệu-dụng chung-cục.
- Bi-lãng chót, bản đối-kế tối-cận.
- Cư-sở tối-cận.
- Sinh sau rốt, út.
- Chung-thâm.

Utilité —

-- *bilan*

-- *domicile*

— *né*

— *ressort*

DÉROBER

- Lấy trộm, lấy lén.

DÉROGALISER

- Tước-bỏ vương-tính.

DÉROGATION

Par —

— *à la loi*

— *à la règle*

— *exceptionnelle*

- Phá-cách, phá-lệ.
- Phá-lệ, phá-cách.
- Phá-cách luật-pháp.
- Phá-cách qui-tắc, phá-lệ.
- Phá-cách đặc-biệt.

DÉROGATOIRE*Acte* —*Clause* —

- Phá-cách, phá-lệ.
- Hành-vi phá-cách.
- Khoản phá-cách.

DÉROGEANCE

- *x.* DÉROGER.

DÉROGEANT

- *x.* DÉROGER.

DÉROGER

- Mất tư-cách quý-phái.
- Phá-lệ, phá-cách.

DÉROLEMENT

- *nh.* DÉSENROLEMENT.

DÉROULEMENT— *de la procédure*

- Sự thân-giải.
- Thân-giải thủ-tục.

DÉROUTE*Affaire en* —*Armée en* —

- Sự chạy tán-loạn, sự tâu-tán.
- Sự thất-bại.
- Việc thất-bại.
- Bại-quân.

DÉROUTER

- Đồi hành-trình.
- Làm lạc đường.

DERRIÈRE*Se retrancher* — *le secret*
professionnel— *une armée*

- Sau, bối.
- Núp sau bí-mật nhà nghề.
- Hậu-tập.

DÉSABONNEMENT

- Sự thôi mua bao, sự giải-trừ
đính-cầu (bao-đính).

DÉSABONNER

- *x.* DÉSABONNEMENT.

DÉSABORDER

- Gỡ thuyền-đột, giải-đột.

DÉSACCEPTER

- Giải-nhận.

DÉSACCOINTANCE

- Sự thôi tư-giao.

DÉSACCOINTER

- *x.* DÉSACCOINTANCE.

DÉSACCORD

- Mối bất-đồng.

— *des parents en matière de consentement de mariage*

Sự bất-đồng giữa hai cha mẹ về sự ưng-thuận hôn-nhân.

DÉSFFECTATION

*Prononcer la —
— d'un immeuble*

— Sự cải-dụng.
Tuyên-cáo cải-dụng.
Cải-dụng bất-động-sản.

DÉSFFECTER

— *x. DÉFFECTATION.*

DÉSFFILIER

— Ra đấng.

DÉSAGENCEMENT

— Sự thôi chính-bị.

DÉSAGENCER

— *x. DÉAGENCEMENT.*

DÉSAGRÉER

— Thôi chấp-nhận.

DÉSAGRÉGATION

— Sự tan-rã.

DÉSJUSTEMENT

— Sự phi chính-hóa.

DÉSJUSTER

— Phi-chính-hóa.

DÉSALIGNEMENT

— Sự làm sai (trật) hàng, sự phá hàng.

DÉSALIGNER

— Làm sai (trật) hàng, phá hàng.

DÉSALLIER

— Chia-rẽ, phá liên-minh.

DÉSANNEXER

— Thôi sáp-nhập ; thôi thôn-lĩnh.

DÉSANNEXION

— *x. DÉANNEXER.*

DÉSANOBLIR

— Tước-bỏ quý-tộc-lĩnh.

DÉSAPPAUVRIR

— Làm cho hết suy-bần.

**DÉSAPPAUVRIS-
SEMENT**

— *x. DÉAPPAUVRIR.*

- DÉSAPPLICATION** — *x. DÉSAPPLIQUER.*
- DÉSAPPLIQUER** — Thôi áp-dụng ; thôi ứng-dụng.
- DÉSAPPROBATION** — Sự không tán-thành, sự phản-đối.
- DÉSAPPROPRIATION** — Sự bỏ quyền sở-hữu.
- DÉSAPPROPRIER** — *x. DÉSAPPROPRIATION.*
- DÉSAPPROUVER** — *x. DÉSAPPROBATION.*
- DÉSAPPROVISIONNEMENT** — Sự thối tiếp-lễ, sự thối cung-cấp.
- DÉSARISTOCRATISER** — Tước-bỏ qui-phái-tính.
— *le pouvoir* Tước - bỏ qui - phái - tính của binh-quyền.
- DÉSARMEMENT** — Sự giải-trang.
— Sự giải-giáp, sự giải-giới.
— Sự tài-giảm binh-bị, sự giảm-binh, sự tài-binh.
Comité d'initiative de — Ủy-ban sáng-kiến tài-binh.
Commission de — Ủy-hội tài-binh.
— *administratif* Giải-trang hành-chính.
— *des armées japonaises* Giải-giới quân-đội Nhật-Bản.
— *international* Tài-binh quốc-tế.
— *matériel* Giải-trang thực-sự.
- DÉSARMER** — *x. DÉSARMEMENT.*
- DÉSASSERVIR** — Giải-thoát lệ-thuộc.
- DÉSASSOCIATION** — *x. DÉSASSOCIER.*
- DÉSASSOCIER** — Giải-hội, bãi-hội.
- DÉSASSURER** — Thôi bảo-hiêm, bãi bảo-hiêm.

DÉSASTRE

- *économique*
- *financier*

- Tai-họa, tai-biến.
- Tai-họa kinh-tế.
- Tai-họa tài-chính.

DÉSASTREUX

- *x. DÉSASTRE.*

DÉSATTESTER

- Thôi chứng-nhận, phế-bãi chứng-nhận.

DÉSAVANTAGE

- Sự bất-lợi.

DÉSAVANTAGER

- Làm cho bất-lợi.

DÉSAVANTAGEUX

Traité —

- Bất-lợi.
- Điều-ước bất-lợi.

DÉSAVEU

Action en —

- *de paternité*
- *d'officier ministériel*
- *par preuve de non-paternité*
- *par simple déclaration*
- *péremptoire*

- Sự không nhận, sự phủ-nhận, sự khước-từ.
- Sự phản-cung.
- Kiện từ con (*ds.*) ; tố-quyền khước-từ phụ-hệ.
- Từ con (*ds.*) ; khước-từ phụ-hệ.
- Pủ-nhận nhiệm-lại.
- Khước-từ bằng chứng-cứ phi-phụ-hệ.
- Khước-từ bằng lời khai đơn-thường.
- Khước-từ quyết-nhiên.

DÉSAVOUER

— *sa signature*

- Không nhận, phủ-nhận, khước-từ.
- Pủ-nhận chữ ký.

DESCELLEMENT

- Sự bỏ niêm, sự gỡ niêm.

DESCELLER

- *x. DESCELLEMENT.*

DESCENDANCE

- *en ligne directe*
- *légitime*
- *mâle*

- Dòng-dõi, hàng con-cháu, hàng ty-thuộc, hậu-duệ.
- Hàng ty-thuộc trực-hệ.
- Hàng ty-thuộc chính-hệ.
- Hàng ty-thuộc nam-hệ.

DESCENDANT*Ligne —**— direct**— légitime*

- Con cháu, hậu-duệ, ty-thuộc.
- Dòng con cháu, dòng ty-thuộc.
- Ty-thuộc trực-hệ.
- Ty-thuộc chính-hệ.

DESCENTE*— de justice**— sur les lieux*

- Sự xuống.
- Sự làm-kiềm, sự làm-sát.
- Làm-kiềm tư-pháp.
- Làm-sát trường-sở.

DESCRIPTION*— des pièces arguées de faux*

- Sự miêu-tả.
- Miêu-tả văn-kiện đề-cáo giả-mạo.

DÉSEMPARER(SANS)*De même suite et sans —*

- Không tri-hoãn, lập-tức, tức-thì.
- Liên-tiếp và không tri-hoãn.

DÉSENCARTÉ*Fille —*

- *x. DÉSENCARTER.*
- Gái điếm trả thê (hoàn-lương).

DÉSENCARTER

- Bỏ thê, trả thê, hoàn-lương.

DÉSENCLAVER

- Giải bao-vi.

DÉSENGAGEMENT

- Sự bãi đính-ước.

DÉSENGAGER

- *x. DÉSENGAGEMENT.*

DÉSENROLEMENT

- Sự trừ-tịch.

DÉSENSEVELIR

- Khai-quật.

**DÉSENSEVELIS -
SEMENT**

- Sự khai-quật.

DÉSENTERRER

- *nh. DÉSENSEVELIR.*

DÉSÉQUILIBRE

- Sự mất thăng-bằng, sự mất thế quân-binh.

DÉSERTER

- Bỏ, trốn.

- Đào ngũ.

- Bỏ đảng.

— à l'ennemi

Đào-ngũ theo địch.

DÉSERTEUR

- Linh đào-ngũ.
- Đãng-viên bỏ đảng.

DÉSERTION

- à l'ennemi
- à l'étranger
- à l'intérieur
- avec complot
- avec emport d'armes ou d'effets
- d'appel
- devant l'ennemi
- d'un héritage
- d'un parti
- en présence de l'ennemi
- en temps de guerre
- en temps de paix

- Sự bỏ, sự trốn.
- Sự đào-ngũ.
- Sự bỏ đảng.
- Sự hủy-bỏ.
- Đào-ngũ sang (qua) địch-quân.
- Đào-ngũ cảnh-ngoại (quốc-ngoại).
- Đào-ngũ cảnh-nội (quốc-nội).
- Đào-ngũ có âm-muru.
- Đào-ngũ có mang khi-giới hay quân-trang.
- Hủy-bỏ kháng-cáo quá-hạn.
- Đào-ngũ trước địch-quân.
- Bỏ di-sản.
- Bỏ đảng, thoát-ly đảng.
- nh. *Désertion devant l'ennemi.*
- Đào-ngũ trong thời chiến.
- Đào-ngũ trong thời bình.

DÉSESPÉRER

- Thất-vọng.

DÉSÉTABLIR

- Hoại-chế.

DÉSHABILITATION

- Sự bãi tư-cách.

DÉSHABILITER

- x. *DÉSHABILITATION.*

DÉSHABITER

- Bỏ trống không ở, thôi ở.

DÉSHÉRENCE

Biens tombés en —

- Sự khuyết thừa-kế.
- Tài-sản khuyết thừa-kế.

DÉSHÉRITEMENT

- Sự bãi quyền thừa-kế.

DÉSHÉRITER

- Bãi quyền thừa-kế.

DÉSHONNÊTE

- Dơ-bàn, nhơ-nhuốc, ô-uế, uế-tạp.

DÉSHONNEUR

- Sự nhục-nhã, sự ô-danh.

— <i>public</i>	Ô-danh công-khai.
DÉSHONORANT	— Ô-danh.
<i>Peine</i> —	Hình-phạt ô-danh.
DÉSHYPOTHÉQUER	— Giải-áp đề-đương.
DÉSIDÉRABILITÉ	— Khả-cầu-tính.
DÉSIDÉRABLE	— Khả-cầu.
DESIDERATA	— <i>x. DESIDERATUM.</i>
DESIDERATUM	— Sở-cầu, sở-vọng, sở-ước.
DÉSIGNATION	— Sự chỉ-định ; sự cắt-cử.
— <i>à l'unanimité</i>	Toàn-thề cắt-cử, đồng - thanh cắt-cử.
— <i>d'office</i>	Đương-nhiên cắt-cử.
— <i>d'un fonctionnaire</i>	Cắt-cử công-chức.
— <i>d'un représentant</i>	Cắt-cử đại-diện.
DÉSIGNER	— <i>x. DÉSIGNATION.</i>
DÉSINCORPORATION	— Sự giải quân-đoàn.
DÉSINCORPORER	— <i>x. DÉSINCORPORATION.</i>
DÉSINCULPATION	— Sự giải-can.
DÉSINCULPER	— Giải-can.
DÉSINFLUENCER	— Giải-thoát ảnh-hưởng.
DÉSINTÉGRATION	— <i>x. DÉSINTÉGRER.</i>
DÉSINTÉGRER	— Phán-lán.
DÉSINTÉRESSÉ	— Không vụ-lợi, bất-vụ-lợi.
<i>Études</i> —	Nghiên-cứu không vụ-lợi.
<i>Témoin</i> —	Nhà-chứng bất-vụ-lợi.

DÉSINTÉRESSEMENT

- Sự trả nợ ; sự bồi-thường.
- Tính không vụ-lợi, tính bất-vụ-lợi.

DÉSINTÉRESSER*Se —**— un créancier*

- Trả nợ, bồi-thường.
- Không vụ-lợi.
- Không quan-tâm.
- Trả nợ trái-chủ.

DÉSINTÉRÊT

- Lòng vô - tư.

DÉSINVESTIR

- Giải vây.
- Tước quyền.
- Rút vốn, bãi đầu-tư.

DÉSIR

- Sự thèm-muốn, sự ham-chuộng ; thị-dục.

DÉSIRABILITÉ

- Tính đáng chuộng.

DÉSIRABLE

- Đáng chuộng.

DÉSISTEMENT

- Sự rút đơn ứng-cử, sự thôi ứng-cử.
- Sự thôi kiện, sự hưu-nại, sự bãi-nại.
- Sự thoái-nhượng.
- Hành-vi hưu-nại.
- Hưu-nại tố-quyền, hưu-tố.
- Thôi ứng - cử, thoái - nhượng ứng-cử.
- Hưu-nại tố-tụng, hưu-tụng.
- Sự bãi-nại của người khiếu-tố.

*Acte de —**— d'action**— de candidature**— d'instance**— du plaignant***DÉSISTER (SE)**

— au profit de
— de son action

— de sa plainte

- *x. DÉSISTEMENT.*
- Thoái-nhượng cho.
- Rút đơn kiện, hưu-nại tố-quyền, hưu-tố.
- Rút đơn khiếu-tố, bãi-nại.

DÉSŒBÉISSANCE*— à un ordre**— aux lois*

- Sự không vâng lời, sự bất-tuân, sự kháng-mệnh.
- Kháng-lệnh.
- Bất-tuân luật-pháp.

- DÉSŒUVRÉ** — Không có công-việc, nhàn-rỗi.
- DÉSORDONNÉ** — Thiếu trật-tự, lộn-xộn, hỗn-độn, hỗn-mang, hỗn-loạn, rối-loạn.
- DÉSORDRE** — Sự thiếu trật-tự, sự lộn-xộn, sự hỗn-độn, sự hỗn-mang, sự hỗn-loạn, sự rối-loạn.
 — *des finances* Tài-chính hỗn-độn.
 — *économique* Kinh-tế hỗn-loạn.
 — *public* Hỗn-loạn công-cộng.
- DÉSORGANISATION** — Sự làm lộn-bậy, sự phá vỡ-chức.
- DÉSORGANISER** — *DÉSORGANISATION*.
- DÉSORIENTATION** — Sự mất phương-hướng.
- DESPATCH MONEY** — Tức-thưởng-kim.
- DESPOTE** — Vua chuyên-chế, bạo-quân.
- DESPOTIE** — Chính-thề chuyên-chế.
- DESPOTIQUE** — Chuyên-chế.
Gouvernement — Chính-phủ chuyên-chế.
- DESPOTISME** — Chủ-nghĩa (*h.* chính-thề) chuyên-chế.
 — *légal* Chuyên-chế pháp-định.
 — *politique* Chuyên-chế chính-trị.
- DESSAISIE** — *nh.* *DESSAISINE* (xưa).
- DESSAISINE** — Sự mất kế-chấp-quyền.
Clause — *saisine* Ước-khoản giao-chuyển kế-chấp-quyền.
- DESSAISIR** — Bác, tước, truất (quyền).
Se — Bỏ chấp-hữu.
 Nhượng quyền thăm-lý, nhượng-thăm, thoái-thăm.

Se — d'un bien
Se — d'une affaire
— un tribunal

Bỏ chấp-hữu tài-vật.
 Thoái-thâm về một vụ-kiện.
 Bác thâm-quyền tòa-án.

DESSAISSEMENT

— Sự trước (truất) quyền.
 — Sự rút thâm-quyền, sự truất-thâm;
 sự nhượng-thâm, sự thoái-thâm.
 Đạo luật truất-thâm.
 Án-lệnh thoái-thâm.

Loi de —
Ordonnance de —

DESSEIN

— criminel
— secret

— Ý-định.
 — Định-muru.
 Ý-định phạm-tội.
 Định-muru ngầm.

DESSERVANT

— Viên quân-giáo.

DESSERVIR

— Quân-giáo.

DESSIN

Loi sur les —
— de fabrique

— Hình vẽ, họa-hình.
 Đạo luật qui - định các họa -
 tiếu.
 Họa-hình chế-lạo, họa-tiểu.

DESTINATAIRE

— Người tiếp-lãnh.

DESTINATEUR

— Người gửi đồ.

DESTINATION

Changer de —
Immeuble par —
— du père de famille
— inconnue

— Nơi tiếp-lãnh, vãng-chỉ.
 — Dụng-dịch.
 Đổi dụng-dịch.
 Bất-động-sản do dụng-dịch.
 Gia-trưởng dụng-dịch.
 Vãng-chỉ bất-lường.

DESTINÉE

— de l'homme
— nationale

— Vận-mệnh.
 Vận-mệnh người ta.
 Vận-mệnh quốc-gia.

DESTINER

— Sung-dụng.

- DESTITUABLE** — Có thể bãi-miễn.
- DESTITUER** — Cách-bãi, bãi-miễn, bãi-chức, bãi-quyền.
- DESTITUTION** — *x. DESTITUER.*
 — *de la tutelle* Bãi-quyền giám-hộ.
 — *d'un fonctionnaire* Bãi-miễn công-chức.
 — *d'un officier* Bãi-miễn sĩ-quan.
 — *d'un officier ministériel* Bãi-chức nhiệm-lại.
- DÉSTOCKAGE** — Sự thôi tích-trữ.
- DÉSTOCKER** — *x. DESTOCKAGE.*
- DESTROYER** — Khu-trục-hạ
- DESTRUCTEUR** — Phá-hủy, hủy-hoại.
- DESTRUCTIBILITÉ** — Khả-hoại tính.
- DESTRUCTIBLE** — Khả-hoại, khả-hủy.
- DESTRUCTION** — Sự phá-hủy, sự hủy-hoại.
 — Diệt-trừ, tiêu-diệt.
Délit de — Tội phá-hủy, tội hủy-khí.
Force de — Sức phá-hủy.
 — *du corps du délit* Hủy tội-chứng.
 — *d'une preuve* Hủy-chứng.
- DÉSUET** — Trần-hủ, truy-phế.
- DÉSUÉTUDE** — Sự truy-phế, sự trần-hủ.
Tomber en — Truy-phế.
- DÉSUNI** — Chia-rẽ ; tan-rã.
- DÉSUNION** — Sự chia-rẽ, sự tan-rã.
- DÉTACHÉ** — Tách ra.
 — Biệt-phái.
En service — Phục-vụ biệt-phái.

Fonctionnaire —

Công-chức biệt-phái.

DÉTACHEMENT--- *x. DÉTACHER.*

— Chi-đội.

DÉTACHER

— Tách ra.

— Biệt-phái.

DÉTAIL

— Chi-tiết, tiêu-tiết.

— Sự bán lẻ.

Vendre au —

Bán lẻ.

DÉTAILLANT

— Người bán lẻ.

DÉTAILLÉ

— Tường-tận, tỉ-mỉ, rõ từng chi-tiết.

Rapport —

Bản báo-cáo tường-tận.

DÉTAILLER

— Bán lẻ.

— Phân-lách.

DÉTAILLEUR

— Người bán lẻ (xưa).

DÉTAXE— Sự giảm-thuế ; sự miễn-thuế ;
sự hoàn-thuế ; sự bãi-thuế.

— Sự giảm lệ-phí.

— *de transport*

Giảm vận-phí.

— *douanière*

Giảm quan-thuế.

— *postales*

Giảm bưu-phí; miễn bưu-thuế.

DÉTAXER— *x. DÉTAXE.***DÉTECTION**

— Sự trinh-sát.

DÉTECTIVE

— Nhà trinh-thám.

DÉTENIR

— Cầm-giữ ; trì-thủ.

— Lưu-trữ ; tàng-trữ.

— Câu-lưu, câu-giam, giam-cầm.

— Giam-cầm.

— *de l'opium*

Tàng-trữ nha-phiến.

- provisoirement
- un objet

Giam tạm, tạm-giam.
Tàng-trữ đồ-vật.
Trì-thủ đồ-vật.

DÉTENTE

- financière
- politique

- Sự dãn ra ; sự xả hơi ; sự hưu-tức.
- Sự bớt căng ; sự bớt gắng.
Tài-chính bớt căng.
Chính-trị bớt gắng.

DÉTENTEUR

- Tiers* —
— d'une succession
— d'un objet
— précaire

- Người cầm giữ, người trì-thủ.
Đệ-tam trì-thủ.
Người trì-thủ di-sản.
Người trì-thủ đồ-vật.
Người trì-thủ bất-cố (bất-kiên).

DÉTENTION

- arbitraire
- d'armes
- de marchandises
- d'une chose
- illégale
- majeure
- mineure
- précaire
- préventive
- provisoire

- **DÉTENIR.**
- Hình cấm-cố.
Giam-cầm trái-phép.
Tàng-trữ khí-giới.
Lưu-trữ (h. tàng-trữ) hàng-hóa.
Trì-thủ một vật.
Giam-cầm phi-pháp.
Trọng-giam.
Khinh-giam.
Trì-thủ bất-cố (bất-kiên).
Giam-cứu.
Giam tạm, tạm-giam.

DÉTENTIONNAIRE

- Người bị cấm-cố.

DÉTENU (a)

Non —

- Bị-giam, bị câu-giam.
Không bị-giam, tại-ngoại.

DÉTENU (n)

- de droit commun
- politique

- Người bị-giam, tù-nhân.
Tù-nhân thường-phạm.
Tù-nhân chính-trị.

DÉTÉRIORATION

- Sự phá hư.
- Sự hư-hỏng, sự hư-hoại ; sự thối-nát.

- *de la situation*
- *des marchandises*

Cuộc-thế thối-nát.
Phá-hư hàng-hóa.
Hàng-hóa hư-hoại.

DÉTÉRIORER

Se —

- Phá-hư.
- Hư-hỏng, hư-hoại, thối-nát.

DÉTERMINABLE

- Có thể xác-định.

DÉTERMINANT

Cause —

- Xác-định ; quyết-định.
- Nguyên-nhân quyết-định.

DÉTERMINATION

Immeuble par — *de la loi*

- *de la cause*
- *de la compétence*
- *de la valeur de l'expérience*
- *des relations de cause à effet*

- Sự xác-định ; sự quyết-định.
- Bất-động - sản do pháp - luật định-danh.
- Xác-định nguyên-nhân.
- Xác-định thẩm-quyền.
- Xác-định giá-trị của cuộc thí-nghiệm.
- Xác-định quan-hệ nhân-quả.

DÉTERMINÉ

Age —

But —

Condition —

- Xác-định.
- Tuổi xác-định.
- Mục-dích xác-định.
- Điều-kiện xác-định.

DÉTERMINER

- *x. DÉTERMINATION.*

DÉTERMINISME

- Thuyết định-mệnh.
- Chủ-nghĩa quyết-định.

DÉTERMINISTE

- Quyết-định.

DÉTOURNEMENT

— *d'actif*

— *de fonds publics*

— *de mineur*

- Sự quỵển-dũ, sự dụ-dổ.
- Sự sang-đoạt, sự biến-thủ, sự thiện-thủ.
- Sự ưỡng-dụng.
- Sang-đoạt tích-sản.
- Biến-thủ công-ngân.
- Quỵển-dũ vị-thành-niên.

— *de pouvoir*

Ứng-dụng quyền-hành, ứng-quyền.

— *de succession*

Thiện-thử di-sản.

— *d'objets saisis*

Thiện-thử đồ-vật sai-áp.

DÉTOURNER

— *la loi*

— *x. DÉTOURNEMENT.*

Ứng-dụng pháp-luật, ứng-pháp.

DÉTRACTEUR

— Người bài-xích, người gièm-pha.

DÉTRACTION

— Sự bài-xích sự gièm-pha.

DÉTRESSE

Navire en —

— Sự khốn-cùng ; cảnh nguy-nan.

Signal de —

Tàu lâm-nguy.

— *financière*

Hiệu báo-nguy, hiệu hải-nạn.

Tài-chính quẩn-bách.

DÉTRIMENT

Au — de

— Mọi tổn-hại, mọi thiệt-hại.

Thiệt-hại cho.

DÉTROMPER

— Giải-ngộ, giải-tĩnh.

DÉTRONEMENT

— Sự truất-ngôi, sự phế-vị.

DÉTRONER

— *x. DÉTRONEMENT.*

DÉTRONEUR

— Người truất-ngôi.

DÉTROUSSEMENT

— Sự cướp-đoạt.

DÉTROUSSER

— Cướp-đoạt.

DÉTRUIRE

— *la preuve du délit*

— *x. DESTRUCTION.*

Hủy-hoại tội-chứng.

— *le militarisme*

Diệt-trừ chủ-nghĩa quân-phiệt.

— *un document public*

Hủy-hoại văn-kiện công.

DETTE

— Món nợ, khiếm-khoản, trái-khoản, tá-khoản.

— Trái-vụ.

— Công-trái.

Billet de —
Reconnaissance de —
Remise de —
Séparation de —
 — à court terme
 — active

— alimentaire
 — à long terme
 — amortissable

— à moyen terme
 — caduque
 — certaine
 — commerciale
 — consolidée

— de communauté
 — de jeu
 — de régime
 — exigible
 — extérieure

— flottante
 — gagée
 — hypothécaire
 — inscrite
 — interalliées
 — intérieure
 — légale
 — liquide

— morale
 — nationale
 — passive
 — perpétuelle
 — personnelle

— politique
 — portable

Giấy nợ, trái-khoán.
 Giấy nhận nợ, nhận-trái-khoán.
 Miễn-hoàn trái-khoán.
 Biệt-trái.
 Công-trái đoán-kỳ.
 Tiền cho vay, tích-trái, trái-quyền.
 Trái-vụ cấp-dưỡng.
 Công-trái trường-kỳ.
 Công-trái có thể trả dần (lần), công-trái khả hoàn-giảm.
 Công-trái trung-kỳ.
 Trái-khoán thất-hiệu.
 Trái-vụ xác-định.
 Trái-khoán thương-mại.
 Công-trái cố-định, công-trái chính-lý.
 Trái-khoán cộng-thông.
 Nợ cờ-bạc, trái-khoán đồ-bác.
 Công-trái chính-thề.
 Trái-vụ khả-sách.
 Công-trái quốc-ngoại, ngoại-trái.
 Công-trái phù-lưu.
 Công-trái có bảo-đảm.
 Trái-khoán đề-đương.
 Công-trái đăng-bộ.
 Công-trái liên-minh.
 Công-trái quốc-nội, nội-trái.
 Trái-vụ pháp-định.
 Trái-khoán thanh-lý, thanh-trái-khoán.
 Trái-vụ luàn-thường.
 Công-trái quốc-gia, quốc-trái.
 Tiền vay, tiêu-trái, trái-vụ.
 Công-trái vĩnh-viễn.
 Nợ riêng.
 Trái-vụ đối-nhân.
 Công-trái chính-trị.
 Nợ phải mang trả, đề - hoàn trái-khoán.

- *privée*
- *privilégiée*
- *propre*
- *publique*
- *quérable*

- *réelle*
- *remboursable à terme*
- *simulée*

- Nợ tư-nhân, tư-trái.
- Trái-khoản đặc-đãi.
- Nợ riêng, trái-khoản biệt-phụ.
- Công-trái.
- Nợ phải đi đòi, cầu-hoàn trái-khoản.
- Trái-vụ đổi-vật.
- Kỳ-hoàn công-trái.
- Trái-khoản giả-tạo.

DETTIER

- Người thiếu nợ bị câu-thúc.

DEUIL

- Grand* —
- Période de* —
- *national*

- Tang.
- Đại-tang.
- Thời-kỳ thụ-tang.
- Quốc-tang.

DÉVALISER

- Cướp giựt.

DÉVALORISER

- *la monnaie*

- Giảm giá, hạ giá, mất giá.
- Giảm giá tiền-tệ.

DÉVALUATION

- *de la piastre*

- Sự phá-giá tiền-tệ.
- Phá-giá đồng-bạc.

DÉVALUER

- *x. DÉVALUATION.*

DEVANCEMENT

- *d'appel*

- Sự đi trước ; sự làm trước.
- Đầu-binh trước khi bị trưng-triệu, tiền-triệu đầu-ngũ.

DEVANCER

- *x. DEVANCEMENT.*

DEVANT

- *la loi*

- Trước.
- Trước pháp-luật.

DÉVASTER

- Tàn-phá.

DÉVELOPPEMENT

- *de la civilisation*

- Sự khuếch-trương, sự mở-mang ; sự phát-triển, sự tiến-triển.
- Văn-hóa phát-triển.

— *de l'industrie*

Kỹ-nghệ khuếch-trương.

DÉVELOPPER— *x. DÉVELOPPEMENT.***DEVENIR**

— Trở nên, hóa thành.

DÉVESTITURE

— Sự giải-chức.

DÉVÊTISSEMENT— Sự phóng-khí, sự phao-khí, sự di-khí.
Phao-khí lái-vật.— *des biens***DÉVIATION**— Sai-hướng, tà-hướng.
Tà-hướng khuynh-hữu.— *de droite***DÉVIATIONNISTE**

— Người sai-hướng, người tà-hướng.

DÉVIÉ

— Khuất-khúc.

Télégramme —

Điện-tín khuất-lống.

DÉVIER

— Đi sai đường, sai-hướng, tà-hướng.

DÉVIRGINISER

— Làm mất trinh, phá-trinh.

DEVIS— Bản khai-giá ; tờ khai-giá.
Bản khai-giá miêu-tả.
Bản khai-giá ước-lượng.
Bản khai-giá chứng-giải.— *descriptif*— *estimatif*— *justificatif***DEVISE**— Tiêu-ngữ.
— Phát-ngoại thương-phiếu.
— Chỉ-tệ.*Marché libre des* —— *étrangères*Thị-trường chỉ-tệ tự-do.
Ngoại-tệ.**DEVOIR**— Bòn-phận ; nghĩa-vụ.
Nghĩa-vụ ngân-tính.
Nghĩa-vụ hôn-nhân.— *à caractère pécuniaire*— *conjugal*

- *professionnel*
- *purement moral*

Nghĩa-vụ chức-nghiệp.
Nghĩa-vụ thuần-luân.

DÉVOLU

Succession — à l'État

- Truyền-thừa, truyền-kế.
Di-sản truyền-kế cho quốc-gia.

DÉVOLUTAIRE

- Người thừa-truyền.

DÉVOLUTIF

Appel —
Effet —

- Di-thăm, chuyễn-thăm, phó-thăm.
Kháng-cáo phó-thăm.
Hiệu-lực phó-thăm.

DÉVOLUTION

— *à un tribunal*
— *d'un bien*
— *d'un héritage*

- Sự truyền-thừa, sự truyền-kế.
- Sự di-thăm, sự chuyễn-thăm, sự phó-thăm.
Phó-thăm cho tòa-án.
Truyền-kế tài-sản.
Truyền-kế di-sản.

DIACRE

- Phó-tế.

DIALECTIQUE (a)

Logique —
Matérialisme —

- Biện-chứng.
Luận-lý biện-chứng.
Chủ-nghĩa duy-vật biện-chứng.

DIALECTIQUE (n)

- Biện-chứng-pháp.

DICTATEUR

- Nhà độc-tài.

DICTATORIAL

Pouvoir —

- Độc-tài.
Quyền-bính độc-tài.

DICTATURE

Régime de —
— *du fascisme*
— *du prolétariat*
— *militaire*

- Sự độc-tài.
Chế-độ độc-tài.
Độc-tài phát-xít.
Độc-tài vô-sản.
Độc-tài quân-phiệt.

DICTON

- Tục-ngữ.

DICTUM

- Chủ-văn bản án.

DIDACTIQUE

- Thuộc về giáo-huấn, về giáo-khoa.
- Phép giáo-huấn, giáo-thụ.

Ouvrage —
— *matérialiste*

Sách giáo-khoa.
Giáo-thụ duy-vật.

DIES

— *ad quem*
— *a quo*
— *a quo non computatur intermino*
— *non interpellat pro homine*

— Ngày ; ngày hạn.
Ngày cuối hạn, chung-hạn nhật.
Ngày đầu hạn, khởi-hạn nhật.
Ngày khởi-hạn không được tính.
Đáo-kỳ không phải là hối-thúc.

DIÈTE

— *impériale*
— *nationale*
— *provinciale*

— Nghị-hội, nghị-viện.
Nghị-hội đế - quốc.
Nghị - hội toàn - quốc, quốc-nghị-hội.
Nghị-hội hàng-tỉnh, tỉnh-ngự-hội.

DIFFAMANT

Propos —

— Hủy-báng, phỉ-báng.
Lời phỉ-báng.

DIFFAMATEUR

— Người hủy-báng, người phỉ-báng.

DIFFAMATION

— *non publique*
— *publique*

— Sự phỉ-báng, sự hủy-báng.
Phỉ-báng bất-công-khai.
Phỉ-báng công-khai.

DIFFAMATOIRE

Écrit —

— Phỉ-báng, hủy-báng.
Bút-văn phỉ-báng.

DIFFAMER

— *x. DIFFAMATION.*

DIFFÉRÉ

Action —
Capital —
Crédit —
Crédits —
Débts —
Rente —

— Hoãn lại, triển - hoãn, hoãn - trì, diên-trì.
— Vị-lai.
Cổ-phần triển - hoãn.
Vốn hoãn-trì.
Tín-dụng diên-trì.
Thải-khoản vị-lai.
Tá-khoản vị-lai.
Niên-kim triển - hoãn.

Salaire —
Télégramme —

Lương diên-trì.
Điện-lín hoãn-trì.

DIFFÉRENCE

— *de race*
— *de religion*

— Sự khác nhau, sự dị-biệt, sự sai-biệt.
— Sai-ngạch, sai-số.
Dị-biệt chủng-tộc.
Dị-biệt tôn-giáo.

DIFFÉRENCIATION

— *des prix*

— Sự phân-biệt, sự biện-biệt.
Biện-biệt giá-cả.

DIFFÉREND

Accommoder le —
Partager le —
Vider le —
— *collectif*

— Cuộc tranh-chấp, cuộc phân-tranh.
Thuận-giải cuộc tranh-chấp.
Phân-giải cuộc tranh-chấp.
Thanh-giải cuộc tranh-chấp.
Cộng-đồng phân-tranh, cộng-đồng tranh-chấp.

DIFFÉRENTIEL

Droit —
Tarif —

— Sai-biệt, dị-biệt.
Thuế sai-biệt.
Thuế-suất sai-biệt.

DIFFÉRER

— Khác nhau, sai-biệt.
— Hoãn lại, triền-hoãn, hoãn-trì, diên-trì.

DIFFICULTÉ

— *économiques*
— *financières*

— Sự khó-khăn, sự khốn-quẫn.
Khốn-quẫn kinh-lẽ.
Khốn-quẫn tài-chính.

DIFFUSION

Association pour la — *du*
quốc-ngữ
Pour —

— Sự truyền-bá, sự phổ-biến.
Hội truyền-bá quốc-ngữ.
Đề phổ-biến.

DIGESTE

— Pháp-luật vưng-tập.

DIGNE

— *de foi*

— Xứng-đáng.
Đáng tin.

DIGNITAIRE

— Bạc quyền-thần.

Grand —

Đại-quyền-thần, cự-thần đại-công.

Haut —

Trọng-thần.

DIGNITÉ*Grande* — *de l'empire*

— Tước-vị.

— *épiscopale*

— Thê-cách, phong-thê.

— *humaine*

Tước đại-thần của đế-quốc.

— *militaire*

Tước-vị chủ-giáo.

Nhân-phẩm, nhân-cách.

Quân-tước.

DIGUE

— Đê, đê-điều.

DILAPIDATION— *x. DILAPIDER.***DILAPIDER**— *les finances publiques*

— Phung-phí, hoang-phí.

— *un héritage*

Phung-phí công-ngân.

Phung-phí di-sản.

DILATION

— Sự trì-hoãn.

DILATOIRE*Exception* —

— Trì-hoãn.

Mesures —

Khước-biên trì-hoãn.

Biện-pháp trì-hoãn.

DILEMME*Enfermé dans un* —

— Song-quan luận-pháp.

— Sự lưỡng-nan.

Ở trong tình - thế lưỡng-nan.

DILIGENCE*A la* — *de*

— Sự cần - mẫn, sự mẫn - cán, sự mẫn-tiếp.

Faire les —

— Sự chu-lất.

Do sự mẫn-cán của.

Chu-lất.

DILIGENT*Partie la plus* —

— Cần-mẫn, mẫn-cán, mẫn-tiếp.

Porteur —

Người đương-sự mẫn-cán nhất, người đương-sự liên-thỉnh.

Người thủ-chấp cần-mẫn.

DIME

— Thuế thập-phân (xưa).

-- <i>ancienne</i>	Thuế thập-phân cũ-canh.
-- <i>ecclésiastique</i>	Thuế thập-phân giáo-hội.
-- <i>grasse</i>	Thuế thập-phân đại-canh.
-- <i>insolite</i>	Thuế thập-phân bất-thường.
-- <i>menue</i>	Thuế thập-phân tiêu-canh.
-- <i>novale</i>	Thuế thập-phân tân-canh.
-- <i>nouvelle</i>	<i>nh. Dime novale.</i>
-- <i>prédiale</i>	Thuế thập-phân thô-sản.
-- <i>réelle</i>	Thuế thập-phân đối-vật.
-- <i>solite</i>	Thuế thập-phân thông-thường.
-- <i>verte</i>	<i>nh. Dime menue.</i>

DIMENSION

— *des entreprises*

— Khuôn-khở.
Khuôn-khở xí-nghiệp.

DIMER

— Đánh thuế thập-phân.
— Thâu thuế thập-phân.

DIMERIE

— Lãnh-địa chịu thuế.

DIMEUR

— Người thâu-thuế thập-phân.

DIMINUER

— Giảm bớt, giảm-thiểu.

DIMINUTION

— *de la population*

— Sự giảm bớt, sự giảm-thiểu.
Dân-số giảm-bớt, nhân-khẩu giảm-thiểu.
Giảm lương, bớt lương.

— *du salaire*

DIOCÉSAIN

Tribunal —

— Thuộc về giáo-khu.
Tòa-án giáo-khu.

DIOCÈSE

— Giáo-khu, giáo-quản-khu.

DIPLOMATE

— Nhà ngoại-giao.

DIPLOMATIE

— Khoa ngoại-giao ; ngoại-giao-học.
— Giới ngoại-giao.
— Chức-vụ ngoại-giao.
— Sự đại-diện ngoại-giao.

DIPLOMATIQUE

— Thuộc về bằng-cấp.
— Thuộc về ngoại-giao.

<i>Acte</i> —	Hành-vi ngoại-giao.
<i>Agent</i> —	Nhân-viên ngoại-giao, chức-viên ngoại-giao.
<i>Autorité</i> —	Chức-trách ngoại-giao.
<i>Commission</i> —	Ủy-hội ngoại-giao.
<i>Corps</i> —	Ngoại-giao-đoàn,
<i>Document</i> —	Văn-kiện ngoại-giao.
<i>Langue</i> —	Tài-liệu ngoại-giao.
<i>Poste</i> —	Chuyển-ngữ ngoại-giao, ngoại-giao-ngữ.
<i>Relations</i> —	Nhiệm-sử ngoại-giao.
<i>Voie</i> —	Bang-giao.
	Đường-lối ngoại-giao, phương-sách ngoại-giao.

DIPLOME

— *d'études supérieures*
 — *d'études supérieures de Droit*

— Bằng, văn-bằng, cấp-bằng, bằng-cấp.
 Bằng cao-học.
 Bằng cao-đẳng luật-học.

DIPLOMÉ

— Có bằng, cấp bằng.

DIPLOMER

— Cấp-phát văn-bằng, cấp bằng.

DIPTIQUE

— Thư giáp-bản.

DIRE

A — *d'expert*
 — *de formalités*
 — *de l'avoué*
 — *des parties*
 — *des témoins*
 — *droit d'un appel*
 — *et réquisition*

— Lời nói ; lời tuyên.
 — Ngôn-văn, chú-ngôn.
 — Ý-kiến.
 Theo ý-kiến của giám-định.
 Chú-văn về qui-thức.
 Chú-văn của đại-tụng.
 Lời khai của đương-sự.
 Lời khai của chứng-nhân.
 Tuyên-chấp kháng-cáo.
 Chú-ngôn và luận-thỉnh.

DIRECT

Action —
Contributions —

— Thẳng, trực-tiếp.
 Tổ-quyền trực-tiếp.
 Thuế trực-thu.

Héritier —

Di-kế trực-hệ.

Importation —

Nhập-cảng trực-tiếp.

Impôt —

Thuế trực-lưu.

Seigneurie —

Lãnh-quyền trực-liếp (xưa).

DIRECTEUR (a)

— Chỉ-huy, chỉ-dẫn, chỉ-đạo.

Plan —

Kế-hoạch chỉ-dẫn.

Principe —

Phương-châm chỉ-đạo.

DIRECTEUR (n)

— Viên giám-đốc ; viên đồng-lý.

— *adjoint*

Phó giám-đốc.

— *commercial*

Phó đồng-lý.

— *d'agence*

Giám-đốc thương-mại.

— *de banque*

Giám-đốc phân-cục.

— *de cabinet*

Giám-đốc ngân-hàng.

— *d'école*

Đồng-lý văn-phòng.

— *de l'administration judiciaire*

Đốc trường, giám-đốc học-hiệu, hiệu-trưởng.

— *de la police*

Giám-đốc nha hành-chính tư-pháp.

— *de la police municipale*

Giám-đốc cảnh-sát.

— *de la police préfectorale*

Giám-đốc cảnh-sát thị-xã.

— *de l'enregistrement*

Giám-đốc cảnh-sát đô-thành.

— *de l'instruction publique*

Giám-đốc sử trước-bạ.

— *de prison*

Giám-đốc nha học-chính.

— *des bureaux*

Giám-đốc lao-thất.

— *des contributions*

Đồng-lý sự-vụ.

— *des douanes*

Giám-đốc thuế-vụ.

— *des finances*

Giám-đốc thương-chính, giám-đốc quan-thuế.

— *du protocole*

Giám-đốc tài-chính.

— *général*

Giám-đốc nghi-lễ.

— *technique*

Tổng giám-đốc.

Giám-đốc chuyên-môn ; giám-đốc kỹ thuật.

DIRECTION

— Sự điều-khiển, sự chỉ-huy, sự lãnh-đạo.

— Ban giám-đốc ; nha giám-đốc.

- *de l'instruction publique*
- *de l'intérieur*
- *des débats*
- *des finances*
- *des services judiciaires*
- *du travail*

- Nha giám-đốc Học-chính.
- Nha giám-đốc nội-vụ.
- Điều-khiến cuộc thảo - nghị.
- Nha giám-đốc tài-chính.
- Nha giám-đốc tư-pháp.
- Nha giám-đốc lao-động.

DIRECTIVE

- *générale*
- *particulière*
- *politique*

- Chỉ-thị.
- Chỉ-thị tổng-quát.
- Chỉ-thị đặc-biệt.
- Chỉ-thị chính-trị.

DIRECTOIRE

- *fédéral*

- Chấp-chính-đoàn.
- Chấp-chính-đoàn liên-bang.

DIRECTORAT

- Chức-vụ giám-đốc.

DIRECTORIAL

- Pouvoir* —

- Thuộc về giám-đốc.
- Thuộc về chấp-chính-đoàn.
- Quyền giám-đốc.

DIRIGÉ

- Économie* —

- Chỉ-huy.
- Kinh-tế chỉ-huy.

DIRIGEANT (a)

- Classes* —

- Chỉ-huy, lãnh-đạo.
- Giai-cấp chỉ-huy.

DIRIGEANT (n)

- Người chỉ - huy ; nhà lãnh-đạo.

DIRIGER

- *une entreprise*
- *une expérience*
- *un État*

- Điều-khiến ; chỉ - huy; lãnh-đạo.
- Chỉ-huy doanh-nghiệp.
- Điều-khiến cuộc thí-nghiệm.
- Lãnh-đạo quốc-gia.

DIRIGEUR

- Điều-khiến viên.

DIRIGISME

- *de la production*
- *du commerce*

- Kinh-tế chỉ-huy.
- Sản-xuất chỉ-huy.
- Thương-mại chỉ-huy.

DIRIGISTE

- Người chủ-trương kinh-tế chỉ-huy.

DIRIMANT*Empêchement* —— Vi-hủy.
Cản-trở vi-hủy.**DIRIMER**— *un contrat*
— *un jugement*— Vi-hủy.
Vi-hủy khế-ước.
Vi-hủy bản-án.**DISAGRÉER**

— Không chấp-nhận, bắt-chấp-thuận (xưa).

DISCERNEMENT*Agir sans* —*Question de* —— Sự phân-biệt phải-trái, sự tri-thức.
Hành-động không phân-biệt phải-trái, hành-động vô tri-thức.
Câu-hỏi về tri-thức.**DISCERNER**— *x. DISCERNEMENT.***DISCIPLE**

— Môn-đồ, môn-đệ, đệ-tử.

DISCIPLINAIRE*Peine* —— Thuộc về kỷ-luật.
Hình-phạt kỷ-luật.**DISCIPLINE***Compagnie de* —
Conseil de —*Esprit de* —
— *du personnel*
— *juridique*
— *philosophique*— Kỷ-luật.
— Qui-phạm.
— Sự trừng-giới.
Đội-đội trừng-giới.
Hội-đồng kỷ-luật, hội-đồng trừng-giới.
Tinh-thần kỷ-luật.
Kỷ-luật của nhân-viên.
Qui-phạm pháp-lý.
Qui-phạm triết-học.**DISCIPLINÉ***Armée* —— Có kỷ-luật.
Quân-đội có kỷ-luật.**DISCIPLINER**

— Bắt theo kỷ-luật, bắt vào khuôn-phép.

DISCONTINU*Possession* —— Không liên-tiếp, gián-đoạn, đoạn-tục.
Chấp-hữu gián-đoạn.

Servitude —

Dịch-quyền gián-đoạn.

DISCONTINUATION— Sự không liên-tiếp, sự gián-đoạn,
sự đoạn-tục.— *des poursuites*

Sự gián-đoạn truy-tố.

DISCONTINUER— *x. DISCONTINUATION.***DISCONTINUITÉ**

— Gián-đoạn tính, đoạn-tục tính.

Sans —

Không gián-đoạn.

DISCONVENANCE— Sự không xứng, sự không thích-
đáng, sự không thích-hợp.**DISCONVENIR**

— Phủ-nhận.

— Không xứng, không thích-đáng,
không thích-hợp.**DISCORDANCE**

— Sự bất-hòa.

— Sự bất-đồng.

DISCORDE

— Mối bất-hòa.

DISCOURIR

— Diễn-thuyết.

DISCOURS

— Luận-thuyết.

— Diễn-văn.

— *de réception*

Diễn-văn tiếp-nghinh.

— *de rentrée*

Diễn-văn tựu-khóa.

— *d'ouverture*

Diễn-văn khai-thăm.

— *du trône*

Diễn-văn khai-mạc.

Ngự-văn khai-mạc.

DISCRÉDIT

— Sự mất tín-nhiệm.

— Sự giảm tín-nhiệm.

DISCRÉDITER— Làm mất tín-nhiệm ; làm giảm
tín-nhiệm.

— Làm mất tiếng, làm ô-danh.

DISCRET

— Kín-đáo.

- DISCRÉTION** — Sự kín-đáo.
— Sự chuyên-quyết.
- DISCRÉTIONNAIRE** — Chuyên-quyết.
Pouvoir — Quyền chuyên-quyết.
- DISCRIMINATION** — Sự biện-biệt, sự phân-biệt.
— *des revenus* Biện-biệt lợi-lức.
— *des salaires* Biện-biệt lương-bổng.
- DISCULPATION** — Sự biện-giải, sự minh-oan, sự thân-oan.
- DISCULPER** — Biện-giải, minh-oan, thân-oan.
- DISCUSSION** — Sự bàn-bạc, sự bàn-cãi, sự thảo-luận, sự tranh-luận.
— Sự kiểm-sách.
Bénéfice de — Biệt-lợi kiểm-sách.
— *de biens* Kiểm-sách tài-sản.
— *du budget* Thảo-luận ngân-sách.
— *et vote d'une loi* Thảo-luận và thông-quá đạo luật.
— *générale* Thảo-luận tổng-quát.
- DISCUTABLE** — Có thể tranh-luận.
- DISCUTER** — *x. DISCUSSION.*
— *les biens d'un débiteur* Kiểm-sách tài-sản của người thiếu nợ.
— *un débiteur* nh. *Discuter les biens d'un débiteur.*
- DISGRACE** — Sự hết được trọng-dụng, sự thất-sủng.
- DISGRACIÉ** — Hết được trọng-dụng, thất-sủng.
- DISGRACIER** — Hết trọng-dụng.
- DISJOINDRE** — Tách riêng, phân-tách.
— *deux causes* Tách hai vụ kiện.

DISJONCTION— *d'un amendement*

— Sự tách riêng, sự phân-tách.

— Sự phân-tổ.

Tách riêng tu-chính-án.

DISLOCATION— *d'un État*

— Sự chia xẻ, sự phân-liệt.

Phân-liệt quốc-gia.

DISLOQUER— *x. DISLOCATION.***DISPACHE**

— Sự thanh-thường hải-tồn.

DISPACHEUR

— Viên giám-định hải-tồn.

DISPARAITRE

— Mất, mất-biến, mất-tích.

DISPARATE*Éléments* —

— Táp-nham, hỗn-tạp.

Phần-tử hỗn-tạp.

DISPARU*Militaire* —— *x. DISPARAITRE.*

Quán-nhân mất-tích.

DISPENDIEUX

— Hao-tồn.

DISPENSAIRE

— Nhà thương thí, thí-y-viện.

DISPENSATEUR

— Người phân-cấp.

DISPENSATION

— Sự phân-cấp.

DISPENSE— *d'âge*— *de délai de publication*— *de fournir caution*— *de publication*— *de rapport*— *de rapport successoral*— *de scolarité*— *de service militaire*— *de tutelle*— *d'examen*

— Sự miễn-trừ, sự miễn-hứa.

Miễn hạn tuổi, miễn niên-hạn.

Miễn hạn-kỳ công-tổ.

Miễn ký-quĩ ; miễn bảo-lãnh.

Miễn công-bố.

Miễn hồi-nạp.

Miễn hồi-nạp di-sản.

Miễn học-hạn.

Miễn lính ; miễn binh-dịch.

Miễn giám-hộ.

Miễn thi, miễn khảo-thí.

DISPENSER

— Miễn-trừ, miễn-hứa.

DISPERSER

-- Chia tan, phân-lán.

DISPERSION— *x. DISPERSER.***DISPONIBLE***Fonds* —*Personnel* —*Qualité* —*Valeur* —

— Khả-dụng.

— Khả-xử.

Tiền khả-dụng.

Nhân-viên khả-dụng.

Định-phân khả-xử.

Giá-khoán khả-dụng.

DISPONIBILITÉ*Fonctionnaire en* —*Militaire en* —— *sociales*

— Khả-xử-tính.

— Khả-dụng-tính.

— Hiện-kim.

— Sự nghỉ giả-hạn.

— Sự hưu-chức.

Công-chức nghỉ giả-hạn.

Quán-nhân hưu-chức.

Hiện-kim của hội.

DISPOSANT

— Người xử-phán.

DISPOSER*La loi ne — que pour
l'avenir*

— Bố-trí ; trang-trí ; thiết-bị.

— Sử-dụng.

— Xử-phán.

— Qui-định ; định-đoạt.

Luật chỉ qui-định cho tương-lai.

DISPOSITIF— *d'un jugement*— Cách thiết-bị ; cách trang-trí ;
cách bố-trí.

— Chủ-vấn.

Chủ-vấn của bản án.

DISPOSITION*A la — de quelqu'un**Droit de libre* —— *à cause de mort*— *additionnelle*— *à titre gratuit*— *x. DISPOSER.*

— Điều-khoản.

Thuộc quyền sử-dụng của ai.

Quyền tự-do xử-phán.

Xử-phán nhân-lữ (lữ-vì).

Điều-khoản phụ-gia.

Xử-phán có tính-cách vô-thường.

- à titre onéreux
 - commune
 - de la force armée
 - dépendante
 - d'une loi
 - d'un testament
 - entre vifs
 - fondamentales garanties par la constitution
 - générales
 - impérative
 - indépendantes
 - ordinaire
 - pénale
 - préliminaire
 - prohibitive
 - testamentaire
 - transitoire
- Xử-phán có tính-cách hữu-thường.
 - Điều-khoản chung.
 - Sử-dụng binh-lực (quân-lực).
 - Điều-khoản tông-thuộc.
 - Điều-khoản của đạo luật, điều luật.
 - Điều-khoản của tờ di-chức.
 - Xử-phán sinh-thời.
 - Điều-khoản căn-bản có hiến-pháp bảo-đảm.
 - Điều-khoản tổng-quát.
 - Điều-khoản cưỡng-chế.
 - Điều-khoản biệt-lập.
 - Điều-khoản thông-thường.
 - Hình-khoản.
 - Điều-khoản mở-đầu (sơ-bộ).
 - Điều-khoản cấm-chỉ.
 - Điều-khoản chúc-thư.
 - Điều-khoản giao-thời (chuyên-liếp).

DISPROPORTION

— Sự bất-lương-xúng.

DISPUTE

— Sự cãi-cọ, sự tranh-biện.

DISQUALIFICATION

— Tuyên-cáo vô-tư-cách.

— Sự cải tội-danh.

DISQUALIFIER— *x. DISQUALIFICATION.***DISSEMBLABLE**

— Khác nhau, dị-biệt.

DISSENSION

— Mối đại-bất-hòa ; cuộc phân-tranh.

— civile

Phân-tranh nội-bộ, nội-tranh.

— politique

Phân-tranh chính-trị.

DISSSENTIMENT

— Ý-kiến bất-đồng, tư-tưởng bất-đồng.

DISSERTATION

— Sự nghị-luận, sự bình-luận, sự luận-thuyết.

DISSERTER	— <i>x. DISSERTATION.</i>
DISSIDENCE	— <i>x. DISSIDENT.</i>
DISSIDENT	— Ngoại-thống, dị-thống.
<i>Opinion —</i>	Dị-kiến.
<i>Théorie —</i>	Dị-thuyết.
DISSIMULATION	— Sự giấu-giếm, sự che-đậy, sự ân-nặc, sự ân-tàng.
— <i>d'actif</i>	— Sự lậu thuế.
— <i>d'une preuve</i>	Ân-nặc tích-sản. Ân-nặc chứng-cứ.
DISSIPATEUR	— Người phung-phí.
DISSIPATION	— Sự phung-phí. — Sự phóng-đăng.
DISSIPER	— <i>x. DISSIPATION.</i>
DISSOCIABILITÉ	— Khả-giải-phân tính.
DISSOCIABLE	— Khả-giải-phân.
DISSOCIATION	— Sự giải-phân.
DISSOCIER	— <i>x. DISSOCIATION.</i>
DISSOLUTION	— Sự giải-lán.
<i>Droit de —</i>	— Sự đoạn-tiêu.
— <i>de la chambre</i>	Quyền giải-lán.
— <i>de l'assemblée nationale</i>	Giải-lán nghị-viện.
— <i>du mariage</i>	Giải-tán quốc-hội. Đoạn-tiêu hôn-nhân, tiêu-hôn, đoạn-hôn.
— <i>d'un contrat</i>	Đoạn-tiêu khế-trước, tiêu-trước.
— <i>d'une assemblée</i>	Giải-lán hội-nghị.
— <i>d'une association</i>	Giải-tán hiệp-hội.
— <i>d'une communauté</i>	Đoạn-tiêu cộng-thông tài-sản.
— <i>d'une confédération</i>	Giải-tán bang-liên.

- *d'une société*
- *d'un syndical*

- Giải-tán hội-xã.
- Giải-tán nghiệp-đoàn.

DISSOUDRE

- Giải-tán.
- Đoạn-liều.

DISSUADER

- Khuyên-can, can-ngăn, can-gián.

DISTANCE

- Délai de —*
- *légale*

- Khoảng-cách.
- Thời-hạn khoảng-cách.
- Khoảng-cách pháp-định.

DISTILLATION

- Taxe de —*

- Sự cất rượu, sự nấu rượu.
- Thuế cất rượu.

DISTINCT

- Riêng-biệt.
- Phân-minh.

DISTINCTIF

- Caractère —*

- Đặc-biệt, biệt-thù.
- Tính biệt-thù, biệt-tính.

DISTINCTION

- *de biens*
- *de classes*
- *de pouvoirs*
- *de races*
- *de religions*
- *honorifique*
- *nobiliaire*
- *universitaire*

- Sự phân-biệt.
- Sự đặc-biệt, sự biệt-thù, sự biệt-cách.
- Huy-chương ; huy-tước ; huy-vị.
- Phân-biệt tài-sản.
- Phân-biệt giai-cấp.
- Phân-biệt quyền-bính.
- Phân-biệt chủng-tộc.
- Phân-biệt tôn-giáo.
- Huy-chương.
- Huy-tước quý-tộc.
- Huy-vị đại-học.

DISTINGUÉ

- Cao-quí ; ưu-lú.

DISTINGUER

- Phân-biệt.

DISTRACTION

- Demande de —*
- *au profit de Me...*

- Sự trích-xuất.
- Đơn xin trích-xuất.
- Trích-xuất cho luật-sư... hưởng.

- *de biens* Trích-xuất tài-sản.
- *des dépens* Trích-xuất án-phí.
- *des objets saisis* Trích-xuất đồ-vật sai-áp.
- *en dépens* nh. *Distraction des dépens*.

DISTRAT

- Thỏa-hiệp bãi-trúc.

DISTRIBUER

- Chia, phát, phân-phát, phân-phối.

DISTRIBUTEUR

- Người phát ; người phân-phát.

DISTRIBUTIF

Justice —

- Phân-phát, phân-phối.
Công-lý phân-phối.

DISTRIBUTION

- *amiable*
- *de la correspondance*
- *de l'actif social*
- *de la justice*
- *des bénéfices*
- *des dividendes*
- *des prix*
- *des richesses*
- *d'imprimés*
- *d'un procès*
- *judiciaire*
- *par contribution*

- Sự chia, sự phát, sự phân-phát, sự phân-phối.
- Sự phân-phó.
Phân-phối thỏa-thuận.
Phát-thư.
Phân-phối tích-sản của hội.
Phân-xử.
Chia lời, phân-phối doanh-lợi.
Phân-phối cô-lợi.
Phát phần-thưởng.
Chia của, phân-phối tài-phú.
Phát giấy in.
Phân-phó vụ kiện.
Phân-phối tài-phán.
Chia theo phân-ngạch, phân-phối theo phân-ngạch.

DISTRICT

- *administratif*
- *électoral*
- *judiciaire*
- *juridique*
- *minier*
- *rural*
- *spécial*
- *universitaire*
- *urbain*

- Khu.
Khu hành-chính.
Khu tuyển-cử.
Khu tư-pháp.
Khu luật-pháp.
Khu mỏ, khoáng-khu.
Hương-khu, thôn-khu.
Khu đặc-biệt.
Khu đại-học, học-khu.
Thị-khu, thành-khu.

- DIT** (a) — Đã nói ; đó, ấy.
— Tự, tức.
- DIT** (n) — Ngôn-thư.
- DIVAGATION** — Sự thả rong.
— Sự chạy rong.
— Tội thả rong súc-vật.
- DIVERGENCE** — Sự bất-đồng, sự dị-đồng.
— Bất-đồng ý-kiến.
- DIVERGENT** — Bất-đồng, dị-đồng.
Opinions — Ý-kiến bất-đồng.
- DIVERS** — Khác nhau, linh-tinh, tạp-bác.
- DIVERSIFIER** — Làm cho khác nhau, tạp-bác-hóa.
- DIVERSITÉ** — Tạp-bác-tính.
— *de richesses* Tài-phú tạp-bác.
- DIVERTI** — Lạm-thủ.
Objet — Đồ-vật lạm-thủ.
- DIVERTISSEMENT** — Sự lạm-thủ.
— *des objets de la communauté* Lạm-thủ đồ-vật cộng-thông.
— *des objets de la succession* Lạm-thủ đồ-vật trong di-sản.
- DIVIDENDE** — Cỗ-tức, cỗ-lợi.
— Phán-ngạch.
Premier — Cỗ-tức lần đầu.
Premier — cumulatif Cỗ-tức lần đầu kiêm-hưởng.
Super — Siêu-cỗ-tức.
— *contractuel* Cỗ-tức ước-định.
— *définitif* Cỗ-tức nhất-định.
— *exceptionnel* Cỗ-tức đặc-cách.
— *fictif* Cỗ-tức giả-định.
— *national* Phán-ngạch quốc-gia.

- *réel*
- *spécial*
- *statutaire*

- Cổ-tức thực-sự.
- Cổ-tức đặc-biệt.
- Cổ-tức theo điều-lệ.

DIVIS (a)*Biens* —

- Chia của, tương-phân.
- Của chia, tài-sản tương-phân.

DIVIS (n)*Demander le* —

- Sự chia của, sự tương-phân.
- Xin chia của, xin tương-phân.

DIVISER

- Chia, chia-xẻ, chia-rẽ, phân-chia, phân-tán.

DIVISIBLE*Obligation* —

- Có thể chia, khả-phân.
- Nghĩa-vụ khả-phân.

DIVISION

- Sự chia, sự chia-xẻ, sự chia-rẽ, sự phân-chia, sự phân-tán.
- Phần, bộ-phận ; phân-khu.
- Sư-đoàn.

Bénéfice de --— *administrative*— *blindée*— *de bénéfices*— *de biens*— *de fonctions*— *de navires*— *des pouvoirs*— *des risques*— *d'infanterie*— *du pays*

Biệt-lợi phân-chia.

Phân-khu hành-chính.

Sư-đoàn thiết-giáp.

Chia lòi.

Chia của, phân-chia tài-sản.

Phân-chia chức-vụ, phân-chức.

Phân hạm-đội.

Phân-quyền.

Phân-chia rủi-ro.

Sư-đoàn bộ-binh.

Chia-xẻ xứ-sở, qua-phân đất-nước.

Chia việc, phân-công.

Sư-đoàn độc-lập.

Phân-công quốc-tế.

— *du travail*— *indépendante*— *internationale du travail*— *naturelle du travail*— *politique*— *sociale du travail*— *technique du travail*— *territoriale*— *territoriale du travail*

Phân-công thiên-nhiên.

Phân-khu chính-trị.

Phân-công xã-hội.

Phân-công kỹ-thuật.

Phân-khu lãnh-thổ.

Phân-công lãnh-thổ.

DIVORCE

Cause du —
Jugement de —
 — *judiciaire*
 — *par consentement mu-*
tuel

— Sự ly-hôn, sự ly-dị.
 — Sự ly-khai.
 Lý-do ly-hôn, duyên-cớ ly-dị.
 Án-văn ly-hôn.
 Ly-hôn tài-phán.
 Thuận-linh ly-hôn.

DIVORCÉ

Femme —

— Đã ly-hôn, đã ly-dị.
 Đàn-bà ly-hôn.

DIVORCER

— Ly-hôn, ly-dị.
 — Ly-khai.

DIVULGATEUR

— Tiết-lộ.

DIVULGATION

— *d'un secret*

— Sự tiết-lộ.
 Tiết-lộ bí-mật.

DIVULGUER

— Tiết-lộ.

DOCK

— Bến tàu.
 — Kho hàng.

DOCKER

— Phu bến tàu.

DOCTEUR

— *en droit*
 — *en médecine*
 — *ès lettres*
 — *ès sciences*
 — *ès sciences économiques*
 — *honoris causa*

— Tiến-sĩ ; bác-sĩ.
 Tiến-sĩ luật-khoa.
 Bác-sĩ y-khoa.
 Tiến-sĩ văn-chương.
 Tiến-sĩ khoa-học.
 Tiến-sĩ kinh-tế-học.
 Tiến-sĩ vinh-hàm.

DOCTORAT

Thèse de —
 — *d'État*
 — *d'université*
 — *en droit —*
 — *en médecine*
 — *en théologie*

— Bằng tiến-sĩ ; bằng bác-sĩ.
 Luận-án tiến-sĩ.
 Bằng tiến-sĩ (h. bác-sĩ) quốc-gia.
 Bằng tiến-sĩ (h. bác-sĩ) đại-học.
 Bằng tiến-sĩ luật-khoa.
 Bằng bác-sĩ y-khoa.
 Bằng tiến-sĩ thần-học.

- *ès lettres*
- *ès sciences*

- Bảng tiến-sĩ văn-chương.
- Bảng tiến-sĩ khoa-học.

DOCTRINAIRE

Ecole —

- Thuộc về lý-quyền.
- Phái lý-quyền.

DOCTRINAL

Interprétation —

- Thuộc về học-thuyết, về lý-thuyết.
- Thuộc về học-lý, về giáo-thuyết.
- Giải-thích giáo-thuyết (học-lý).

DOCTRINARISME

- Chủ-nghĩa lý-quyền.

DOCTRINE

- *communiste*
- *d'un arrêt*
- *économique*
- *ésotérique*
- *et jurisprudence*
- *exotérique*
- *officielle*

- Chủ-nghĩa.
- Học-thuyết ; lý-thuyết.
- Giáo-thuyết, học-lý.
- Chủ-nghĩa cộng-sản.
- Lý-thuyết của một phúc-nghị.
- Học-thuyết kinh-tế.
- Học-thuyết bí-truyền.
- Giáo-thuyết và án-lệ.
- Học-thuyết công-truyền.
- Học-thuyết chính-thức.

DOCUMENT

- *confidentiel*
- *de base*
- *historique*
- *officiel*
- *ordinaire*
- *préparatoire*
- *privé*
- *public*
- *secret*

- Tài-liệu ; văn-kiện.
- Hóa-khoán.
- Tài-liệu tư-mật.
- Tài-liệu căn-bản.
- Tài-liệu lịch-sử.
- Tài-liệu chính-thức, sử-liệu.
- Công-văn.
- Tài-liệu thường.
- Tài-liệu chuẩn-bị.
- Tài-liệu tư.
- Tài-liệu công.
- Tài-liệu bí-mật.

DOCUMENTAIRE

- A titre* —
- Crédit* —

- Thuộc về tài-liệu.
- Thuộc về hóa-khoán.
- Đề dùng làm tài-liệu.
- Tín-dụng hóa-khoán.

Effet —
Traite —

Phiếu-cứ hóa-khoán.
 Hối-phiếu hóa-khoán.

DOCUMENTATION

— *internationale*

— Sự tham-khảo tài-liệu.
 — Tập tài-liệu.
 Tài-liệu quốc-tế.

DOCUMENTER

— Tham-khảo tài-liệu.

DOGMATIQUE

École —

— Thuộc về giáo-điều.
 — Võ-đoán.
 Học-phái võ-đoán.

DOGMATISME

— Thuyết võ-đoán.

DOGME

— *scientifique*

— Giáo-điều.
 Giáo-điều khoa-học.

DOIGTÉ

— Sự khôn-khéo.

DOIT

— Tá-phương.

DOL

— *civil*
 — *criminel*
 — *éventuel*
 — *incident*
 — *indirect*
 — *principal*

— Sự gian-xảo, sự gian-trá, sự man-trá, sự khi-trá.
 Gian-trá dân-sự-tính.
 Gian-trá hình-sự-tính.
 Gian-trá vị-lắt.
 Gian-trá phụ-đới.
 Gian-trá gián-tiếp.
 Gian-trá chủ-yếu.

DOLÉANCES

Cahier de —

— Lời than-vãn.
 — Thỉnh-nguyện.
 Thỉnh-nguyện-sách.

DOLLAR

— *américain*
 — *de Hongkong*
 — *mexicain*

— Đồng đô-la.
 Đô-la Mỹ, Mỹ-kim.
 Đô-la Hồng-kông.
 Đô-la Mễ-tây-cơ.

DOLOSIF

Manœuvre —

— Man-trá, trá-ngụy, khi-trá.
 Thủ-đoạn man-trá.

DOLUS

- *alternativus*
- *antécédent*
- *bonus*
- *determinatus*
- *eventualis*
- *generalis*
- *inderminatus*
- *malus*
- *subsequens*

- Sự cố-ý làm lỗi, cố-thất.
- Trá-khi.
Cố-ý chấp-nhất.
Cố-ý sự-tiền.
Cố-thất thiện-ý.
Cố-ý xác-định.
Cố-ý vị-tất.
Cố-ý tổng-quát.
Cố-ý không xác-định.
Cố-thất ác-ý.
Cố-ý sự-hậu.

DOMAINE

- Administration des —*
- Tomber dans le — public*
- *aérien*
- *communal*
- *congéable*
- *de la Couronne*
- *de la loi*
- *de la science*
- *de l'État*
- *direct*
- *économique*
- *éminent*
- *fluvial*
- *forestier*
- *international*
- *maritime*
- *militaire*
- *national*
- *particulier*
- *politique*
- *privé*
- *privé de l'État*
- *public*

- Địa-phận, địa-hạt.
- Lãnh-quyền (xưa).
- Lãnh-vực, phạm-vi.
- Công-sản, công-hữu.
Sở công-sản.
Hóa thành công-sản.
Lãnh-không.
Công-sản xã-thôn.
x. Bail à domaine congéable.
Lãnh-địa vương-gia.
Hoàng-triều Cương-thờ.
Lãnh-vực pháp-luật.
Lãnh-vực khoa-học.
Công-sản quốc-gia.
Lãnh-quyền trực-tiếp.
Lãnh-vực kinh-tế.
Lãnh-quyền siêu-việt.
Lãnh-hà.
Công-lâm-địa.
Lãnh-vực quốc-tế.
Lãnh-hải.
Địa-hạt quân-dụng.
Lãnh-vực quân-sự.
Công-sản quốc-gia.
Tài-sản tư-hữu.
Lãnh-vực chính-trị.
Công-sản tư-dụng.
Công-sản tư-dụng quốc-gia.
Công-sản công-dụng.

- *public de l'État*
- *scientifique*
- *spirituel*
- *temporel*
- *terrestre*
- *utile*

- Công-sản công-dụng quốc-gia.
- Lãnh-vực khoa-học.
- Lãnh-vực thần-quyền.
- Lãnh-vực thế-quyền.
- Lãnh-địa.
- Lãnh-quyền hưởng-ích.

DOMANIAL*Terre* —

- Thuộc về công-hữu, công-sản.
- Đất công-hữu.

DOMANIALISER

- Công-hữu-hóa, công-sản-hóa.

DOMANIALITÉ— *publique*

- Công-sản-tính, công-hữu-tính.
- Tính công-sản công-dụng, công-dụng công-sản-tính.

DOMANIER (*a*)

- Thuộc về công-sản.

DOMANIER (*n*)

- Chức-viên sở công-sản.
- Người thuê lãnh-địa.

DOMANISTE

- Người quản-lý công-sản.

DOMESTIQUE (*a*)*Animal* —*Économie* —*Usage* —

- Thuộc về gia-trạch.
- Gia-súc.
- Khoa gia-chính.
- Gia-dụng.

DOMESTIQUE (*n*)

- Gia-nhân, gia-bộc.

DOMICILE*A* —*Changement de* —*Dernier* —*Détermination de* —*Élection de* —*Liberté du* —*Livraison à* —*Signification à* —*Violation de* —

- Nhà, gia-cư, gia-trạch.
- Nơi cư-ngụ, cư-sở.
- Tận nhà.
- Thay đổi cư-sở.
- Cư-sở sau chót (cuối cùng).
- Xác-định cư-sở.
- Tuyển-trạch cư-sở.
- Tự-do cư-ngụ.
- Giao tận nhà.
- Lục-tổng tận nhà.
- Xâm-nhập gia-cư.

— <i>accidentel</i>	Cư-sở nhất-thời.
— <i>acquis</i>	Cư-sở thủ-đắc.
— <i>commercial</i>	Cư-sở thương-mại.
— <i>conjugal</i>	Cư-sở hôn-nhân.
— <i>conventionnel</i>	Cư-sở ước-định.
— <i>de droit</i>	Cư-sở pháp-định.
— <i>de fait</i>	Cư-sở thực-tế.
— <i>d'élection</i>	Cư-sở tuyên-trạch.
— <i>de naissance</i>	Cư-sở sinh-xuất.
— <i>de secours</i>	Cư-sở trợ-viện.
— <i>déterminé</i>	Cư-sở xác-định.
— <i>d'option</i>	Cư-sở tuyên-trạch.
— <i>d'origine</i>	Cư-sở nguyên-thủy.
— <i>d'une société</i>	Cư-sở hội-xã.
— <i>électoral</i>	Cư-sở tuyên-cử.
— <i>élu</i>	Cư-sở tuyên-trạch.
— <i>fiscal</i>	Cư-sở thuế-khóa.
— <i>légal</i>	Cư-sở pháp-định.
— <i>matrimonial</i>	Cư-sở kết-hôn.
— <i>particulier</i>	Nhà tư.
— <i>personnel</i>	Nhà riêng.
— <i>politique</i>	Cư-sở chính-trị.
— <i>provisoire</i>	Cư-sở tạm-thời.
— <i>réel</i>	Cư-sở thực-tại.
— <i>spécial</i>	Cư-sở đặc-biệt.

DOMICILIAIRE*Visite* —— Thuộc về nhà, gia-cư, gia-trạch.
Khám nhà, xét nhà.**DOMICILIATAIRE**

— Người phó-định.

DOMICILIATION— *pour paiement*— Sự định-xứ chi-phó.
Định-xứ để chi-phó.**DOMICILIÉ***Personne* —*Traite* —— Cư-trú ; có cư-sở.
— Có định-xứ.
Người có cư-sở.
Hối-phiếu có định-xứ.**DOMICILIER**— *une traite*— Định-xứ chi-phó.
Định-xứ chi - phó một hối-
phiếu.

DOMINANT

*Caractère —
Fonds —*

— Trội, chủ-yếu.
Tinh chủ-yếu.
Yếu-dịch-địa.

DOMINATEUR

— Đè-nén, áp-chế.
— Thống-trị, thống-ngự.

DOMINATION

— *étrangère*

-- Sự đè-nén, sự áp-chế.
— Sự thống-trị, sự đô-hộ.
Ngoại-bang đô-hộ.

DOMINION

— Tự-trị-lãnh.

DOMMAGE

— *aux biens*
— *aux personnes*
— *compensatoires*
— *de guerre*
— *direct*
— *et intérêts*
— *imprévu*
— *indirect*
— *-intérêts*
— *matériel*
— *moral*
— *moratoires*

— *prévu*

— Tồn-hại.
— Tiền bồi-lôn, tiền bồi-thường.
Tồn-hại về tài-sản.
Tồn-hại về người.
Bồi-lôn bù-trừ, bồi-thường.
Tồn-hại chiến-tranh, chiến-tồn.
Tồn-hại trực-tiếp.
nh. Dommages-intérêts.
Tồn-hại bất-ngờ.
Tồn-hại gián-liếp.
Tiền bồi-thường, tiền bồi-lôn.
Tồn-thất vật-chất.
Tồn-hại tinh-thần.
Tiền bồi-lôn vì quá hạn, tiền bồi-lôn quá-đãi.
Tồn-hại dự-liệu.

DOMMAGEABLE

— Có thể bị tổn-hại.

DON

— *corrompable*
— *et legs*
— *manuel*
— *mutuel*

— Sự cho, sự tặng, sự tặng-dữ.
— Vật cho, vật tặng, tặng-vật.
Tặng-vật hối-lộ (xưa).
Sinh-tặng và di-tặng.
Tặng trao tay, thủ-tặng.
Hối-lặng.

DONATAIRE

— Người thụ-tặng.

DONATEUR

— Người cho, người tặng, người tặng-dữ.

DONATION

- Acte de —
Impôt sur les —
 — à cause de mort
 — alternative
 — à titre particulier
 — à titre universel
 — avec charges
 — de biens à venir
 — de biens présents
 — déguisée
 — entre époux

 — entre vifs
 — gratuite
 — indirecte
 — mortis causa
 — par contrat de mariage
 — par personne interposée
 — -partage

 — propter nuptias

 — pure et simple

 — réciproque
 — rémunératoire
 — sub modo
 — testamentaire
 — universelle

DONNÉE

- du problème économique

DONNER

- Obligation de —
 — ccte
 — avenir
 — congé
 — et retenir ne vaut

— Sự tặng-dữ.

- Chứng-thư tặng-dữ.
 Thuế tặng-dữ.
 Tặng-dữ nhân-tử (tử-vi).
 Tặng-dữ luân-trạch.
 Tặng-dữ có tính-cách đặc-định.
 Tặng-dữ có tính-cách bao-quát.
 Tặng-dữ có phụ-đảm.
 Tặng-dữ tài-vật vị-lai.
 Tặng-dữ tài-vật hiện-hữu.
 Tặng-dữ trá-hình.
 Tặng-dữ giữa vợ chồng, phụ-phụ tặng-dữ.
 Tặng-dữ sinh-thời.
 Tặng-dữ vô-thường.
 Tặng-dữ gián-liếp.
nh. Donation à cause de mort.
 Tặng-dữ bằng hôn-khế.
 Tặng-dữ thác-danh.
 Tặng-dữ phân-chia, tặng-dữ tương-phần.
 Tặng-dữ vì hôn-nhân (Cổ La-mã).
 Tặng-dữ đơn-thuần, tặng-dữ vô-điều-kiện.
 Tặng-dữ hỗ-tương.
 Tặng-dữ báo-thường.
 Tặng-dữ có phụ-đảm.
 Tặng-dữ bằng chúc-thư.
 Tặng-dữ toàn-sản.

— Yếu-chỉ.

- Yếu-chỉ của vấn-đề kinh-tế.

— Cho, tặng, tặng-dữ ; gửi, phát.

— Chuyển-hữu.

- Trái-vụ chuyển-hữu.
 Chứng-nhận, ghi-nhận.
 Gửi triệu-thỉnh-trạng.
 Bãi-tỏ.
 Không thể vừa cho vừa giữ.

DOTER

- Cho của hồi-môn.
- Phát ngân-cấp.

DOUAIRE

- Tài-sản sương-tư.

DOUAIRIÈRE

Reine —

- Quã-phụ hưởng sương-tư.
Thái-hậu vị-vong.

DOUANE

Administration des — et régies

Code des —

Droits des —

Service des —

— *extérieures*

— *intérieures*

— *maritimes*

- Thuế đoan, thuế quan, quan-thuế, thuế thương-chính.
- Nhà đoan, sở thuế quan, sở quan-thuế, sở thương-chính.
Sở thương-chính và quan-quản.

Bộ luật quan-thuế (*h. thương-chính*).

Thuế đoan, quan-thuế.

Sở quan-thuế.

Quan-thuế quốc-ngoại.

Quan-thuế quốc-nội.

Quan-thuế dương-hải.

DOUANIER (a)

Barrière —

Convention —

Régime —

Tarif —

Union —

- Thuộc về thuế quan (quan-thuế).
Hàng rào quan-thuế.
Hiệp-ước quan-thuế.
Chế-độ quan-thuế.
Quan-thuế-suất.
Liên-hiệp quan-thuế.

DOUANIER (n)

- Chức-viên thương-chính.

DOUBLE (a)

Comptabilité en partie —

En —

Théorie du — domaine

— *allégeance*

— *assurance*

— *degré de juridiction*

— *droit*

- Hai, kép, nhị, lưỡng, song, trùng, sắp đôi, nhị - bội, nhị - trùng, lưỡng-phức.
Kế-toán lưỡng-thức.
Hai bản, song-bản, lưỡng-bản.
Thuyết nhị-trùng lãnh-quyền.
Trung-thuận song-tịch.
Bảo-hiêm lưỡng-phức.
Lưỡng cấp-thâm.
Thuế nhị-bội.

- *emploi*
- *étalon*
- *imposition*
- *lien*
- *nationalité*
- *vote*

- Chuế-liệt.
- Lưỡng bản-vị.
- Đánh thuế hai lần.
- Lưỡng-hệ (huyết-tộc).
- Nhị - trùng quốc - tịch, song - tịch.
- Biểu-quyết hai lần.

DOUBLE (*n*)

- Song-bản.

DOUBLEMENT

- Sự sắp đôi, sự nhị-bội.
- Cạnh-giá nhị-phần.

DOULEUR

- *morale*

- Sự đau-thương.
- Đau-thương về tinh-thần.

DOUTE

- Acquitter au bénéfice du —*
- Le — profite à l'accusé*

- Mối ngờ, sự hồ-nghi, sự nghi-hoặc, nghi-vấn.
- Miễn-nghị vì biệt-lợi hồ-nghi.
- Bị - cáo phải được lợi - hưởng hồ-nghi.

DOUTEUX

- Point —*
- Créance —*

- Hồ-nghi, nghi-hoặc.
- Khó đòi, nan-sách.
- Điềm nghi-hoặc.
- Nợ khó đòi, trái - khoản nan-sách.

DOUZIÈME

- *provisoire*

- Thập-nhi-phần.
- Thập-nhi-phần tạm-thời.

DOYEN

- Juge —*
- *d'âge*
- *de faculté*
- *de faculté de Droit*
- *des juges d'instruction*
- *du corps consulaire*
- *du corps diplomatique*

- Niên-trưởng.
- Đại-học khoa - trưởng, đại-học viện-trưởng.
- Thẩm-phán niên-trưởng.
- Niên-trưởng.
- Đại-học khoa-trưởng.
- Luật-học khoa-trưởng.
- Dự-thăm niên-trưởng.
- Niên-trưởng lãnh-sự-đoàn.
- Niên - trưởng ngoại-giao-đoàn.

DOYENNETÉ

-- Tư-cách niên-trưởng ; niên-trưởng-tính.

DRACONIEN

Condition —
Gouvernement —
Loi —

-- Hà-khắc, hà-khố.
Điều-kiện hà-khắc.
Hà-chính.
Luật hà-khắc.

DRAGON

— *de l'Annam*

— Con rồng, con long.
— Long-kỳ-binh (xưa).
Long-bội-tính Việt-Nam.

DRAGUEUR

— Tàu vét biển.

DRAINAGE

Servitude de —

— Sự rút nước, sự thoát-thủy.
— Sự thu-tập.
Địa-dịch thoát-thủy.

DRAME

— *passionnel*

— Kịch-bản.
— Thảm-kịch.
Thảm-kịch tình-ái.

DRAPEAU

Outrage au —
— *blanc*
— *de la Croix rouge*

— Cờ ; quốc-kỳ.
Khi-mạn quốc-kỳ.
Cờ trắng.
Cờ Hồng-Thập-tự.

DRAWBACK

Marchandises bénéficiant
du —
Système du —

— Chế-độ hoàn-thuế.
Hoàn-thuế phẩm.
Chế-độ hoàn-thuế.

DROGMAN

— Thông-dịch-viên.

DROIT

A bon —
Agrégré de —
Ancien —

— Luật, pháp-luật.
— Quyền ; quyền-hành ; quyền-lợi.
— Thuế, thuế-sắc.
— Lệ-phí.
Trúng pháp-lý, hợp công-lý.
Thạc-sĩ luật-học.
Cựu-luật.

<i>Branche du —</i>	Ngành luật, môn luật.
<i>De —</i>	Luật định, pháp-định.
<i>Déclaration des—de l'homme et du citoyen</i>	Tuyên-ngôn nhân-quyền và dân-quyền.
<i>De plein —</i>	Đương-nhiên.
<i>Docteur en —</i>	Tiến-sĩ luật-khoa.
<i>En —</i>	Theo luật, về pháp-luật.
<i>Exemption de —</i>	Miễn thuế.
<i>Faculté de —</i>	Luật-khoa đại-học-đường.
<i>Faire —</i>	Chấp-nhận, chuần-nhận, chuần-chấp.
<i>Histoire du —</i>	Pháp-luật-sử, luật-sử.
<i>Licencié en —</i>	Cử-nhân luật-khoa.
<i>Livre de —</i>	Sách luật.
<i>Notions de —</i>	Ý-niệm về luật-pháp.
<i>Ouvrage de —</i>	Tác-phẩm luật.
<i>Point de —</i>	Điểm pháp-luật.
<i>Science du —</i>	Khoa pháp-luật.
<i>Source du —</i>	Nguồn gốc pháp-luật.
<i>— absolu</i>	Quyền tuyệt-đối.
<i>— acquis</i>	Quyền thủ-đắc, quyền ký-đắc.
<i>— administratif</i>	Luật hành-chính, hành-chính pháp.
<i>— ad valorem</i>	Thuế đánh theo giá, thuế tòng-giá.
<i>— ancien</i>	Luật cũ, cũ-pháp.
<i>— au bail</i>	Quyền thuê.
<i>— au comptant</i>	Thuế trả ngay, thuế hiện-trung.
<i>— au travail</i>	Quyền làm việc.
<i>— canon</i>	<i>x. Droit canonique.</i>
<i>— canonique</i>	Luật giáo-hội, giáo-pháp.
<i>— civil</i>	Luật-hộ, luật dân-sự, dân-luật.
<i>— civils et politiques</i>	Quyền dân-sự.
<i>— civique</i>	Quyền dân-sự và chính-trị, quyền dân-chính.
<i>— commercial</i>	Quyền công-dân.
<i>— commun</i>	Luật thương-mại, thương-pháp.
<i>— comparé</i>	Luật thường, thường-luật, thường-pháp, phò-thông-pháp.
	Luật đối-chiều, đối-chiều pháp-học, tỷ-giảo pháp-học.

- *compensateurs*
 - *constaté*
 - *constitutionnel*
 - *conventionnel*

 - *coutumier*
 - *criminel*

 - *d'acte*
 - *d'administration*
 - *d'affouage*
 - *d'ainesse*

 - *d'appel*
 - *d'asile*
 - *d'aubaine*

 - *d'auteur*

 - *de chancellerie*
 - *de chasse*
 - *de circulation*
 - *de cité*

 - *de communication*
 - *de congé*
 - *de consommation*
 - *de contrôle*
 - *de correction*
 - *de créance*
 - *de disposer de soi-même*
 - *de disposition*
 - *de dissolution*
 - *de douane*

 - *de fabrication*
 - *de famille*
 - *de francisation*
 - *de garantie*
 - *de garde*
 - *de garde et de direction*
- Thuế bù-trừ.
 - Thuế xác-nhận.
 - Luật lập-hiến, lập-hiến-pháp.
 - Quyền-lợi ước-định.
 - Hợp-ước-pháp.
 - Tục-lệ-pháp.
 - Luật hình, hình-luật, hình-sự pháp.
 - Khế-thuế.
 - Quyền quản-trị.
 - Quyền đón gổ.
 - Quyền trưởng-na m, quyền đích-trưởng.
 - Quyền kháng-cáo.
 - Quyền tị-nạn, tị-nạn quyền.
 - Quyền một-thu di-sản ngoại-kiểu.
 - Trước-tác quyền, tác-quyền, bản-quyền.
 - Lệ-phí chưởng-ấn.
 - Quyền săn-bắn, lập-quyền.
 - Quyền chu-lưu.
 - Quyền thị-dân.
 - Quyền công-dân.
 - Quyền thông-tri.
 - Thuế dời bến.
 - Thuế tiêu-thụ.
 - Quyền kiểm-sát.
 - Quyền trừng-giới.
 - Trái-quyền.
 - Quyền tự-quyết.
 - Quyền xử-phán.
 - Quyền giải-tán.
 - Thuế đoan, thuế quan, quan-thuế, thuế thương-chính.
 - Thuế chế-tạo.
 - Quyền gia-đình, gia-tộc-quyền.
 - Thuế Pháp-tịch hàng-hải.
 - Thuế bảo-đảm.
 - Quyền giám-thủ.
 - Quyền giám-thủ và điều-khiển.

- *de grâce* Quyền ân-xá.
- *de greffe* Lệ-phí lục-sự.
- *de jouissance* Quyền hưởng-ích, quyền hưởng-lợi.
- *de jouissance légale* Quyền hưởng-ích pháp-định.
- *de la défense* Quyền biện-hộ, quyền kháng-biện.
- *de la guerre* Chiến-tranh tục-pháp.
- *de légation* Quyền sứ-tiết.
- *de légation active* Quyền sứ-tiết chủ-động.
- *de légation passive* Quyền sứ-tiết thụ-động.
- *de l'homme et du citoyen* Nhân-quyền và dân-quyền.
- *de licence* Thuế đặc-hứa.
- *de mutation* Thuế quá-hộ, thuế chuyển-dịch.
- *de navigation* Thuế hàng-hải.
- *d'enquête* Quyền điều-tra.
- *d'enregistrement* Thuế bách-phần (*ds.*), thuế trước-bạ.
- *d'entrée* Thuế nhập-nội, thuế nhập-cảng, thuế nhập-khẩu.
- *de passage* Tiền nhập-hội, tiền nhập-đoàn.
- *de passeport* Quyền đi qua.
- *d'épaves* Thuế thông-quá.
- *de pêche* Thuế nhập-khẩu.
- *de personnalité* Quyền thu-chiếm vật trôi-giạt.
- *de personne* Quyền đánh cá, ngư-quyền.
- *de pétition* Quyền nhân-cách.
- *de place* Quyền nhân-thân.
- *de possession* Quyền thỉnh-nguyện.
- *de préemption* Thuế chỗ.
- *de préférence* Quyền chấp-hữu.
- *de priorité* Quyền mua trước, quyền tiên-mãi.
- *de propriété* U'u-quyền.
- *de quai* Tiên-quyền.
- *de réponse* Quyền sở-hữu.
- *de rétention* Thuế đậu bến, thuế mã-đầu.
- Quyền trả lời, quyền cải-chính.
- Quyền lưu-trí, quyền lưu-vật.

- *des gens* Luật nhân-quần, nhân-loại
quán-pháp, quốc-tế thông-pháp.
- *de sortie* Thuế xuất-ngoại, thuế xuất-cảng, thuế xuất-khâu.
- *des pauvres* Thuế cứu-bần.
- *de stationnement* Quyền đậu xe.
Thuế đậu xe.
- *de statistique* Thuế thống-kê.
- *de succession* Luật thừa-kế.
Quyền thừa-kế.
Thuế thừa-kế.
- *de suffrage* Quyền đầu-phiếu.
- *de suite* Quyền tuyền-cử.
- *de timbre* Quyền truy-tùy.
- *de titre* Thuế niêm.
- *de tonnage* Thuế chưởng-khoán.
- *de tour d'échelle* Thuế dung-lượng.
- *de transit* Quyền bắc thang.
- *de transmission* Thuế thông-quá.
- *de vérification* Thuế chuyển-lưu.
- *de vie et de mort* Thuế kiểm-sát.
- *de visite* Quyền sinh-sát.
- *d'évocation* Quyền khám xét, quyền khám-nghiệm.
- *de voirie* Quyền di-thăm.
- *de vote* Thuế lộ-chính.
- *d'expédition* Quyền biếu-quyết.
- *d'habitation* Quyền đầu-phiếu.
- *d'importation* Thuế xuất-thuyền.
- *divin* Quyền ở, quyền cư-trú.
- *d'occupation* Thuế nhập-cảng.
Thần-quyền.
Quyền chiếm-cứ; quyền chiếm-ngụ; quyền chiếm-hữu.
- *d'octroi* Thuế nhập-thị.
- *domestique* Thân-tộc-pháp.
- *du patrimoine* Sản-nghiệp-quyền, gia-sản-quyền.
- *d'usage* Quyền sử-dụng, quyền ứng-dụng.

- *d'usufruit*
- *ecclésiastique*
- *écrit*
- *en sus*
- *et obligations*
- *étranger*
- *éventuel*
- *exclusif*
- *facultatif*
- *féodal*
- *fiscal*
- *fixe*
- *forestier*
- *formel*
- *fraudé*
- *général*
- *gradué*
- *immobilier*
- *impératif*
- *incorporel*
- *individuel*
- *industriel*
- *inhérent à la personnalité*
- *intellectuel*
- *intermédiaire*
- *international*
- *international privé*
- *international public*
- *interne*
- *interprétatif*
- *légal*
- Quyền dụng-ích, quyền thu-lợi, quyền ứng-dụng thu-lợi.
- Luật giáo-hội, giáo-hội-pháp, giáo-pháp.
- Luật thành-văn, thành-văn-pháp.
- Thuế ngoại-phụ.
- Quyền-lợi và nghĩa-vụ.
- Luật ngoại-quốc, ngoại-pháp, ngoại-luật.
- Quyền vị-tất.
- Quyền chuyên-nhất.
- Quyền nhiệm-ý.
- Luật phong-kiến.
- Luật thuế-vụ, thuế-pháp.
- Thuế nhất-định.
- Lệ-phí nhất-định.
- Luật lâm-chính, lâm-pháp.
- Luật hình-thức, hình-thức-pháp.
- Thuế lậu.
- Luật tổng-quát, tổng-quát-pháp, phổ-thông-pháp.
- Thuế phân-độ, thuế tiếm-tiến.
- Quyền-lợi bất-động-sản.
- Luật cưỡng-hành, cưỡng-hành-pháp.
- Quyền vô-hình.
- Quyền cá-nhân.
- Luật kỹ-nghệ, công-nghiệp-pháp.
- Quyền cố-thuộc nhân-cách.
- Quyền trí-năng.
- Luật giao-thời, giao-thời-pháp.
- Luật quốc-tế, quốc-tế-pháp.
- Quốc-tế tư-pháp.
- Quốc-tế công-pháp.
- Luật quốc-nội, quốc-nội-pháp.
- Luật giải-thích, giải-thích-pháp.
- Quyền pháp-định.

- *litigieux* Quyền đang tranh-chấp, quyền
trương-tranh.
- *maritime* Luật hàng-hải, hàng-hải-pháp.
- *mobilier* Quyền-lợi động-sản.
- *moderne* Luật mới, cận-kim-pháp.
- *moral* Quyền tinh-thần.
- *municipal* Luật thị-xã, thị-xã-pháp.
- *national* Luật quốc-gia, quốc-pháp.
- *naturel* Luật tự-nhiên, tự-nhiên-pháp.
Quyền tự-nhiên, quyền thiên-
phú.
- *naturel immuable* Quyền tự-nhiên bất-biến.
- *naturel irréductible* Quyền tự-nhiên bất-khả giảm-
thiểu.
- *non écrit* Luật bất-thành-văn.
- *objectif* Luật khách-quan, khách-quan-
pháp.
- *ouvrier* Luật công-nhân.
- *patrimonial* Sản-nghiệp-quyền.
- *pénal* Luật hình, hình-luật.
- *pénal interétatique* Hình-luật liên-quốc.
- *pénal international* Hình-luật quốc-tế.
- *personnel* Quyền đối-nhân.
- *politique* Quyền chính-trị.
- *positif* Luật thực-tại, thực-tại-pháp ;
luật hiện-thực, hiện-thực-pháp ;
luật hiện-định, hiện-định-pháp.
- *prétorien* Luật pháp-quan-chế.
- *privé* Tư-pháp.
- *privé international* Tư-pháp quốc-tế.
- *privé interne* Tư-pháp quốc-nội.
- *privé national* Tư-pháp quốc-gia.
- *progressif* Thuế lũy-tiến.
- *proportionnel* Thuế tỷ-lệ.
- *public* Lệ-phí tỷ-lệ.
- *public général* Công-pháp.
- *public international* Công-pháp phò-thông.
- *public interne* Công-pháp quốc-tế.
- *public national* Công-pháp quốc-nội.
- *réel* Công-pháp quốc-gia.
Quyền đối-vật, vật-quyền.

- *réel accessoire*
- *réels immobiliers*
- *réels principaux*
- *régalien*
- *relatif*
- *romain*
- *rural*
- *sociaux*
- *spécifique*
- *subjectif*
- *successif*
- *successoral*

- Quyền đối-vật phụ-thuộc.
- Quyền đối-vật bất-dộng-sản.
- Quyền đối-vật chính-yếu.
- Đặc-vương-quyền (xưa).
- Quyền tương-đối.
- Luật La-mã, La-mã-pháp.
- Luật nông - thôn, nông - thôn - pháp.
- Xã-hội quyền.
- Thuế lòng-lượng.
- Quyền-lợi chủ-quan.
- Quyền thừa-kế.
- nh. *Droit de succession.*

DROITE

- Gouvernement de --*
- Parti de --*

- Bên phải, phía hữu.
- Hữu-dăng.
- Chính-phủ hữu-dăng.
- Hữu-dăng.

DROITURE

- Importation en --*

- Cách chở thẳng; phép trực-vận.
- Nhập-cảng thẳng, nhập-cảng trực-vận.

DU (a)

- En bonne et -- forme*
- Jusqu'à -- concurrence*
- Port --*
- Provision est -- au titre*
- Somme --*

- Mắc nợ, thiếu nợ, còn thiếu, chưa trả.
- Đúng cách, phải phép.
- Hảo-hợp-thức.
- Cho tới hạn-độ thiếu.
- Cước-phí chưa trả.
- Phải tạm tin nơi chứng-khoán.
- Số tiền còn thiếu.

DU (n)

- Số nợ, món nợ.

DUALISME

- Chế-độ song-hợp.

DUALISTE

- Monarchie --*

- Song-hợp.
- Quân-chủ song-hợp.

DUALITÉ

- *des chambres*

- Lưỡng-hợp-tính, song-hợp-tính.
- Lưỡng-hợp-tính của nghị-hội.

DUARCHIE

— Chính-thể lưỡng-đầu.

DUBIA IN MELIOREM
PARTEM INTER-
PRETARI DEBENT— Điều nghi-hoặc phải giải-thích
cách nào thuận nhất.

DUBITATIF

— Hoài-nghi, nghi-hoặc.

DUC

— Công-lước.

DUCHÉ

— Tước-công.
— Lãnh-địa của công-lước.

DUCHESSÉ

— Bà công-tước, công-lước phu-
nhân.

DUCROIRE

Commissionnaire —
Engagement de —— Bao-quần.
Mãi-biện bao-quần.
Cam-kết bao-quần.

DUEL

Provoquer en —
— judiciaire— Cuộc quyết-đấu.
Thách quyết-đấu.
Quyết-đấu tài-phần.

DUELLISTE

— Người quyết-đấu.

DUMPING

— Phép khuynh-tiền, phép đầu-mại.

DUOPOLE

— *asymétrique*
— *symétrique*— Lưỡng-cung.
Lưỡng-cung bất-đối.
Lưỡng-cung đàng-đối.

DUPLICATA

— *d'un chèque*— Phó-bản, thứ-bản.
Phó-bản chi-phiếu.

DUPLICATIF

— Gấp (sắp) đòi, bội-nhị.

DUPLICATIO

— Tái-kháng-biện (Cổ La-mã).

DUPLICATUM

— *nh. DUPLICATA.*DUR (*a*)*Régime* —— Nghiêm-ngặt.
Chế-độ nghiêm-ngặt.

- DUR** (*n*) — Vật-liệu cứng, vật-liệu kiên-cố.
Construction en — Kiến-trúc bằng vật-liệu kiên-cố.
Semi- — Vật-liệu bán-kiên-cố.
- DURA LEX, SED LEX** — Luật-pháp dẫu nghiêm-ngặt vẫn là luật-pháp.
- DURÉE** — Thời-gian, kỳ-gian.
 — Thời-hạn, kỳ-hạn.
 — *d'une entreprise* Kỳ-gian doanh-nghiệp.
 — *d'une fonction* Kỳ-gian chức-nhiệm, nhiệm-kỳ.
 — *d'une peine* Kỳ-gian hình-phạt.
 — *d'une société* Thời-hạn hội-xã.
 — *du service militaire* Kỳ-gian binh-dịch.
- DUUMVIR** — Đồng-pháp-quan (Cổ La-mã).
- DUUMVIRAT** — Chức đồng-pháp-quan.
- DYARCHIE** — Chính-thê lưỡng-đầu.
- DYARCHIQUE** — *x. DYARCHIE.*
Gouvernement — Chính-thê lưỡng-đầu.
- DYNAMIQUE** (*a*) — Động.
 — Hiếu-động.
Homme — Người hiếu-động.
Sociologie — Xã-hội động-học.
- DYNAMIQUE** (*n*) — Động-lực-học.
 — *économique* Động-lực-học kinh-tế.
 — *sociale* Động-lực-học xã-hội.
- DYNASTIE** — Triều vua, vương-triều, triều-đại.
 — *déclinante* Vong-triều, mặt-triều.
 — *précédente* Tiên-triều.
 — *régnante* Đương-triều.
- DYNASTIQUE** — Thuộc về triều-đại, về vương-triều.
Opposition — Đối-nghịch vương-triều.
Parti — Đảng vương-triều, đảng bảo-triều.

E

EAU

Cours d' —
Régime des —
Service des — et forêts
— courante

— de source
— et forêts
— juridictionnelles
— littorales
— pluviales
— privées
— publiques
— stagnantes
— territoriales
— vives

— Nước, thủy.
— Sông-ngòi, giang-khé.
Sông-ngòi, giang-khé.
Chế-độ giang-khé.
Sở thủy-lâm.
Nước, nước chảy, nước lưu thông.
Nước suối.
Thủy-lâm.
nh. Eaux territoriales.
nh. Eaux territoriales.
Nước mưa.
Nước tư, tư-thủy.
Nước công, công-thủy.
Nước đọng.
Hải-phận.
Nước suối.

ÉBAUCHAGE

— Sự phác-họa ; sự phác-thảo.

ÉBAUCHE

— Bản phác-thảo, bản sơ-thảo.

ÉBAUCHEMENT

— *nh. ÉBAUCHAGE.*

ÉBAUCHER

— Phác, phác-họa ; phác-thảo.

ÉBLOUISSANT

— Chói-lọi.

ÉBRANCHAGE

— Sự lia cành.

ÉBRANCHEMENT— *nh.* *ÉBRANCHAGE.***ÉBRIÉTÉ***État d' —*

— Sự say rượu.

Tình-trạng say rượu.

ÉBRUITER

— Tiết-lộ.

ÉCARTÈLEMENT

— Hình phanh thấy, hình xé thấy.

ÉCHAFAUD

— Đoạn-dầu-đài.

ÉCHANGE

— Sự trao-đổi, sự hoán-dịch.

— Sự đổi-chác, sự giao-hoán.

— Sự giao-dịch ; sự mậu-dịch.

Banque d' —

Ngân-hàng giao-hoán.

Libre- —

Tự-do mậu-dịch.

Valeur d' —

Giá-trị giao-hoán.

— *avec soultte*

Đổi các, hoán-dịch có tiền các.

— *de pouvoirs*

Hoán-kiếm ủy-quyền.

— *de prisonniers*

Trao-đổi tù-binh.

— *de produits*

Trao-đổi sản-vật.

— *des instruments de ratification*

Trao-đổi văn-cụ phê-chuẩn.

— *de territoires*

Đổi đất-đai, hoán-dịch lãnh-thở.

— *de vues*

Trao-đổi quan-điểm.

— *d'idées*

Trao-đổi tư-tưởng.

— *intérieur*

Giao-dịch quốc-nội, mậu-dịch quốc-nội.

— *international*

Giao-dịch quốc-tế, mậu-dịch quốc-tế.

ÉCHANGER— *x.* *ÉCHANGE.***ÉCHANGISME***Libre- —*

— Chủ-nghĩa mậu-dịch.

Chủ-nghĩa tự-do mậu-dịch.

ÉCHANSON

— Quan hiến-lửu (xưa).

ÉCHANTILLON

— Mẫu, mẫu hàng.

ÉCHÉABLE

— Có thể đảo-kỳ.

ÉCHÉANCE

Arriver à —

— Kỳ, hạn, kỳ-hạn.

Đến kỳ, đến hạn, đảo-kỳ, đảo-hạn.

— *de paiement*

Kỳ trả, hạn trả.

— *d'un billet*

Kỳ-hạn thương-phiếu.

— *du terme*

Đảo-kỳ, đảo-hạn.

ÉCHÉANCIER

— *pour les paiements*

— Sổ kỳ-hạn thương-phiếu.

— *pour les recettes*

Sổ kỳ-trả, sổ phó-kỳ.

Sổ kỳ-thâu, sổ thu-kỳ.

ÉCHÉANT

Billet —

— Đến hạn, đảo-hạn, đến kỳ, đảo-kỳ.

Le cas —

Phiếu đảo-kỳ.

Lám-sự.

ÉCHEC

— *diplomatique*

— Sự hỏng, sự thua, sự thất-bại.

Thất-bại ngoại-giao.

ÉCHELAGE

— Quyền bắc thang.

ÉCHELLAGE

— *nh. ÉCHELAGE.*

ÉCHELLE

— *des biens économiques*

— Thang.

— *des étres*

— Giai-tăng.

Giai-tăng tài-sản kinh-tế.

— *des salaires*

Giai-tăng sinh-vật.

— *du Levant*

Giai-tăng lương-bổng.

— *fixe*

Thương-cảng Cận-Đông.

— *mobile*

Giai-tăng cố-định.

Giai-tăng di-động.

ÉCHELON

Par —

— Nấc thang.

— *supérieur*

— Bậc, cấp, cấp-bậc.

Tầng nấc, tầng bậc.

Cấp trên.

ÉCHELONNER

— *des paiements*

— Chia kỳ, phân-đoạn.
Trả dần, trả góp.

ÉCHEOIR

— *nh. ÉCHOIR.*

ÉCHEVIN

— Pháp-quan thị-xã, thị-quan.

ÉCHEVINAGE

— Chức thị-quan ; thị-quan-đoàn.

ÉCHIQUE

Chancelier de l' —

— Tài-chính pháp-viện.
— Quốc-kỳ.
Tống-trưởng tài-chính (Anh).

ÉCHOIR

Loyer à —

— Đến hạn, mãn-hạn, đáo-hạn,
đáo-kỳ.
— Xây đến.
Tô-kim vị-đáo.

ÉCHOUAGE

— Cảnh tàu mắc cạn.

ÉCHOUEMENT

— Sự tàu mắc cạn.

ÉCHU

Dette —
Dividende —
Loyer —
Terme —

— *x. ÉCHOIR.*
Nợ đến hạn, trái-vụ đáo-kỳ.
Cổ-lýc đáo-kỳ.
Tô-kim đáo-kỳ.
Hạn đáo-kỳ, đáo-hạn.

ÉCLAIRCISSEMENT

— Sự giải rõ, sự minh-giải.

ÉCLAIREUR

Navire —

— Hướng-đạo.
— Do-thám.
Tàu do-thám.

ÉCLECTIQUE

École —

— Chiết-trung.
Phái chiết-trung.

ÉCLECTISME

— Chủ-nghĩa chiết-trung.

ÉCOLE

— Trường học, học-hiệu.
— Học-phái, môn-phái.

- *centrale des arts et manufactures*
- *classique*
- *d'agriculture*
- *d'application d'infanterie*
- *d'application du génie*
- *de l'air*
- *des hautes études commerciales*
- *des sciences politiques*
- *d'état-major*
- *du droit de la nature et des gens*
- *du droit naturel*
- *du service de santé militaire*
- *historique*
- *humaniste*
- *nationale d'administration*
- *nationale d'arts et métiers*
- *nationale de navigation maritime*
- *nationale des chartes*
- *nationale des ponts et chaussées*
- *nationale supérieure des beaux-arts*
- *nationale supérieure des mines*
- *navale*
- *néo-classique*
- *normale*
- *normale supérieure*
- *polytechnique*
- *positiviste*

Trường trung-ương kỹ-thuật và công-xưởng.

Phái cổ-điển.

Trường canh-nông, trường nông-nghiệp.

Trường thực-nghiệm lục-binh.

Trường thực-nghiệm công-binh.

Trường hàng-không.

Trường cao-học thương-mại (h. thương-nghiệp).

Trường chính-trị-học.

Trường tham-mưu.

Phái tự-nhiên-pháp và nhân-quần-pháp.

Phái luật tự-nhiên, phái tự-nhiên-pháp.

Trường quân-y.

Phái lịch-sử.

Phái cổ-học.

Trường quốc-gia hành-chính.

Trường kỹ-thuật và công-nghệ quốc-gia.

Trường quốc-gia hàng-hải.

Trường quốc-gia cổ-thư.

Trường quốc-gia kiều-lộ.

Trường cao-đẳng mỹ-thuật quốc-gia.

Trường cao-đẳng khai-khoáng quốc-gia.

Trường hải-quân.

Phái tân-cổ-điển.

Trường sư-phạm.

Trường cao-đẳng sư-phạm.

Trường bách-khoa.

Phái thực-nghiệm.

- *professionnelle*
- *secondaire*
- *spéciale interarme*
- *spéciale militaire*
- *subjective*
- *supérieure d'application d'agriculture*
- *supérieure de Droit*
- *supérieure de la guerre*
- *supérieure d'électricité*
- *supérieure de l'intendance*
- *technico-juridique*
- *technique*

- Trường thực-nghiệp.
- Trường trung-học.
- Trường đặc-biệt liên-quân.
- Trường đặc-biệt võ-bị.
- Phái chủ-quan.
- Trường cao-đẳng thực-nghiệm nông-nghiệp (canh-nông).
- Trường cao-đẳng luật-học.
- Trường cao-đẳng chiến-tranh.
- Trường cao-đẳng điện-học.
- Trường cao-đẳng quân-nhu.
- Trường kỹ-thuật pháp-luật.
- Trường kỹ-thuật.

ÉCONOMAT

- Phòng thủ-ngân.
- Chức thủ-ngân.
- Tiệm nội-tế.

ÉCONOME

- Viên thủ-ngân.

ÉCONOMIE

- Tính tiết-kiệm.
- Sự điều-tiết.
- Sự kinh-doanh.
- Khoa kinh-tế.

Politique d' —
Société d' — mixte

- *agricole*
- *appliquée*
- *capitaliste*
- *communale*
- *commune*
- *communiste*
- *de consommation*
- *de production*
- *des forces*
- *d'intérêt public*
- *dirigée*
- *domestique*
- *d'un projet de loi*
- *familiale*

- Chính-sách tiết-kiệm.
- Hội kinh-doanh hỗn-hợp.
- Kinh-tế nông-nghiệp.
- Kinh-tế thực-hành.
- Kinh-tế tư-bản.
- Kinh-tế xã-thôn.
- Kinh-tế chung.
- Kinh-tế cộng-sản.
- Kinh-tế tiêu-thụ.
- Kinh-tế sản-xuất.
- Tiết-kiệm lực-lượng.
- Kinh-tế công-ích.
- Kinh-tế chỉ-huy.
- Kinh-tế gia-nội.
- Khoa gia-chính.
- Điều-tiết một dự-án luật.
- Kinh-tế gia-đình.

- *fiduciaire*
- *indépendante*
- *individuelle*
- *industrielle*
- *locale*
- *minière*
- *mixte*

- *mondiale*
- *monétaire*
- *nationale*
- *naturelle*
- *organique*
- *politique*

- *privée*
- *publique*
- *pure*
- *rationnelle*
- *rurale*
- *sociale*
- *territoriale*
- *urbaine*

- Kinh-tố tín-dụng.
- Kinh-tế độc-lập.
- Kinh-tế cá-nhân.
- Kinh-tế công-nghiệp (kỹ-nghệ).
- Kinh-tế địa-phương.
- Kinh-tế khai-khoáng.
- Kinh-doanh công-tư hỗn-hợp, kinh-doanh hỗn-hợp.
- Kinh-tế thế-giới.
- Kinh-tế hóa-tệ.
- Kinh-tế quốc-gia.
- Kinh-tế tự-nhiên.
- Kinh-tế cơ-vật.
- Kinh-tế chính-trị-học, kinh-tế học.
- Kinh-tế tư-ích.
- Kinh-tế công-cộng.
- Kinh-tế thuần-túy.
- Kinh-tế duy-lý.
- Kinh-tế nông-thôn.
- Kinh-tế xã-hội.
- Kinh-tế lãnh-thổ.
- Kinh-tế đô-thị.

ÉCONOMIES

Vivre de ses --

- Tiền đề dành, tồn-tích-kim.
Sống bằng tiền đề dành.

ÉCONOMIQUE

Activité --
Bien --
Fluctuation --
Loi --
Problème --
Science --
Valeur --

- *x. ÉCONOMIE.*
Hoạt-động kinh-tế.
Tài-sản kinh-tế.
Thăng-trầm kinh-tế.
Định-luật kinh-tế.
Vấn-đề kinh-tế.
Khoa-học kinh-tế.
Giá-trị kinh-tế.

ÉCONOMISME

— *libéral*

- Thuyết kinh-tế.
- Khoa kinh-tế.
Thuyết kinh-tế tự-do.

ÉCONOMISTE

- Nhà kinh-tế-học.

ÉCOT

— Phần góp.

ÉCOULEMENT

Servitude d' —
 — *des eaux*
 — *d'une marchandise*

— Sự chảy đi, sự thoát đi.
 — Sự bán chạy.
 Dịch-quyền thông-thủy.
 Nước chảy, nước thoát.
 Bán chạy hàng-hóa.

ÉCOULER

— *x. ÉCOULEMENT.*

ÉCOUTE

Bulletin des —
Poste d' —

— Sự nghe.
 Mật-thính tập-san.
 Trạm mật-thính.

ÉCRIRE

Droit d' —

— Viết.
 — Viết sách, trước-thuật.
 Quyền viết sách, quyền trước-thuật.

ÉCRIT (a)

Constitution —
Droit —
Non —

— Viết, bằng giấy-tờ, bằng văn-thư, thành-văn.
 Hiến-pháp thành-văn.
 Luật thành-văn, thành-văn-pháp.
 Bất-thành-văn.

ÉCRIT (n)

Par —
 — *authentique*
 — *officiel*
 — *séditieux*
 — *sous seing privé*

— Giấy-má, giấy-tờ, văn-thư.
 — Bút-văn, văn-phẩm.
 Bằng giấy-tờ, bằng văn-thư.
 Văn-thư công-chính.
 Văn-thư chính-thức.
 Văn-thư phiến-loạn.
 Văn-thư tư-thự.

ÉCRITURE

Dénégation d' —
Faux en —
Vérification d' —
 — *de commerce*
 — *privée*
 — *publique*

— Chữ viết ; tự-dạng ; văn-tự.
 Phủ-nhận tự-dạng.
 Ngụy-tạo văn-tự.
 Kiểm-tra tự-dạng.
 Văn-tự thương-mại.
 Văn-tự tư-thự.
 Văn-tự công-thự.

ÉCRITURES

Tenir les —
— *de commerce*

— Sỡ-sách, bút-toán.
Giữ sỡ-sách.
Bút-toán thương-mại.

ÉCRIVAIN

— *public*

— Nhà văn, văn-sĩ, văn-gia.
— Người viết hộ (giùm).
Người viết mướn (thuê).

ÉCROU

Billet d' —
Levée d' —
Numéro d' —
Ordre d' —

Registre d' —

— Sỡ tù, tù-sách, đình-bài.
Phiếu tạm-giam.
Phóng-thích.
Số đình-bài.
Lệnh hạ-ngục.
Lệnh tạm-giam.
Sỡ đình-bài, dauh-bạ tù-nhau,
tù-sách.

ÉCROUER

— Tổng-giam, hạ-ngục.

ÉCROULEMENT

— *d'un empire*

— Sự sụp-đổ.
Đế-quốc sụp-đổ.

ÉCUSSON

— Lãn-h-chương.

ÉDICTER

— *des lois*

— Ban-bố.
Ban-bố luật.

EDICTUM

— *perpetuum*
— *prætorium*

— Cáo-thị (Cổ La-mã).
Cáo-thị vĩnh-cửu.
Cáo-thị của phán-quan.

ÉDIFICE

— *du culte*
— *public*
— *social*

— Dinh-thự.
— Vật kiến-tạo.
Nhà thờ, lễ-tự-đường.
Công-thự.
Kiến-tạo xã-hội.

ÉDIFIER

— Kiến-lập, kiến-tạo.

ÉDILE

— Viên thị-quản (Cổ La-mã).

ÉDILITÉ

— Chức thị-quản.

ÉDIT

— Sắc-chỉ, chiếu-chỉ.

ÉDITER

— Xuất-bản.

ÉDITEUR

— Người xuất-bản.

ÉDITION

Maison d' —

— Sự xuất-bản.
— Kỳ xuất-bản, xuất-kỳ.
Nhà xuất-bản.

ÉDITORIAL

— Bài xã-thuyết, bài xã-luận.

ÉDITORIALISTE

— Người viết xã-thuyết, xã-luận-gia.

ÉDUCATION

Devoir d' —

Ministère de l'— nationale

Système d' —

— civile

— et liberté surveillée

— nationale

— physique

— Sự giáo-dục.
— Sự giáo-dưỡng.
Nhiệm-vụ giáo-dưỡng.
Bộ quốc-gia giáo-dục.
Hệ-thống giáo-dục.
Công-dân giáo-dục.
Giáo-dưỡng và tự-do giám-quản.
Quốc-gia giáo-dục.
Thê-dục.

EFFECTIF (a)

Blocus —

Garantie —

— Thực-sự, thực-tế, hiện-thực.
Phong-tỏa thực-sự.
Bảo-đảm thực-tế.

EFFECTIF (n)

— de guerre

— de l'armée

— de paix

— règlementaire

— Số-ngạch, thực-ngạch.
Số-ngạch chiến-thời.
Số-ngạch quân-đội.
Số-ngạch thời bình.
Số-ngạch pháp-qui.

EFFECTUER

— une déclaration

— un paiement

— Làm, thực-hành.
Khai, thực-hành lời khai.
Trả, thực-hành chi-phó.

EFFERVESCENCE

— Sự sôi-nổi.

EFFET

— Hiệu-lực ; hiệu-quả.

Sans —

Sortir son plein et entier —

— *acheté*

— *actif*

— *à encaisser*

— *à ordre*

— *à payer*

— *à recevoir*

— *à terme*

— *attributif*

— *au porteur*

— *bancable*

— *de cavalerie*

— *déclaratif*

— *de commerce*

— *de complaisance*

— *de la loi*

— *de mariage*

— *déplacé*

— *dévolutif*

— *d'habillement*

— *escompté*

— *immobilier*

— *militaire*

— *mobile*

— *négociable*

— *passif*

— *payable à vue*

— *personnel*

— *public*

— *rétroactif*

— *sur place*

— *suspensif*

— *translatif*

— Đờ-đạc ; đờ phục-sức.

— Phiếu ; phiếu-khoán.

Vô hiệu-quả.

Xuất-phát toàn hiệu-lực.

Phiếu mua vào, phiếu mĩi-nhập.

Tích-phiếu.

Phiếu ứng-thu.

Phiếu có lệnh-khoán, lệnh-phiếu.

Phiếu ứng-phó.

Phiếu ứng-lãnh.

Phiếu đình-kỳ.

Hiệu-lực phó-dữ.

Phiếu-khoán vô-danh.

Phiếu nội-phó.

Phiếu mã-đội.

Hiệu-lực tuyên-nhận.

Thương-phiếu.

Phiếu khống, khống - phiếu,

phiếu dung - thông.

Hiệu-lực của pháp-luật.

Hiệu-luật của hôn-nhân.

Phiếu-khoán khấu-chiết.

Phiếu ngoại-phó.

Hiệu-lực phó-thăm.

Quần-áo, đờ phục-sức.

Phiếu-khoán bất-động-sản.

Đờ quán-dụng.

Quần-trang.

Phiếu-khoán động-sản.

Phiếu có thể giao-dịch.

Tiểu-phiếu.

Phiếu-khoán tức-kỳ chi-phó.

Đờ phục-sức riêng.

Công-phiếu.

Hiệu-lực hồi-tố (phản-hành).

Phiếu tại-xứ.

Hiệu-lực đình-chỉ.

Hiệu-lực chuyển-dữ.

EFFICACE

— Có hiệu-lực, công-hiệu.

EFFICACITÉ

— Sự công-hiệu.

EFFICIENCE

— Sự thực-hiện.

EFFICIENT

Cause —— Thực-hiện.
Nguyên-nhân thực-hiện.

EFFIGIE

Exécution par —— Tiểu-tượng, sô-tượng.
Hành-hình tiểu-lượng.

EFFONDREMENT

— *des prix*— *d'un cabinet*— Sự sụp-đổ.
— Sự khuynh-giáng.
Khuynh-giá.
Nội-các sụp-đổ.

EFFORT

— Sự cố-gắng, nỗ-lực.

EFFRACTION

Vol avec —— *des clôtures*— *extérieure*— *intérieure*— Sự cạy-phá.
Đạo-thiết có cạy-phá.
Cạy-phá hàng rào.
Cạy-phá ngoại-gia.
Cạy-phá nội-gia.

EFFRACTURE

— *nh. EFFRACTION.*

EFFUSION

— *de sang*— Sự lênh-láng, sự chan-hòa.
Đổ máu, luru-huyết.

ÉGAL

— Bằng, đồng-đều.
— Đồng-đẳng ; bình-đẳng.

ÉGALISATEUR

Système —— San bằng, bình-hóa.
Hệ-thống bình-hóa.

ÉGALISATION

Fond d' —— *échange*— Sự làm cho bằng nhau, cho đồng-đều ; sự san bằng, sự bình-hóa.
Quy bình-hóa.
Bình-hoán.

ÉGALISER

— *x. ÉGALISATION.*

ÉGALITAIRE

*Doctrine —**Principe —*— Bình-đẳng.
Chủ-nghĩa bình-đẳng.
Nguyên-tắc bình-đẳng.

ÉGALITÉ*Principe d' —**— civile**— de droits**— des États**— des peines**— des races**— des richesses**— des sexes**— devant la justice**— devant la loi**— devant les charges pu-*
*bliques**— politique**— sociale*— *x. ÉGAL.*

Nguyễn-tắc bình-đẳng.

Bình-đẳng dân-sự, bình-đẳng
về dân-quyền.

Bình-đẳng về quyền-lợi.

Sự bình-quyền của các quốc-
gia.

Sự bình-đẳng về hình-phạt.

Sự bình-đẳng của các chủng-tộc.

Bình-quán tài-phú.

Nam-nữ bình-quyền.

Bình-đẳng trước công-lý.

Bình-đẳng trước pháp-luật.

Bình-đẳng trước thuế-vụ.

Bình-đẳng chính-trị, bình-đẳng
về công-quyền.

Bình-đẳng xã-hội.

ÉGARD*A l' — de**A tous —**Eu — à**Sans —*

— Sự nể-vì.

Đối vớì.

Kề cả mọi bề.

Theo, thề theo.

Bất-chấp, bắt-cầu.

ÉGIDE*Sous l' — de la loi*

— Sự bảo-trợ.

Có pháp-luật bảo-trợ.

ÉGLISE*— catholique*

— Nhà thờ, giáo-đường.

— Giáo-hội.

Giáo-hội thiên-chúa.

ÉGOUT*Servitude d' —**— des toits*

— Cống, máng.

— Sự tháo nước.

Dịch-quyền tháo nước.

Máng nước mưa.

ÉLABORATION*— d'une loi**— d'un projet de loi*

— Sự thảo, sự tu-thảo.

Tu-thảo một đạo luật.

Tu-thảo dự-án luật.

ÉLABORER— *x. ÉLABORATION.*

ÉLAGAGE

- Sự tỉa cành.
- Sự gọt tỉa.

ÉLARGIR

- *x.* ELARGISSEMENT.

ÉLARGISSEMENT

— *d'un prisonnier*

- Sự thả, sự phóng-thích.
- Sự nói rộng.
Thả tù-nhân.

ÉLASTICITÉ

— *de la demande*

- Tính co-dãn, tính thu-trương, đàn-tính.
Đàn-tính của cầu-thỉnh.

ÉLASTIQUE

- Co-dãn, thu-trương, đàn-hồi.

ELECTA UNA VIA,
NON DATUR RE-
CURSUS AD ALTE-
RAM

- Đã chọn một đường thì không được theo đường khác.

ÉLECTEUR

Qualité d' —

— *du 1er degré*

- Người đi bầu, cử-tri.
Tư-cách cử-tri.
Cử-tri sơ-cấp.

ÉLECTIF

Chambre —

Président —

- Tuyển-cử, công-cử.
Viện tuyển-cử.
Tổng-thống công-cử.

ÉLECTION

Battu aux —

Terre d' —

— *administrative*

— *au suffrage universel*

— *complémentaires*

— *de domicile*

— *des conseillers muni-
cipaux*

- Sự bầu-cử, sự tuyển-cử, sự công-cử.
- Sự tuyển-trạch, sự tuyển-định, sự tuyển-nhiệm.
- Lý-tưởng.
Tranh-cử thất-bại, thất-cử.
Lý-tưởng địa.
Tuyển-cử hành-chính.
Tuyển-cử theo phôi-thông đầu-phiếu.
Tuyển-cử bồi-khuyết.
Tuyển-trạch cư-sở.
Tuyển-cử hội-đồng thị-xã.

- *des députés*
- *des sénateurs*
- *directe*
- *d'un liquidateur*
- *finale*
- *générales*
- *indirecte*
- *législatives*
- *municipales*
- *par degrés*
- *partielle*
- *politique*
- *préliminaire*
- *présidentielle*
- *publique*
- Tuyên-cử nghị-sĩ.
- Tuyên-cử thượng-nghị-sĩ.
- Tuyên-cử trực-tiếp.
- Tuyên-nhiệm thanh-toán-viên.
- Chung-tuyên.
- Tổng-tuyên-cử.
- Tuyên-cử gián-tiếp.
- Tuyên-cử lập-pháp-viện.
- Tuyên-cử thành-phố, tuyên-cử thị-xã.
- Tuyên-cử từng đảng-cấp.
- Tuyên-cử phân-bộ.
- Tuyên-cử chính-trị.
- Tuyên-cử sơ-bộ, sơ-tuyên.
- Tuyên-cử tổng-thống.
- Tuyên-cử công-khai.

ÉLECTIVITÉ

- Công-cử-tính, tuyên-cử-tính.

ÉLECTORAL

- Campagne* —
- Collège* —
- Corruption* —
- Droits* —
- Liste* —
- Loi* —
- Réunion* —

- *x. ÉLECTION.*
- Vận-động tuyên-cử.
- Tuyên-cử-đoàn.
- Hối-tuyên.
- Quyền tuyên-cử.
- Sở cử-tri, danh-sách cử-tri.
- Luật tuyên-cử.
- Hội-hợp tranh-cử.

ÉLECTORAT

- Năng-cách tuyên-cử, năng-cách cử-tri.

ÉLECTRIFICATION

- *de la campagne*

- Sự bắt điện, sự điện-khí-hóa.
- Bắt điện về nhà quê.

ÉLECTROCUTION

- Sự hành-quyết bằng điện.

ÉLÉMENT

- Bon* —
- Mauvais* —
- *constitutif*

- Phần-tử.
- Yếu-tố.
- Cương-yếu.
- Phần-tử tốt.
- Phần-tử xấu.
- Thành-tố.

- corporel
- d'économie politique
- de droit civil
- de paix
- indésirable
- intellectuel
- intentionnel
- légal
- matériel
- moral
- psychologique

- Yếu-tố thể-chất, thể-tố.
- Kinh-lế cương-yếu.
- Dân-luật cương-yếu.
- Yếu-tố hòa-bình.
- Phản-tử bất-khả dung-nạp.
- Yếu-tố trí-năng.
- Yếu-tố chủ-ý, yếu-tố tâm-ý.
- Yếu-tố pháp-định, pháp-tố.
- Yếu-tố vật-chất, vật-tố.
- Yếu-tố tinh-thần.
- Yếu-tố tâm-lý.

ÉLÉMENTAIRE

- Classe —
- Notions —
- Principe —

- Sơ-cấp, sơ-đẳng.
- Nguyên-sơ.
Lớp sơ-đẳng.
- Sơ-niệm.
- Nguyên-lý.

ÉLEVAGE

- Centre d' —
- Société d' —

- Sự chăn-nuôi, sự súc-mục.
- Mục-nghiệp.
Trung-khu chăn-nuôi.
Hội mục-nghiệp.

ÉLÈVE

- consul
- diplômé
- officier

- Học-sinh, học-viên, sinh-viên.
- Tập-viên, tùy-tập.
Tập-viên lãnh-sự, tùy-tập lãnh-sự.
- Học-sinh tốt-nghiệp.
- Sinh-viên sĩ-quan.

ÉLEVER

- le niveau de vie
- le taux de l'escompte

- Cất lên, dựng lên ; nâng lên, nhắc lên.
- Nuôi, dưỡng-dục.
- Chăn-nuôi.
Nâng mực sống.
Nâng khẩu-chiết-suất.

ÉLIGIBILITÉ

- Cens d' —

- Tư-cách ứng-cử.
- Quyền ứng-cử.
Thuế-ngạch ứng-cử.

ÉLIGIBLE

- Có tư-cách ứng-cử.

ÉLIMINATION

— *sociale*— Sự loại-trừ, sự thải-bỏ.
Loại-trừ xã-hội.

ÉLIMINATOIRE

Examen —— *x. ÉLIMINATION.*
— Tiên-loại.
Kỳ thi loại.

ÉLIRE

— *domicile*
— *un député*— Bầu, tuyển-cử, công-cử.
— Tuyển-định, tuyển-nhiệm, tuyển-trạch.
Tuyển-định cư-sở.
Tuyển-cử nghị-sĩ.

ÉLITE

Troupe d' —
— *de la société*— Phần tinh-nhuệ, phần tinh-anh,
phần tinh-hoa.
— Thượng-lưu.
Quán tinh-nhuệ.
Thượng-lưu xã-hội.
Tinh-hoa của xã-hội.

ÉLOCUTION

— Sự ăn nói, sự nói chuyện.

ÉLOGE

— Lời khen, lời ca-tụng, tụng-lời.

ÉLOIGNÉ

Parenté —— Xa.
Họ-hàng xa, bà-con xa.

ÉLOIGNEMENT

Mesure d' —— Sự cách-biệt.
— Sự trục-viên.
Biện-pháp trục-viên.

ÉLONGATION

— Sự dài ra, sự vươn ra, sự thân-trưởng, sự diễn-trưởng.

ÉLOQUENCE

— Tài hùng-biện.

ÉLOQUENT

— Có tài hùng-biện, hùng-hồn.

ÉLU (*a*)— Trúng-cử, đắc-cử.
— Tuyển-định, tuyển-trạch, tuyển-nhiệm.

Député —
Domicile —

Nghị-sĩ trung-cử.
Cư-sở tuyển-định.

ÉLU (*n*)
— *du peuple*

— Người trúng-cử, người đắc-cử.
Người được dân cử, dân-biểu.

ÉLUCIDER
— *une question*

— Làm cho rõ, làm cho tỏ, giải-
minh, xiển-minh.
Giải-minh một vấn-đề.

ÉLUDER

— Tránh khéo, trốn khéo, xảo-tỵ.

ÉMANATION

— *x. ÉMANER.*

ÉMANCIPATEUR

— *x. ÉMANCIPATION.*

ÉMANCIPATION

— Sự giải-phóng ; sự giải-thoát.
— Sự thoát-quyền.

Révocation de l' —
— de la femme
— de l'autorité paternelle
— de l'esprit
— des esclaves
— des serfs
— d'un mineur

— intellectuelle
— légale
— volontaire

Bãi-truất thoát-quyền,
Giải-phóng phụ-nữ.
Giải-thoát phụ-quyền.
Giải-phóng linh-thần.
Giải-phóng nô-lệ.
Giải-phóng nông-nô.
Sự thoát-quyền của một vj-
thành-niên.
Giải-phóng trí-năng.
Thoát-quyền pháp-định.
Thoát-quyền tự-y.

ÉMANCIPÉ

— Được giải-phóng, được giải-thoát.
— Được thoát-quyền.
Vị-thành-niên thoát-quyền.

Mineur —

ÉMANCIPER

— Giải-phóng ; giải-trừ.

ÉMANER

Le pouvoir législatif —
du peuple

— Xuất-phát.
Quyền lập-pháp xuất-phát ở
dân.

ÉMARGEMENT

— Sự ký bên lề, sự bàng-thự, sự
đối-thự.
— Sự phát lương.

Feuille d' —
— d'un compte
— d'un état d'appointe-
ments

Tờ phát lương.
 Bảng-thự trương-mục.
 Bảng-thự sồ lương.

ÉMARGER— *x. EMARGEMENT.***EMBARCADÈRE**

— Bến (tàu, xe).

EMBARCATION

— Tàu nhỏ, tiêu-thuyền.

EMBARGO— Lệnh cấm xuất-thuyền, lệnh
phong-thuyền.

— Lệnh cấm lưu-hành.

— Sự tịch-thu.

Phong-thuyền quốc-tế.

— *international***EMBARQUEMENT**

— Sự xuống tàu.

— Sự xếp xuống tàu.

Bán hàng giao xuống tàu.

Đi tàu lậu vé.

Vente sur —
— clandestin

EMBARQUER— *x. EMBARQUEMENT.***EMBARRAS**

— Sự bối-rối.

— Sự rắc-rối.

— Ngại-vật.

Ngại-vật trên công-lộ.

— *sur la voie publique***EMBAUCHAGE**

— Sự thuê (mướn) công-nhân.

— Sự thu-dụng.

Thu-dụng để làm nghề trụ-lạc.

— *en vue de la débauche***EMBAUCHEMENT**— *nh. EMBAUCHAGE.***EMBAUCHER**— *x. EMBAUCHAGE.***EMBAUCHEUR**

— Người thuê (mướn) công-nhân.

— Người thu-dụng.

EMBELLISSEMENT

Travaux d' —

— Sự trang-sức; sự tu-sức.

Công việc tu-sức.

EMBLÉE (D')

— Liền ngay, lập-tức, tức-khắc.

EMBLÈME— *de la royauté*
— *national*— Huy-hiệu.
Huy-hiệu của quân-quyền.
Quốc-huy.**EMBOUCHURE**

— Cửa sông, hà-khẩu.

EMBRYON

— Phôi-thai, sơ-thai.

EMBRYONNAIRE*Stade* —— Phôi-thai, sơ-thai, manh-nha.
Trình-độ phôi-thai.**EMBUSCADE**

— Sự mai-phục, sự phục-kích ; sự phục-binh.

ÉMENDER*La Cour, émandant la
sentence dont est ap-
pel, ordonne*— Hiệu-chính, kiêu-chính.
Tòa Thượng-thẩm, hiệu-chính
bản phán-định bị kháng-cáo,
phán-truyền.**ÉMÉRITE***Juriste* —— Nổi danh, trứ-danh.
Luật-gia nổi danh.**ÉMETTEUR (a)***Poste* —— Phát-xuất ; phát-hành.
Đài phát-thanh.**ÉMETTEUR (n)**— *d'un effet de commerce*— Người phát-hành.
Người phát-hành thương-phiếu.**ÉMETTRE**— *des actions*
— *un avis*
— *un chèque*
— *un emprunt*— *x. ÉMISSION.*
Phát-hành cổ-phần, chiếu-cổ.
Phát-biêu ý-kiến.
Phát-hành chi-phiếu.
Phát-hành công-trái.**ÉMEUTE**— *militaire*— Cuộc bạo-động.
Bạo-động của quân-nhân.**ÉMEUTIER**

— Người bạo-động.

ÉMIETTEMENT

— Sự phân-tán.

ÉMIGRANT

— Người di-cư.

ÉMIGRATION

— *libre*— Sự di-dân, sự di-cư.
Tự-do di-cư.

ÉMIGRÉ

— Người di-cư, người di-trú.

ÉMINENCE

Son —— *grise*

— Tính siêu-quần.

— Các-hạ.

Đức Ngài.

Quản-sư ăn-diện.

ÉMINENT

— Siêu-quần.

ÉMISSAIRE

Bouc —

— Mật-phái.

Cái bung-xung ; người đỡ đạn.

ÉMISSION

Banque d' —*Droit d'* —*Poste d'* —*Prix d'* —— *au dessus du pair*— *au pair*— *d'actions*— *de billets de banque*— *de papier-monnaie*— *de titres*— *de vœux*— *d'un emprunt*— *d'une traite*— *d'un warrant*— *radiophonique*

— Sự phát-biểu.

— Sự phát-hành.

Ngân hàng phát-hành.

Quyền phát-hành.

Đài phát-thanh.

Giá phát-hành.

Phát-hành trên bình-giá.

Phát-hành bình-giá.

Phát-hành cờ-phiếu, chiếu-cổ.

Phát-hành giấy bạc.

Phát-hành chỉ-lệ.

Phát-hành phiếu-khoán.

Phát-biểu ý-nguyện.

Phát-hành trái-khoán.

Phát-hành công-thải.

Phát-hành hối-phiếu.

Phát-hành thương-khố chứng-khoán.

Vô-tuyển phát-thanh.

EMMAGASINAGE

— Sự chứa vào kho ; sự nhập-kho ;
sự tồn-kho.

— Tiền kho, khố-phí.

Certificat d' —*Frais d'* —

Giấy chứng-minh tồn-kho.

Tiền kho, khố-phí.

EMMAGASINER

— *x. EMMAGASINAGE.*

ÉMOLUMENT

Bénéfice d' —
— *d'une succession*

— Sự thu-ích.
Biệt-quyền thu-ích.
Thu-ích di-sản.

ÉMOLUMENTS

— *des huissiers*

— Lệ-kim.
Lệ-kim của thừa-phát-lại.

ÉMONDAGE

— Sự tỉa cành.

EMPARER (S')

— *d'un territoire*
— *du pouvoir*

— Chiếm-đoạt, xâm-đoạt.
Chiếm-đoạt đất-dai, xâm-đoạt
lãnh-thổ.
Chiếm-đoạt quyền-bính.

EMPÊCHEMENT

— *au mariage*
— *dirimant*
— *grave*
— *légitime*
— *prohibitif*

— Căn-trở.
— Căn-trở kết-hôn.
Căn-trở kết-hôn.
Căn-trở vi-hủy.
Căn-trở trọng-đại.
Căn-trở chính-đáng.
Căn-trở cấm-chỉ.

EMPEREUR

— Hoàng-đế.

EMPHYTÉOSE

Droit d' —
— *perpétuelle*

— Sự thuê dài hạn, trường-kỳ tô-tá.
Quyền trường-kỳ tô-tá.
Thuê vĩnh-viễn, vĩnh-viễn tô-tá.

EMPHYTÉOTE

— Người thuê dài hạn, trường-kỳ
tá-chủ.

EMPHYTÉOTIQUE

Bail —
Louage —
Redevance —

— *x. EMPHYTÉOSE.*
Hợp-đồng thuê dài hạn, trường-
kỳ tô-tá-khế.
Trường-kỳ tô-tá.
Trường-kỳ tô-tá-kim.

EMPIÈTEMENT

— Sự lấn, sự xâm-lấn.
— Sự lấn-quyền.

— *de l'exécutif sur le judiciaire*

Quyền hành - pháp lẫn quyền tư-pháp.

EMPIRE

— *colonial*
— *constitutionnel*
— *des mers*
— *Romain*

— Đế-quốc.
— Đế-chính.
— Bá-quyền.
Đế-quốc thuộc-địa.
Đế-quốc lập-hiến.
Bá-quyền trên mặt biển.
Đế-quốc La-mã.

EMPIRIQUE

— Theo kinh-nghiệm.

EMPIRISME

— Sự kinh-nghiệm.

EMPLACEMENT

Bon —

— Chỗ, địa-thế.
Địa-thế tốt.

EMPLOI

Chercher un —
Clause d' —
Demande d' —
Offre d' —
— *de bureau*
— *exclusif*
— *réservé*

— Sự dùng.
— Sự dụng-tư.
— Chức-việc.
— Sự thuê, sự mượn.
— Công-việc.
Kiếm việc.
Ước-khoản dụng-tư.
Xin việc.
Tìm người làm.
Chức-việc bàn giấy (văn-phòng).
Chuyên-dụng.
Chức-việc dành riêng.

EMPLOYÉ

— *de commerce*
— *de l'administration*
— *d'une entreprise privée*
— *municipal*

— Thuộc-viên.
— Tư-chức.
Thuộc-viên nhà buôn.
Thuộc-viên nhà nước.
Thuộc-viên sở tư.
Thuộc-viên thị-chính.

EMPLOYER

— Dùng.
— Thuê, mượn (người làm).

EMPLOYEUR

— Người chủ, chủ-nhân.

EMPOISONNEMENT

- Sự đầu-độc.
- Tội độc-sát.

EMPOISONNER

- *x. EMPOISONNEMENT.*

EMPOISONNEUR

- Người đầu-độc.
- Người độc-sát.

EMPORIUM

- Thương-điểm hải-ngoại (xưa).

EMPREINTE

— *digitale*

- Dấu ấn, ấn-tích.
- Dấu lằn tay, diễm-chỉ.

EMPRISE

- Sự trung-thu.
- Sự xâm-chiếm tư-sản.
- Sự xâm-lấn công-sản.
- Uy-thế.

EMPRISONNEMENT

Peine d' —

— *correctionnel*

— *de simple police*

— *illégal*

- Sự câu-giam.
- Sự phạt tù ; sự phạt giam.
- Hình phạt giam (tù).
- Hình phạt tù, hình phạt giam.
- Phạt giam liêu-hình.
- Phạt giam vi-cảnh.
- Giam trái phép.

EMPRISONNER

- Câu-giam.
- Phạt giam, phạt tù.

EMPRUNT

Émettre un —

Lancer un —

Titre d' —

— *absolu de la criminalité*

— *à court terme*

- Sự mượn ; sự vay, sự vay nợ, sự tá-dụng.
- Tiền vay, tiền nợ.
- Công-trái ; quốc-trái.
- Sự cầm-thụ, sự tá-thụ.
- Phát-hành quốc-trái.
- Mộ trái.
- Công-trái khoán, quốc-trái khoán.
- Tuyệt-đổi cầm-thụ (tá-thụ) phạm-lội-lính.
- Vay ngắn hạn ; công-trái đoản-kỳ.

- à *garantie de change*
- à *l'étranger*
- à *long terme*
- à *lots*
- *amortissable*
- *consolidé*
- *de consolidation*
- *de guerre*
- *de la criminalité*
- *de la Victoire*
- *d'Etat*
- *international*
- *forcé*
- *militaire*
- *national*
- *or*
- *patriotique*
- *perpétuel*
- *remboursable à vue*

- Công-trái có bảo-đảm hối-đoái.
- Công-trái ngoại-mộ.
- Vay dài hạn ; công-trái trư-ờng-kỳ.
- Công-trái có xđ-số.
- Công-trái hoàn-giảm.
- Công-trái cố-định.
- Công-trái cố-định.
- Công-trái chiến-tranh.
- Cấm-thụ (tá-thụ) phạm-tội-tính.
- Công-trái chiến-thắng.
- Quốc-trái.
- Công-trái quốc-tế.
- Công-trái cưỡng-bách.
- Công-trái quân-dụng.
- Công-trái quốc-gia.
- Công-trái kim-khoản.
- Công-trái ái-quốc.
- Công-trái vĩnh-viễn.
- Công-trái tức-kỳ bồi-hoàn.

EMPRUNTER— *x. EMPRUNT.***EMPRUNTEUR**

— Người mượn, người vay, tá-chủ.

**EMPTIO ET VENDITIO
(ACTIO EX)**

— Tổ-quyền mǎi-mại.

ÉMULATION

— Sự ganh-đua ; sự cạnh-tiến.

ÉMULE

— Cạnh-thủ.

ENCAISSE

— Tiền hiện-quĩ, hiện-quĩ-kim.

- *argent*
- *métallique*
- *or*

- Chuần-bị-kim.
- Ngân-chuần-bị.
- Kim-loại chuần-bị.
- Kim-chuần-bị.

ENCAISSEMENT*Remise à l' —*— Sự thâu tiền, sự thu-ngân.
Nạp-phiếu thu-ngân.**ENCAISSER**— *x. ENCAISSEMENT.*

ENCAISSEUR

— Người thu tiền, viên thu-ngân.

ENCAN*Vente à l' —*— Sự bán đấu-giá, sự công-mại.
Bán đấu-giá.**ENCANTEUR**

— Người bán đấu-giá.

ENCEINTE (a)*Femme —*— Có thai, chữa.
Đàn-bà có thai.**ENCEINTE (n)***— du tribunal*
— fortifiée— Nội-vực.
— Thành-quách.
Nội-vực tòa-án.
Thành-tái.**ENCHÈRE***Cahier d' —*
Folle —
Porter une —
*Vente aux —**— nouvelle*
— publique
— volontaire— Sự trả lên, sự cạnh-giá, sự đấu-giá.
— Sự bán đấu-giá, sự cạnh-mại, sự phách-mại.
Cạnh-mại điều-kiện-sách (xưa).
Đấu giá liêu, vọng (võng)-đấu.
Trả lên ; đấu-giá.
Bán đấu-giá, cạnh-mại, phách-mại.
Tái-hành cạnh-mại, tái-cạnh-mại, tái-phách-mại.
Công-mại.
Tự-ý phách-mại.**ENCHÉRISSEMENT***— des loyers*— Sự giá lên, sự lên giá.
Tiền nhà (*h. phố*) lên.**ENCHÉRISSEUR***Le plus offrant et le dernier —*
Fol —— Người trả giá lên, người cạnh-giá, người đấu-giá.
Người trả giá chót và cao nhất.
Người đấu-giá liêu, người vọng (võng)-đấu.**ENCLAVE**

— Hất bao vây, bao-vi-địa, tắc-địa.

ENCLAVÉ

— Bị bao vây.

<i>État</i> —	Bao-vi-quốc.
ENCLOS	— Đất rào.
ENCOMBRANT	— Cồng-kênh ; bề-bộn.
ENCOMBRE	— Sự trở-ngại.
ENCOMBREMENT — <i>des affaires</i>	— Sự cồng-kênh ; sự bề-bộn. Cồng-việc bề-bộn.
ENCOURAGEMENT — <i>à l'agriculture</i> — <i>aux études</i>	— Sự khuyến - khích, sự khuyến- miễn, sự khích-lệ. Khuyến-nông. Khuyến-học.
ENCOURAGER	— <i>x. ENCOURAGEMENT.</i>
ENCOURIR — <i>une disgrâce</i> — <i>une sanction</i>	— Bị, chịu. Bị thất-sủng. Chịu phạt.
ENCYCLIQUE (<i>n</i>)	— Chỉ-dụ của giáo-hoàng.
ENCYCLIQUE (<i>a</i>) <i>Lettre</i> —	— <i>x. ENCYCLIQUE</i> (<i>n</i>). Chỉ-dụ-thư của giáo-hoàng.
ENCYCLOPÉDIE	— Bách-khoa toàn-thư.
ENCYCLOPÉDIQUE <i>Dictionnaire</i> —	— <i>x. ENCYCLOPÉDIE.</i> Bách-khoa tự-điền.
ENDETTÉ	— Thiếu nợ, mắc nợ, nợ-nần, phụ- trái.
ENDETTEMENT	— Sự vay nợ, sự mắc nợ.
ENDETTÉ (S')	— <i>x. ENDETTEMENT.</i>
ENDIGAGE	— <i>x. ENDIGUEMENT.</i>
ENDIGUEMENT	— Sự đắp đê. — Sự ngăn-ngừa.

ENDOCTRINER

— Sự huấn-giới.

ENDOGAMIE

— Chế-độ đòng-tộc kết-hôn, đòng-tộc hôn-chế.

ENDOMMAGER

— Làm tổn-hại, làm hư-hao.

ENDOS

— *nh.* **ENDOSSEMENT.**

ENDOSSATAIRE

— Người bồi-hưởng.

ENDOSSE

— Sự đảm-trách; trách-nhiệm.

ENDOSSEMENT

- *de procuration*
- *d'une traite*
- *en blanc*
- *nominatif*
- *pignoratif*
- *pour encaissement*
- *sans garantie*
- *translatif de propriété*

— Sự bồi-thự.
 Bồi-thự ủy-quyền.
 Bồi-thự hối-phiếu.
 Bồi-thự không-bạch.
 Bồi-thự ký-danh (chỉ-danh).
 Bồi-thự thế-chấp.
 Bồi-thự để thu-ngân.
 Bồi-thự không đảm-bảo.
 Bồi-thự chuyển-hữu.

ENDOSSER

- *une responsabilité*

— *x.* **ENDOSSEMENT.**
 — Gánh-chịu.
 Gánh-chịu trách-nhiệm.

ENDOSSEUR

— Người bồi-thự.

ENDROIT

— Nơi, chốn, chỗ.

EN DROIT

— Về pháp-luật.

ÉNERGIE

- *électrique*
- *hydraulique*
- *vitale*

— Nghị-lực.
 — Tinh-lực.
 Điện-lực.
 Thủy-lực.
 Sinh-lực.

ÉNERGIQUE

— Cương-ngạnh.
 — Quyết-liệt.

Caractère —

Tính cương-ngạnh.

Mesure —

Biện-pháp quyết-liệt.

Protestation —

Phản-kháng quyết-liệt.

ÉNERVATION

— Hình cắt gân, phở-túc-hình.

EN ÉTAT

— Hoàn-bị.

Cause — —

Vụ kiện hoàn-bị.

EN EXIL

— Bị đày, viễn-lưu.

Gouvernement — —

— Lưu-vong.

Chính-phủ lưu-vong.

EN FAIT

— Về thực-tế.

ENFANCE

— Tuổi thơ-ấu, ấu-thời, thiếu-thời.

— *criminelle*

— Trẻ con, con nít, nhi-đồng, ấu-nhi.

Nhi-đồng phạm-tội.

ENFANT

— Trẻ con, trẻ nhỏ, con nít, nhi-đồng.

— Con.

— *abandonné*

Trẻ bị bỏ đường, khí-nhi.

— *adoptif*

Con nuôi, nghĩa-tử, dưỡng-tử.

— *adultérin*

Con ngoại-tình.

— *assisté*

Trẻ được cứu-dưỡng.

— *bâtard*

Con đẻ hoang, con hoang.

— *conçu*

Thai-nhi.

— *délaissé*

Trẻ bỏ hoang.

— *de troupe*

Thiếu-sinh-quân.

— *du premier lit*Con của vợ (*h.* chồng) trước.— *du second lit*Con của vợ (*h.* chồng) sau.— *en dépôt*

Trẻ ký-dưỡng.

— *en garde*

Trẻ giám-thủ.

— *incestueux*

Con loạn-luân, con loạn-sinh.

— *légitime*

Con chính-thức.

— *légitimé*

Con chính-thức-hóa.

— *mort-né*

Trẻ tử-sinh.

— *naturel*

Con tự-sinh, con ngoại-sinh, con ngoại-hôn.

— *né viable*

Trẻ sinh có thể sống được.

- *posthume*
- *reconnu*
- *trouvé*

Con di-phúc, một-sinh-lử.
 Con nhận, con khai-nhận.
 Trẻ vô-thừa-nhận.

ENFANTEMENT

— *x. ENFANTER.*

ENFANTER

— Sinh đẻ, sinh-sản.

ENFANTIN

Cours —

— Ấu-irì, đồng-ấu.
 Lớp đồng-ấu.

ENFREINDRE

- *la loi*
- *les dispositions d'une loi*

— Phạm, vi-phạm.
 Phạm luật, vi-phạm luật-pháp.
 Phạm điều luật.

ENFUIR (S')

— Chạy trốn, đào-tàu.

ENGAGÉ

— *volontaire*

— Đãng lính.
 Lính tình-nguyện.

ENGAGEMENT

— Sự giao-ước ; sự giao-kết ; sự cam-kết.
 — Sự cầm, sự cố, sự thế, sự thế-chấp, sự đề-áp.
 — Sự thuê, sự mượn, sự cố-dong.
 — Sự tuyên-mộ, sự tuyên-trạch.
 — Sự đãng lính, sự đầu-ngũ.
 — Cuộc giao-phong, cuộc giao-chiến, cuộc giáp-chiến.
 Giao-kết.
 Khế-ước mượn người, khế-ước cố-dong.
 Giữ lời giao-kết.
 Thế dờ tại nhà cầm dờ.
 Giao-kết tay đôi, song-phương giao-kết.
 Đãng lính trước khi bị gọi, tiền-triệu đầu-ngũ.
 Thuê (mượn) thuộc-viên.
 Cầm bằng-khoán.
 Tuyên-mộ thùy-thủ.

Contracter un —
Contrat d' —

Tenir ses —
 — *au mont-de-piété*
 — *bilatéral*

— *de devancement d'appel*

— *des employés*
 — *d'un titre*
 — *maritime*

- *matrimonial*
- *militaire*
- *par écrit*
- *solennel*

- *unilatéral*
- *verbal*
- *volontaire*

- Đính-ước hôn-nhân, đính-hôn.
- Giao-binh.
- Giao-kết bằng bút-thư, bút-kết.
- Giao-kết long-trọng (*h.* trọng-thức).
- Giao-kết độc-phương.
- Giao-kết miệng, khẩu-kết.
- Tự-ý đăng lính, tình-nguyện (*h.* chí-nguyện) đầu-ngũ.

ENGAGER

- *des capitaux dans une entreprise*
- *des pourparlers*
- *sa parole*
- *un combat*
- *un domestique*

- *r.* **ENGAGEMENT.**
- Đề vào, đưa vào.
- Mở đầu. khai-mào, khởi-dầu.
Bỏ vốn vào một doanh-nghiệp, đầu-tư.
- Khởi-dầu đàm-l hán.
- Đoan-kết.
- Khởi-chiến, giao-chiến.
- Mướn đầy-lớ.

ENGAGISTE

- Cửa thuê (mướn).
- Người mộ phu.

ENGENDREMENT

- *x.* **ENGENDRER.**

ENGENDRER

- Phát-sinh.

ENGIN

- Chasse au moyen d' —*
- prohibés*
- *blindé*
- *de chasse*
- *de guerre*
- *de pêche*
- *prohibé*

- Khí-cụ.
- Săn-bắn bằng khí-cụ cấm-chế.
- Chiến-xa thiết-giáp.
- Lạp-cụ.
- Chiến-cụ.
- Ngư-cụ.
- Khí-cụ cấm-chế.

ENGLOBER

- Bao-gồm.

ENGORGEMENT

- *du marché*

- Sự ú-lắc.
- Thị-trường ú-lắc.

ENJEU

- Tiền đánh một tiếng bạc.

ENJOINDRE

— Ra lệnh.

ENLÈVEMENT

— Sự lược-đoạt, sự lược-thủ.

— Sự lược-dự.

— *de mineur*

Lược-dự vị-thành-niên.

— *d'enfant*

Lược-dự thiếu-nhi.

ENNEMI (a)

— Địch, thù-địch.

Armée —

Quán địch, địch-quán.

Pays —

Nước địch, địch quốc.

ENNEMI (n)

— Kẻ địch ; quán địch ; nước địch.

*Abandon de poste de -
vant l' —*

Bỏ đồn trước quán địch, đào-
ngũ trước địch-quán.

Battre l' —

Đánh địch.

Intelligences avec l' —

Thông-đồng với địch.

Passer à l' —

Sang (nhập) hàng-ngũ địch.

— *extérieur*

Ngoại-địch.

— *intérieur*

Nội-địch.

— *personnel*

Kẻ thù riêng.

— *politique*

Thù-địch chính-trị.

ÉNONCÉ

— Sự bày-tỏ ; sự trần-thuật.

— Bản trần-văn.

— *d'un acte*

Trần-văn chứng-thư.

— *d'une loi*

Trần-văn đạo luật.

— *d'un jugement*

Trần-văn bản án.

ÉNONCER

— *x. ÉNONCIATION.*

— *les moyens d'appel*

Trần-thuật biện-cách kháng-
cáo.

— *ses opinions*

Tỏ-bày ý-kiến.

— *une clause*

Trần-thuật ước-khoản.

ÉNONCIATIF

— Trần-thuật.

Terme —

Danh-từ trần-thuật.

ÉNONCIATION

— Sự kê, sự bày-tỏ, sự trần-thuật,
sự tự-thuật.

— *d'un fait*

Trần-thuật sự-kiện.

ENQUÊTE

— Sự điều-tra.

Clore une —
Commission d' —
Ordonner une —
Ouvrir une —
Procéder à l' —
Procès-verbal d' —
 — à futur

— à l'audience

— civile
 — commerciale
 — de commodo et incommodo
 — in futurum
 — judiciaire
 — officieuse
 — ordinaire
 — pénale
 — publique
 — secrète
 — sommaire
 — sur place

Kết-thúc cuộc điều-tra.
 Ủy-hội điều-tra.
 Truyền điều-tra.
 Mở cuộc điều-tra.
 Điều-tra.
 Biên-bản điều-tra.
 Điều-tra phòng-hờ, điều-tra vị-tụng.
 Điều-tra trước tòa, điều-tra tại phiên tòa.
 Điều-tra dân-sự.
 Điều-tra thương-sự.
 Điều-tra tiện và bất-tiện.

nh. *Enquête à futur.*
 Điều-tra tư-pháp.
 Điều-tra bán-chính-thức.
 Điều-tra thường.
 Điều-tra hình-sự.
 Điều-tra công-khai.
 Điều-tra bí-mật.
 Điều-tra sơ-lược.
 Điều-tra tại chỗ.

ENQUÊTER

— Điều-tra.

ENQUÊTEUR

Commissaire —
Juge —

— Người điều-tra.
 Cảnh-sát-trưởng điều-tra.
 Thẩm-phán điều-tra.

ENREGISTREMENT

Droits d' —
Exemption d' —
Service d' —
 — commercial
 — des bagages
 — d'un acte
 — d'un brevet d'invention
 — d'une marque de fabrique

— Sự ký đồ.
 — Sự đăng-lục, sự đăng-bạ.
 — Sự trước-bạ.
 Thuế trước-bạ, thuế bách-phần.
 Miễn trước-bạ.
 Sở trước-bạ, sở bách-phần.
 Đăng-bạ thương-nghiệp.
 Ký đồ hành-lý.
 Trước-bạ chứng-thư.
 Đăng-bạ bằng sáng-chế.
 Đăng-bạ nhãn-hiệu chế-tạo.

- *d'un navire*
- *d'un traité*
- *en débet*
- *gratis*
- *préalable*
- *préliminaire*

- Đăng-bạ tàu.
- Đăng-lục điều-uớc.
- Trước-bạ hoãn-phí.
- Trước-bạ miễn-phí.
- Điều-tra tiên-tường.
- Điều-tra sơ-bộ (sơ-khởi).

ENRICH

- Chủ đặc-lợi.

ENRICHISSEMENT

- *sans cause*

- Sự làm giàu, sự tăng-phú.
- Sự được lợi, sự đặc-lợi.
- Đặc-lợi không nguyên-nhân.

ENROLEMENT

- Bureau d' —*
- *d'une affaire*

- τ. *ENROLER, S'ENROLER.*
- Phòng mộ binh.
- Ghi vụ kiện vào sổ đăng-đường, đăng-sổ vụ kiện.

ENROLER

S' —

- S' — dans un parti*
- *des soldats*
- *une affaire*

- Đăng-sổ, đăng-biểu ; ghi vào sổ đăng-đường.
- Mộ, chiêu-mộ.
- Đánh số trang (trương).
- Đăng ; ứng-mộ ; gia-nhập ; đăng-nhập.
- Đăng-nhập vào đảng.
- Chiêu-mộ binh lính.
- Đăng-sổ một vụ kiện.

ENSEIGNANT

- Corps —*
- Personnel —*

- x. *ENSEIGNEMENT.*
- Hội-đoàn giáo-huấn.
- Nhân-viên giáo-huấn.

ENSEIGNE

- *commerciale*
- *de vaisseau de 1ère classe*
- *de vaisseau de 2è classe*

- Biển hàng, bảng hiệu, hiệu-bài
- Cờ hiệu.
- Sĩ-quan cầm cờ.
- Hiệu-bài thương-mại, thương hiệu.
- Trung-úy hải-quân.
- Thiếu-úy hải-quân.

ENSEIGNEMENT

- Sự giáo-dục ; sự giáo-huấn ; học-chính.

Direction de l' —
Service de l' —
 — *du 1er degré*
 — *du 2e degré*
 — *libre*
 — *primaire*
 — *privé*
 — *public*
 — *secondaire*
 — *supérieur*
 — *technique*

Nha học-chính.
 Ty giáo-huấn.
 Giáo-dục sơ-cấp ; sơ-học.
 Giáo-dục đệ-nhị-cấp.
 Tư-học, tư-thục.
 Tiểu-học.
 Tư-học.
 Công-học.
 Trung-học.
 Đại-học.
 Chuyên-nghiệp học.

ENSEIGNER

— Dạy ; giáo-huấn.

ENSEMBLE (a)

— Cùng, đồng-thời.

ENSEMBLE (n)

— Toàn-thê ; toàn-bộ.

ENSEVELIR

— Chôn, mai-táng.

ENSEVELISSEMENT— *x. ENSEVELIR.***ENTENDRE**

— *contradictoirement*
 — *des témoins*

— Nghe, thăm-vấn.
 Thăm-vấn đối-tịch.
 Nghe chứng-nhân.

ENTENDU

La cause est —
Le Conseil d'État —
Le ministère public —
Les parties —

— *x. ENTENDRE.*
 Án-vụ đã kết-thính.
 Sau khi nghe Tham-chính-viện.
 Sau khi nghe công-lỗ-viện.
 Sau khi nghe các đương-sự.

ENTENTE

— Sự hòa-hợp, sự thỏa-thuận, sự đồng-lòng, sự nhất-trí.
 — Sự thông-đồng, sự a-ý.
 — Hiệp-nghị.
 — Liên-minh.

Petite —
Triple —
 — *commerciale*
 — *cordiale*

Tiểu-liên-minh.
 Liên-minh tay ba.
 Liên-minh thương-mại.
 Liên-minh thân-hữu.

- *douanière*
- *frauduleuse*
- *industrielle*
- *libre*
- *militaire*
- *régionale*

- Liên-minh quan-thuế.
- Thông-đồng gian-xảo.
- Liên-minh công-nghiệp.
- Liên-minh tự-do.
- Liên-minh quân-sự.
- Liên-minh địa-phương.

ENTÉRINEMENT

- *d'un rapport de l'expert*

- Sự chuẩn-hành ; sự phán-chuẩn.
- Phán-chuẩn tờ trình giám-định.

ENTÉRINER

- *x. ENTÉRINEMENT.*

ENTERREMENT

- Sự chôn-cất, sự mai-táng.

EN-TÊTE

- Đề-dầu, thượng-đề.

ENTIER

- Cả, đủ, trọn, toàn.

ENTITÉ

- *administrative*
- *juridique*

- Thực-thể.
- Thực-thể hành-chính.
- Thực-thể pháp-luật.

ENTORSE

- *à la loi*
- *à la vérité*
- *au bon droit*
- *à un texte*

- Sự trật, sự trẹo, sự sai ; sự khúc-giải.
- Sái luật ; khúc-giải đạo luật.
- Sái sự thật.
- Sái công-đạo.
- Sái bản văn ; khúc-giải bản văn.

ENTOURAGE

- Giới thân-cận.

ENTRAINEMENT

- Sự lôi-cuốn, sự quyến-rũ, sự cám-dỗ.
- Sự tập-luyện, sự huấn-luyện.

ENTRAINER

- *x. ENTRAJNEMENT.*

ENTRAINEUR

- Huấn-luyện-viên.

ENTRANT

- Vào, vô.
- TỰ-nhiệm.

Conseiller —

ENTRAVE

- à la liberté des enchères
- à la liberté du travail
- à l'exercice d'un droit

ENTRAVER

ENTRÉE

Compte d' —
Droit d' —

- de séance
- en fonctions
- en jouissance
- en possession
- en vigueur

ENTREFILET

ENTREMETTEUR

ENTREMISE

ENTREPOSAGE

ENTREPOSER

ENTREPOSEUR

ENTREPOSITAIRE

ENTREPOT

Hội-thăm tự-nhiệm.

- Sự kìm-giữ, sự ngăn-trở.
Ngăn-trở tự-do đấu-giá.
Ngăn-trở tự-do lao-động.
Ngăn-trở sự hành-sử quyền-lợi.

— Kìm-giữ, ngăn-trở.

- Sự vào (vó), sự nhập ; sự gia-nhập ; sự thu-nhập.
- Sự bắt đầu, sự khởi-sự.
Trương-mục thu-nhập.
Tiền vào cửa ; tiền nhập-hội.
Thuế nhập-khẩu.
Khai-hội, khai-nghị.
Tựu-chức.
Khởi-hưởng.
Khởi-chấp.
Khởi-sự thi-hành.

— Bài báo ngắn.

— Người mối (mai), người môi-giới,
môi - nhân, mai - nhân, mối -
chức.

— Sự làm mối (mai), sự môi-giới,
sự môi-lý.

— *x. ENTREPOSER.*

— Gửi vào kho, ký-khố.

— Quản-đốc quan-khố.
— Quản-đốc công-mại-cục.

— Người gửi hàng vào quan - khố,
người ký-khố.

— Kho hàng, hóa-khố.
— Kho đoan, quan-khố.
— Công-mại-cục.

Commissionnaire d' —
Frais d' —
 — *de douane*
 — *de tabacs*
 — *factif*
 — *libre*
 — *privé*
 — *public*
 — *réel*
 — *réel ordinaire*
 — *réel spécial*

Nha-viên quan-khố.
 Quan-khố-phí.
 Kho đoan, quan-khố.
 Công-mại-cục thuế lá.
 Quan-khố giả-thiết, không-hóa-khố.
 Quan-khố tự-do.
 Quan-khố tư-lập.
 Quan-khố công-lập.
 Quan-khố thực-hóa, thực-khố.
 Quan-khố thực - hóa thông - thường.
 Quan-khố thực-hóa đặc-biệt.

ENTREPRENDRE

— Quyết làm.
 — Thầu, bao-biện.

ENTREPRENEUR

— *de transports*
 — *de transports en commun*
 — *de travaux*
 — *de travaux publics*

— Thầu-khoán, chủ thầu.
 — Nhà doanh-nghiệp.
 Nhà chuyên-vận-nghiệp.
 Nhà chuyên-vận hành-khách.
 Thầu-khoán công-lác.
 Thầu-khoán công-chính.

ENTREPRISE

Comité d' —
 — *capitaliste*
 — *commerciale*
 — *d'achat et de vente*
 — *de commission*
 — *de fournitures*
 — *de manufacture*
 — *de messageries*
 — *de monopole*
 — *de spectacles publics*
 — *de transports*

— Sự kinh-doanh.
 — Doanh-nghiệp, xí-nghiệp.
 — Sự thầu, sự bao-thầu; sự bao-biện; nghề thầu-khoán; nhà thầu.
 Ủy-ban xí-nghiệp.
 Xí-nghiệp tư-bản.
 Xí-nghiệp thương-mại.
 Xí-nghiệp mại-mại.
 Xí-nghiệp nha-bảo.
 Xí-nghiệp lãnh-cấp.
 Xí-nghiệp chế-tạo.
 Xí-nghiệp vận-tống.
 Xí-nghiệp độc-quyền.
 Xí-nghiệp chuyên-mại.
 Xí-nghiệp du-bý.
 Xí-nghiệp vận-tải (h. chuyên-vận, h. chuyên-chở).

- *d'assurances*
- *d'édition*
- *de transport*
- *de travaux*
- *de vente à l'encan*
- *industrielle*
- *minière*
- *privée*
- *publique*

- Xí-nghiệp bảo-kê.
- Xí-nghiệp xuất-bản.
- Xí-nghiệp vận-tải.
- Xí-nghiệp công-tác.
- Xí-nghiệp bán đấu-giá.
- Xí-nghiệp kỹ-nghệ.
- Xí-nghiệp khai-khoáng.
- Xí-nghiệp tư-lập (*h. tư-doanh*).
- Xí-nghiệp công-lập (*h. công-doanh*).

ENTRER

- Vào, vó, gia-nhập.
- Bắt đầu, khởi-sự, khởi-công.

ENTRETENEUR

- Người bao nhân-tình.

ENTRETENIR

- S'* —
- *la discipline*
- *la paix*
- *ses parents*

- Giữ-giữ, duy-trì, bảo-tu.
- Cung-dưỡng ; bao-dưỡng.
- Nói chuyện, đàm-đạo.
- Giữ kỷ-luật.
- Duy-trì hòa-bình.
- Cung-dưỡng cha mẹ.

ENTRETIEN

- Frais d'* —
- Prime d'* —
- Réparation de menu* —
- Service de l'* —
- *d'une concubine au domicile conjugal*

- Sự giữ-giữ, sự duy-trì, sự bảo-tu.
- Sự cung-dưỡng ; sự bao-dưỡng.
- Sự nói chuyện ; sự đàm-đạo.
- Phí-lĩnh bảo-tu.
- Bảo-tu trông-kim.
- Sửa vật đồ bảo-tu.
- Sở bảo-tu.
- Bao-dưỡng nhân-tình tại cư-sở hôn-nhân.

ENTRE-VIFS

- Donation* — —

- Sinh-thời, sinh-trung.
- Tặng-dữ sinh-thời.

ENTREVUE

- Sự gặp-gỡ, sự hội-kiến, sự hội-diện.

ÉNUMÉRATIF

- État* —

- Liệt-kê, liệt-khai, liệt-cử.
- Bản liệt-kê.

ÉNUMÉRATION

— Sự liệt-kê, sự liệt-khai, sự liệt-cử.

ENVAHIR

— *le territoire*

— x. *ENVAHISSEMENT*.

Xâm-lãng lãnh-thổ.

ENVAHISSEMENT

— Sự xâm-nhập.

— Sự xâm-lược, sự xâm-lãng.

ENVAHISSEUR

— Người xâm-lãng, người xâm-lược.

ENVOI

— Sự gửi (gửi), sự tri.

— Sự sai đi, sự phái đi, sự phái-khiển.

— Sự doãn-hứa ; sự doãn-thủ.

Phiếu gửi, tri-phiếu.

Doãn-thủ tài-sản ở ngoại-quốc.

Gửi tiền.

Gửi quân-đội.

Doãn-thủ di-lãng toàn-phần.

Doãn-chấp.

Doãn-chấp chung-quyết.

Doãn-chấp tạm-thời.

Bordereau d' —

— *de biens à l'étranger*

— *de fonds*

— *de troupes*

— *d'un legs universel*

— *en possession*

— *en possession définitive*

— *en possession provisoire*

ENVOYÉ

— *extraordinaire*

— *impérial*

— *ordinaire*

— Phái-viên, đại-mệnh.

Phái-viên đặc-vụ, đặc-phái-

viên, đặc-phái, đặc-sai.

Khâm-mệnh, khâm-sứ.

Phái-viên thường-vụ, thường-

phái, thường-sai.

ENVOYEUR

— Người gửi.

— Người sai-phái.

ÉPARGNE

Caisse d' —

— Sự đề dành.

— Sự tiết-kiệm.

Quĩ tiết-kiệm.

ÉPAVE

— Vật trôi-giạt, vật phiêu-bạc, phiêu-vật.

Droit d' —
— fluviale
— maritime
— terrestre

Quyền chiếm-thủ phiêu-vật.
 Phiêu-vật giang-hà.
 Phiêu-vật dương-hải.
 Phiêu-vật lục-địa.

ÉPIDÉMIE

— Bệnh dịch, bệnh thời-khí.

ÉPIER

— Rình, dò, do-thám.

ÉPISCOPAT

— Chức chủ-giáo, chức giám-mục.
 — Chủ-giáo-đoàn, giám-mục-đoàn.

ÉPISTOLA

— Sắc-thư (Cờ La-mã).

ÉPOQUE

— *de restitution*

— Thời-đại ; thời-kỳ.
 Thời-kỳ phần-hoàn.

ÉPOUSAILLES

— Lễ cưới, hôn-lễ.

ÉPOUSE

— *légitime*

— Vợ, phụ, thê.
 Chính-thê, dích-thê.

ÉPOUSER

S' —

— Lấy (chồng *h.* vợ), kết-hôn.
 Lấy nhau, kết-hôn.

ÉPOUX

— Chồng, phu.

ÉPOUX (pl)

Droits et devoirs des —
— communs en biens

— Vợ chồng, phu-phụ, phu-thê.
 Quyền-lợi và nghĩa-vụ phu-thê.
 Phu-thê cộng-thông tài-sản.

ÉPREUVE

— *judiciaire*

— Sự thử, sự thử - thách ; sự thí-nghiệm ; sự trắc-nghiệm.
 — Sự thi ; cuộc thi ; bài thi.
 Trắc-nghiệm tư-pháp.

ÉPUISEMENT

— *des finances*
 — *des ressources*

— Sự kiệt-quê.
 Tài-chính kiệt-quê.
 Tài-nguyên kiệt-quê.

ÉPUISEUR

— *x.* ÉPUISEMENT.

ÉPURATION

— Sự thanh-trùng.

ÉPURER— *x. ÉPURATION.***ÉQUATION**

— Phương-trình.

ÉQUILIBRE*Politique d' —**Rupture d' —*— *des puissances*— *des recettes et des dépenses*— *du budget*— *politique*

— Sự thăng-bằng ; thể quân-bình, quân-thế.

Chính-sách quân-bình.

Mất thăng-bằng, mất thể quân-bình.

Quân-thế của liệt-cường.

Xuất-nhập thăng-bằng.

Ngân-sách thăng-bằng.

Quân-thế chính-trị.

ÉQUIPAGE*Gens de l' —**Principaux de l' —**Rôle d' —**Train des —*— *de la flotte*— *de pont*— *d'un navire*

— Đoàn thủy-thủ, đoàn thuyền-viên

— Đò tri-trọng.

Thuyền-viên.

Thủy-thủ cao-cấp.

Danh-sách thuyền-viên.

Đội tri-trọng.

Thuyền-viên hạm-đội.

Thuyền-viên kiều-lương.

Thuyền-viên tàu.

ÉQUIPE— *de nuit*

— Tốp, toán.

— Đội, ban.

Tốp làm đêm.

ÉQUIPEMENT— *d'une voie ferrée*— *militaire*

— Sự trang-trí ; sự trang-bị.

— Đò trang-trí ; đò trang-bị.

— Đò quân-trang.

— Đò thuyền-trang.

Trang-bị thiết-lộ.

Quân-trang.

ÉQUIPER— *x. ÉQUIPEMENT.***ÉQUITABLE**

— Công-bình.

ÉQUILÉ

— Sự công-bình.

Juger en —
— *naturelle*

Xử theo lẽ công-bình.
Lẽ công-bình tự-nhiên.

ÉQUIVALENCE

— *des diplômes*

— Sự tương-đương, sự tương-đồng,
sự tương-đẳng.
Sự tương-đẳng của bằng-cấp.

ÉQUIVALENT

— Tương-đương, tương-đồng.

ÉQUIVOQUE

Attitude —

— Không rành-rẽ, bất-minh, hỗn-hàm.
Thái-độ bất-minh.
Rành-rẽ, phân-minh.
Chấp-hữu hỗn-hàm.

Non —

Possession —

ÈRE

— *chrétienne*

— *nouvelle*

— Kỷ-nguyên.
Kỷ-nguyên cơ-đốc.
Kỷ-nguyên mới.

ÉRECTION

— *d'un monument*

— *d'un tribunal*

— Sự dựng, sự lập, sự thiết-lập, sự
kiến-lập.
Kiến-lập lâu-đài.
Thiết-lập tòa-án.

ERGA OMNES

— Đối với mọi người.

ÉRIGER

— *x. ÉRECTION.*

ERRANT

Tribu —

— Phiêu-bạc, vô-định-sở.
Bộ-lạc vô-định sở.

ERRATA

— Bản chữ sai (trật).
— Hấn đính-chính.

ERRATIQUE

Change —

— Bất-định.
Hối-đoái bất-định.

ERRATUM

— Chữ sai (trật).

ERREMENTS

— *administratifs*

— Tệ-tập.
Tệ-tập hành-chính.

ERREUR*Sauf — ou omission**(S.E.O.)*— *de droit*— *de fait*— *d'interprétation*— *judiciaire*— *matérielle*— *sur la personne*— *sur la substance*— *sur les motifs*

— Sự sai-lầm, sự mậu-ngộ ; sự ngộ-nhận ; ngộ-sự, ngộ-điềm. Trừ-phi có sự sai-lầm và thiếu-sốt.

Sai-lầm về pháp-luật, ngộ-nhận pháp-luật.

Sai-lầm về thực-tế, ngộ-nhận thực-tế.

Giải-thích sai-lầm, ngộ-giải.

Tài-phán sai-lầm, ngộ-phán.

Sai-lầm về thề-chất, ngộ-nhận thề-chất.

Sai-lầm về người.

Sai-lầm về bản-thề.

Sai-lầm về lý-do.

ERRONÉ— *x. ERREUR.***ÉRUDIT (a)***Homme —**Ouvrage —*

— Uyên-bác, uyên-thậm.

Người uyên-bác.

Sách uyên-bác.

ÉRUDIT (n)

— Nhà bác-học.

ÉRUDITION

— Bác-học.

ESCADRE

— Hạm-đội.

ESCADRILLE

— Tiêu-hạm-đội.

— Phi-đội.

Phi-đội khu-trục.

— *de chasse***ESCADRON**— *à cheval*— *d'automitrailleurs*— *de chars*— *hors rang*

— Đại-đội kỵ-binh.

Đại-đội kỵ-mã.

Đại-đội liên-thanh tự-động.

Đại-đội chiến-xa.

Đại-đội ngoại-hàng.

ESCALADE*Vol avec —*

— Sự trèo, sự leo, sự leo trèo.

Trộm có leo trèo.

ESCALE

— Nơi màn-xé, đình-bạc-sở (cảng).

Faculté d' —

Quyền màn-xế, đình-bạc năng-quyền.

Faire —

Màn-xế, đình-bạc.

Port d' —

Đình-bạc cảng.

ESCLAVAGE*Abolition d' —*— Sự nô-lệ ; chế-độ mãi-nô.
Phế bỏ chế-độ mãi-nô, phế-nô.**ESCLAVAGISTE (a)***Doctrine —*— *ESCLAVAGE*.
Thuyết mãi-nô.**ESCLAVAGISTE (n)**

— Người chủ-trương mãi-nô.

ESCLAVE*Peuple —*

— Nô-lệ.

— public

Dân-tộc nô-lệ.

— rustique

Nô-lệ công-hữu (Cờ La-mã).

— urbain

Nô-lệ thôn-quê (Cờ La-mã).

Nô-lệ thành-thị (Cờ La-mã).

ESCOMPTABLE

— Có thể chiết-khấu, khả-chiết.

ESCOMPTE*Agio d' —*

— Sự chiết-khấu.

Comptoir d' —

— Tiền chiết-khấu, chiết-kim.

Frais d' —

Thiếp-thủy chiết-khấu.

Taux d' —

Ngân-hàng chiết-khấu.

— en dedans

Chiết-phí.

— en dehors

Chiết-suất.

Chiết-khấu nội-loán.

Chiết-khấu ngoại-loán.

ESCOMPTEUR

— Chiết-khấu.

ESCOMPTEUR

— Người chiết-khấu.

ESCORTE

— Sự hộ-tống ; sự áp-lống ; sự áp-giải.

Amener sous —

— Đoàn tùy-lùng ; đội nghi-trượng.

Préposé d' —

Áp-giải.

— d'honneur

Áp-giải-viên.

Đội nghi-trượng vinh-dự.

ESCOUADE

— Tiêu-đội.

ESCROC

— Người lừa-đảo, người lường-gạt.

ESCROQUERIE

— Sự lừa-đảo, sự lường-gạt.

ÉSOTÉRIQUE

— Bí-truyền.

ÉSOTÉRISME

— Bí-truyền-học.

ESPACE

— Không-gian.

— Khoảng.

— *aérien*

Khoảng không.

ESPÈCE

— Giống, chủng-loại.

Cas d' —

Trường-hợp đặc-loại.

Première —

Loại nhất ; độ-nhất án-loại.

Seconde —

Loại nhì ; độ-nhì án-loại.

— *analogue*

Chủng-loại tương-tự.

— *différente*

Chủng-loại dị-biệt.

ESPÈCES— Tiền vàng (*h. bạc*), kim-tê.

— Bạc mặt, hiện-kim.

Payer en —

Trả bằng tiền, trả bạc mặt.

— *sonnantes et trébuchantes*

Kim-tê, ngân-tê.

ESPION

— Người do-thám, gián-điệp-viên.

ESPIONNAGE

— Sự do-thám, sự gián-điệp.

Délit d' —

Tội gián-điệp.

Service d' —

Ban gián-điệp.

ESPRIT

— Trí-óc, tinh-thần.

— Chân-y, bản-chỉ.

— Tinh-hoa, tinh-lý.

— *conservateur*

Óc bảo-thủ.

— *critique*

Óc phê-bình.

— *de clan*

Tinh-thần bộ-lạc.

— *de compétition*

Óc bè-đảng.

— *de corps*

Óc tranh-thủ.

— *de famille*

Tinh-thần đoàn-thề.

— *de la loi*

Tinh-thần gia-tộc.

— *d'entreprise*

Chân-y của đạo luật.

Óc kinh-doanh.

— *de parti*— *des lois*— *d'opposition*— *national*

Óc đảng-phái.

Vạn - pháp tinh - hoa, Pháp - lý
tinh-hoa.

Óc phản-kháng.

Tinh-thần quốc-gia.

ESQUISSE— Bản sơ-thảo, bản lược-thảo, đồ-
biểu.**ESQUISSE**— *un projet*

— Sơ-thảo, lược-thảo.

Sơ-thảo dự-án.

ESSAI*Mariage à l' —**Vente à l' —*— *littéraire*— *sur...*

— Sự thử ; sự thí-nghiệm.

— Lược-luận, lược-khảo.

Giá - thú thí - nghiệm, nghiệm-
hôn.

Bán cho thử, nghiệm-mại.

Luận-vấn.

Lược-khảo về...

ESSAYER

— Thử.

ESSAYERIE

— Xưởng thử tiền, thí-lệ xưởng.

ESSAYEUR

— Người thử tiền, thí-lệ-viên.

ESSAYISTE

— Lược-luận-giả, lược-khảo-giả.

ESSENCE

— Cái chủ-yếu, cái cốt-yếu, yếu-linh.

ESSENTIEL*Caractère —**Condition —**Différence —**Ordre —**Partie —**Point —*

— Chủ-yếu, cốt-yếu, cương-yếu.

Tinh chủ-yếu.

Điều-kiện cốt-yếu.

Dị-biệt chủ-yếu.

Thứ-tự cốt-yếu.

Bộ-phận chủ-yếu.

Điểm chủ-yếu, yếu-điểm.

ESTAMPILLE

— Ấn-chương.

ESTARIES

— Định-hạn dỡ hàng.

ESTER

Capacité d' — en justice

— Kiện-cáo, kiện-tụng ; tố-tụng.
Năng-lực tố-tụng.

ESTIMATEUR

— Người trị-giá, người đánh-giá,
ước-giá-viên.

ESTIMATIF

Devis —

— Ước-định, ước-lượng ; ước-giá,
trị-giá.
Đơn khai-giá ước-định.

ESTIMATION

— d'un meuble

— Sự ước-giá, sự trị-giá, sự định-giá.
Ước-giá một động-sản.

ESTIMATIVE

— Năng-lực ước-giá.

ESTIMATOIRE

Action —

— Trị-giá, ước-giá.
— Giảm-giá.
Tổ-quyền giảm-giá.

ÉTABLI

Fait —

— *x. ÉTABLIR.*
Sự-kiện xác-định.

ÉTABLIR

-- *la preuve*
— *la république*
— *sa résidence*
— *ses droits*
— *ses enfants*
— *un acte*
— *un compte*
— *un devis*
— *une liste*
— *un fait*
— *un principe*
— *un tribunal*

— Đặt, dựng, lập, tạo-lập, thiết-lập.
— Gây-dựng, tác-thành.
— Thiết-định ; xác-định ; xác-chứng.
— Khai-liệt.
Lập chứng.
Thiết-lập nền cộng-hòa.
Đặt trú-quán.
Xác-chứng quyền-lợi.
Gây-dựng cho con cái.
Lập văn-thư.
Khai-liệt trương-mục.
Lập bản khai-giá.
Lập danh-sách.
Xác-chứng một sự-kiện.
Đặt nguyên-tắc.
Thiết-lập tòa-án.

ÉTABLISSEMENT

-- *x. ÉTABLIR.*
— Doanh-sở, doanh-hàng, hãng.
— Cơ-quan ; cục-sở ; thiết-sở, cơ-sở.

Frais de premier —
Principal —
 — *classé*
 — *commercial*
 — *dangereux*
 — *de crédit*
 — *d'enseignement*
 — *d'État*
 — *d'intérêt public*
 — *distinct*
 — *du budget*
 — *d'utilité privée*
 — *d'utilité publique*
 — *incommode*
 — *industriel*
 — *insalubre*
 — *maritime*
 — *militaire*
 — *public*

Kinh-phí khai-lập.
 Cơ-sở chính-yếu, chính-sở.
 Sở liệt-hạng.
 Hãng buôn, sở thương-mại.
 Doanh-sở nguy-hiêm.
 Cơ-quan tín-dụng.
 Trường học, học-hiệu.
 Cục-sở quốc-gia.
 Cục-sở công-dụng.
 Cục-sở riêng-biệt.
 Lập ngân-sách.
 Cục-sở tư-ích.
 Cục-sở công-ích.
 Doanh-sở bất-tiện.
 Doanh-sở kỹ-nghệ (công-nghiệp).
 Doanh-sở hại vệ-sinh.
 Thiết-sở hải-quân.
 Thiết-sở quân-sự.
 Cục-sở công-lập.

ÉTALAGE

— Sự liệt-bài.
 — Sự phò-bài.

ÉTALON

— *botteur*
 — *d'argent*
 — *de la valeur*
 — *d'or*
 — *d'or nominal*
 — *d'or théorique*
 — *monétaire*

— Bản-vị.
 — Tiêu-chuẩn.
 Bản-vị khấp-khiêng (cà-nhắc).
 Bản-vị bạc, ngân bản-vị.
 Tiêu-chuẩn của giá-trị.
 Bản-vị vàng, kim bản-vị.
 Kim bản-vị danh-xưng, bản-vị danh-kim.
 Kim bản-vị lý-thuyết, bản-vị thuyết-kim.
 Bản-vị hóa-lộ.

ÉTAPE

-- Đoạn đường, chặng đường, giai-đoạn.

ÉTAT

— Trạng-thái ; trạng-hưởng ; tình-trạng ; dạng-tích.
 — Thề-chất ; thân-trạng, thân-phận.

	— Thời-kỳ, thời-đại.
	— Giai-cấp.
	— Địa-vị.
	— Chức-nghiệp.
	— Bản kê, trường-mục, biểu-đơn, biểu-san.
	— Kế-toán.
	— Nước, quốc-gia ; tiêu-bang.
	— Chính-thề.
<i>Action d' —</i>	Tổ-quyền thân-trạng.
<i>Affaire d' —</i>	Việc nước, quốc-sự, quốc-vụ.
<i>Chef d' —</i>	Quốc-trưởng.
<i>Chef d' — -major</i>	Tham-mưu-trưởng.
<i>Confédération d' —</i>	Bang-liên.
<i>Conseil d' —</i>	Tham-chính-viện.
<i>Contestation d' —</i>	Đị-nghị thân-trạng.
<i>Coup d' —</i>	Cuộc đảo-chính.
<i>Crime d' —</i>	Tội-phạm quốc-sự.
<i>Déclarer l' — de siège</i>	Tuyên-bố giới-nghiêm.
<i>En —</i>	Hoàn-bị.
<i>En tout — de cause</i>	Bất-luận giai-đoạn nào.
<i>Homme d' —</i>	Nhà chính-trị, chính-trị-gia, chính-khách.
<i>Lever l' — de siège</i>	Bãi lệnh giới-nghiêm.
<i>Ministre d' —</i>	Tổng-trưởng quốc-vụ.
<i>Officier de l' — civil</i>	Hộ-lại, viên hộ-tịch.
<i>Officier d' — -major</i>	Sĩ-quan tham-mưu.
<i>Proclamer l' — de siège</i>	Tuyên-cáo giới-nghiêm.
<i>Question d' —</i>	Vấn-đề thân-trạng.
<i>Raison d' —</i>	Lý-do quốc-sự.
<i>Réclamation d' —</i>	Khiếu-nại về thân-trạng.
<i>Registre d' — civil</i>	Sổ sinh-tử-giá-thú, bộ đời, sổ hộ-tịch, nhân-thế-bộ.
<i>Religion d' —</i>	Quốc-giáo.
<i>Secret d' —</i>	Cơ-mật quốc-gia.
<i>Secrétaire d' —</i>	Bộ-trưởng.
<i>Sous-secrétaire d' —</i>	Thứ-trưởng.
<i>Suppression d' —</i>	Hủy-bỏ thân-trạng.
<i>Tiers —</i>	Đệ-tam giai-cấp.
<i>Union d' —</i>	Liên-hiệp quốc-gia.
<i>— actif</i>	Thải-mục.

- *actuel* Tình - trạng hiện - hữu, hiện - trạng.
- *agricole* Thời-kỳ nông-nghiệp.
- *antérieur* Tình-trạng trước, tiền - trạng.
- *autocratique* Nước chuyên-chính, quốc-gia chuyên-chính.
- *autonome* Nước tự-trị, tự-trị quốc.
- *civil* Hộ-tịch, nhân-thế.
- *complexe* Phức-tạp quốc.
- *composé* Phức-hợp quốc.
- *composite* Hỗn-tạp quốc.
- *conjédéré* Nước bang-liên, bang-liên quốc.
- *de belligérance* Tình-trạng tham - chiến.
- *de comptabilité* Kế-toán tường-mục.
- *de frais* Bản kê lệ-phí, lệ-phí tường-mục.
- *de guerre* Tình-trạng chiến-tranh.
- *démocratique* Nước dân-chủ, dân-chủ quốc.
- *de nécessité* Tình-trạng khẩn-thiết.
- *de noblesse* Giai-cấp qui-tộc.
- *descriptif d es lieux* Bản miêu-tả trường-sở.
- *des dépenses* Bản kê chi-phí, chi-phí tường-mục.
- *de services* Bản kê phục - vụ, phục - vụ tường-mục.
- *des frais généraux* Bản kê tổng - phí, tổng - phí tường-mục.
- *de siège* Tình-trạng giới-nghiêm.
- *des immeubles* Lệnh giới-nghiêm.
- *des inscriptions* Tình-trạng bất-động-sản.
- *de situation* Bản kê bất-động-sản, bất-động-sản tường-mục.
- *des lieux* Bản kê đăng-ký, đăng-ký tường-mục.
- *de solde* Bản kê tài-sản, tài-sản tường-mục.
- *des personnes* Tình-trạng trường-sở.
- *des profits et pertes* Bản kê lương-bổng, sò lương.
- *des profits et pertes* Thân-trạng người, thân-phận người, nhân-thân.
- *des profits et pertes* Bản kê tồn-ích, tồn-ích tường-mục.

- du clergé
 - d'union personnelle
 - d'union réelle
 - estimatif

 - et capacité
 - fédéral
 - généraux
 - hétérogène
 - homogène
 - hypothécaire

 - indépendant
 - journalier

 - libre
 - liquidatif

 - -major
 - matériel de la pièce
arguée de faux
 - mi-souverain
 - monarchique

 - neutre

 - nomade
 - nominatif
 - passif
 - pastoral
 - placé sous mandat
 - pontifical
 - populaire
 - protégé
 - récapitulatif
 - républicain
 - satellite
 - signalétique
 - simple

 - souverain
- Giai-cấp giáo-sĩ.
 - Thần-hợp quốc.
 - Thực-hợp quốc.
 - Bản kê ước-giá, ước-giá từng-mục.
 - Thần-trạng và năng-lực.
 - Nước liên-bang, liên-bang quốc.
 - Tam-giới Đại-hội (xưa).
 - Tạp-thề quốc.
 - Đồng-thề quốc.
 - Bản kê đề-đương, đề - đương
từng-mục.
 - Nước độc-lập, quốc-gia độc-lập.
 - Bản kê hằng ngày, hằng-nhật
từng-mục.
 - Nước tự-do, quốc-gia tự-do.
 - Bản kê thanh-toán, thanh-toán
từng-mục.
 - Bộ tham-mưu.
 - Dụng-lịch của văn-kiện bị đề-
cáo giả-mạo.
 - Quốc-gia bán-tự-chủ.
 - Nước quân - chủ, quân - chủ
quốc.
 - Nước trung-lập, quốc-gia trung-
lập.
 - Thời-kỳ du-mục.
 - Bản kê tên, danh-sách.
 - Tá-mục.
 - Thời-kỳ chuyên-mục.
 - Nước bị ủy-trị, bị-ủy-trị quốc.
 - Lãnh-địa của giáo-hoàng.
 - Quốc-gia nhân-dân.
 - Nước bị bảo-hộ, bị-bảo-hộ quốc.
 - Bản lổng-kê.
 - Nước cộng-hòa, cộng-hòa quốc.
 - Thuộc-quốc, phiên-quốc.
 - Danh-tướng-cách.
 - Nước đơn-thề, quốc-gia đơn-
thề.
 - Nước tự-chủ, quốc-gia tự-chủ.

— *sur transcription*

— *tampon*

— *théocratique*

— *-Unis*

— *-Unis d'Amérique*

— *unitaire*

— *vassal*

Bản kê đăng-lục, bản kê sao-biên, đăng-lục trường-mục, sao-biên trường-mục.

Nước hoãn-xung, hoãn-xung quốc.

Nước thần-trị, thần-trị quốc-Hiệp-chúng quốc.

Hiệp-chúng quốc Mỹ-châu.

Nước đơn-lập, nước đơn-nhất, đơn-lập quốc, đơn-nhất quốc.

Nước chư-hầu, chư-hầu quốc.

ÉTATIFIER

— *x. ÉTATISER.*

ÉTATISER

— Quốc-quản-hóa.

ÉTATISME

— *modéré*

— *radical*

— Chủ-nghĩa quốc-quản.

Chủ-nghĩa quốc-quyền ôn-hòa.

Chủ-nghĩa quốc-quyền cấp-liển.

ÉTATISTE

— Người chủ-trương quốc-quyền.

ÉTEINDRE

— *une dette*

— Làm tắt, bóp tắt, tiêu-diệt, tiêu-táng, táng-thải.

Trả tất nợ, tiêu-táng trái-vụ.

ÉTEINT

Action publique —

Droit —

Obligation —

Ruce —

— *x. ÉTEINDRE.*

Công-lỗ-quyền tiêu-diệt.

Quyền-lợi tiêu-táng.

Nghĩa-vụ tiêu-táng.

Chứng-tộc diệt-vong.

ÉTENDARD

— Cờ, Kỳ-xí ; quân-kỳ.

ÉTENDRE

— *son pouvoir*

— Mở rộng, khuếch-trương.

Khuếch-trương quyền-lực.

ÉTENDUE

— *du droit*

— Địa-giới.

— Phạm-vi.

Địa-giới quyền-lợi.

ÉTERNEL

— Vĩnh-viễn, vĩnh-cửu.

ÉTHIQUE (a)*Fondement* —— Đạo-đức, luân-lý.
Căn-bản đạo-đức.**ÉTHIQUE (n)**— *sociale*— Luân-lý-học, đạo-đức-học.
Xã-hội luân-lý-học.**ETHNIQUE***Groupes* —*Minorité* —— Thuộc về chủng-tộc, thuộc về
nhân-chủng.
Tập-đoàn nhân-chủng.
Chủng-tộc thiểu-số.**ETHNOLOGIE**

— Nhân-chủng-học.

ETHNOLOGISTE— *nh.* **ETHNOLOGUE.****ETHNOLOGUE**

— Nhà nhân-chủng-học.

ÉTHOCRATE— Người chủ-trương chính-trị đạo-
nghĩa.**ÉTHOCRATIE**

— Chính-trị đạo-nghĩa.

ÉTIOLOGIE— Nguyên-nhân luận, suy-nguyên
luận.**ÉTIQUETTE***Règles de l'* —
— *diplomatique*— Nghi-tiết, nghi-lễ, lễ-tiết.
— Nhãn-hiệu, nhãn-đề.
Lễ-chế.
Nghi-tiết ngoại-giao.**ÉTRANGER (a)***Affaires* —*Loi* —*Pays* —— *à la question*— Ngoài, ngoại.
— Thuộc về nước ngoài, về ngoại-
quốc, về ngoại-bang.
Việc ngoại-giao.
Luật nước ngoài, luật ngoại-
quốc.
Nước ngoài, ngoại-quốc, ngoại-
bang.
Ngoài vấn-đề.

— au sujet

Ngoài đầu-đề, ngoài-đề.

ÉTRANGER (n)

Aller à l' —

Dépenses à l' —

Passer à l' —

Statut des —

— demandeur

- Người ngoài, ngoại-nhân.
- Người nước ngoài, người ngoại-quốc, ngoại-kiều.
- Nước ngoài, ngoại-quốc.
Đi ngoại-quốc, ra ngoại-quốc, xuất-ngoại.
- Kinh-phí ở ngoại-quốc.
- Sang nước ngoài.
- Qui-chế ngoại-kiều.
- Ngoại-kiều nguyên-đơn.

ÉTROIT

Obligation —

Rapports —

Relations —

Sens —

- Hẹp, chật, chật-hẹp ; hẹp-hòi, nhỏ-nhèn.
- Thân-thiết, mật-thiết.
- Nghiêm-ngặt, nghiêm-cách.
Nghĩa-vụ nghiêm-cách.
- Quan-hệ mật-thiết.
- Giao-thiệp thân-mật.
- Nghĩa hẹp.

ÉTROITESSE

— de vue

— d'idées

- x. *ÉTROIT.*
Kiến-thức hẹp-hòi.
Tư-tưởng hẹp-hòi.

ÉTUDE

— critique

— d'avocat

— juridique

- Sự suy-cứu, sự khảo-cứu.
- Phòng văn, văn-phòng.
Khảo-cứu phê-bình.
Phòng văn luật-sư.
Khảo-cứu về pháp-luật.

ÉTUDES

— de droit

— juridiques

— primaires

— secondaires

— supérieures

- Sự học-hành, học-nghiệp.
Luật-học.
Pháp-luật-học.
Khảo-cứu pháp-lý.
Sơ-học.
Trung-học.
Đại-học.

ÉTUDIANT

- Sinh-viên.

— *en droit*

Sinh-viên luật-học.

ÉTUDIANTE

-- Nữ sinh-viên.

EUDÉMONISME-- *égoïste*— *individuel*

— Hạnh-phúc chủ-nghĩa.

Hạnh-phúc chủ-nghĩa vị-ngã.

Hạnh-phúc chủ-nghĩa cá-nhân.

EU ÉGARD Δ

-- Thờ theo, lượng theo.

EUNUQUE

— Người hoạn.

— Hoạn-quan.

EUROPÉANISATION

-- Sự Âu-hóa.

EUROPÉANISER— *x. EUROPÉANISATION.***ÉVACUATION**— *x. ÉVACUER.***ÉVACUER**

— Rút ra, triệt-thối (thoái).

ÉVADÉ

— Trốn tù, vượt ngục, đào-ngục.

ÉVADER (S')— *d'une prison*

— Trốn, lẩn-thoát, đào-lẩn.

Vượt ngục, đào-ngục.

ÉVALUATION

— Sự trị-giá, sự đánh giá.

— Sự dự-trù.

budgetaire

Dự-trù ngân-sách.

— *du litige*

Trị-giá mỗi tranh-chấp.

ÉVALUER— *x. ÉVALUATION.***ÉVASIF***Réponse —*

— Đánh trống lảng, xảo-thác.

Đánh trống lảng, phúc-đáp
xảo-thác.**ÉVASION**— Sự trốn tù, sự vượt ngục, sự
đào-ngục.

— Sự trốn, sự lậu.

— Sự lưu-xuất.

ÉVIDENCE

- Sự rõ-ràng, sự hiển-nhiên.
- Sự dĩ-nhiên, sự cố-nhiên.

ÉVIDENT

- *x.* *ÉVIDENCE.*

ÉVINCER

- *x.* *ÉVICTION.*

ÉVITEMENT*Voie d' —*

- *x.* *ÉVITER.*
Đường tránh, ty-lộ.

ÉVITER

- Tránh, khỏi, thoát.

ÉVOCATION*Droit d' —*

- Sự di-thăm.
Quyền di-thăm.

ÉVOCATOIRE

- Di-thăm.

ÉVOLUTION*Processus de l' —**-- naturelle**— régressive**— sociale*

- Sự tiến-hóa, sự tiến-triển.
Lịch-trình tiến-hóa, tiến-trình.
Tiến-hóa tự-nhiên.
Thoái-hóa.
Tiến-hóa xã-hội.

EXACT*Nouvelle —*

- Đúng, đích-xác.
Tin đúng, tin đích-xác.

EXACTEUR

- Người sách-nhiều.

EXACTION

- Sự sách-nhiều.

EXACTITUDE

- *x.* *EXACT.*

EX ÆQUO

- Bằng nhau, đồng-hàng.

EX ÆQUO ET BONO*Juger — — —*

- Theo lẽ công-bằng.
Xử theo lẽ công-bằng.

EXAMEN*Commission d' —*

- Sự khám - xét, sự cứu - sát, sự
khảo-sát ; sự thăm-sát
- Sự khảo-thí ; cuộc thi.
Hội-đồng chấm thi, hội-đồng
giám-khảo.

Passer un --
Soumettre à l' --
Subir un --
 — *contradictoire*
 — *de conscience*
 — *d'entrée*
 — *de sortie*
 — *d'un dossier*
 — *d'une cause*
 — *d'une preuve*
 — *post mortem*

Dự thí.
 Trình xét.
 Ứng-khảo.
 Thẩm-sát đối-tịch.
 Tự-vấn lương-tâm.
 Thi nhập-trường, thi nhập-học.
 Thi ra trường, thi miễn-học.
 Khảo-sát hồ-sơ.
 Thẩm-lý án-vụ.
 Xét chứng, khảo-chứng.
 Khám tử-thi, khám-nghiệm thi-thề.

EXAMINATEUR

— Viên giám-khảo.

EXAMINER— *x. EXAMEN.***EXARCHAT**

— Chức thái-thú (xưa).

EXARQUE

— Thái-thú (xưa).

EX CATHEDRA*Parler --*— Dõng-dạc.
 Nói dõng-dạc.**EXCÉDENT**— *budgétaire*— Số thừa, dư-khoản.
 — Doanh-dư.
 Dư-khoản ngân-sách.**EXCÉDENTAIRE**

— Thừa, dư.

EXCÉDER— *le pouvoir*— Vượt quá.
 Vượt quyền, việt-quyền.**EXCEPTIO**

— *doli mali*
 — *hypothecaria*
 — *jurisjurandi*
 — *justi dominii*
 — *metus*

— Khước-biện.
 Khước-biện trá-ngụy.
 Khước-biện đề-đương.
 Khước-biện tuyên-thệ.
 Khước-biện do đích-hữu-chủ.
tl. Exceptio quod metus causa factum est.

- *non adimpleti contractus*
- *perpetua*
- *quod metus causa factum est*
- *rei iudicatae*
- *temporaria*

Khước-biện đồng bất-thi-hành.

Khước-biện vĩnh-viễn.

Khước-biện thụ-hiệp.

Khước-biện quyết-tụng.

Khước-biện nhất-thời.

EXCEPTION

- Droit d' —*
- Tribunal d' —*
- *de cautio iudicatum solvi*
- *de chose jugée*
- *déclinatoire*
- *de communication de pièces*
- *de discussion*
- *de garantie*
- *de jeu*
- *de la femme commune en biens*
- *de litispendance*
- *de nullité*
- *de nullité de procédure*
- *de prescription*
- *d'extranéité*
- *dilatatoire*
- *d'incompétence*
- *péremptoire*
- *personnelle*
- *pour faire inventaire*
- *préjudicielle*

— Sự ngoại-trừ ; sự đặc-cách ; cách-ngoại ; ngoại-lệ.

— Khước-biện.

Đặc-pháp.

Tòa-án đặc-thâm.

Khước-biện ngoại-kiểu án-quĩ.

Khước-biện quyết-tụng.

Khước-biện bác-thâm.

Khước-biện thông-tri văn-kiện.

Khước-biện kiểm-sách.

Khước-biện bảo-đảm.

Khước-biện cờ-bạc (đồ-bác).

Khước-biện của vợ chồng-lài.

Khước-biện trùng-lố.

Khước-biện vô-hiệu.

Khước-biện thủ-tục vô-hiệu.

Khước-biện thời-hiệu.

Khước-biện ngoại-tịch.

Khước-biện trì-hoãn.

Khước-biện vô-thâm-quyền.

Khước-biện quyết-tuyệt.

Khước-biện đối-nhân.

Khước-biện đề lập bản toàn-kê.

Khước-biện tiên-quyết.

EXCEPTIONNEL

- A titre —*
- Circonstances —*
- Faveur —*

— Cách-ngoại ; đặc-cách ; đặc-biệt.

Đặc-cách.

Tình-trạng đặc-biệt.

Đặc-án.

EXCÈS

- *de pouvoir*
- *de production*

- Sự quá-lạm, sự thái-quá, sự quá-đáng.
Vượt quyền, việt-quyền.
Sản-xuất thái-quá.

EXCÈS (*pl*)

- *et sévices graves*

- Tàn-tệ, bạo-tàn.
Tàn-tệ và ngược-đãi thái-quá.

EXCIPER

- Trưng-dẫn, viện-dẫn.

EXCISE

- Thuế tiêu-phí (Anh).

EXCITATION

- *à la débauche*
- *au crime*
- *de militaires à la dés-obéissance*
- *habituelle de mineurs à la débauche*
- *populaire*

- Sự xúi-giục ; sự kích-động.
Xúi-giục dâm-hành.
Xúi-giục phạm-lội.
Xúi-giục quân-nhân bất-tuân
thượng-lệnh (*h. kháng-mệnh*).
Thường xúi-giục vị-thành-niên
dâm-hành.
Xúi-giục dân-chúng.

EXCITER

- *x. EXCITATION.*

EXCLURE

- *x. EXCLUSION.*

EXCLUSIF

- Agent* —
- Compétence* —
- Convention* — *de la com-munauté*
- Droit* —
- Profit* —
- Propriété* —

- Khai-trừ, khử-ngoại.
- Độc-hữu, chuyên-độc, chuyên-hữu, chuyên-thuộc.
Đại-lý độc-quyền.
Thâm-quyền chuyên-độc.
Hợp-ước khử-ngoại cộng-thông.
Quyền chuyên-hữu.
Lợi độc-hữu.
Sở-hữu chuyên-độc, chuyên-hữu, độc-hữu.

EXCLUSION

- A l'* — *de*
- Censure avec* — *tempo-raire*

- Sự khai-trừ, sự khử-ngoại.
- Sự ngoại-trừ.
Ngoại-trừ.
Trách-cứ và khai-trừ tạm-thời.

— *de la communauté*Khử-ngoại chế-độ cộng-thông
tài-sản, khử-ngoại cộng-thông.— *de l'armée*

Khai-trừ ra ngoài quân-đội.

— *temporaire*

Khai-trừ tạm-thời.

EXCLUSIVE

— Sự bài-tha.

EXCLUSIVEMENT

— Chuyên-nhất.

Du 7 au 20 —

— Không kể, ngoại-trừ.

*Étudier — le droit privé*Từ mồng 7 đến 20, ngày
cuối không kể.

Độc-khảo khoa tư-pháp.

EXCLUSIVISME

— Chủ-nghĩa bài-tha.

— Chủ-nghĩa độc-chiếm.

EXCLUSIVITÉ— *x. EXCLUSIF.***EX COMMODO**

— Tùy-tiện.

**EX COMMUNICA-
TION**

— Sự trục-ngoại giáo-hội.

EXCUSABILITÉ— Tính có thể khoan-miễn (thứ-
miễn), khả-thứ-tính.**EXCUSABLE**— Có thể khoan-miễn, có thể thứ-
miễn, khả-thứ.*Délit —*Tội có thể khoan-miễn (thứ-
miễn), tội khả-thứ.**EXCUSE**

— Thác-từ.

— Sự hựu-thứ ; sự thứ-miễn, sự
khoan-miễn.*Admission de l' —*

Chấp-nhận khoan-miễn.

— *absolutoire*

Chấp-nhận thác-từ.

— *atténuante*

Khoan-miễn giải-tội.

— *atténuante de la mi-
norité*

Khoan-miễn giảm-khinh.

— *de la provocation*Khoan-miễn giảm-khinh vì vị-
tành-niên.

Khoan-miễn vì bị khiêu-khích.

- *des tuteurs*
- *légale*

Thác-từ của giám-hộ.
Khoan-miễn (thứ-miễn) pháp-định.

EXEAT

Mis en —

- Phép cho xuất-ngoại.
Được xuất-ngoại.

EXÉCUTER

- *un condamné à mort*
- *un débiteur*

- *un jugement*
- *un ordre*

- Thi-hành ; chấp-hành.
- Hành-hình, hành-quyết.
Hành-hình tội-nhân bị xử-tử.
Thi-hành tài-sản người thiếu-nợ.
Chấp-hành bản án.
Chấp-hành mệnh-lệnh.

EXÉCUTEUR

- *de hautes œuvres*

- *testamentaire*

- Người chấp-hành, người thi-hành.
Người hành-quyết, người trảm-thủ.
Người chấp-hành di-chức.

EXÉCUTIF (a)

- Comité —*
- Conseil —*
- Pouvoir —*

- Chấp-hành, thi-hành.
- Hành-pháp.
Ủy-ban chấp-hành.
Hội-đồng chấp-hành.
Quyền hành-pháp, quyền chấp-hành.

EXÉCUTIF (n)

- Quyền hành-pháp.

EXÉCUTION

- Acte d' —*
- Agent d' —*
- Commencement d' —*

- Sự chấp-hành, sự thi-hành.
- Sự hành-hình, sự hành-quyết.

- Difficulté d' —*
- En — de*

Hành-vi chấp-hành.
Chức-viên chấp-hành.
Sơ-khởi chấp-hành.
Khởi đầu hành-phạm.
Khó-khăn về chấp-hành.
Đề thừa hành.

Lieu d' —

Thừa lệnh.
Trường-sở thi-hành.

Pour —

Pháp-trường.
Đề chiếu-biện thi-hành, đề chiếu-hành.

- *capitale*
- *contre les tiers*
- *du budget*
- *d'une obligation*
- *d'une peine*
- *d'un jugement*
- *en effigie*
- *forcée*
- *immobilière*
- *mobilière*
- *par contrainte*
- *parée*
- *provisoire*
- *provisoire judiciaire*
- *provisoire légale*
- *sommaire*
- *sur les biens*
- *sur minute*
- *volontaire*

- Hành-hình, hành-quyết.
- Thi-hành đối với người đệ-tam.
- Thi-hành ngân-sách.
- Thi-hành nghĩa-vụ.
- Thi-hành hình-phạt.
- Thi-hành án-vấn.
- Hành-hình liêu-tượng.
- Thi-hành cưỡng-bách.
- Thi-hành bất-động-sản.
- Thi-hành động-sản.
- Thi-hành cưỡng-chế.
- Thi-hành miễn-tụng.
- Thi-hành tạm.
- Thi-hành tạm tài-phán.
- Thi-hành tạm pháp-định.
- Thi-hành giản-lục.
- Thi-hành tài-sản.
- Thi-hành bằng nguyên-bản.
- Tự-ý thi-hành.

EXÉCUTOIRE (c)

- Force* —
- Formule* —
- Jugement* —
- Titre* —
- *sur minute*

- Chấp-hành, thi-hành.
- Chấp-hành-lục.
- Văn-thức chấp-hành.
- Án-vấn chấp-hành.
- Chứng-khoán chấp-hành.
- Thi-hành bằng nguyên-bản.

EXÉCUTOIRE (n)

- Délivrer un* —
- *des dépens*

- Lệnh chấp-hành.
- Cấp lệnh chấp-hành.
- Lệnh chấp-hành án-phí.

EXEMPLAIRE

- Bản.

EXEMPTÉ

- Conscrit* —
- *de service*

- Được miễn.
- Trung-binh miễn-dịch.
- Được miễn-dịch.

EXEMPTER

- τ. *EXEMPTION.*

EXEMPTION

- *de droits*

- Sự miễn-trừ, sự chuần-miễn.
- Miễn-thuế.

- de *juridiction*
- de *peine*
- de *service*
- des *frais de justice*
- d'*impôt*
- *général*
- *militaire*

- Miền-trừ tài-phán.
- Miền-hình.
- Miền-dịch.
- Miền tụng-phí.
- Miền-thuế.
- Tông-miền.
- Miền binh-dịch.

EXEQUATUR

Accorder l' —

Demander l' —

Lettre d' —

Ordonnance d' —

Refus de l' —

— d'*un consul*

— d'*un jugement*

- Lệnh chuẩn-hành.
- Sự chuẩn-nhiệm.
- Ban lệnh chuẩn-hành.
- Chuẩn-nhiệm.
- Xin chuẩn-hành.
- Xin chuẩn-nhiệm.
- Thư chuẩn-nhiệm.
- Ấu-lệnh chuẩn-hành.
- Từ-khước chuẩn-hành.
- Chuẩn-nhiệm lãnh-sự.
- Chuẩn-hành ấu-vãn.

EXERCER

— des *fonctions*

— des *troupes*

— un *droit*

— une *charge*

— une *profession*

- Tập-luyện, thao-luyện.
- Hành-sử, thừa-hành.
- Hành-sử chức-vụ.
- Thao-luyện quân-đội.
- Hành-sử quyền-lợi.
- Hành-sử chức-nhiệm, hành-nhiệm.
- Hành-sử nghề-nghiệp, hành-nghiệp.

EXERCICE

Clôture d' —

Dans l' — de ses fonctions

École de plein —

En —

Incapacité d' —

— *budgétaire*

— *courant*

— *x. EXERCER.*

- Niên - khóa, niên - độ, tài - khóa, toán-khóa.
- Kết-thúc niên-khóa (tài-khóa).
- Trong khi hành-sử chức-vụ.
- Trường kiểm-bị.
- Đương-hành.
- Vô-năng-lực hành-sử.
- Niên-khóa ngân-sách.
- Niên-khóa đương-hành, đương-khóa.

— de l'action civile	Hành-sử quyền tư-tố (tổ-quyền dân-sự).
— de l'action publique	Hành-sử công-tố.
— de la liberté	Hành-sử tự-do.
— de sa profession	Hành-sử nghề-nghiệp, hành-nghiệp.
— de ses fonctions	Hành-sử chức-vụ.
— du culte	Hành-giáo.
— d'un droit	Hành-sử quyền-lợi.
— financier	Niên-khóa tài-chính, tài-khóa.
— fiscal	Niên-khóa thuế-vụ.
— illégal de la médecine	Hành-sử y-nghiệp trái phép.
— précédent	Niên-khóa trước.
— social	Niên-khóa hội-xã.
— suivant	Niên-khóa sau.

EXERCITOR

— Chủ tàu, thuyền-chủ (Cổ La-mã).

EXERCITOIRE (ACTION)

— Tổ-quyền thuyền-chủ (Cổ La-mã).

EXERCITORIA (ACTION)— *x. EXERCITOIRE (ACTION).***EXHÉRÉDATION**

— Sự truất quyền di-kế.

EXHÉRÉDER— *x. EXHÉRÉDATION.***EXHIBER**— *x. EXHIBITION.***EXHIBITION**

— de titre

— Sự đề-xuất.
Hề-xuất chứng-khoán.**EXHIBITOIRE**— *x. EXHIBITION.***EXHUMATION**

— Sự khai-quật.

EXHUMER— *x. EXHUMATION.***EXIGENCE**

— Sự đòi-hỏi, sự yêu-sách.

EXIGER

— Đòi-hỏi, yêu-sách.

EXIGIBILITÉ

— Tính có thể đòi được, khả - sách tính.

EXIGIBLE

Créance —

— Có thể đòi được, khả-sách.
Nợ đòi được, trái-khoản khả-sách.

EXIL

En —

Gouvernement en —

— Hình đày, hình viễn-lưu, lưu-hình.
Bị đày ; lưu-vong.
Chính-phủ lưu-vong.

EXILÉ

— Người bị đày.

EXISTANT

Acte —

Loi —

— Hiện-hữu.
Hành-vi hiện-hữu.
Luật hiện-hữu.

EXISTENCE

But d' —

Droit à l' —

Minimum d' —

Moyens d' —

— *indépendante*

— Sự hiện-hữu.
— Sự sinh-lồn.
— Đời sống, sinh-hoạt.
Mục-đích sinh-lồn.
Quyền sinh-tồn.
Mức sống tối-thiểu.
Kẻ sinh-nhai, sinh-kế.
Đời sống độc-lập.

EXO GAMIE

— Chế-độ kết-hôn dị-tộc, dị-tộc hôn-chế.

EXONÉRATION

— *d'impôts*

— *du service militaire*

— Sự miễn, sự miễn-trừ.
Miễn-thuế.
Miễn binh-dịch.

EXORBITANT

Prix

— Thái-quá ; quá-độ ; quá mức.
Giá quá đắt.

EXPANSION

— *coloniale*

— *extérieure*

— *territoriale*

— Sự khuếch-trương, sự bành-trướng.
Khuếch-trương thuộc-địa.
Khuếch-trương cạnh-ngoại.
Khuếch-trương lãnh-thổ.

- EXPANSIONNISME** — Chủ-nghĩa khuếch-trương lãnh-thõ.
- EXPANSIONNISTE** — *EXPANSIONNISME.*
- EXPATRIATION** — *x. EXPATRIER, S'EXPATRIER.*
- EXPATRIER** — Gởi ra nước ngoài.
— Trục-xuất cảnh-ngoại.
S' — Xuất-ngoại, xuất-dương.
- EXPECTANT** — Chờ-đợi.
Attitude — Thái-độ chờ-đợi.
- EXPECTATIF** — Trông-đợi, trông-chờ, kỳ-vọng,
Droit — Quyền-lợi kỳ-vọng.
- EXPECTATION** — Sự trông-đợi, sự trông-chờ, sự kỳ-vọng.
- EXPECTATIVE** — Kỳ-vọng.
Être dans l' — Đang kỳ-vọng.
Théorie des droits acquis et de l' — Thuyết quyền kỳ-đắc và kỳ-vọng.
- EXPÉDIENT** — Phương-kế.
Jugement d' — Án-vấn thỏa-xử.
- EXPÉDIER** -- Gởi.
— Xử-hành, xử-lý.
-- Cấp bản toàn-sao.
— *des marchandises* Gởi hàng.
— *des renforts* Gởi viện-quân.
— *un contrat de mariage* Cấp bản toàn-sao hôn-khế.
- EXPÉDITEUR** — Người gởi.
- EXPÉDITION** — Sự gởi đồ, sự vận-tống ; đồ gởi.
— Cuộc đi chinh-phạt, cuộc chinh-thảo, cuộc viễn-chinh.
— Sự xử-hành, sự xử-lý.
— Bản toàn-sao.

- *des affaires courantes*
- *d'un jugement*
- *en grande vitesse*
- *en petite vitesse*
- *lointaine*

- Xử-lý thường-vụ.
- Bản toàn-sao án-văn.
- Vận-tống đại-tốc.
- Vận-tống tiểu-tốc.
- Viễn-chinh.

EXPÉDITIONNAIRE (a)

- Armée* —
- Commis* —
- Corps* —

— *x. EXPÉDITION.*

- Quân-đội viễn-chinh.
- Tham-tá ký-lục.
- Đội viễn-chinh.

EXPÉDITIONNAIRE (n)

- Người gửi hàng, tri-hóa-viên.
- Viên ký-lục.

EXPÉRIENCE

- Sự kinh-nghiệm.
- Cuộc thí-nghiệm; cuộc thực-nghiệm.

EXPÉRIMENTAL

- Méthode* —
- Science* —

- Thực-nghiệm.
- Phương-pháp thực-nghiệm.
- Khoa-học thực-nghiệm.

EXPERT*A dire d' —**Rapport d' —*

- *comptable*
- *en matière d'avaries*

- Giám-định-viên.
- Chuyên-viên.
- Theo ý - kiến của giám-định-viên, theo giám-định-viên.
- Bản báo - cáo của giám-định-viên.
- Viên giám-định kế-toán.
- Viên giám-định hải-lôn.

EXPERTISE

- Ordonner une —*
- Rapport d' —*
- *légale*
- *médicale*

- Sự giám-định.
- Truyền giám-định.
- Báo-cáo giám-định.
- Giám-định pháp-định
- Giám-định y-khoa.

EXPERTISER

- Giám-định.

EXPERTO (AB)

- Theo kinh-nghiệm.

EXPIATION

— Sự đền tội.

EXPIER— *x.* **EXPIATION.****EXPILATION**— *d'hérédité*— Sự tước-lậu.
Tước-lậu di-sản.**EXPIRATION**— *d'un bail*— Sự hết hạn, sự mãn-hạn.
Hết hạn thuê, mãn-hạn tô-tá-
ước.— *d'un délat*

Hết hạn, mãn-hạn.

— *d'un mandat*

Mãn-hạn ủy-nhiệm.

— *d'un sursis*Hết hạn án treo, mãn-hạn
huyền-án.**EXPLICATION**— Sự giải nghĩa, sự giảng nghĩa,
sự giảng-giải.
— Nghĩa.**EXPLICITE**— *Clause* —— Rành-rẽ, minh-thị.
Ước-khoản minh-thị.**EXPLIQUER**

— Giải nghĩa, giảng nghĩa, giảng-giải.

EXPLOIT— *d'ajournement*

— Thừa-phát-trạng.

— *de saisie-arrêt*

— Huân-công.

— *d'huissier*

Triệu-hoán-trạng.

— *guerrier*

Sai-áp chế-chỉ trạng.

— *militaire*

Thừa-phát-trạng.

Chiến-công.

Võ-công.

EXPLOITANT (a)— *Classe* —

— Doanh-thác ; khai-thác.

— *Compagnie* —

— Trục-lợi, lợi-dụng ; bóc-lột.

Giai-cấp bóc-lột.

Công-ty doanh-thác ; công-ty
khai-thác.**EXPLOITANT (n)**— Người doanh-thác ; người khai-
thác.— Người trục-lợi, người lợi-dụng ;
người bóc-lột.

— *forestier*

Người khai rừng, người khai-thác lâm-sản.

EXPLOITATION

Crédit d' —

— Sự doanh-thác ; doanh-nghiệp.

Recettes d' —

— Sự khai-khẩn ; sự khai-thác ; khai-thác-địa.

Réserve d' —

— Sự trục-lợi, sự lợi-dụng ; sự bóc-lột.

Société d' —

Tín-dụng doanh-thác.

— *agricole*

Thâu-nhập doanh-thác.

Trữ-khoản doanh-thác.

Hội-xã doanh-thác.

Doanh-thác canh-nông ; doanh-nghiệp canh-nông, nông-doanh-nghiệp.

— *commerciale*

Doanh-thác thương-mại ; doanh-nghiệp thương-mại, thương-doanh-nghiệp.

— *de chemin de fer*

Doanh-thác hỏa-xa ; doanh-nghiệp hỏa-xa.

— *de l'homme par l'homme*

Người bóc-lột người.

— *d'État*

Doanh-thác quốc-gia ; doanh-nghiệp quốc-gia.

— *de voie ferrée*

Doanh-thác thiết-lộ ; doanh-nghiệp thiết-lộ.

— *d'une ligne de navigation aérienne*

Doanh-thác một đường hàng-không.

— *d'une usine*

Doanh-thác cơ-xưởng.

— *d'un fonds de commerce*

Doanh-thác một nghiệp-sản thương-mại.

— *foncière*

Doanh-thác địa- ốc.

— *forestière*

Khai rừng, khai-thác lâm-sản.

— *industrielle*

Doanh-thác kỹ-nghệ (công-nghiệp) ; doanh-nghiệp kỹ-nghệ (công-nghiệp), công-doanh-nghiệp.

— *minière*

Khai mỏ, khai-khoáng.

EXPLOITÉ (a)

— Bị trục-lợi, bị lợi-dụng, bị bóc-lột.

Classe —

Giai-cấp bị bóc-lột.

EXPLOITÉ (*n*)

— Người bị trục-lợi, người bị lợi-dụng, người bị bóc-lột.

EXPLOITER— *x.* *EXPLOITATION.***EXPLOITEUR***Ingénieur* — *d'une mine*— *x.* *EXPLOITATION.*
Kỹ-sư khai-khoáng.**EXPLORATION**

— Sự do-thám.

— Sự thám-hiêm.

Service d' —

Đội do-thám.

Voyage d' —

Cuộc du-hành thám-hiêm.

EXPLORER— *x.* *EXPLORATION.***EXPLOSIF** (*a*)*Engin* —

— Nổ, tạc-liệt.

Khí-cụ có chất nổ, khí-cụ tạc-liệt.

EXPLOSIF (*n*)

— Chất nổ.

EXPLOSION

— Sự bùng nổ, sự kích-phát.

EXPORTATEUR*Commerçant* —

— Nhà xuất-cảng.

Nhà buôn xuất-cảng.

EXPORTATION

— Sự xuất-khẩu, sự xuất-cảng ; sự du-xuất.

Commerce d' —

Buôn - bán xuất - cảng.

Droits d' —

Lệ-thuế xuất-cảng.

Prime à l' —

Tưởng-kim xuất-cảng.

Taxes d' —

Dịch-thuế xuất-cảng.

— *de produits manufacturés*

Xuất-cảng chế-phẩm.

— *des capitaux*

Du-xuất vốn, du-xuất tư-bản.

EXPOSANT

— Người triển-lãm.

--- Nguyên-trình.

EXPOSÉ

— Sự trình-bày ; sự trần-thuật ; sự liệt-trình.

- *de motifs*
- *des faits*
- *d'une doctrine*

Liệt-trình lý-do.
Trần-thuật sự-kiện (tự-sự).
Trình-bày lý-thuyết.

EXPOSER

— *x. EXPOSE, EXPOSITION.*

EXPOSITION

- Foire* —
- *d'enfant*
- *publique*
- *universelle*

— Sự bài-liệt ; sự triển-lãm.
— Sự bêu.
— Sự di-khí.
Hội-chợ triển-lãm.
Khí-nhi.
Bêu ra chỗ công-chúng.
Triển-lãm thế-giới.

EXPRÈS

- Abrogation* —
- Défense* —
- Dispositions* —
- Intention* —
- Ordre* —

— Minh-bạch, minh-thị.
— Nghiêm-ngặt.
Phế-bãi minh-thị.
Cấm-ngặt, nghiêm-cấm.
Điều-khoản minh-thị.
Ý-định minh-bạch.
Nghiêm-lệnh, nghiêm-mệnh.

EXPRESS

— Xe lửa tốc.hành.

EXPRIMER

- S'* —
- *une opinion*

— Phát-biểu, biểu-xuất, biểu-lộ.
Nói, tả.
Phát-biểu ý-kiến.

EXPROFESSO

- Parler* — —

— Giọng thày, giọng kẻ cả.
Nói giọng kẻ cả.

EXPROMISSEUR

— Người gánh nợ đầy, người đại-phụ-trái (Cồ La-mã).

EXPROMISSION

— Sự nhận gánh nợ đầy, sự đại-phụ-trái (Cồ La-mã).

EXPROPRIATION

- *conditionnelle*
- *forcée*

— Sự truất-hữu.
— Sự trưng-thu.
Trưng-thu có điều-kiện.
Truất-hữu cưỡng-bách.

- *indirecte*
- *par zones*
- *pour cause de plus-value*
- *pour cause d'utilité publique*

- Trung-thu gián-liếp.
- Trung-thu từng khu.
- Trung-thu vì thặng-dư.
- Trung-thu vì công-ích.

EXPROPRIÉ (a)*Immeuble* —

- Bị trưng-thu.
- Bất-động-sản bị trưng-thu.

EXPROPRIÉ (n)*Indemnité due à l'* —

- Người bị trưng-thu.
- Tiền bồi - thường cho người bị trưng-thu.

EXPROPRIER

- Trưng-thu.

EXPULSER

- Trục-xuất.

EXPULSION*Droit d'* —

- *administrative*
- *d'un étranger*
- *d'un locataire*
- *judiciaire*

- Sự trục-xuất.
- Quyền trục-xuất.
- Trục-xuất hành-chính.
- Trục-xuất ngoại-kiều.
- Trục-xuất người thuê.
- Trục-xuất tài-phán.

EXTENSIF*Culture* —*Interprétation* —

- Rộng-rãi ; khoáng-diễn ; thân-trương, khuếch-trương.
- Canh-lác khoáng-diễn.
- Giải-thích rộng-rãi, giải-thích khoáng-trương.

EXTENSION

- *de compétence*
- *du commerce*
- *d'une grève*
- *d'un territoire*

- Sự nói rộng, sự khuếch-trương, sự thân-trương, sự khoáng-trương, sự khoáng-diễn ; sự bành-trướng.
- Nói rộng thâm-quyền.
- Khuếch-trương thương-mại.
- Đình-công bành-trướng.
- Khuếch-trương lãnh-thò.

EXTENSO (IN)*Texte in* —

- Toàn-phần ; toàn-bộ.
- Toàn-văn.

EXTÉRIEUR (a)*Affaires* —*Change* —*Commerce* —*Politique* —*Relations* —*Service* —*Signe* —*Sûreté* —

— Ngoài, ngoại, về bề ngoài, về ngoại-cảnh.

— Thuộc về nước ngoài, về ngoại-quốc, về cảnh-ngoại.

Việc ngoại-giao, ngoại-giao-vụ.

Ngoại-hối, ngoại-đoái.

Ngoại-thương.

Chính-trị đối-ngoại.

Ngoại-giao.

Ngoại-vụ.

Ngoại-dịch.

Dấu-hiệu bề ngoài.

An-ninh đối-ngoại.

EXTÉRIEUR (n)

— Bề ngoài, ngoại-cảnh, ngoại-bộ, ngoại-diện.

— Nước ngoài, ngoại-quốc, hải-ngoại.

EXTERMINATION

— Sự tru-diệt.

EXTERMINER— *x. EXTERMINATION.***EXTERRITORIALITÉ**

— Trị-ngoại pháp-quyền.

EXTINCTIF*Prescription* —

— Tiêu-diệt, tiêu-ma.

Thời-hiệu tiêu-diệt.

EXTINCTION— *de l'action civile*

— Sự tắt.

— Sự tiêu-diệt, sự tiêu-ma.

Tiêu-diệt tư-tổ-quyền ; tư-tổ-quyền tiêu-ma.

— *des droits*

Tiêu-diệt quyền-lợi.

— *des feux*

Tắt lửa.

— *des obligations*

Tiêu-diệt nghĩa-vụ.

— *d'une action*

Tiêu-diệt tổ-quyền.

— *d'une dette*

Tiêu-diệt trái-vụ.

— *d'une race*

Tiêu-diệt chủng-tộc.

EXTIRPATION

— Sự trừ-liệt, sự tuyệt-trừ.

EXTIRPER— *x. EXTIRPATION.*

EXTORQUER— *x. EXTORSION.***EXTORSION**

— Sự bức - sách, sự sách - thủ.
 — Sự cưỡng-thủ, sự cưỡng-đoạt.
 Sách-thủ tiền-tài.
 Cưỡng-thủ chữ ký.

— *de fonds*— *d'une signature***EXTRA-BUDGÉTAIRE**

— Ngoại-ngân-sách.
 Khoản thầu ngoại-ngân-sách.

Recette —**EXTRA-CONJUGAL**

— Ngoài hôn-thú, ngoại-hôn.

EXTRACTION

— Sự khai-thái, sự trừ-xuất.

EXTRADER— *x. EXTRADITION.***EXTRADITION**

— Sự dẫn-độ.
 Lệnh dẫn-độ.
 Điều-ước dẫn-độ.
 Dẫn-độ phạm-nhân.

*Ordre d' —**Traité d' —*— *d'un criminel***EXTRAIT**

— Bản trích-lục.
 Trích-lục khai-sinh.
 Trích-lục đăng-ký.
 Trích-lục giấy chứng - minh
 sao-biên.
 Trích-lục án-vấn.

— *d'acte de naissance*— *des inscriptions*— *du certificat de trans-
cription*— *d'un jugement***EXTRAJUDICIAIRE**

— Ngoại tư-pháp, ngoại tài - phán,
 ngoại-tụng.
 Hành-vi ngoại-tụng ; chứng-thư
 ngoại tư-pháp.
 Thú-nhận ngoại-tụng.
 Tuyên-thệ ngoại-tụng.

Acte —*Aveu* —*Serment* —**EXTRA-LÉGAL**

— Ngoài pháp-luật ; pháp-ngoại.
 Phương-tiện pháp-ngoại.

Moyen — —**EXTRANÉITÉ**

— Ngoại-tịch.
 Khước-biên ngoại-tịch.

*Exception d' —***EXTRAORDINAIRE**

— Bất-thường.
 — Đặc-biệt.

<i>Ambassadeur</i> —	Đại-sứ đặc-phái.
<i>Assemblée</i> —	Hội-nghị bất-thường.
<i>Budget</i> —	Ngân-sách bất-thường.
<i>Centimes</i> —	Bách-phân bất-thường.
<i>Crédits</i> —	Dự-chi bất-thường.
<i>Dépenses</i> —	Kinh-phí bất-thường.
<i>Envoyé</i> —	Đặc-sai, đặc-phái.
<i>Impôts</i> —	Thuế bất-thường.
<i>Service</i> —	Sự-vụ đặc-biệt, đặc-vụ.
EXTRAPARLEMENTAIRE	— Ngoại-nghị-viện.
<i>Commission</i> —	Ủy-hội ngoại-nghị-viện.
EXTRA - RÉGLEMENTAIRE	— Ngoại-pháp-qui.
EXTRA - STATUTAIRE	— Ngoại-điều-lệ.
EXTRÊME (a)	— Cực-đoan.
<i>Individualisme</i> —	Chủ-nghĩa cá-nhân cực-đoan.
— <i>droite</i>	Hữu-phái cực-đoan, phái cực-hữu.
— <i>gauche</i>	Tả-phái cực-đoan, phái cực-lã.
EXTRÊME (n)	— Thái-cực.
<i>Les deux</i> —	Hai thái-cực.
EXTRÊME - ORIENT	— Viễn-Đông, Thái-Dông.
EXTREMIS (IN)	— Lâm-chung.
<i>Testament in</i> —	Di-chức lâm-chung.
EXTRÉMISME	— Chủ-nghĩa quá-khích.
EXTRÉMISTE	— Quá-khích.
<i>Socialisme</i> —	Chủ-nghĩa xã-hội quá-khích.
EXTRÉMITÉ	— Cực-điêm.
EXTRINSÈQUE	— Ngoại-diện ; ngoại-tại, ngoại-lai.
<i>Cause</i> —	Nguyên-nhân ngoại-lai.
<i>Forme</i> —	Hình-thức ngoại-diện.
<i>Valeur</i> — <i>de la monnaie</i>	Giá-trị ngoại-diện của tiền-tệ.
EXUTOIRE	— Dung-nan-trừ-rõng.

F

FABRICANT

— Người chế-tạo.

FABRICATEUR

— *de fausses monnaies*

— Người ngụy-tạo, người giả-tạo.
Người làm bạc giả, người
ngụy-tạo tiền-tệ.

FABRICATION

— *de fausses monnaies*

— *d'un faux testament*

— *en série*

— *unitaire*

— Sự chế-tạo.

— Sự ngụy-tạo.

Làm bạc giả, ngụy-tạo tiền-tệ.

Làm chúc-thư giả, ngụy-tạo
chúc-thư.

Làm từng loạt, chế-tạo đồng
loạt.

Làm từng cái, chế-tạo đơn-độc.

FABRIQUE

Conseil de —

Prix de —

— *d'armes*

— Xưởng chế-tạo.

— Sự chế-tiêu.

— Giáo-hội tài-sản.

Giáo-sản hội-nghị.

Giá chế-tạo.

Xưởng chế-tạo vũ-khí.

FABRIQUER

— Làm, chế-tạo, chế-tiêu.

FAÇADE

— Mặt tiền, chính-diện.

FACE*Sous toutes ses —*

- Mặt ; bề mặt.
- Về mọi mặt, về mọi phương-diện.

FACILITÉ*— de paiement**— de transport*

- Sự dễ-dàng.
- Sự khoan-hạn.
- Dễ-dàng về cách trả tiền, khoan-hạn chi-phó.
- Dễ-dàng về vận-lái.

FAC-SIMILÉ

- Bản mô-tả.

FAÇON*Travail à —*

- Cách làm, cách chế-tạo.
- Cách làm ăn công.
- Làm ăn công.

FACTAGE

- Sự chuyên-vận.
- Chuyên-vận-phí.
- Sự đưa thư, sự phát thư.

FACTEUR*— de production**— des P. T. T.*

- Phân-tố.
- Nguyên-động-lực.
- Người đưa thư, người phát thư, viên bưu-tá.
- Nguyên-động-lực sản-xuất.
- Viên bưu-tá sở bưu-điện.

FACTICE*Besoin —*

- Giả-thiết.
- Nhân-tạo.
- Nhu-yếu nhân-tạo.

FACTION

- Bạo-đảng ; bè-đảng.
- Sự canh-gác.

FACTIONNAIRE

- Người gác ; lính gác, canh-binh.

FACTO (DE)*Gouvernement de —**Reconnaissance de —*

- Thực-tế ; thực-tại.
- Chính-phủ thực-tại.
- Thừa-nhận thực-tế.

FACTUM

- Bản thảo.

FACTURE*Acquitter une* --*Livre de* --*Prix de* ---- *acquittée*-- *consulaire*-- *de livraison*-- *de vente*

-- Đơn hàng, hóa-đơn ; bảo-hóa-thư.

Ký-nhận thanh-thường hóa-đơn.

Sách hóa-đơn.

Giá mua, giá hóa-đơn.

Hóa-đơn đã ký-nhận thanh-thường.

Lãnh-sự bảo-hóa-thư.

Đơn giao hàng.

Mại-hóa-đơn.

FACTURER

-- Làm hóa-đơn.

FACTURIER

-- Quyền hóa-đơn, hóa-đơn-sách.

-- Thư-ký hóa-đơn.

FACULTATIF*Acte* --

-- Tùy-ý, nhiệm-ý.

Hành-vi nhiệm-ý.

FACULTÉ*Acte de pure* --*Avec* -- *de subdélégation*-- *de droit*-- *de rachat*-- *d'option*

-- Quyền tùy-ý.

-- Năng-quyền.

-- Ban đại-học, đại-học phân-khoa.

Hành - vi hoàn - toàn tùy - ý, hành-vi thuần nhiệm-ý.

Vớí năng-quyền chuyên-ủy.

Đại-học luật-khoa.

Năng-quyền thực-hội.

Năng-quyền quyết-tuyên.

FACULTÉS*Selon ses* --

-- Tư-lực.

Tùy theo tư-lực.

FAIBLE (a)*Point* --

Yếu, kém, đuối.

-- Nhu-nhược.

Nhược-điểm.

FAIBLE (n)-- *d'esprit*

-- Nhược-điểm.

-- Người dẫn-độn.

Người dẫn-độn.

FAIBLESSE-- x. *FAIBLE (a)*.

FAILLI

— Người khánh-tận.

FAILLITE

Civilisation en —
Déclaration de —
Être mis en —
Jugement déclaratif de —
Report de —
Syndic d'une —
 — *de fait*
 — *financière*
 — *virtuelle*

— Sự khánh-tận.
 — Sự bại-liệt.
 Văn-minh bại-liệt.
 Tuyên-cáo khánh-tận.
 Bị-tuyên khánh-tận.
 Ân-vấn tuyên-phán khánh-tận.
 Thoái-kỳ khai-thủ khánh-tận.
 Giám-tài khánh-tận.
 Khánh-tận thực-tế.
 Khánh-tận tài-chính.
 Khánh-tận tiềm-thố.

FAIT

De —
En —
Gouvernement de —
Interrogatoire sur — *et*
articles
Point de —
Prendre — *et cause*
Responsabilité du — *de*
Voie de —
 — *accessoire*
 — *accompli*
 — *admissible*
 — *allégué*
 — *articulé*
 — *d'armes*
 — *d'autrui*
 — *de charge*
 — *de guerre*
 — *de la cause*
 — *de l'homme*
 — *des animaux*
 — *des choses*
 — *du prince*

— Sự-lý, sự-kiện.
 — Tác-động.
 — Sự thật, sự thực-tế.
 Thực-tế ; thực-tại.
 Về thực-tế.
 Chính-phủ thực-tại.
 Cật-vấn từng sự-lý từng điều-khoản.
 Điềm thực-tế, thực-điềm.
 Bệnh-vực.
 Trách-nhiệm vì tác-động của.
 Bạo-hành.
 Sự-kiện phụ.
 Việc đã rồi, việc di-thành.
 Sự-kiện có thể dẫn-chứng.
 Sự-kiện viện-dẫn.
 Sự-kiện liệt-khai.
 Chiến-công, vũ-công.
 Tác-động của tha-nhân.
 Chức-nhiệm tác-động, nhiệm-tác.
 Tác-động chiến-tranh.
 Sự-kiện trong án-vụ.
 Tác-động của người.
 Tác-động của súc-vật.
 Tác-động của vật.
 Hành-vi đế-quyền.

- *et articles*
- *futur*
- *historique*
- *juridique*
- *justificatif*
- *matériel*
- *nouveau*
- *principal*
- *social*

- Sự-lý và điều-khoản.
- Sự-kiện vị-lai.
- Sự-kiện lịch-sử.
- Sự-kiện pháp-lý.
- Sự-kiện chứng-giải.
- Sự-kiện vật-chất.
- Sự-kiện mới.
- Sự-kiện chính-yếu.
- Sự-kiện xã-hội.

FALSIFICATION

- *de denrées et boissons*

- Sự biến-tạo, sự pha-trá.
- Biến-tạo âm-thực-phẩm.

FALSIFIER

- *x. FALSIFICATION.*

FAMILIAL

- Allocation* —

- Thuộc về gia-đình.
- Thuộc về gia-tộc.
- Tiền trợ-cấp gia-đình, cấp-khoản gia-đình.

FAMILISTÈRE

- Gia-tộc hợp-xã.

FAMILLE

- Assemblée de* —
- Charge de* —
- Chef de* —
- Conseil de* —
- Droit de* —
- Grande* —
- Nom de* —
- Pacte de* —
- Petite* —
- *légitime*
- *matriarcale*
- *monogamique*
- *naturelle*
- *nombreuse*
- *patriarcale*
- *polygamique*

- Nhà, gia-đình, gia-quyển.
- Họ, gia-tộc.
- Hội-nghị gia-tộc.
- Gánh nặng gia-đình, gia-đảm.
- Gia-trưởng.
- Hội-đồng gia-tộc.
- Gia-tộc quyền.
- Đại gia-đình.
- Họ.
- Ước-điều gia-tộc.
- Tiền gia-đình.
- Gia-đình chính-thức.
- Gia-đình mẫu-hệ.
- Gia-đình đơn-hôn.
- Gia-đình tư-sinh.
- Gia-đình đông.
- Gia-đình phụ-hệ.
- Gia-đình đa-thê.

FANATIQUE

- Mê-say, cuồng-tin, cuồng-nhiệt.

FANATISME— *x. FANATIQUE.***FANION**

— Cờ nhỏ, tiêu-kỳ.

FANTASSIN

— Lĩnh bộ, bộ-binh, lục-binh.

FARDEAU— *de la preuve*

— Gánh nặng.

Gánh nặng lập-chứng (*h. dẫn-chứng*).**FASCICULE**— *de mobilisation*

— Sổ nhỏ, tiêu-bạ.

Sổ động-viên, tiêu-bạ động-viên.

FASCISME

— Chế-độ phát-xít.

FASCISTE— *x. FASCISME.***FAUSSETÉ**

— Sự giả, sự giả-mạo, sự nguy-tạo.

FAUTE— *antérieure*

Lỗi trước.

— *civile*

Lỗi dân-sự.

— *commune*

Lỗi chung.

— *contractuelle*

Lỗi vi-vước.

— *délictuelle*

Lỗi vi-pháp.

— *de service*

Lỗi công-vụ.

— *disciplinaire*

Lỗi phạm kỷ-luật.

— *dolosive*

Lỗi khi-trá.

— *du service public*

Lỗi công-sở.

— *in abstracto*

Lỗi trừu-tượng.

— *in concreto*

Lỗi cụ-thể.

— *inexcusable*

Lỗi bất-khả-thứ.

— *intentionnelle*

Lỗi dụng-tâm (dụng-f).

— *légère*

Lỗi nhẹ, khinh-thất.

— *lourde*

Lỗi nặng, trọng-thất.

— *objective*

Lỗi khách-quan.

— *pénale*

Lỗi hình-sự.

— *personnelle*

Lỗi riêng, lỗi cá-nhân.

— *quasi-délictuelle*

Lỗi chuần-phạm.

— *subjective*

Lỗi chủ-quan.

— *très légère*

Lỗi rất nhẹ.

FAUTEUIL

— *académique*

— Ghế.

Ghế hàn-lâm.

FAUTEUR

— *de troubles*

— Người gây ra, người kích-động.

Người gây loạn.

FAUX (a)

Acte —

Crime de — *monnaie*

Signature —

Usage de — *monnaies*

— *application de la loi*

— *cause*

— *clés*

— *frais*

— *interprétation de la loi*

— Sai-lầm, hư-ngụy.

— Giả-mạo, ngụy-tạo, trá-ngụy.

Chứng-thư giả-mạo.

Tội làm bạc giả.

Chữ ký giả-mạo.

Tiền bạc giả.

Áp-dụng sai luật.

Nguyên-nhân sai-lầm.

Chìa khóa giả.

Hư-phí.

Giải-thích sai luật, ngộ - giải pháp-luật.

Bạc giả.

Tin sai, tin thất-thiệt.

Tội loan tin thất-thiệt.

Thề gian, ngụy-thệ.

Làm chứng gian, giả-chứng.

— *monnaie*

— *nouvelles*

— *serment*

— *témoignage*

FAUX (n)

Accuser à —

Inscription de —

S'inscrire en —

Usage de —

— *documentaire*

— *en écritures*

— *en écritures de commerce et de banque*

— *en écritures privées*

— *en écritures publiques*

— Sự lầm, sự sai, sự sai-lầm.

— Cái giả.

— Sự giả-mạo; sự ngụy-tạo.

— Sự kiện giả-mạo.

Cáo-tố lầm.

Kiện giả-mạo; đăng-cáo giả-mạo.

Đăng-cáo giả-mạo.

Phủ-mạo.

Dùng văn-tự giả-mạo.

Giả-mạo về tài-liệu.

Làm giả giấy-tờ, giả-mạo văn-tự.

Giả-mạo văn-tự thương-mại và ngân-hàng.

Giả-mạo văn-tự tư-thự.

Giả-mạo văn-tự công-thự.

- *incident civil*
- *intellectuel*
- *matériel*
- *monnayage*
- *principal*

- Kiến giả-mạo phụ-đời dân-sự.
- Giả-mạo về tình-y.
- Giả-mạo về thực-thề.
- Tội làm bạc giả.
- Kiến giả-mạo chính-lỗ.

FAVEUR

- Régime de* —
- *exceptionnelle*

- Ân-diền, ân-huệ.
- Sự biệt-đãi.
- Chế-độ biệt-đãi.
- Đặc-án.

FAVORABLE

- Avis* —
- Balance* —
- Change* —
- Circonstances* —
- Rapport* —
- Vote* —

- Thuận, ưng-thuận, chấp-thuận, tán-thành.
- Thuận-lợi.
- Ý-kiến ưng-thuận.
- Bình-chuẩn-biêu thuận-sai.
- Hối-đoái thuận-lợi.
- Hoàn-cảnh thuận-lợi.
- Báo-cáo thuận-lợi.
- Biểu-quyết tán-thành.

FAVORISÉ

- Clause de la nation la plus* —

- Được ân-huệ, đặc-án.
- Ước-khoản tối-huệ-quốc.

FÈAGE

- Thái-địa nhượng-dữ ước.

FÉAL

- Trung-thực.

FÉDÉRAL

- Constitution* —
- État* —

- Thuộc về liên-bang.
- Hiến-pháp liên-bang.
- Nước liên-bang, liên-bang-quốc.
- Chính-phủ liên-bang.

- Gouvernement* —

FÉDÉRALISER

- Liên-bang-hóa.
- Liên-đoàn-hóa.

FÉDÉRALISME

- Liên-bang-chế ; chủ-nghĩa liên-bang.

FÉDÉRALISTE

- Theo liên-bang-chế ; theo chủ-nghĩa liên-bang.

Tendances —

Khuynh-hướng liên-bang.

FÉDÉRATIF

Constitution —

— Thuộc về liên-bang-chế.
Hiến-pháp liên-bang-chế.

FÉDÉRATION

— *de gauche*

— *d'États*

— *du travail*

— *nationale*

— Liên-đoàn.
— Liên-bang.
Liên-đoàn tả-dăng.
Liên-bang.
Liên-đoàn lao-công.
Liên-đoàn toàn-quốc.

FÉDÉRÉ (a)

État —

— Liên-bang-thuộc.
Nước bang-liên-thuộc.

FÉDÉRÉS (n)

— Nước bang-liên-thuộc.

FÉDÉRER

Se --

— Lập thành bang-liên.
Kết thành bang-liên.

FELD-MARÉCHAL

— Đại thống-chế.

FELDMARSCHALL

— *nh. FELD-MARÉCHAL.*

FÉLICITATION

— *du jury*

— Lời mừng, lời chúc-hạ.
— Lời khen.
Lời khen của giám-khảo đoàn.

FÉLON

Vassal —

— Phản-trắc, phản-nghịch, bất-trung.
Chư-hầu bất-trung.

FÉLONIE

— Sự phản-trắc, sự phản-nghịch.

FÉMINISME

— Chủ-nghĩa nữ-quyền.

FÉMINISTE (a)

Écrivain —

Mouvement —

Question —

— Thuộc về nữ-quyền ; bênh-vực nữ-quyền.
Văn-sĩ bênh-vực nữ-quyền.
Phong-trào nữ-quyền.
Vấn-đề nữ-quyền.

FÉMINISTE (n)

— Người bênh-vực nữ-quyền.

FEMME

Assistance des — en couches

— *adultère*

— *commune en biens*

— *de deuxième rang*

— *de premier rang*

— *en couches*

— *légitime*

— *mariée*

— *ouvrière*

— *séparée de biens*

— Đàn-bà, phụ-nữ, phụ-nhân, nữ-nhân.

— Vợ, thê.

Cứu-tế sản-phụ.

Vợ ngoại-tình.

Vợ cộng-thông tài-sản, vợ cộng-tài.

Vợ lẽ, vợ bé (nhỏ), vợ thứ.

Vợ cả, vợ lớn, vợ chính-thất.

Đàn-bà đẻ, sản-phụ.

Vợ chính-thức.

Đàn-bà có chồng.

Thợ đàn - bà, phụ - nữ công-nhân.

Vợ biệt-sản.

FENTE

— Sự phân-hệ.

FÉODAL

Droits —

Institution —

Régime —

Temps —

— Phong-kiến.

Quyền-lợi phong-kiến.

Chế-lập phong-kiến.

Chế-độ phong-kiến.

Thời phong-kiến.

FÉODALISATION

— Sự phong-kiến-hóa.

FÉODALISER

— *x. FÉODALISATION.*

FÉODALISME

— Chế-độ phong-kiến.

— Thế-lực địa-phiệt-chủ.

FÉODALISTE

Doctrine —

— Theo chế-độ phong-kiến.

Chủ-nghĩa phong-kiến.

FÉODALITÉ

— Thê-chế phong-kiến ; phong-kiến tính.

— Phiệt-duyệt chế, phiệt-duyệt tính.

FÉODATAIRE

— *x. FEUDATAIRE.*

FÉODISTE

— *x. FEUDISTE.*

FER

Age de —
Discipline de —

— Sắt, thiết-khí.
Thời-đại thiết-khí.
Kỹ-luật sắt.

FÉRIE

— Ngày nghỉ lễ, lễ-nhật.

FÉRIÉ

Jour —

— x. *FÉRIE*.
Ngày lễ.

FÉRIER

— Nghỉ lễ.

FERMAGE

— Sự cho lãnh-canh, sự tô-tá
điền-địa, sự địa-tô.
— Tiền lãnh-canh, tiền địa-tô.
— Đất lãnh-canh, tô-địa.

FERME (a)

Achat —
Attitude —
Délai —
Marché —
Réponse —
Soutenir —
Terre —

— Chắc-chắn, đoạn-quyết ; quả-
quyết.
— Cương-quyết, cương-nghị.
Mua chắc, đoạn-mãi.
Thái-độ cương-quyết.
Kỳ-hạn chắc-chắn.
Giao-dịch đoạn-quyết.
Trả lời quả-quyết.
Cương-quyết chủ-trương.
Đất liền, lục-địa.

FERME (n)

Agent de —
Bail a —

Donner à —

— Trại giồng-giọt, nông-trường.
— Hợp-đồng cho thuê rẽ, hợp-đồng
cho lãnh-canh, địa-tô-khế.
— Đất cho lãnh-canh, đất cho thuê
rẽ, tô-địa.
— Sự trưng-bao, sự trưng-thầu ;
sở trưng-thuế.
Nhân-viên sở trưng-thuế.
Hợp-ước cho thuê rẽ, địa-tô-
ước.
Cho thuê rẽ, cho lãnh-canh.
Cho thầu, cho trưng, cho trưng-
bao.
Khai-thác nông-trường.

Exploiter une —

Prendre la — d'un domai-

ne

— *des jeux*

— *du sel*

— *-école*

— *générale*

— *locale*

— *-modèle*

Thầu cò-bạc.

Trung-thuế muối, trung diêm-thuế.

Nông-nghiệp tập-trường.

Sở trung-tổng-thuế, tổng-thuế bao-sở.

Sở trung-thuế địa-phương.

Nông-nghiệp mô-trường.

FERMENTATION

— *populaire*

— Sự xao-xuyến.

Nhân-dân xao-xuyến.

FERMER

— *un compte*

— *un magasin*

— Đóng, đóng cửa.

— Khóa.

Khóa sổ.

Đóng cửa hàng.

FERMETÉ

— *x. FERME (a).*

FERMETURE

— *des bureaux*

— *d'établissement*

— *x. FERMER.*

Đóng cửa phòng việc.

Đóng cửa hăng.

FERMIER

— *général*

— Người trung thuế, người thầu thuế.

— Người lãnh-canh, tá - canh, tá - điền.

Người trung tổng-thuế, tổng-thuế bao-viên.

FERVENT

— Nhiệt - thành, nhiệt - tâm, nồng - nhiệt.

FERVEUR

— Sự nồng-nhiệt ; lòng nhiệt-thành, nhiệt-tâm.

FÊTE

— *commémorative*

— *du patriotisme*

— Hội.

— Lễ ; khánh-tiết.

Lễ kỷ-niệm.

Lễ ái-quốc.

- *du travail*
- *légale*
- *nationale*

- Lễ lao-động.
- Lễ pháp-định.
- Quốc-khánh.

FÊTER

- Ăn mừng, ăn khao.

FEU (a)

- Gia-đình.
- Đã qua đời, quá-vãng, quá-cổ, cố.

FEU (n)

- Arme à* —
- Cessez-le-* —
- Deuxième* —
- Épreuve du* —
- Extinction des* —
- Premier* —
- Supplice du* —
- *de position*

- Lửa, hỏa.
- Hỏa-lực.
- Súng, hỏa-khí.
- Ngưng bắn.
- Lửa nhì.
- Hỏa-thí.
- Tắt lửa.
- Lửa nhất.
- Hỏa-hình.
- Lửa hiệu ; đèn hiệu.

FEUDATAIRE

- Chư-hầu phong-thần (xưa).

FEUDISTE

- Người chuyên-khảo phong-kiến-pháp, nhà phong-kiến-pháp.

FEUILLE

- *d'audience*
- *d'avis*
- *de déplacement*
- *d'émargement*
- *de pointage*
- *de présence*
- *de route*
- *de voiture*

- Tờ, giấy.
- Tờ đăng-đường.
- Giấy cáo-thị.
- Tờ thuyên-chuyên.
- Tờ kiểm-điêm.
- Tờ bang-thự.
- Tờ kiểm-diện, giấy xuất-tịch.
- Giấy lộ-trình.
- Giấy vận-tống.

FIANÇAILES

- Cadeau de* —
- Rupture de* —

- Lễ hỏi, lễ đính-hôn.
- Sính-lễ.
- Tặng-vật đính-hôn.
- Thoái-hôn.

FIANCÉ

- Chồng chưa cưới, vị-hôn-phu.

FIANCÉE

- Vợ chưa cưới, vị-hôn-thê.

FIANCER

Se —

- Đính-ước (xưa).
- Cho đính-hôn.
- Đính-hôn.

FIANCÉS

- Vợ chồng chưa cưới, vị-hôn-nhân.

FIASCO

- Sự đại-thất-bại.

FICHE

- *anthropométrique*
- *de mobilisation*
- *signalétique*

- Phiếu.
- Phiếu nhân-trắc.
- Phiếu động-viên.
- Phiếu danh-tướng.

FICHER

- Học phiếu ; tú phiếu.

FICTICE

Action —

- Giả-thiết (Cổ La-mã).
- Tổ-quyền giả-thiết.

FICTIF

- Acte —
- Actif —
- Aliénation —
- A titre —
- Dividende —
- Entrepôt —

- τ. *FICTION*.
- Chứng-thư giả-định.
- Tích-sản giả-định.
- Di-nhượng giả-định.
- Với tính-cách giả-định.
- Cổ-tưc giả-định.
- Quan-khố giả-thiết, không-hóa-khố.
- Lon giả-định.
- Tiêu-sản giả-định.
- Giá-trị giả-định.

- Galon —
- Passif —
- Valeur —

FICTION

- *de droit*
- *juridique*
- *légale*

- Sự giả-định, sự giả-thiết, sự hư-không.
- Sự nghi-chế.
- Nghi-chế pháp-định.
- Nghi-chế pháp-luật.
- nh. *Fiction de droit*.

FICTIONNAIRE

Droit —

- Dựa vào một nghi-chế.
- Quyền-lợi nghi-chế.

FI DÉICOMMIS

- Sự triển-chuyên di-sản, sự giới-chuyên di-sản.
- Sự tín-thác.

<i>Acte de —</i>	Hành-vi tín-thác.
<i>Établissement de —</i>	Sở tín-thác.
<i>Opération de —</i>	Nghiệp-vụ tín-thác.
<i>Titre de —</i>	Chứng-khoán tín-thác.
<i>— à terme</i>	Giới-chuyển di-sản có kỳ-hạn.
<i>— conditionnel</i>	Giới-chuyển di-sản có điều-kiện.
<i>— particulier</i>	Giới-chuyển di-sản đặc-định.
<i>— pur et simple</i>	Giới-chuyển di-sản đơn-thuần.
<i>— universel</i>	Giới-chuyển di-sản bao-quát.

FIDÉICOMMISSAIRE (a)	— Thuộc về sự giới-chuyển di-sản.
<i>Héritier —</i>	Di-kế thụ-chuyển.
<i>Préteur —</i>	Pháp-quan giới-chuyển di-sản (xưa).

FIDÉICOMMISSAIRE (n)	— Người thụ-chuyển di-sản.
-----------------------------	----------------------------

FIDÉICOMMISSER	— Giới-chuyển di-sản.
-----------------------	-----------------------

FIDÉJUSSEUR	— Người khâu-thức bảo-lãnh (Cổ La-mã).
	— Người bảo-lãnh.

FIDEJUSSIO	— <i>nh.</i> FIDÉJUSSION (Cổ La-mã).
-------------------	---

FIDÉJUSSION	— Phép khâu-thức bảo-lãnh (Cổ La-mã).
	— Sự bảo-lãnh.

FIDÉJUSOIRE	— <i>x.</i> FIDÉJUSSION .
<i>Engagement —</i>	Giao-kết bảo-lãnh.

FIDEJUSSOR	— <i>nh.</i> FIDÉJUSSEUR (Cổ La-mã).
-------------------	---

FIDÈLE	— Chung-thủy, tiết-nghĩa.
	— Trung-thành, trung-nghĩa, trung-tín, trung-thực, trung-kiên.
	— Đúng, tinh-xác.
<i>Sujet —</i>	Bầy-tôi trung-thành.
<i>Traduction —</i>	Bản dịch tinh-xác.

FIDÉLITÉ

— conjugale

FIDEPROMISSIO

FIDEPROMISSOR

FIDUCIAIRE (a)

Circulation —

Clause —

Contrat —

Économie —

Héritier —

Legs —

Monnaie —

— x. *FIDÈLE.*

Tình chung-thủy vợ chồng.

— Khâu-thức bảo-lãnh-ước (Cổ La-mã).

— Khâu-thức bảo-lãnh-nhân (Cổ La-mã).

— Thuộc về sự giới-chuyên di-sản; lãnh-chuyên.

— Thuộc về tín-thác, thuộc về tín-dụng.

Tín-tệ lưu-thông.

Ước-khoản giới-chuyên di-sản.

Khế-ước giới-chuyên di-sản.

Tín-dụng kinh-tế.

Di-kế lãnh-chuyên.

Di-lặng giới-chuyên.

Tiền-tệ tín-dụng, tín-tệ.

FIDUCIAIRE (n)

— Người lãnh-chuyên di-sản.

FIDUCIE

— Khế-ước qui-hoàn chuyên-hữu (Cổ La-mã).

— Sự giới-chuyên di-sản.

FIEF

Arrière —

Franc —

— *abandonné*

— *abrégé*

— *arrière*

— *aumône*

— *banneret*

— *censuel*

— *corporel*

— *de bannière*

— *de chevalier*

— *de corps*

— *de danger*

— Thái-ấp, thái-địa (xưa).

— Di-sản (xưa).

nh. Fief-arrière.

nh. Fief-franc.

Thái-ấp di-khi.

Thái-ấp hạn-dịch.

Thái-ấp hậu-tùy.

Thái-ấp bố-thí.

Thái-ấp vỡ-dịch.

Di-sản thụ-tổ.

Thái-ấp thực-địa.

nh. Fief banneret.

Thái-ấp hiệp-sĩ.

Thái-ấp thân-dịch.

Thái-ấp nguy-hiêm.

- de dignité
- de haubert
- de reprise
- dominant
- en argent
- en l'air
- -franc
- incorporel
- lige
- mouvant
- noble
- parager
- plain (ou plein)
- restreint
- royal
- servant
- simple

- Thái-ấp tước-vị.
- nh. *Fief de chevalier.*
- Thái-ấp phần-hồi.
- Thái-ấp yếu-dịch.
- Thái-ấp ngân-thức.
- Thái-ấp vô-địa.
- Thái-ấp miễn-thệ.
- Thái-ấp vô-thề.
- Thái-ấp trung-thuận.
- Thái-ấp tùy-thuộc.
- Thái-ấp thượng-dẫn.
- Thái-ấp cộng-hữ.
- Thái-ấp trực-thuộc.
- Thái-ấp hạn-dịch.
- Thái-ấp vương ban.
- Thái-ấp thừa-dịch.
- Thái-ấp đơn-thường.

FIEFFAL

- Thuộc về thái-ấp.

FIEFFANT

- Ban thái-ấp.

FIEFFATAIRE

- Người thụ-lãnh thái-ấp.

FIEFFE

- Sự mại-địa hoán-ló (xưa).

FIEFFER

- Ban thái-ấp.

FIGURATIF

Confrontation —

- Tượng-hình.
- Đối-chất tượng-hình.

FIGURÉ (a)

Copie —
Sens —

- Phóng-hình.
- Bóng gió.
- Bản sao phóng-hình.
- Nghĩa bóng.

FIGURÉ (n)

- Nghĩa bóng.

FILE

Chef de —

- Hàng ; hàng-ngũ.
- Đầu hàng, trưởng hàng.

FILER

- Kéo sợi.
- Theo dõi, truy-tích.

— *une personne*

Theo dõi một người.

FILIAL

Amour —

Devoir —

Piété —

— Thuộc về đạo làm con, hiếu-hạnh.

Lòng hiếu-hạnh.

Bòn-phận làm con, đạo làm con, đạo hiếu.

Lòng hiếu-thảo.

FILIALE

Directeur de —

— Phân-cục, phân-hàng.

Giám-đốc phân-cục.

FILIALITÉ

— *x. FILIAL.*

FILIATION

Établir la —

Prouver la —

— *adoptive*

— *adultérine*

— *directe*

— *illégitime*

— *incestueuse*

— *légitime*

— *maternelle*

— *naturelle*

— *paternelle*

— Quan-hệ tử-tức, tử-hệ.

Xác-lập tử-hệ.

Chứng-thực tử-hệ.

Tử-hệ nghĩa - dưỡng, dưỡng-tử-hệ.

Tử-hệ gian-sinh, gian-tử-hệ.

Tử-hệ trực-tiếp, trực-tử-hệ.

Tử-hệ bất-chính-thức, bất-chính tử-hệ.

Tử-hệ loạn-sinh, loạn-tử-hệ.

Tử-hệ chính-thức, chính-tử-hệ, tử-hệ đích-xuất, đích-tử-hệ.

Tử-hệ đối-mẫu, mẫu-tử-hệ.

Tử-hệ tư-sinh, tư-tử-hệ.

Tử-hệ đối-phụ, phụ-tử-hệ.

FILIÈRE

Vente par —

— *administrative*

— Phiếu liên-hoàn mãi-mại, phiếu liên-mại.

-- Tuần-tự.

Liên-hoàn mãi-vật, liên-mãi.

Tuần-tự hành-chính.

FILIÉRISTE

— Thanh-toán viên liên-mại.

FILLASTRE

— *nh. FILLATRE.*

FILLATRE

— Con rề (xưa).

— Con riêng.

FILLE

Arrière-petite- —
Belle- —

Nom de jeune —
Petite- —
— *adoptive*

— *adultérine*
— *incestueuse*
— *légitime*
— *légitimée*

— *mère*
— *naturelle*
— *publique*

— *reconnue*
— *repentie*
— *soumise*

- Con gái, nữ-tử.
- Cô gái, thiếu-nữ.
- Gái điếm (đĩ), gái giang-hồ.
Chắt gái.
Con dâu.
Con gái riêng của chồng (*h. vợ*).
- Tên con gái, nữ-danh.
- Cháu gái.
- Con gái nuôi, dưỡng-nữ, nghĩa-nữ.
- Con gái gian-sinh.
- Con gái loạn-sinh.
- Con gái chính-thức, đích-nữ.
- Con gái chính-thức-hóa, đích-hóa-nữ.
- Gái đẽ hoang.
- Con gái tư-sinh.
- Gái điếm, đi công-khai, nhà thờ.
- Con gái khai-nhận.
- Gái hoàn-lương.
- Điếm (*h. đi*) có thể.

FILLEUL

- Con đỡ đầu ; con trai đỡ đầu.

FILLEULE

- Con gái đỡ đầu.

FILOU

- Kẻ cắp.
- Người ăn quýt.

FILOUTER

- Ăn cắp.
- Ăn quýt.

FILOUTERIE

— *d'aliments*
— *de transport*

- Sự ăn cắp.
- Sự ăn quýt, sự cọt.
Tội ăn quýt, tội ăn cọt.
Tội đi xe quýt (cọt).

FILS

Arrière-petit- —

- Con trai, nam-tử.
Chắt trai.

Beau —

De père en —

Petit —

— *adoptif*

— *adultérin*

— *incestueux*

— *légitime*

— *légitimé*

— *naturel*

— *reconnu*

Con rể.

Con(traí) riêng của vợ (h.chồng).

Truyền tử lưu tôn.

Cháu trai.

Con (traí) nuôi, dưỡng - nam, nghĩa-nam.

Con (traí) gian-sinh.

Con (traí) loạn-sinh.

Con (traí) chính - thức, đích-nam.

Con (traí) chính - thức - hóa, đích-hóa-nam.

Con (traí) tự-sinh.

Con (traí) khai - nhận.

FIN (a)

Argent —

Métal —

Or —

— Tinh, ròng, nguyên-chất.

Bạc ròng, bạc nguyên - chất.

Kim-loại nguyên-chất.

Vàng ròng, vàng y, vàng nguyên-chất.

FIN (n)

A —

A bonne —

A ces —

A cette —

A la —

A toutes — *utiles*

Aux — *de*

Mener à —

Mener à bonne —

Mettre — *à*

Prendre —

— *civiles*

— *courant*

— *d'année*

— Sự hết ; sự chết.

— Chỗ hết, chỗ chót, chỗ cuối, chỗ cùng, chỗ cuối-cùng, chỗ tận-cùng ; chung-cuộc (cục).

— Kết-quả.

— Cứu-dịch, cứu-cánh.

Hoàn-thành.

Hoàn-thiện.

nh. *A cette fin.*

Với cứu-dịch ấy.

Ở sau chót, ở cuối.

Tùy nghi.

Với cứu-dịch.

Hoàn-thành.

Hoàn-thiện.

Làm cho hết ; chấm dứt.

Hết, cáo-chung.

Cứu-dịch dân-sự.

Cuối tháng này.

Cuối năm.

- *de mois* Cuối tháng.
- *d'exercice* Cuối niên-khóa.
- *et conclusions* Cứu-dịch và kết-luận.
- *prochaine* Cuối tháng sau (tới).

FINAL

- But* —
 - Cause* —
 - Compte* —
 - Décision* —
 - Quittance* —
 - Résolution* —
 - Utilité* —
- *x. FIN (n).*
 Mục-dịch chót, mục-dịch cứu-cánh.
 Nguyên-nhân chót, nguyên-nhân cứu-cánh.
 Trương-mục chung-toán.
 Quyết-định chung-cuộc.
 Biên-lai trả tất, biên-lai chung-cục.
 Quyết-nghị chung-cuộc.
 Lợi-ích chung-cuộc.

FINALE

- Cuộc chung-kết.

FINALITÉ

- *x. FINAL.*

FINANCE

- *internationale*

- Tiền của ; tài-nguyên.
- Giới tài-chính ; tài-phiệt.
Tài-phiệt quốc-tế.

FINANCEMENT

- *x. FINANCIER.*

FINANCIER

- Tài-trợ ; kim-dụng.

FINANCES

- Administration des* —
 - Employé des* —
 - Loi de* —
 - Ministre des* —
 - *publiques*
- Tài-chính, kim-dụng.
 — Khoa tài-chính, khoa kim-dụng.
 Sở tài-chính.
 Viên-chức tài-chính.
 Đạo luật tài-chính.
 Tổng-trưởng tài-chính.
 Tài-chính công-hữu.

FINANCIER (a)

- Activité* —
 - Année* —
 - Contrôle* —
 - Droit* —
- Thuộc về tài-chính.
 Hoạt-động tài-chính.
 Tài-niên.
 Kiểm-soá tài-chính.
 Luật tài-chính.

<i>Législation</i> —	Tài-chính pháp-chế.
<i>Marché</i> —	Thị-trường tài-chính.
<i>Science</i> —	Khoa tài-chính.
<i>Société</i> —	Hội-xã tài-chính.
<i>Système</i> —	Hệ-thống tài-chính.

FINANCIER (n) — Nhà tài-chính.
— Tài-phiệt.

FIN DE NON - RECEVOIR — Kháng-chấp.

— — — — <i>pour défaut de qualité</i>	Kháng-chấp vì thiếu tư-cách.
— — — — <i>pour défaut d'intérêt</i>	Kháng-chấp vì thiếu lợi-ích.
— — — — <i>pour expiration du délai de recours</i>	Kháng-chấp vì mãn hạn kháng-tổ.
— — — — <i>pour prescription acquise</i>	Kháng-chấp vì thủ-đặc thời-biệu.

FINI — Tinh-chế.
Produit — Tinh-chế-phẩm.

FINIUM REGUNDORUM (ACTIO) — Hoạch-giới (Tổ-quyền).

FIRME — Hiệu-bài.
— Hãng, xí-nghiệp.
— commerciale Hãng buôn, xí-nghiệp thương-mại.

FISC — Vương-khố (xưa).
— Quốc-khố.
Agent du — Sở thu-thuế, sở thuế-vụ.
Nhân-viên sở thuế.

FISCAL — Thuộc về thuế-vụ.
Charge — Gánh nặng thuế-vụ.
Droit — Luật thuế-vụ, thuế-pháp.
Loi — Đạo luật thuế-vụ.

FISCALITÉ — Hệ-thống thu-thuế.

Esprit de —

- Thuế-chế.
- Khuynh-hướng tăng-thuế.
 Óc tăng-thuế.

FIXATION

— *de l'impôt*
— *des frais*
— *d'une échéance*
— *d'un prix*

- Sự chỉ-định, sự nhất-định, sự cố-định.
 Định thuế.
 Định sở-phí.
 Định hạn-kỳ.
 Định giá.

FIXE (a)

Capital —
Date —
Droit —
Prix —
Revenu —
Terme —

- Chắc, nhất-định, cố-định, định-ngạch.
 Tur-bản cố-định.
 Nhật-kỳ nhất-định.
 Thuế định-ngạch.
 Giá chắc, giá nhất-định.
 Lợi-tức nhất-định.
 Định-kỳ.

FIXE (n)

- Phần nhất - định ; khoản nhất - định, định-khoản.

FIXER

- *x. FIXATION.*

FLAGRANCE

- Sự quả-tang.
- Sự hiển-nhiên.

FLAGRANT

En — délit
Inégalité —
Injustice —
— *délit*

- Tại trận, quả-tang.
- Hiển-nhiên.
 Tại trận, quả-tang, hiện-hành.
 Bất-bình-đẳng hiển-nhiên.
 Bất-công hiển-nhiên.
 Tội-phạm quả-tang, tội-phạm hiện-hành.

FLAGRANTE BELLO

- Chiến-tranh đương-phát, đương-chiến.

FLAGRANTE DELIC-TO

- Quả-tang.

FLÉCHISSEMENT— *des prix*— Sự sụt xuống.
Sụt giá.**FLEUVE**— *international.*
— *internationalisé*
— *national*
— *navigable*
— *non navigable*— Sông, giang-hà.
Sông quốc-tế.
Sông quốc-tế-hóa.
Sông quốc-nội.
Sông khả-hàng.
Sông lặt-khả-hàng.**FLIBUSTE**

— Sự hải-khẩu.

FLIBUSTIER

— Hải-phỉ.

FLOTTABILITÉ

— Khả-phù-thông tính.

FLOTTABLE*Cours d'eau* —— Khả-phù-thông.
Giang-khê khả-phù-thông.**FLOTTAGE**— *à bûches perducs*
— *à flot perdu*
— *par train*— Sự thả gỗ, sự phù-thông.
Thả gỗ cây rời.
nh. Flottage à bûches perdues.
Thả gỗ bè.**FLOTTAISON***Ligne de* —— *en charge*— *lège*— Mực nước của tàu (*h.* thuyền),
khiết-thủy-độ.
Đường mực nước, chiết-thủy-
tuyến.
Mực nước trên của tàu (*h.*
thuyền), tối-trọng chiết-thủy-
tuyến.
Mực nước dưới của tàu (*h.*
thuyền), tối-khinh chiết-thủy-
tuyến.**FLOTTANT***Dette* —*Police* —— Nổi, phù-lưu.
Công-trái phù-lưu.
Khế-ước bảo-hiêm phù-lưu.**FLOTTE**— *aérienne*— Thuyền-đội.
Không-đội.

- *de commerce*
- *de guerre*
- *marchande*

- Thương-thuyền-đội.
- Chiến-thuyền-đội.
- Thương-thuyền-đội.

FLOTTILLE

- *de pêche*

- Tiều-thuyền-đội, tiều-hạm-đội.
- Tiều-thuyền-đội ngư-nghiệp.

FLUCTUATION

- *des prix*
- *du marché*

- Sự lên xuống, sự luân-dao.
- Giá lên xuống, vật-giá luân-dao.
- Thị-trường lên xuống, thị-trường luân-dao.

FLUVIAL

- Eaux* —

- Thuộc về sông.
- Nước sông.

FLUX

- Nước triều lên, trào-lưu.

F. M.

- *x. Franchise militaire.*

F. O. B. (Free on board)

- Vente* — — —

- M. V. P. (Miễn vận-phí).
- Bán M. V. P.

FOI

- Acte de* —
- Avoir* —
- Bonne* —
- Digne de* —
- En* — *de quoi*
- Faire* —
- Faire* — *jusqu'à inscription de faux*
- Faire* — *jusqu'à preuve contraire*
- Homme de* —
- Mauvaise* —
- Occupant de bonne* —
- Possesseur de bonne* —
- *pleine et entière*

- Lòng tin; sự tin-tưởng; sự tín-ngưỡng.
- Tín-lực.
- Lòng ngay.
- Hành-vi tín-ngưỡng.
- Tin-tưởng.
- Tình ngay, thiện-ý.
- Đáng tín, khả-tín.
- Đề làm tin.
- Chứng-tín, có tín-lực.
- Có tín-lực cho tới khi đăng-cáo giả-mạo.
- Có tín-lực cho tới khi phản-chứng.
- Người đáng tin.
- Lòng gian, ý gian, ác-ý.
- Người chiếm-ngụ ngay tình.
- Người chấp-hữu ngay tình.
- Tín-lực hoàn-toàn.

- provisoire
- publique
- religieuse

Tín-lực tạm-thời.
Tín-lực công-nhiệm.
Lòng tin đạo, tín-ngưỡng về tôn-giáo.

FOIRE

- exposition
- internationale

- Hội chợ.
- Hội chợ triển-lãm.
- Hội chợ quốc-tế.

FOL, FOLLE

— *x. FOU.*

FOLIE

- Accès de —
— furieuse

- Chứng điên, chứng cuồng, chứng điên-cuồng.
- Cơn điên.
- Chứng điên dữ.

FOMENTATEUR

— Người khiêu-động.

FOMENTATION

— *x. FOMENTER.*

FOMENTER

- des troubles

- Khiêu-động.
- Khiêu-động biến-loạn.

FONCIER (a)

- Contributions —
Crédit —

- Impôt —
Propriétaire —
Propriété —
Qualité —
Rente —
Revenu —
Titre —

- Thuộc về điền-địa, điền-trạch, điền-thờ, thờ-địa, thờ-trạch, địa-ốc.
- Thuộc về căn-bản.
- Trợ-thuế thờ-trạch.
- Địa-ốc tín-dụng.
- Địa-ốc ngân-hàng.
- Thuế thờ-trạch.
- Địa-trạch-chủ.
- Sản-nghiệp địa-trạch.
- Tính căn-bản.
- Niên-kim thờ-trạch.
- Lợi-tức thờ-trạch.
- Bảng-khoán thờ-trạch.

FONCIER (n)

— Thuế thờ-trạch.

FONCTION

- Chức-vụ.
- Cơ-năng.
- Tác-dụng.

Entrer en —

Faire — de

— *administrative*

— *d'autorité*

— *économique*

— *exécutive*

— *gouvernementale*

— *juridictionnelle*

— *législative*

— *publique*

— *sociale*

Nhậm-chức, tỵu-chức.

Nhiếp-lý chức-vụ.

Chức-vụ hành-chính.

Chức-vụ quyền-bính.

Cơ-năng kinh-tế.

Chức-vụ chấp-hành.

Chức-vụ thống-trị.

Chức-vụ tài-phán.

Chức-vụ lập-pháp.

Chức-vụ công, công-vụ.

Tác-dụng xã-hội.

FONCTIONNAIRE

Affectation d'un —

Nomination d'un —

Retraite des —

Situation juridique des —

Statut des —

— *d'autorité*

— *de droit*

— *de fait*

— *de gestion*

— *de l'ordre administratif*

— *de l'ordre judiciaire*

— *en activité*

— *en disponibilité*

— Công-chức.

Bổ-dụng công-chức.

Bổ-nhiệm công-chức.

Sự hưu-trí của công-chức.

Tình-trạng pháp-lý của công-chức.

Qui-chế công-chức.

Công-chức quyền-bính.

Công-chức hợp-pháp.

Công-chức thực-tế.

Công-chức quản-lý.

Công-chức hành-chính.

Công-chức tư-pháp.

Công-chức tại-chức.

Công-chức nghỉ giã-hạn.

FONCTIONNARISME

— Chế-độ quan-liêu.

FONCTIONNEL

A titre —

— Thuộc về chức-vụ.

Với tính-cách chức-vụ.

FONCTIONNEMENT

— *des services publics*

— Sự điều-hành.

Sự điều-hành của công-sở.

FONCTIONNER

— Điều-hành.

FOND

Condition de —

Juger au —

— Nội-dung.

Điều-kiện nội-dung.

Xử về nội-dung.

Plaider au —
Statuer sur le —
— d'un procès

Biện-hộ về nội-dung.
 Phán-xử về nội-dung.
 Nội-dung vụ kiện.

FONDAMENTAL

Articles — d'une loi

Loi — de l'État
Principe —
Travaux —

— Thuộc về căn-bản.
 Điều căn-bản của một đạo luật.
 Luật căn-bản của quốc-gia.
 Nguyên-tắc căn-bản.
 Công-tác căn-bản.

FONDATEUR

Part de —
— d'une religion
— d'une société

— Người sáng-lập, sáng-lập-viên.
 Phần sáng-lập.
 Người sáng-lập một tôn-giáo.
 Người sáng-lập một hội-xã.

FONDATION

— d'un hôpital
— d'un monument
— d'un prix
— pieuse

— Sự sáng-lập ; sự thiết-lập.
 — Sự (h. vật) tặng-lập.
 — Nền móng.
 Tặng-lập bệnh-viên.
 Nền móng một lâu-đài.
 Thiết-lập giải-thưởng.
 Tặng-lập sùng-hiếu.

FONDÉ

Bien —
Bien- —
Mal —
— sur le droit

— Có căn-cứ.
 Có căn-cứ vững-chắc.
 Sự hữu-lý.
 Vô căn-cứ.
 Căn-cứ vào pháp-luật.

FONDÉ DE POUVOIRS

Premier — — —

— Người đại-quyền.
 Đệ-nhất đại-quyền.

FONDEMENT

Jeter les —
Sans —
— de la peine
— de la société
— de l'État
— du droit

— Chân móng.
 — Căn-cứ ; căn-bản ; căn-nguyên.
 Lập căn-bản.
 Vô căn-cứ.
 Căn-nguyên của hình-phạt.
 Căn-bản của xã-hội.
 Căn-bản của quốc-gia.
 Căn-nguyên của pháp-luật.

FONDER

- Sáng-lập ; thiết-lập.
- Tặng-lập.
- Dựa, căn-cứ.

FONDS

- Nghiệp-sản.
- Địa-sản.
- Vốn, tư-bản ; căn-bản.
- Tiền bạc.
- Quĩ, cơ-kim.

Biens- —

Compte des — et fruits

Hàng-sản.

Trương-mục tư-bản và quả-thực, trương-mục bản-quả.

Placer son argent à — perdu

Đầu-tư thất-bản.

Prêter à — perdu

Cho vay mất vốn.

— *commun*

Quĩ chung, cơ-kim công-cộng.

— *consolidé*

Công-trái chỉnh-cổ.

— *d'amortissement*

Quĩ chiết-cựu.

— *de commerce*

Quĩ hoàn-giảm.

— *de concours*

Nghiệp-sản thương-mại.

— *de garantie*

Quĩ hiệp-phần, quĩ trợ-hiệp.

— *de non-valeurs*

Quĩ đảm-bảo.

— *de régularisation des changes*

Quĩ dự-phòng khiếm-thu.

Quĩ bình-giá hối-đoái.

— *de réserve*

Quĩ trừ-bị.

— *de roulement*

Tư-bản lưu-động.

— *de subvention*

Quĩ trợ-cấp.

— *dominant*

Địa-sản yếu-dịch, yếu-dịch địa.

— *dotal*

Tiền hồi-môn.

— *libres*

Quĩ dụng-đích bất-định.

— *particuliers*

Quĩ tư-biệt.

— *perdu*

Vốn mất, thất-bản.

— *publics*

Công-ngân.

— *secrets*

Công-trái.

— *servant*

Quĩ bí-mật, mật-quĩ.

Địa-sản thừa-dịch, thừa-dịch địa.

— *spécial de garantie*

Quĩ đảm-bảo đặc-biệt.

— *social*

Tư-bản hội-xã.

FONGIBILITÉ

— Đại-thế tính.

FONGIBLE

Chose —— Đại-thế.
Vật đại-thế.

FOR

*Loi du —**Privilège du —*

— Pháp-đình; quyền tài-phán (xưa).

— Quán-lệ (xưa).
Luật sở-tại.
Đặc-quyền tài-phán.

FORAGE

— Tửu-thuế (xưa).

FORAIN

*Audience —**Caution —**Saisie —**Traite —**Tribunal —*

— Ngoại-hương.

— Kiểu-ngụ (xưa).

— Ngoại-đình.
Phiên xử ngoại-đình.
Án-quĩ kiểu-ngụ.
Sai-áp ngoại-hương.
Thuế xuất-nhập (xưa).
Pháp-đình kiểu-ngụ (xưa).

FORAINE

— *nh. Traite foraine.*

FORÇAT

— Tù khổ-sai.

FORCE

*Cas de — majeure**De —**La — prime le droit**Maison de —**Par —*— *aériennes*— *armée*— *de chose jugée*— *de loi*— *et charges d'une suc-
cession*

— Sức-lực; lực-lượng.

— Võ-lực; cường-lực.

— Hiệu-lực; hiệu-năng.

— Thế-lực; quyền-lực; cường-
quyền.

Trường-hợp bất-khả-kháng.

Bằng võ-lực.

Cường-lực lẫn công-lý.

Nhà giam tiêu-hình.

*nh. De force.*Lực-lượng không-quân, không-
lực.

Binh-lực.

Hiệu-lực quyết-tụng, quyết-
tụng lực.

Pháp-lực.

Tài-lực và phụ-đảm của một
di-sản.

— <i>exécutoire</i>	Hiệu-lực chấp-hành, chấp-hành lực.
— <i>majeure</i>	Bất-khả-kháng lực.
— <i>militaires</i>	Lực-lượng quân-sự, quân-lực.
— <i>navales</i>	Lực-lượng hải-quân, hải-lực.
— <i>n'est pas droit</i>	Cường-lực không phải là công-lý.
— <i>ouvrière</i>	Lực-lượng thợ - thuyền (công-nhân).
— <i>principale</i>	Chủ-lực.
— <i>probante</i>	Hiệu-lực chứng-cứ ; tín-lực.
— <i>productive</i>	Hiệu-năng sản-xuất.
— <i>publique</i>	Công-lực.

FORCÉ

<i>Arrêts</i> —	— Bất - buộc, ép - uổng, cưỡng - ép, cưỡng-chế, cưỡng-bách.
<i>Consentement</i> —	Trọng-cấm.
<i>Contributions</i> —	Ưng-thuận ép-uổng.
<i>Cours</i> —	Trợ-thuế cưỡng-thu.
<i>Emprunt</i> —	Lưu-hành cưỡng-chế.
<i>Exécution</i> —	Công-trái cưỡng-mộ.
<i>Expropriation</i> —	Thi-hành cưỡng-chế.
<i>Travail</i> —	Cưỡng-bách phát-mại.
<i>Travaux</i> —	Lao-công cưỡng-bách.
	Khô-sai, khô-dịch.

FORCEMENT

— <i>de recettes</i>	— Sự bắt - buộc, sự ép - uổng, sự cưỡng-chế.
— <i>d'une femme</i>	— Sự cưỡng-dâm. Cưỡng-thu. Cưỡng-dâm một người đàn-bà.

FORCER— *x. FORCEMENT.***FORCLORE**

— Làm tiêu-quyền.

FORCLOS

— Bị tiêu-quyền.

FORCLUSION

<i>Délai de</i> —	— Sự tiêu-quyền. Thời-hạn tiêu-quyền.
-------------------	--

FOREIGN-OFFICE

— Bộ ngoại-giao (Anh).

FOREMAN

— Cai, đốc-công.

FORESTIER*Agent* —*Code* —*Exploitation* —*Garde* —

— Thuộc về rừng, về lâm-sản.

Viên-chức kiểm-lâm.

Bộ lâm-luật.

Khai rừng, khai-thác lâm-sản.

Lính kiểm-lâm.

Viên thủ-lâm.

FORÊT*Eaux et* —*Exploitation des* —

— domaniale

— vierge

— Rừng; lâm-sản.

Thủy-lâm.

Khai rừng, khai-thác lâm-sản.

Rừng công-sản.

Rừng hoang.

FORFAIRE

— à l'honneur

— au devoir

— Vi-bội.

Vi-bội danh-dự.

Vi-bội بدن-phận.

FORFAIT

A —

Contrat à —*Marché à* —*Travail à* —*Vente à* —

— de communauté

— Sự khoán, sự bao, sự bao-khoán, sự bao-biện.

— Tiền và bỏ cuộc; sự bỏ cuộc.

— Tội đại-ác.

Bao, khoán, bao-khoán.

Khế-ước bao-khoán.

Khế-ước giao-thầu bao-khoán.

Công việc bao-khoán.

Bán bao, bán khoán.

Ước-khoản cộng-tài bao-khoán.

FORFAITAIRE*Prix* —*Vente* —

— Khoán, bao, bao-khoán.

Giá bao-khoán.

Bán bao, bán khoán.

FORFAITURE

— Tội phản-chúa (xưa).

— Tội nịch-chức.

FORGAGE

— Quyền thực-hồi phách-vật (xưa).

FORGAGEMENT— nh. *FORGAGE*.**FORI (LEX)**

— Luật sở-tại.

FORJUGEMENT

— Sự phán-quyết bất-công.

FORJUGER

— Phóng-khí di-sản (xưa).

— Một-thu di-sản (xưa).

— Phán-quyết bất-công.

FORJUREMENT

— Khí-hương, khí-gia.

FORJURER— *x.* **FORJUREMENT.****FORMADAT ESSE REI**

— Hình-thức tạo-thành sự-vật.

FORMALISME

— Sự nệ-thức, sự sùng-thức.

FORMALISTE

— Nệ-thức, sùng-thức.

Esprit —

Óc nệ-thức.

FORMALITÉ

— Qui-thức, thề-thức.

— *accidentelle*

Thề-thức ngẫu-sinh,

— *antécédente*

Thề-thức tiên-vi.

— *concomittante*

Thề-thức đồng-thời.

— *de la purge*

Qui-thức thanh-tiểu.

— *de la transcription*

Qui-thức sao-biên.

— *extrinsèque*

Qui-thức ngoại-thề.

— *habilitante*

Qui-thức cấp-năng.

— *intrinsèque*

Qui-thức nội-thề.

— *subséquente*

Qui-thức hậu-tùy.

— *substantielle*

Qui-thức cốt-yếu.

FORMARIAGE

— Ngoại-lãnh hôn-nhân, ngoại-lãnh hôn (xưa).

Droit de —

Thuế ngoại-lãnh-hôn.

FORMATION

— Sự tạo-lập, sự lập-thành, sự thành-lập, sự hình-thành.

— Tổ-chức.

— Sự huấn-luyện, sự đào-tạo.

— *de rassemblement*

Tổ-chức tập-đoàn.

— *des cadres*

Đào-tạo cán-bộ.

— *du Gouvernement*

Thành-lập chính-phủ.

— *du mariage*

Tạo-lập hôn-nhân.

- *d'un acte juridique*
- *d'un contrat*

Hình-thành hành-vi pháp-lý.
Hình-thành khế-ước.

FORME

- Condition de —*
- Dans les —*
- En bonne —*
- En bonne et due —*

- En la —*
- Le fond et la —*
- Nul en la —*
- Pour la —*
- Sous toutes ses —*
- Vice de —*
- *accidentelles*

- *d'acquisition de la propriété*
- *de gouvernement*
- *de procédure*
- *de publicité*
- *d'exécution*
- *extrinsèques*
- *habilitantes*
- *intrinsèques*
- *juridique*
- *légale*
- *monarchique*
- *probantes*
- *règlementaire*
- *républicaine*
- *solennelles*
- *substantielles*

- Hình-thức.
- Hình-thề ; chính-thề.
- Cách-thức.
- Điều-kiện hình-thức.
- Đúng hình-thức.
- Hình-thức hoàn-hảo.
- Hình-thức hoàn-hảo và đầy-đủ, hoàn-toàn hợp-thức.
- Về hình-thức.
- Nội-dung và hình-thức.
- Vô-hiệu về hình-thức.
- Cho có lệ, chiếu lệ.
- Dưới mọi hình-thức.
- Khuyết-phạp về hình-thức.
- Hình-thức ngẫu-hữu, ngẫu-thức.
- Cách-thức thủ-đặc quyền sở-hữu.
- Chính-thề.
- Hình-thức thủ-tục.
- Hình-thức công-bố.
- Hình-thức thi-hành.
- Hình-thức ngoại-thề.
- Hình-thức cấp-năng.
- Hình-thức nội-thề.
- Hình-thức pháp-luật.
- Hình-thức pháp-định.
- Chính-thề quân-chủ.
- Hình-thức chứng-cứ.
- Hình-thức pháp-qui.
- Chính-thề cộng-hòa.
- Hình-thức long-trọng.
- Hình-thức thực-thề.
- Hình-thức cốt-yếu.

FORMEL

- Thuộc về hình-thức.
- Minh-quyết.

Autorisation —
Démenti —
Ordre —

Chuẩn-hứa minh-quyết.
 Đính-chính minh-quyết.
 Quyết-lệnh.

FORMER

— *une association*

— *x. FORMATION.*
 Thành-lập hiệp-hội.

FORMULAIRE

— Tập văn-thức, văn-thức-tập.

FORMULE

— *consacrée*
 — *de notification*
 — *de suscription*
 — *du serment*
 — *exécutoire*

— Văn -thức, văn-mẫu.
 Văn-thức thông-tập.
 Văn-thức tổng-đạt.
 Văn-thức biếu-ký.
 Văn-thức tuyên-thệ.
 Văn-thức chấp-hành.

FORMULER

— *des griefs*
 — *des vœux*
 — *son opinion*
 — *une objection*

— Trần-bầy, biếu-trần.
 Trần-bầy những điều trách-cứ.
 Trần-bầy thỉnh-nguyện.
 Trần-bầy ý-kiến.
 Trần-bầy bác-ngợi.

FORNICATEUR

— Người gian-dâm, người thông-dâm.

FORNICATION

— Tội gian-dâm, tội thông-dâm.

FORNIQUER

— Gian-dâm, thông-dâm.

FORPAISSON

— Tội phóng-mục.

FORT (a)

A plus — *raison*
Argument —
Armée —
Droit du plus —
État —

— Mạnh, mạnh - mẽ, hùng - mạnh,
 hùng-cường, cường-mạnh.
 — To lớn, trọng-đại.

Gouvernement —
Prix —
Témoignage —

nh. FORTIORI (A).
 Luận-cứ mạnh-mẽ.
 Quân-đội hùng-mạnh.
 Quyền kẻ mạnh.
 Nước mạnh, quốc - gia hùng-cường.
 Chính-phủ cường-mạnh.
 Giá quá đắt (mất).
 Chứng-cứ mạnh-mẽ.

FORT (*n*)*Clause de porte* —*Se porter* —

— Người bảo-đoan.

— Đồn ải.

Ước-khoản bảo-đoan.

Bảo-đoan.

FORTERESSE— *flottante*— *volante*

— Pháo-đài.

Pháo-đài nổi.

Pháo-đài bay.

FORTIFICATION*Ouvrage de* —

— Sự bố-phòng.

— Vật bố-phòng; đồn-lũy.

Công-trình bố-phòng.

FORTIFIER— *une place*

— Bố-phòng.

Bố-phòng một yếu-tái.

FORTIORI (**A**)— Tất-nhiên, cố-nhiên, hưởng hờ,
hưởng chi.**FORTUIT***Cas* —

— Bất-ngờ, bất-thần; ý-ngoại.

Trường-hợp ý-ngoại.

FORTUNE*Bonne* —*Grande* —*Mauvaise* —— *de mer*— *de terre*

— Gia-tài, sản-nghiệp.

— Sự may-rủi, sự hên-sui, thời-
vận, vận-mệnh.

— Tai-biến.

Vận may, vận hên, cát-vận.

Gia-tài lớn, sản-nghiệp lớn.

Vận rủi, vận sui, hung-vận.

Tai-biến hàng-hải.

Tai-biến địa-lục.

FORUM

— Công-nghị-chính-trường.

FOU, FOL, FOLLE— *appel*— *enchère*— *enchérisseur*

— Điên, cuồng, điên-cuồng, rồ-dại.

— Liều, càn, cuồng-võng.

Chống-án càn, kháng-cáo liều,
cuồng-kháng, võng-kháng.

Đấu-giá liều, võng-đấu.

Người đấu-giá liều, người
võng-đấu.**FOULE**

— Quần-chúng.

FOURNIR

- Cho, cấp, cung-cấp.
- Lãnh-cấp.
- Xuất-trình.
- Xuất-phát.
- Xuất-trình bảo-lãnh.

— *caution*

FOURNISSEMENT

- Phần hùn, phần góp.
- Sự giao phần.

FOURNISSEUR

- Người lãnh-thầu, người lãnh-cấp.

FOURNITURE

Entreprise de —
Marché de —

- Sự cung-cấp.
- Xí-nghiệp lãnh-cấp.
- Khế - ước giao - thầu lãnh - cấp.
- Cấp phương-tiện.

— *de moyens*

FOURRAGÈRE

- Dãy biều-dương.

FOURRIER

Sergent —

- Sĩ-quan chuẩn-bị lữ-xá.
- Trung-sĩ chuẩn-bị lữ-xá.

FOURRIÈRE

Mise en —

- Sở phú-de, sở giam-súc.
- Bỏ vào sở giam-súc.

FOYER

Rentrer dans ses —

- Lò lửa.
- Gia-đình ; gia-trạch ; quê-hương.
- Hồi-hương.

FRACTURE

- Chỗ gãy ; chỗ vỡ.

FRACTURER

- Đập vỡ ; bẻ gãy.

FRAIS

A — communs
Faux —

- Sở-phí, tổn-phí.
- Tổn-phí chịu chung.
- Giã-phí.
- Tạp-phí.
- Sở-phí văn-phòng.
- Tối-hậu bệnh-phí, làm-chung phí.
- Sở-phí án-văn.

— *de bureau*

— *de dernière maladie*

— *de jugement*

- de justice
- de maladie
- de nourriture
- de perception
- de premier établissement
- de première installation

- de production
- de représentation
- de roule
- d'établissement

- d'études
- d'exécution
- d'installation

- d'instance
- et loyaux coûts
- et mises d'exécution
- frustratoires
- funéraires
- généraux

- Tụng-phí.
- Bệnh-phí.
- Dưỡng-phí.
- Sở-phí trung-thuế.
- Tồn-phí sáng-lập, sáng-lập phí.
- Tồn-phí khai-nghiệp, khai-nghiệp phí.
- Sở-phí sản-xuất; sản-xuất phí.
- Giao-tế phí.
- Lộ-phí
- Tồn-phí gây-dựng, tác-thành phí.
- Thành-lập phí.
- Học-phí.
- Tồn-phí thi-hành, thi-hành phí.
- Tồn-phí sáng-nghiệp, sáng-nghiệp phí.
- Sở-phí tổ-tụng, tổ-tụng phí.
- Sở-phí và khế-phí pháp-chuẩn.
- Sở-phí và chấp-hành phí.
- Hư-phí.
- Táng-phí.
- Tông-phí.

FRANC (a)

Clause de — d'avaries

Clause de — de coulage

Clause de — de port

Clause de — et quitte

Délai —

Port —

Ville —

Zone —

— d'avaries

— de coulage

— Vô-phí, miễn-phí ; miễn-thuế ; miễn-thường.

— Trộn, viên-mãn.

Ước-khoản miễn-thường hải-tồn.

Ước-khoản miễn-thường hao-phí.

Ước-khoản miễn-vận-phí.

Ước-khoản miễn-trái.

Hạn trộn, kỳ-hạn viên-mãn.

Hải-cảng miễn-quan-thuế, miễn-quan cảng.

Đô-thị miễn-thuế (xưa).

Khu-vực miễn-quan-thuế, miễn-quan khu.

Miễn-thường hải-tồn.

Miễn-thường hao-phí.

- *de port* Miễn vận-phí, miễn cước-phí.
 — *et quitte* Miễn-trái.
- FRANC** (*n*) — Đồng phật-lăng, đồng quan.
Au marc le — Theo tỷ-lệ.
 — *-or* Phật-lăng vàng.
 — *-papier* Phật-lăng giấy.
- FRANÇAIS** (*a*) — Thuộc về nước Pháp, về người Pháp.
Nationalité — Quốc-tịch Pháp, Pháp-tịch.
- FRANÇAIS** (*n*) — Người Pháp.
- FRANC-ALLEU** — Thái-ấp miễn-thuế (xưa).
- FRANC-BOURGEOIS** — Thị-dân miễn-thuế.
- FRANC-FIEF** — Thái-ấp miễn-dịch.
- FRANCHISE** — Sự miễn-trừ ; sự miễn-thường ;
 sự miễn-thuế ; sự miễn-phí,
 sự vô-phí.
 — Miễn-quyền.
Envoi en — Gửi vô-phí.
 — *d'assurance* Miễn-thường bảo-hiêm.
 — *de pilotage* Miễn hoa-tiểu-phí.
 — *de port* Miễn vận-phí, miễn cước-phí.
 — *diplomatique* Miễn-quyền ngoại-giao.
 — *douanière* Miễn quan-thuế.
 — *militaire (F.M.)* Quân-nhân miễn-phí, quân-miễn (Q.M.).
 — *postale* Miễn bưu-phí.
- FRANCHISES** — Phóng-quyền (xưa).
- FRANC-HOMME** — Miễn-dịch nhân (xưa).
- FRANCISATION** — Sự cấp Pháp-tịch.
 — *provisoire* Cấp tạm Pháp-tịch.
- FRANCISER** — Cấp Pháp-tịch.

FRANCO*Clause de — bord*

— Miễn vận-phí.
 Ước-khoản miễn vận-phí tới
 tàu.

FRANCOPHILE

— Thân Pháp.

FRANCOPHILIE

— Tính thân Pháp.

FRANCOPHOBE

— Bài Pháp.

FRANCOPHOBIE

— Tính bài Pháp.

FRANC-TIREUR

— Nghĩa-binh.

FRANC-MARIAGE

— Phóng-hôn (xưa).

FRAPPE*— de la monnaie*

— Sự đúc tiền.
 Đúc tiền.

FRARACHAGE— *nh. FRÉPAGE.***FRARESCHE**— *nh. FRÉPAGE.***FRATERNEL**

— Thuộc về anh em, huynh-đệ.

FRATERNITÉ

— Tình anh em, tình huynh-đệ.

FRATRICIDE (a)*Guerre —*

— Giết anh em (chị em), sát huynh-
 đệ ; tương-tàn.
 Chiến-tranh huynh-đệ, chiến-
 tranh tương-tàn.

FRATRICIDE (n)— Tội giết anh em (chị em), tội sát
 huynh-đệ.**FRAUDATOIRE***Interdit —*

-- *x. FRAUDE.*
 Cấm-lệnh giải-trá (Cổ La-mã).

FRAUDE*Introduction en —*

— Sự gian-lận.
 — Sự lậu thuế ; sự trốn thuế.
 Du-nhập gian-lận.

- à la loi
- aux droits des créanciers
- commerciale
- électorale

- Trốn luật.
- Lậu quyền trái-chủ.
- Gian-lận thương-mại.
- Gian-lận tuyên-cử.

FRAUDER

- Gian-lận, gian-lậu.

FRAUDULEUX

- Gian-lận, gian-lậu, gian-xảo, trá-khi.
- Phá-sản trá-khi.
- Thủ-đoạn gian-xảo.

- Ranqueroute* —
- Manœuvres* —

FRÉGATE

- Tiều-hạm.
- Trung-tá hải-quân.
- Luyện-tập-hạm.

- Capitaine de* —
- *école*

FREINTE

- Phần hư-hao.
- Hư-hao dọc đường.

- *de route*

FRÉRAGE

- Thái-ấp huynh-đệ cộng-hữu.

FRÈRE

- Anh ; em ; huynh ; đệ.
- Anh em cùng cha.
- Anh em ruột, anh em cùng cha mẹ.
- Anh em cùng mẹ.

- *consanguins*
- *germains*
- *utérins.*

FRÊT

- Tiền chuyên-chở bằng tàu, thủy-vận-phí, thủy-cước.
- Tiền thuê tàu.
- Chuyển hàng chở bằng tàu, thuyền-hóa.
- Khế-ước thuê tàu, thủy-vận khế.
- Thuyền-hóa vô-lợi.
- Thủy-cước trả trước.
- Hải-vận-phí.

- Faux* —
- *d'avance*
- *de mer*

FRÊTEMENT

- *nh. AFFRÈTEMENT.*

FRÊTER

- Cho thuê tàu ; cho thuê chở đường thủy, cho thuê thủy-vận.

FRÉTEUR

- Người cho thuê tàu ; người cho thuê chỗ đường thủy, người cho thuê thủy-vận.
- Người chuyên-chở đường thủy, nhà thủy-vận.

FRICHE

Terrain en —

- Sự bỏ hoang.
- Đất bỏ hoang.

FRIMAIRE

- Sương-nguyệt.

FRONT

- Mặt trận, trận-tuyến, chiến-tuyến.

FRONTALIER (a)

Régime —

- Duyên-biên.
- Chế-độ duyên-cảnh.
- Khu-vực duyên-cảnh.

FRONTALIER (n)

- Dân duyên-cảnh.

FRONTIÈRE

Défense des —

Garde —

Place —

Zone —

- Biên-giới, biên-cảnh, biên-cương, biên-thùy, cương-giới.
- Phòng-thủ biên-giới.
- Viên thủ-biên.
- Yếu-tái biên-thùy, biên-tái.
- Khu-vực biên-cảnh, khu biên-giới, biên-khu.

FRUCTUAIRE

- Thu-lợi-nhân (Cò La-mã).

FRUCTUEUX

Commerce —

Travail —

- Có kết-quả ; có lợi.
- Buôn-bán có lợi.
- Công-tác có kết-quả

FRUCTUOSITÉ

- *x. FRUCTUEUX.*

FRUIT

- Quả, trái cây.
- Kết-quả.

FRUITS

*Le possesseur de bonne foi
fait les — siens*

- Hoa-lợi, quả-thực.
- Người chấp-hữu ngay-tĩnh được quyền thủ-đắc quả-thực.

- *casuels* Quả-thực ngẫu-sinh.
- *civils* Quả-thực dân-sự.
- *industriels* Quả - thực kỹ - nghệ (công - nghiệp).
- *naturels* Quả-thực thiên-nhiên.
- *par racines* nh. *Fruits pendants par racines*.
- *pendants par branches* Quả-thực còn dính trên cành.
- *pendants par racines* Quả-thực còn dính rễ.

FRUSTRATOIRE

Acte —

Appel —

Frais —

- *x. FRUSTER.*
- Hành-vi hoành-đoạt.
- Chứng-thư lạm-hành.
- Kháng-cáo lạm-hành.
- Lạm-phí.

FRUSTER

- Hoành-đoạt.
- Lạm-hành.

FUHRER

- Nhà lãnh-đạo.

FUITE

Délit de —

En —

Prendre la —

Responsabilité des —

- Sự bỏ trốn, sự trốn-tránh.
- Sự thoát-lậu.
- Tội bỏ trốn.
- Còn trốn, đào-tầu, tạt-đào.
- Trốn, đào-tầu.
- Trách-nhiệm về những sự thoát-lậu.

FUNÈBRE

Corlège —

Éloge —

Pompe —

- *x. FUNÉRAILLES.*
- Đám táng.
- Điếu-văn.
- Táng-nghi.

FUNÉRAILLES

Frais de —

— *militaires*

— *nationales*

- Đám ma, đám táng, táng-lễ.
- Táng-phí.
- Quân-táng.
- Quốc-táng.

FUNÉRAIRE

Frais —

- *x. FUNÉRAILLES.*
- Sở-phí táng-lễ, táng-phí.

FUNÉRAL*Cérémonies* —**FURTI (ACTIO)****FUSIL**— *automatique*— *mitrailleur***FUSILLER***Condamné à être* —**FUSION**— *de deux sociétés*— *politique***FUSIONNEMENT****FUSIONNER****FUSIONNISME****FUTAIE***Demi* —*Haute* —*Jeune haute* —*Vieille* —— *sur taillis***FUTILE****FUTILITÉ****FUTUR (a)***Événement* —**FUTUR (n)****FUTURE****FUTURUM (IN)***Enquête* — —— *x. FUNÉRAILLES.*

Táng-lễ.

— Tổ-quyền đạo-thiết.

— Súng; súng trường.

Súng trường tự-động.

Súng trung liên-thanh, súng trung-liên.

— Bắn; bắn chết.

Bị xử bắn.

— Sự nhập làm một, sự hợp-nhất, sự dung-hợp.

Hợp-nhất hai hội-xã.

Hợp-nhất chính-trị.

— *x. FUSIONNER.*

— Nhập làm một, hợp-nhất.

— Chủ-nghĩa hợp-nhất.

— Chính-sách hợp-nhất.

— Rừng cây lớn, rừng đại-mộc.

Rừng đại-mộc non.

nh. Vieille futaie.

Rừng già vira.

Rừng già.

Rừng đại-mộc chồi.

— Tầm-phào; phù-phiếm.

— *x. FUTILE.*

— Vị-lai, tương-lai.

Biển-cổ vị-lai.

— Sự vị-lai.

— Vị-hôn-nhân; vị-hôn-phu.

— Vị-hôn-thê.

— Vị-lai, vị-tụng, phòng-tụng.

Điều-tra phòng-tụng, điều-tra vị-tụng.

G

GABÉGIE

— Sự tẻ-lạm.

GABELLE

— Diêm-vụ ; diêm-thuế (xưa).

GABELOU

— Quan-thuế lại-viên (xưa).

GAGE

— Giao-kèo cầm đồ, khế-ước thế-chấp, khế-ước lưu-chí (chất).
— Đồ cầm, vật thế-chấp, chí-vật.
— Sự (h. vật) đảm-bảo.

Contre- —

nh. Gage-contre.

Donneur de —

Người cung-ứng chí-vật.

Droit de —

Lưu-chí-quyền, chí-quyền.

Emprunter sur —

Vay có thế đồ.

Mettre en —

Thế, cầm.

Mort- —

nh. Gage-mort.

Pleige- —

nh. Gage-pleige.

Prêter sur —

Cho vay cầm đồ.

Vif- —

nh. Gage-vif.

— *-contre*

Kháng-chí-quyền (xưa).

— *commun*

Chí-quyền chung.

— *mobilier*

Chí-quyền động-sản.

— *-mort*

Tử-chí (xưa).

- *-pleige*
- *-vif*

Bảo-chí (xưa).
Sinh-chí (xưa).

GAGER

- *des valeurs*

- Xiết nợ (xưa).
- Thế đồ đề đảm-bảo, thế-chấp.
Thế-chấp giá-khoán.

GAGERIE (SAISIE-)

- Chí-vật (Sai-áp).

GAGES

Être aux — de quelqu'un

- Tiền công.
Làm công cho ai.

GAGISTE (a)

Créancier —

- Cầm-dò, thế-chấp.
Chủ nợ cầm đồ, chí-quyền
trái-chủ.

GAGISTE (n)

- Người làm công.
- Chí-quyền trái-chủ.

GAGNAGE

- Chiến-lợi-phẩm (xưa).
- Địa-tức (xưa).
- Hưởng-ích quyền (xưa).

GAGNANT (a)

Billet —
Numéro —
Partie —

- Được, ăn, thắng, trúng số.
Vé trúng số.
Số trúng.
Bên thắng kiện.

GAGNANT (n)

- Người được, người thắng.

GAGNER

- *un procès*

- Được, ăn, thắng.
- Kiểm được.
- Tới, đến.
Được kiện, thắng kiện.

GAGNEUR

- Người được, người thắng.
- Người kiểm được, người hoạch-
thắng.

GAIN

- Sự được, sự ăn, sự thắng-lợi,
sự đắc-thắng.
- Tiền kiếm được.
- Lợi-đắc.

Avoir — de cause

Được kiện, thắng kiện ; đặc-thắng.

Obtenir — de cause

Thắng kiện, được kiện.

— de la femme mariée

Lợi-đặc của đàn-bà có chồng.

— de survie

Lợi-đặc thượng-lớn.

— fortuits

Lợi-đặc ngẫu-sinh.

— nuptiaux

nh. *Gain de survie.*

GALA

Soirée de —

— Yến-hội.

Đạ-yến-hội.

GALÈRES

— Táo-dịch-hình.

GALÉRIEN

— Táo-dịch tù-đồ.

GALLICANISME

— Pháp-quốc giáo.

GALON

— Lon.

GARANT

Se porter —

— Người đảm-bảo.

Đảm-bảo.

GARANTI (à)

Créance —

— x. *GARANTIR.*

Trái-quyền có đảm-bảo.

GARANTI (n)

— Người được đảm-bảo.

GARANTIE

— Sự bảo-đảm, sự đảm-bảo.

— Sự bảo-chứng.

Action en —

Tổ-quyền đảm-bảo.

Appeler en —

Gọi ra đảm-bảo.

Bureau des —

Bảo-kim cục.

Compte de —

Trương-mục đảm-bảo.

Contrat de —

Khế-ước đảm-bảo.

Demander des —

Đòi đảm-bảo.

Donner des —

Cho đảm-bảo.

Endossement de —

Bối-thự đảm-bảo.

Exception de —

Khước-biên đảm-bảo.

Fonds de —

Quĩ đảm-bảo.

Lettre de —

Đảm-bảo-thư.

Poursuivre en —

Truy-sách đảm-bảo.

Sans — du Gouvernement

(S.G.D.G.)

S'obliger à —

Transfert de —

Vente avec —

— *accessoire*

— *collective*

— *composée*

— *conventionnelle*

— *de droit*

— *de fait*

— *de la liberté individuelle*

— *de l'assureur*

— *des droits*

— *des fonctionnaires*

— *des vices*

— *d'éviction*

— *d'intérêts*

— *du fait personnel*

— *du transporteur*

— *expresse*

— *incidente*

— *légale*

— *naturelle*

— *personnelle*

— *principale*

— *réelle*

— *simple*

— *tacite*

Chính - phủ không đảm-bảo
(C. P. K. Đ. B.).

Cam-kết đảm-bảo.

Chuyển-di đảm-bảo.

Bán có đảm-bảo.

Đảm-bảo phụ-gia.

Đảm-bảo tập-hợp.

Đảm-bảo phức-hợp.

Đảm-bảo ước-định.

Đảm-bảo pháp-định.

Đảm-bảo thực-tế.

Đảm-bảo tự-do cá-nhân.

Đảm-bảo của chủ bảo-hiêm.

Đảm-bảo quyền-lợi.

Đảm-bảo của công-chức.

Đảm-bảo hà-tì.

Đảm-bảo truất-đoạt.

Đảm-bảo tiền-lãi.

Đảm-bảo tác-động cá-nhân.

Đảm-bảo của người chở.

Đảm-bảo minh-thị.

Đảm-bảo phụ-đời.

Đảm-bảo pháp-định.

Đảm-bảo tự-nhiên.

Đảm-bảo đối-nhân.

Đơn chính đòi đảm-bảo ; đảm-bảo chính-yếu.

Đảm-bảo bằng vật, đảm-bảo đối-vật.

Đảm-bảo đơn-thường.

Đảm-bảo mặc-thị.

GARANTIR

— Bảo-đảm, đảm-bảo.

— Đoan-xác.

GARANTISSEMENT

— Sự đảm-bảo.

GARÇON

— Con trai.

— Người trai trẻ, thiếu-niên.

— *d'honneur*

Phù rề.

GARDE (nf)

Arrière- —

Avant- —

Confier un mineur à la —
de ses parents

Corps de —

Droit de —

Grand- —

Pharmacie de —

— *bourgeoise*— *civile*— *civique*— *constitutionnelle*— *de la Convention*— *de nuit*— *des enfants*— *du dedans*— *du dehors*— *du mineur*— *d'une chose*— *d'une forteresse*— *d'un prisonnier*— *du roi*— *indigène*— *mobile*— *municipale*— *nationale*— *nationale mobile*— *noble*— *républicaine*— *royale*

— Sự canh-gác, sự canh-giữ, sự canh-phòng, sự phòng-vệ ; sự coi-sóc, sự khản-thủ ; sự trông-nom, sự giám-thủ, sự giám-dưỡng.

— Đội hộ-vệ, đội vệ-binh.

Đội hậu-vệ.

Đội tiền-vệ.

Giao vị-thành-niên cho cha mẹ giám-dưỡng.

Đội canh-phòng.

Quyền được hộ-vệ (xưa).

Quyền giám-thủ.

Quyền giám-dưỡng.

Đội trọng-vệ.

Nhà thuốc gác.

Thị-dân vệ-đội.

Đội bảo-an.

Công-dân vệ-đội.

Đội vệ-binh hiến-lập.

Đội vệ-binh Quốc-Uớc.

Gác đêm, dạ-canh.

Giám-dưỡng con cái.

Đội ngự-vệ nội-thành.

Đội ngự-vệ ngoại-thành.

Giám-dưỡng vị-thành-niên.

Giám-thủ đồ-vật.

Phòng-vệ pháo-đài.

Canh giữ tù-nhân.

Đội ngự-vệ.

Đội vệ-binh bản-xứ.

nh. Garde nationale mobile.

Đội thị-xã vệ-binh.

Đội quốc-dân-quân, đội vệ-quốc-quân.

Đội vệ-quốc-quân lưu-động.

Đội quý-tộc vệ-quân.

Đội cộng-hòa vệ-binh.

Đội ngự-vệ, đội thị-vệ.

GARDE (nm)

— Người canh-gác ; lính gác, vệ-

- *champêtre*
- *de pêche*
- *des Sceaux*
- *d'honneur*
- *du corps*
- *du trésor royal*
- *forestier*
- *général des eaux et forêts*
- *général des forêts*
- *judiciaire*
- *national*
- *particulier*
- *républicain*
- *royal*

- binh, vệ-quân.
- Người coi-sóc, viên khán-thủ.
- Người trông-nôm, viên giám-thủ.
- Vệ-nông-viên.
- Vệ-ngư-viên.
- Chưởng-ấn.
- Nghi-trượng vệ-binh.
- Người hộ-vệ, vệ-sĩ.
- Giám-thủ vương-khố.
- Viên thủ-lâm.
- Viên tổng-thủ thủy-lâm.
- Viên tổng-thủ-lâm.
- Khán-thủ tư-pháp.
- Vệ-quốc-quân.
- Viên khán-thủ đặc-vụ.
- Lính cộng-hòa, cộng-hòa vệ-binh.
- Lính ngự-vệ, lính ngự-lâm.

GARDE-CHASSE

- Viên vệ-lập.

GARDE-COTE

- Hải-phòng-hạm.

GARDE-MAGASIN

- Viên thủ-khố.

GARDIEN

- *chef de la prison*
- *de la chose*
- *de la paix*
- *de prison*
- *de saisie*
- *de scellés*
- *judiciaire*

- Người gác, người canh-phòng, người trông-nôm, viên khán-thủ.
- Trưởng khán-ngục.
- Người giám-thủ đồ-vật.
- Hộ-an-viên ; viên cảnh-sát.
- Viên khán-thủ ngục-thất, viên khán-ngục.
- Viên khán-thủ sai-áp.
- Viên khán-thủ niêm-phong, viên khán-niêm.
- Viên khán-thủ tư-pháp.

GARDIENNAGE

- Frais de —*

- Sự khán-thủ.
- Khán-thủ-phi.

GARE

— Nhà ga, xa-trạm.

GARNI (a)

Chambre —— Có đồ-đạc, có bài-trí.
Phòng có đồ-đạc.

GARNI (n)

Logeur en —*Police de* —— Phòng (h. nhà) có đồ-đạc ; lữ-
điểm.
Người chủ lữ-điểm.
Cảnh-sát lữ-điểm.

GARNISAIRES

— Nặc-nô.

GARNISON

Adjudant de —*Major de* —— *de guerre*

— Sự tiếp-tế (xưa).

— Đồn-trú.

Sĩ-quan phụ-tá đồn-trưởng.

Đồn-trưởng.

Đồn binh chiến-thời.

GARNISSONNAIRE

— *nh. GARNISAIRES* (xưa).

GASPILLAGE

— Sự hoang-phí, sự phung-phí.

GASPILLER

— *x. GASPILLAGE.*

GASPILLEUR

— Người hoang-phí.

GAUCHE (a)

Centre —*Côté* —*Mariage de la main* —

— Trái, tả.

Trung-lễ phải.

Phía tả.

Hôn-nhân tay trái, tả-thủ hôn-
nhân (xưa).

GAUCHE (n)

Extrême —*Gouvernement de* —*Parti de* —

— Bên trái, phía tả.

— Tả-đảng.

Cực-tả.

Chính-phủ tả-đảng.

Tả-đảng.

GAZETTE

— *du commerce*— *du Palais*

— Tờ báo, tân-văn.

Báo thương-mại, thương-báo.

Pháp-đình tân-văn.

GELÉ*Credits* —— Động lại, bị động.
Dự-chi bị động.**GENDARME**— à chevzł
— à pied
— de la garde
— du roi— Linh kỵ-mã (xưa).
— Linh sen-đầm, hiển-binh.
Hiển-binh kỵ-mã.
Hiển-binh bộ-hành.
Kỵ-mã hộ-vệ (xưa).
Kỵ-mã ngự-vệ (xưa).**GENDARMERIE***Brigade de* —
Officier de —
— mobile
— nationale-- Đội sen-đầm, đội hiển-binh.
— Sở sen-đầm, sở hiển-binh.
Đội hiển-binh.
Sĩ-quan hiển-binh.
Đội hiển-binh lưu-động.
Đội hiển-binh quốc-gia.**GENDRE**

— Con rề, lẽ-lử.

GÈNE— Sự tra-lấn ; đồ tra-lấn.
— Hình-phạt tạm-thời (xưa).
— Sự túng-thiếu.**GÉNÉALOGIE***Acte de* —— Phở-hệ, tộc-hệ, tông-chi.
— Phở-hệ-học.
Tờ tông-chi.**GÉNÉALOGIQUE***Arbre* —
Carte —
Tableau —— x. *GÉNÉALOGIE*.
Tông-chi.
Bản-đồ tông-chi.
Bảng tông-chi.**GÉNÉALOGISTE**

— Nhà phở-hệ-học.

GÉNÉRAL (a)*Administration* —
Assemblée —
Avocat —— Cùng, chung, đều, hết thấy,
toàn-thề.
— Tổng-quát, khái-quát.
— Thông-thường, phở-thông.
Tông-hành-chính.
Tông-hội.
Phó-chưởng-lý.

<i>Budget</i> —	Tổng-ngân-sách.
<i>Conseil</i> —	Hội-đồng hàng-tính.
<i>Consentement</i> —	Hết thấy bằng lòng, toàn-thê ưng-thuận.
<i>Contrôleur</i> —	Tổng-kiểm-sát viên.
<i>Directeur</i> —	Tổng-giám-đốc.
<i>En règle</i> —	Theo lệ thường, theo thông-lệ.
<i>État-major</i> —	Bộ tổng-tham-mưu.
<i>États</i> —	Tam-giới đại-hội.
<i>Inspecteur</i> —	Tổng-thanh-tra.
<i>Intérêt</i> —	Ích chung, công-ích.
<i>Officier</i> —	Sĩ-quan cấp tướng, tướng-lãnh.
<i>Opinion</i> —	Ý-kiến chung.
<i>Procureur</i> —	Chưởng-ly.
<i>Quartier</i> —	Tổng-hành-dinh.
<i>Receveur</i> —	Tổng-giám-thu.
<i>Règlement</i> —	Tổng-qui.
<i>Secrétaire</i> —	Tổng-thư-ký.

GÉNÉRAL (n)

- *Chef d'état-major*
- *Commandant en chef*
- *d'armée*
- *de brigade*
- *de corps d'armée*
- *de division*

- Quan sáu, tướng-lãnh.
- Tướng tham-mưu-trưởng.
- Tướng tổng-chỉ-huy (h. lữ-quân-tư-lệnh).
- Đại-tướng tư-lệnh quân-đội.
- Thiếu-tướng, lữ-đoàn-trưởng.
- Đại-tướng, quân-đoàn-trưởng.
- Trung-tướng, sư-đoàn-trưởng.

GÉNÉRALAT

- Chức tướng.

GÉNÉRALISME

- Chế-độ quân-nhân độc-tài.

GÉNÉRALISSIME

- Đại nguyên-soái, đại nguyên-nhung.

GÉNÉRATION

- *actuelle*
- *future*

- Sự sinh-thực, sự sản-sinh.
- Đời, thế-đại.
- Thế-đại hiện-tại, hiện-thế.
- Thế-đại hậu-lai, hậu-thế.

GENÈSE

— Nguyên-ủy.

GÉNIE

— Thiên-tài.

— Thuật kiến-tạo.

— Công-binh.

Chefferie du —

Khu công-binh.

Corps du —

Đội công-binh.

— *civil*

Kiến-tạo dân-tác.

— *rural*

Kiến-tạo nông-tác.

GENS

— Người.

— Nhân-loại ; nhân-quần.

*Droit des —*Luật nhân-quần, nhân-loại
quán-pháp, quốc-tể thông-
pháp.— *d'église*

Thầy tu.

— *de l'équipage*

Thủy-thủ.

— *de loi*

Nhà luật.

— *de maison*

Người nhà, gia-nhân.

— *de robe*

Nhà luật-y.

— *de service*

Người cần-vụ.

GÉODÉSIE

— Địa-diện-học.

GÉOGRAPHIE

— Địa-dư-học, địa-lý-học.

GÉOLOGIE

— Thuế nhập-ngục (xưa).

GEOLE

— Ngục giam.

GEOLIER

— Ngục-tốt.

GÉOLOGIE

— Địa-chất-học.

GÉOMANCIE

— Khoa địa-lý, thuật phong-thủy.

GÉRANCE— Sự quản-lý, sự quản-nhiệm ;
quản-kỳ.— *d'immeubles*

Quản-lý bất-động-sản.

— *d'une exploitation*

Quản-lý một doanh-nghiệp.

— *libre*

Quản-nhiệm tự-do.

GÉRANT*Administrateur —**Associé —**— d'affaires**— d'une société**— d'un journal**— libre**— responsable**— statutaire*

— Người quản-lý, người quản-nhiệm.

Quản-trị-viên quản-lý.

Hội-viên quản-lý.

Quản-lý sự-vụ.

Quản-lý hội-xã.

Quản-lý tờ báo, quản-nhiệm tờ báo.

Người quản-nhiệm tự-do.

Quản-lý trách-nhiệm.

Quản-lý do điều-lệ chỉ-định.

GÉRER

— Quản-lý, quản-nhiệm.

GERMAIN (a)*Cousin —*

— Ruột.

Anh (*h. em*) con chú con bác (*h. con cô con cậu, h. con dì con dâ*) ruột, biếu-huynh-đệ.Anh (*h. em*) ruột, chí-huynh-đệ.*Frère —***GERMAIN (n)***Cousin issu de —*— Anh (*h. em*) con chú con bác (*h. con cô con cậu, h. con dì con dâ*) ruột.Anh (*h. em*) cháu chú cháu bác (*h. cháu cô cháu cậu, h. cháu dì cháu dâ*) ruột, lái-tông huynh-đệ.**GERMINAL**

— Nha-nguyệt.

GERMINAMENTO

— Tải-hóa hội-khế (xưa).

GÉRONTIMISME

— Sự lão-suy, sự lão-nhuợc.

— Chế-độ lão-trị.

GÉRONTOCRATIE

— Chính-thề lão-trị.

GESTATION*Période de —*

— Sự kết-thai.

Thời-kỳ kết-thai, thai-kỳ.

GESTE

— Cử-chỉ, điệu-bộ.

GESTION

— Sự quản-lý.

<i>Acte de —</i>	Hành-vi quản-lý.
<i>Droit de —</i>	Quyền quản-lý.
<i>Rapport de —</i>	Báo-cáo quản-lý.
<i>Risque de —</i>	Rủi-ro quản-lý.
<i>Traité de —</i>	Điều-ước quản-lý.
— <i>d'affaires</i>	Quản-lý sự-vụ.
— <i>de fait</i>	Quản-lý thực-tế.
— <i>de l'habillement et du campement</i>	Quản-lý quân-phục và dinh-trại.
— <i>des affaires de la communauté</i>	Quản-lý công-việc cộng-tài.
— <i>d'un comptable</i>	Quản-cổ của kế-toán-viên.
— <i>d'une société</i>	Quản-lý hội-xã.
— <i>occulte</i>	Quản-lý ẩn-nặc.
GESTIONNAIRE (a)	— Quản-lý.
<i>Compte —</i>	Trương-mục quản-lý.
GESTIONNAIRE (n)	— Viên quản-lý.
— <i>comptable</i>	— Viên quản-chính. Quản-chính kế-toán.
GILDE	— nh. <i>GILDE</i> .
GIBIER	— Con thịt, chim muông.
GILDE	— Nghiệp-hội (xưa).
GITE	— Chỗ trú chân, nơi ở đậu, nơi tá-túc.
<i>Droit de —</i>	Quyền tá-túc (xưa).
— <i>et geblage</i>	Thuế canh-nuôi tù (xưa).
GLAIVE	— Đoản-kiếm.
	— Quyền sinh-sát.
GLÈBE	— Canh-địa (xưa).
	— Chuyên-quản lãnh-địa (xưa).
<i>Droit de la —</i>	Chuyên-quản địa-quyền.
GLOBAL	— Tổng-quát.

Impôt — sur le revenu

Thuế tổng-quát lợi-lức, tổng thuế lợi-lức.

GLOIRE

— Sự vẻ-vang, vinh-dự.

GLOSE

— Lời tác-chú, lời chú-giải (xưa).

GLOSER

— Tác-chú, chú-giải (xưa).

GLOSSAIRE

— Tác-chú từ-điển.

GLOSSATEUR

— Nhà tác-chú, tác-chú giả (xưa).

GOVERNANT

— Thống-trị.

Faction —

Phe thống-trị.

Parti —

Đảng thống-trị.

GOVERNANTS

— Giới thống-trị.

GOVERNÉ

— Kẻ bị-trị.

GOVERNEMENT

— Sự thống-trị.

— Chính-trị; chính-thề.

— Chính-phủ.

— Chức thống-độc; chức tổng-độc; chức thủ-hiến.

— Phủ thống-độc; phủ thủ-hiến.

— Chức tổng-giám.

Acte de —

Hành-vi thống-trị.

Conseil de —

Hội-đồng chính-phủ.

Forme de —

Chính-thề.

Organe de —

Cơ-quan thống-trị.

Renverser le —

Đánh đổ chính-phủ, khuynh-đảo chính-phủ.

— *central*

Chính-phủ trung-ương.

— *constitutionnel*

Chính-thề lập-hiến.

— *conventionnel*

Chính-thề Quốc-ước.

— *d'assemblée*

Chính-thề nghị-hội.

— *de facto*

Chính-phủ thực-tại.

— *de fait*

Chính-phủ thực-tại.

— *de jure*

Chính-phủ hợp-pháp.

- de la Cochinchine
- démocratique
- despotique
- direct
- d'une colonie
- d'une place forte
- d'une province
- d'un établissement de crédit
- d'une ville
- du peuple
- en exil
- fédéral
- général
- indirect
- international
- légal
- local
- métropolitain
- militaire
- monarchique
- parlementaire
- patriarcal
- populaire
- présidentiel
- provisoire
- représentatif
- républicain
- révolutionnaire
- semi-direct

- Thống-đốc Nam-kỳ (xưa).
- Chính-thề dân-chủ.
- Chính-thề chuyên-chế.
- Chính-thề trực-trị.
- Thống-đốc một thuộc-địa.
- Thống-đốc một yếu-tái.
- Thống-đốc một tỉnh.
- Tổng-giám một cơ-quan lưu-dụng.
- Thống-đốc một thành-phố.
- Chính-trị nhân-dân.
- Chính-phủ lưu-vong.
- Chính-phủ liên-bang.
- Chức toàn-quyền (thuộc-địa).
- Phủ toàn-quyền.
- Chính-thề gián-trị.
- Chính-phủ quốc-tế.
- Chính-phủ hợp-pháp.
- Chính-phủ địa-phương.
- Chính-phủ chính-quốc.
- Khu thống-đốc quân-sự.
- Chính-thề quân-chủ.
- Chính-thề nghị-viện.
- Chính-trị gia-trưởng.
- Chính-thề binh-dân.
- Chính-thề tổng-lhống.
- Chính-phủ lâm-thời.
- Chính-thề đại-nghị (h. đại-biêu).
- Chính-thề cộng-hòa.
- Chính-thề cách-mạng.
- Chính-thề bán-trực-trị.

GOUVERNEMENTAL

- École —
- Industrie —
- Milieu —

- Thuộc về Chính-phủ ; chính-lập.
- Học-hiệu chính-lập.
- Kỹ-nghệ chính-lập.
- Giới Chính-phủ.

GOUVERNEMENTALISME

- Chủ-nghĩa Chính-phủ toàn-năng.

GOUVERNEUR

- Thống-đốc ; tổng-đốc ; thủ-hiến.
- Tổng-giám.

Sous- —
 Vice- —
 — civil
 — de la Banque de France
 — de province
 — des colonies
 — du Crédit Foncier
 — général de l'Indochine
 — militaire

Phó tổng-giám.
 Phó tổng-đốc ; phó thủ-hiến.
 Thống-đốc dân-chính.
 Tổng-giám Pháp-quốc Ngân-hàng.
 Tổng-đốc tỉnh.
 Thống-đốc thuộc-địa.
 Tổng-giám Địa- ốc Ngân-hàng.
 Toàn-quyền Đông-Dương (xưa).
 Thống-đốc quân-chính.

GRACE

Délai de —
 Droit de —
 Lettres de —
 Recours en —
 Terme de —
 — amnistiante
 — amnistielle

— Ân-huệ.
 — Ân-xá ; đặc-xá.
 Thời-hạn ân-huệ, ân-hạn.
 Quyền đặc-xá.
 Ân-xá thư, đặc-xá thư (xưa).
 Xin đặc-xá, thỉnh-cầu đặc-xá.
 Hạn-kỳ ân-huệ, ân-kỳ.
 Đại-ân-xá, đại-đặc-xá.
 nh. Grâce amnistiante.

GRACIEUX

Jugement —
 Juridiction —

— Phi-tổ-tụng, phi-tụng
 Ân-vãn phi-tụng.
 Quyền tài-phán phi-tụng.

GRADE

Avancer en —
 Correspondance des —
 Monter en —
 — de docteur
 — de licencié
 — universitaire

— Hạng-trật, cấp-bậc.
 — Học-vị.
 Thăng trật.
 Sự tương-đẳng của các cấp-bậc.
 Lên trật.
 Học-vị tiến-sĩ.
 Học-vị cử-nhân.
 Học-vị đại-học, đại-học-vị.

GRADÉ

Militaire —

— Có hạng, hữu-cấp.
 Nhà binh có hạng, quân-nhân hữu-cấp.

GRADUÉ (a)

Tableau —

— Phân-thứ.
 Bảng phân-thứ.

GRADUÉ (n)

— Người có học-vị.

- *en droit* Tú-tài luật-khoa.
- GRAND (a)**
- *armée* Đại-quân.
 — *audience* Phiên đại-đường (xưa).
 — *guerre* Trận đại-chiến, đại chiến-tranh.
 — *jours* Tòa đại-nhật (xưa).
 — *jugé* Đại-pháp-quan (xưa).
 — *livre* SỔ cái.
 — *livre de la dette publique* nh. *Grand-livre*.
 — *officier de la Légion d'honneur* nh. *Grand-livre*.
 Đệ-nhi-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
- GRAND (n)**
- Đại-nhân.
 — Cái to-lớn, cái cao-xa.
 — Đại qui-mô.
- GRAND-CHAMBRE** — Phòng đại-hội-đình (xưa).
- GRAND-CHAMBRIER** — Nhân-viên đại-hội-đình (xưa).
- GRAND-CROIX** — Bội-tinh đệ-nhất-đẳng.
 — — *de la Légion d'honneur* Đệ-nhất-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
- GRAND-DUC** — Đại-công.
- GRAND-DUCHÉ** — Lãnh-địa của đại-công.
- GRANDIOSE** — Lớn-lao, vĩ-đại.
Plan — Kế-hoạch lớn-lao.
Programme — Chương-trình lớn-lao.
- GRAND-LIVRE** — Đại-bộ (bạ).
 — — *de la Dette publique* Đại-bộ công-trái.
- GRAND-MÈRE** — Bà. tồ-mẫu.

— — *maternelle*— — *paternelle*

Bà-ngoại, ngoại-tổ-mẫu.

Bà-nội, nội-tổ-mẫu.

GRAND-OFFICIER— — *de la Légion d'honneur*

— Bội-tinh đệ-nhi-đẳng.

Đệ-nhi-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.

GRAND-ONCLE

— Ông-chú ; ông-bác ; ông-cậu.

GRAND-PÈRE— — *maternel*

— Ông bà, tổ phụ-mẫu.

Ông bà ngoại, ngoại-tổ phụ-mẫu.

— — *paternel*

Ông bà nội, nội-tổ phụ-mẫu.

GRANDS-PARENTS— — *maternels*

— Ông, tổ-phụ.

Ông ngoại, ngoại-tổ-phụ.

— — *paternels*

Ông nội, nội-tổ-phụ.

GRAND-TANTE

— Bà-cô ; bà-bác ; bà-thím ; bà-dì ; bà-mợ ; tổ-bá-mẫu.

GRANGER

— Tá-diên.

GRANGERIE

— Phép lãnh-canh ; nghề tá-diên.

GRAPHIQUE

— Đồ-thị, biểu-đồ.

GRAPHOLOGIE

— Khoa chiết-tự.

GRAPHOLOGUE

— Nhà chiết-tự.

GRATIFICATION

— Tiền thưởng, thưởng-kim.

GRATIFIER

— Thưởng, thưởng-lệ.

GRATIS

— Không mất liền ; không lấy tiền ; vô-phí.

GRATITUDE

— Sự biết ơn, sự tri-ân.

GRATTE-PAPIER

— Người cạo giấy.

GRATUIT

Affirmation —
A titre —
Consultations —
Don —
Supposition —

— Vô cớ, vô căn-cứ, vô-bằng.
 — Không mất tiền ; không lấy tiền ;
 vô-thường, vô-phí.
 Quả-quyết vô-bằng.
 Với tính-cách vô-thường.
 Giải-đáp không lấy tiền.
 Cho không.
 Giả-thiết vô căn-cứ.

GRATUITE

GRAVE

Affaire —
Blessures —
Situation —

— *x. GRATUIT.*

— Quan-trọng, hệ-trọng, trọng-đại.
 — Nghiêm-trọng.
 Việc trọng-đại.
 Trọng-thương.
 Tinh-thế nghiêm-trọng.

GRAVITÉ

GRÉ

Marché d — à —

— Ý muốn, ý thích, thuận-ý.
 Giao-thầu thỏa-thuận.

GRÉAGE

— Sự trang-thuyền.

GRÉER

— *x. GRÉAGE.*

GREFFE

Acte de —
Droit de —
 — *de la cour d'appel*

— Phòng lục-sự.
 Chứng-thư lục-sự.
 Lệ-phí lục-sự.
 Phòng lục-sự tòa thượng-thâm.

GREFFIER

Commis —
 — *d'audience*
 — *en chef*
 — *notaire*

— Viên lục-sự.
 Tham-tá lục-sự.
 Lục-sự đương-đường.
 Chánh lục-sự, lục-sự trưởng.
 Lục-sự kiêm chưởng-khế, lục-sự công-chứng-viên.

GRENADE

— Lựu-đạn.

GRENIER

— Vựa lúa, vựa thóc, lẫm thóc.

- *d'abondance*
- *public*

- Vừa phong-nhiều (xưa).
- Vừa công, công-lắm (xưa).

GRÈVE

- Faire la* —
- Mouvement de la* —
- Se mettre en* —
- *de la faim*
- *de solidarité*
- *de sympathie*
- *scolaire*

- Sự làm reo, sự đình-công, sự bãi-công.
- Làm reo, đình-công, bãi-công.
- Phong-trào đình-công.
- nh. *Faire la grève.*
- Tuyệt-thực.
- Đình-công đoàn-kết.
- Đình-công thiện-cảm.
- Bãi-khóa.

GREVÉ (a)

- Héritage* — *de lourdes charges*
- Fonds* —
- *de servitude*
- *d'hypothèque*
- *d'impôts*

- Bị, chịu ; phụ-đảm.
- Di-sản chịu trọng-đảm.
- Phụ-đảm-địa.
- Chịu địa-dịch, thừa-dịch.
- Bị đề-đương.
- Bị thuế, đảm-thuế.

GREVÉ (n)

- Người thụ-thác di-sản.

GREVER

- *le peuple d'impôts*

- Bắt, buộc, bắt chịu, bắt phải.
- Bắt dân chịu thuế nặng.

GRÉVISTE

- Người làm reo, người đình-công, người bãi-công.

GRIEF (a)

- Faute* —

- Nặng ; trầm-trọng ; trọng-dại.
- Lỗi nặng.

GRIEF (n)

- Prononcer le divorce aux torts et = réciproques*
- *d'appel*

- Tôn-hại (xưa).
- Sự cáo-trách.
- Tuyên-cáo ly-dị lỗi-lầm và cáo-trách tương-đồng.
- Kháng-trách.

GRIFFE

- Dấu ký, thụ-ấn.

GRIFFER

- Đóng dấu ký.

GRIVELER

— Ăn quýt, ăn cọt.

GRIVÈLERIE

— Sự ăn quýt, sự ăn cọt.

GRIVELEUR

— Người ăn quýt, người ăn cọt.

GROS (n)*Prêt à la — aventure*— *bétail*— *cavalerie*— *lot*— *réparation*

— To, lự, lớn.

Cho vay mạo - hiềm, phóng-trái mạo-hiềm.

Đại-súc.

Đội đại-ky-mã.

Lò độc-đắc, số độc-đắc.

Sửa-chữa lớn, tu-bồ trọng-đại, đại tu-bồ.

GROS (n)*Commerce en —**Prix de —**Vente en —*

— Phần chủ-yếu.

— Sự buôn bán cất (sỉ).

Buôn sỉ, buôn cất.

Giá sỉ.

Bán sỉ, bán cất.

GROSSE (a)*Femme —*

— Có chữa, có bầu, có mang, có nghén, có thai.

Đàn-bà chữa.

GROSSE (n)*Contrat à la —**Donneur à la —**Preneur à la —**Prêt à la —**Prime de —*— *d'un arrêt*— *d'un jugement*

— Bản đại-tự.

— Sự mạo-hiềm.

Khế-ước phóng-trái mạo-hiềm.

Người cho vay mạo - hiềm,

người phóng-trái mạo-hiềm.

Người vay mạo-hiềm, tá-chủ mạo-hiềm.

Cho vay mạo - hiềm, phóng-trái mạo-hiềm.

Tưởng-lệ mạo-hiềm.

Đại-tự của phúc-nghị.

Đại-tự của phán-nghị.

GROSSESSE*État de —*

— Sự có chữa, sự có mang, sự có nghén ; bầu, thai.

Tình-trạng có chữa, tình-trạng có thai, tình-trạng thai-nghén.

Recel de —
— de la femme

Giấu thai, nặc-thai.
 Thai của đàn-bà.

GROSSISTE

— Người mua cất, người mua sỉ.

GROSSO MODO

— Đại-cương, đại-lược.

GROSSOYER

— un jugement

— Thảo bản đại-tự.
 Thảo bản đại-tự của án-vấn.

GROUPE

— d'armées
— de combat
— de commandement
— politique

— Nhóm ; liên-quần.
 — Tiều-đội.
 — Tiều-đoàn pháo-binh.
 Liên-quần quân-đội.
 Tiều-đội tác-chiến.
 Tiều-đội chỉ-huy.
 Nhóm chính-trị.

GROUPEMENT

— professionnel

— Sự nhóm lại, sự hiệp-đoàn.
 — Đoàn.
 Đồng-nghiệp-đoàn.

GROUPER

— Nhóm lại, hiệp-đoàn.

GRUME

Bois de —
Bois en —

— Vỏ gỗ súc.
 Gỗ súc còn vỏ.
nh. Bois de grume.

GUELTE

— Tiền thưởng bán, lưỡng-mãi-kim.

GUELTER

— Thưởng công bán, lưỡng-mãi.

GUÉRILLA

Contre —

— Trận du-kích.
 — Đội du-kích.
 Phấn du-kích.

GUÉRILLERO

— Quân du-kích.

GUERRE

Acte de —

— Trận giặc, trận-mạc, chiến-tranh.
 Hành-vi chiến-tranh.

Administration de la —

Conseil de —

Conseil supérieur de la —

Contrebande de —

Déclaration de —

Département de la —

État de —

Faire la —

Honneurs de la —

Ministère de la —

Place de —

Temps de —

Tribunal de —

Vaisseau de —

— aérienne

— à mort

— à outrance

— civile

— de conquête

— de course

— défensive

— d'embuscades

— de mouvement

— de religion

— des nerfs

— d'extermination

— d'usure

— éclair

— étrangère

— froide

— internationale

— intestine

— maritime

— mondiale

— offensive

Hành-chính chiến-tranh, chiến-hành.

Hội-đồng chiến-tranh.

Hội-đồng cao-đẳng chiến-tranh.

Buôn lậu chiến-phẩm.

Tuyên-bố chiến-tranh, tuyên-chiến.

Vụ-bộ chiến-tranh.

Tình-trạng chiến-tranh.

Đánh trận, chiến-đầu, chiến-tranh.

Vinh-dự hàng-lễ.

Bộ chiến-tranh.

Yếu-tái chiến-tranh.

Thời chiến-tranh, chiến-thời.

Tòa-án chiến-tranh.

Tàu chiến, chiến-thuyền, chiến-hạm.

Không-chiến.

Tử-chiến.

Trận kịch-liệt, kịch-chiến.

Nội-chiến.

Chiến-tranh xâm-lăng.

Chiến-tranh hải-lược.

Chiến-tranh phòng-thủ.

Chiến-tranh phục-kích.

Chiến-tranh lưu-động.

Chiến-tranh tôn-giáo.

Chiến-tranh cầu-nã.

Chiến-tranh tiêu-diệt.

Chiến-tranh tiêu-mòn.

Chiến-tranh chớp-nhoáng.

Ngoại-chiến.

Trận-giặc nguội, chiến-tranh nguội.

Chiến-tranh quốc-tế.

Nội-chiến.

Hải-chiến.

Trận giặc thế-giới, thế-giới chiến-tranh.

Chiến-tranh công-hãm.

- ouverte
- populaire
- privée
- sainte
- sous-marine
- terrestre
- totale

- Chiến-tranh công-khai.
- Chiến-tranh nhân-dân.
- Tư-chiến (xưa).
- Thánh-chiến (xưa).
- Tiền-thủy chiến.
- Trận lục-địa, lục-chiến.
- Chiến-tranh toàn-diện.

GUERRIER (a)

- Expédition* —
- Exploit* —
- Nation* —

- Thuộc về chiến-tranh.
- Hiếu-chiến.
- Cuộc viễn-chinh.
- Chiến-công.
- Nước hiếu-chiến.

GUERRIER (n)**GUET**

- Droit de* —
- Poste de* —

- Chiến-binh.
- Sự rình; sự canh chừng.
- Sự dạ-tuần; đội dạ-tuần.
- Quyền bắt (buộc) canh (xưa).
- Đồn canh.

GUÉTABLE

- Vassal* —

- Chịu canh-dịch (xưa).
- Chư-hầu chịu canh-dịch.

GUET-APENS

- Cuộc mai-phục.

GUETTER

- Rình, canh chừng.

GUIDE (nm)

- *éclairé*

- Người dẫn đường, người hướng-đạo, người chỉ-đạo.
- Người hướng-dẫn.
- Sách chỉ-nam.
- Người hướng-dẫn sáng-suốt.

GUIDE (nf)

- Thuế trạm.

GUIDER

- Dẫn đường, chỉ-đạo, hướng-đạo.
- Hướng-dẫn.

GUILDE

- *nh. GILDE.*

GUILLOTINE

- Máy chém, đoạn-đầu cơ, đoạn-đầu đài, pháp-đài.

GUILLOTINER

- Trảm bằng máy chém, chém bằng máy.

GUILLOTINEUR

- Người đao-phủ.

H

HABEAS CORPUS

- Trát dẫn-giải.
- Luật bảo-thân.

HABILE

- à succéder.
- à tester

- Có tư-năng.
Có tư-năng thừa-kế.
Có tư-năng lập chúc-thư.

HABILITATION

- d'un incapable

- Sự cấp tư-năng.
Cấp tư-năng cho kẻ vô-năng-lực.

HABILITÉ

- Tư-năng.

HABILITER

- Cấp tư-năng.

HABILLEMENT

- Effet d' —*
- des troupes

- Sự ăn-mặc, sự ăn-bận; sự cấp quần áo, sự phục-trang.
- Quần áo, y-phục, trang-phục.
Quần áo, trang-phục.
Phục-trang bộ-đội.

HABILLER

- *x. HABILLEMENT.*

HABITABILITÉ— *x. HABITABLE.***HABITABLE**

— Có thể ở được.

Maison —

Nhà ở được.

HABITANT (*a*)

— Ở, cư-ngụ.

HABITANT (*n*)

— Cư-dân.

HABITAT

— Cư-dịa, bản-dịa, địa-bản.

HABITATION

— Sự ở, sự cư-trú.

A usage d' —

— Nhà ở, chỗ ở, gia-trạch.

Changer d' —

Dùng để ở.

Droit a' —

Đòi chỗ ở.

Local d' —

Quyền ở, quyền cư-trú.

— *à bon marché*

Nhà ở, cư-trú sở.

— *privée*

Nhà ở rẻ tiền, liêm-giá gia-trạch.

Nhà riêng, tư-trạch.

HABITER

— Ở, cư-trú.

HABITUDE

— Thói quen, tập-lục, tập-quán.

Bonne —

Thói hay, tập-quán hay.

Délit d' —

Tội-phạm quán-hành.

Mauvaise —

Thói xấu, tập-quán dữ, tệ-tập.

HABITUÉ

— Người hay lui tới, khách quen.

HABITUEL

— Thành thói quen.

— Thường thường.

HABITUER

— Tập cho quen.

HAIE

— Hàng giậu, rào-giậu.

HALAGE

— Sự kéo thuyền, sự dong thuyền.

Chemin de —

Đường dong thuyền.

Servitude de —

Dịch-quyền dong thuyền.

HALLAGE

— Quyền bày hàng ở chợ (xưa).

— Thuế chợ, thị-thuế (xưa).

- HALLE** — Chợ.
— Kho công-cộng.
- HAMEAU** — Thôn-xóm.
- HANSE** — Thương-minh (xưa).
- HANSÉATIQUE** -- Thuộc về thương-minh (xưa).
Ville — Đô-thị thương-minh.
- HARDES** — Quần áo.
- HARMONIE** — Sự điều-hòa, sự giai-hòa.
- HARMONISER** — Điều-hòa, giai-hòa.
- HASARD** — Sự may-rủi, sự hên-xui, sự đố-đen, sự kiêu-hãnh.
— Sự nguy-hiêm.
Jeu de — Cờ-bạc may-rủi, cờ-bạc đố-đen.
- HAUSSE** — Sự lên giá, sự tăng giá.
Jouer à la — Đầu-cơ giá lên.
— *des prix* — Lên giá, tăng giá.
— *illicite des prix* — Tăng giá trái phép.
— *naturelle* — Tăng giá tự-nhiên.
- HAUSSIÉRE** — Người đầu-cơ giá lên.
- HAUT** — Đại, thượng, cao, cao-đẳng.
Surveillance de la — *police* — Hồi-dân quản-thúc.
— *commissaire* — Cao-ủy viên.
— *commissariat* — Cao-ủy phủ.
— *conseil* — Hội-đồng cao-đẳng, thượng hội-đồng.
— *conseil colonial* — Thượng hội-đồng thuộc-địa.
— *cour de justice* — Cao-đẳng pháp-viện, đại-thẩm-viện.
— *emploi* — Chức-nghịệp cao-đẳng.
— *fonctions* — Chức-vụ cao.
— *justice* — Quyền tài-phán đại-tụng.

- *partie contractante*
- *personnalité.*
- *personnel*
- *puissance contractante*
- *trahison*

Cao-phương kết-ước.
 Thân-sĩ, nhân-sĩ.
 Nhân-viên cao-cấp.
 Cao-bang kết-ước.
 Sự đại-phần.
 Sự đại-nghịch.

HAUTURIER

- Navigation* —
- Pêche* —

-- Ngoài khơi, thuộc về đại-dương
 Đại-dương hàng-hành.
 Đánh cá ngoài khơi.

HEBDOMADAIRE (a)

- Revue* —

— Hằng tuần, chu-tuần.
 Báo hằng tuần, chu-san.

HEBDOMADAIRE (n)

— Chu-san, tuần-san.

HÉBERGÉ

— Người ở đậu, người tá - ngụ,
 người tá-túc.

HÉBERGEMENT

— Sự cho ở đậu, sự cho tá - ngụ,
 sự cho tá-túc.

HÉBERGER

— Cho ở đậu, cho tá-túc, cho tá-
 ngụ.

HÉBERGEUR

— Người cho ở đậu, người cho
 tá-ngụ, người cho tá-túc.

HÉGÉMON

— Bá-vương.

HÉGÉMONIE

— Bá-quyền.

HEIMATLOS

— Vô quốc-tịch.

HEIMATLOSAT

— Sự vô quốc-tịch.

HÉRÉDITAIRE

- Bien* —
- Caractère* —
- Créancier* —

— Truyền-thống, di-truyền.
 — Thuộc về, di-sản; thuộc về di-kế.
 Tài-vật di-kế.
 Tính di-truyền.
 Trái-chủ di-kế.

<i>Fonction</i> —	Chức-vụ di-kế.
<i>Titre</i> —	Tập-tước di-kế.
<i>Transmission</i> —	Di-truyền.

HÉRÉDITÉ

- Sự truyền-thống, sự di-truyền.
- Sự di-kế.
- Di-sản.

<i>Adition d'</i> —	Thuận-lãnh di-kế.
<i>Droit d'</i> —	Quyền di-kế.
<i>Fidéicommiss d'</i> —	Giới-truyền di-sản.
<i>Pétition d'</i> —	Kiên đòi di-sản, sách-hữu di-sản.
— <i>fidéicommissaire</i>	Di-sản giới-truyền.

HÉRÉSIE

- Lạc-giáo, tà-giáo.

HÉRÉTIQUE

- *x. HÉRÉSIE.*

HÉRITAGE

- *x. HÉRITER.*
- Sự di-truyền.
- Di-sản.
- Bất-dộng-sản (xưa).

HÉRITER

- Di-kế, kế-di.
- Kế-nghiệp.
- Thừa-tập.

HÉRITIER

- Người di-kế, người kế-di.
- Người kế-nghiệp.
- Hậu-tự.

<i>Institution d'</i> —	Lập-tự.
<i>Sans</i> —	Tuyệt-tự.
— <i>ab intestat</i>	Người di-kế vô di-chức.
— <i>apparent</i>	Người di-kế biểu-kiến.
— <i>bénéficiaire</i>	Người di-kế biệt-lợi.
— <i>cultuel</i>	Người di-kế phụng-tự, người kế-tự.
— <i>du sang</i>	Người di-kế huyết-lộc.
— <i>en ligne collatérale</i>	Người di-kế bàng-hệ.
— <i>ex asse</i>	Người di-kế toàn-sản.
— <i>externe</i>	Người di-kế ngoại-hạng (Cổ La-mã).

- *légitime*
- *nécessaire*
- *présomptif*
- *pur et simple*
- *réservataire*
- *sien et nécessaire*
- *testamentaire*

- Người di-kế chính-thức.
- Người di-kế tất-nhiên.
- Người di-kế tiên-định.
- Người di-kế đơn-thuần, người di-kế vô điều-kiện.
- Người di-kế hưởng bảo-lưu.
- Người di-kế tất-thuộc (Cổ La-mã).
- Người di-kế theo di-chức.

HÉROIQUE

Action —

- Anh-hùng.
- Hành-động anh-hùng.

HÉROISME

- Sự anh-hùng, anh-khí, hào-khí.

HÉROS

— *national*

- Đấng anh-hùng.
- Anh-hùng dân-tộc.

HÉTÉRODOXE

- Phi chính-thống.

HÉTÉRODOXIE

- Chủ-nghĩa phi chính-thống.

HÉTÉROGÈNE

Éléments —

- Tạp-chất, tạp-hợp.
- Phần-tử tạp-hợp.

HÉTÉRONYME

- Dị-danh.

HEURE

— *de bureau*
— *légale*

- Giờ.
- Giờ làm việc.
- Giờ pháp-định.

HIÉRARCHIE

— *administrative*
— *militaire*

- Hệ-cấp.
- Hệ-cấp hành-chính.
- Hệ-cấp quân-giai.

HIÉRARCHIQUE

Voie —

- Theo hệ-cấp.
- Thuận-tự hệ-cấp.

HIÉRARCHISATION

- *x. HIÉRARCHISER.*

HIÉRARCHISER

- Hệ-cấp hóa.

- HIÉROCRATIE** — Giáo-hội chính-trị.
- HINTERLAND** — Hậu-địa.
- HIPPODROME** — Trường đua ngựa, cạnh-mã trường.
- HISTOIRE** — Lịch-sử.
Petite —
 — *ancienne* — Dã-sử.
 — *contemporaine* — Cổ-sử.
 — *du droit* — Lịch-sử hiện-đại.
 — *moderne* — Pháp-luật-sử, pháp-sử, luật-sử.
 — *universelle* — Lịch-sử cận-đại.
 — Thế-giới-sử.
- HISTOLOGIE** — Tồ-chức học.
- HISTORIEN** — Nhà sử-học, sử-gia.
- HISTORIOGRAPHE** — Sử-quan.
- HISTORIQUE** (a) — Thuộc về lịch-sử.
Droit — Quyền-lợi lịch-sử.
Études — Sử-học.
Fait — Sự-kiện lịch-sử.
Matérialisme — Duy-vật sử-quan.
Monument — Lâu-đài lịch-sử.
Personnage — Nhân-vật lịch-sử.
Science — Khoa sử-học.
- HISTORIQUE** (n) — Diên-cách, lịch-trình.
 — *d'une question* — Diên-cách của một vấn-đề.
- HOIR** — Người di-kế trực-hệ.
- HOIRIE** — Sự kế-sản ; di-sản.
Avance d' — Tặng-dữ tiền-kế.
- HOLOGRAPHE** — Thân-bút.
Testament — Chúc-thư thân-bút.
- HOME RULE** — Chính-sách nội-gia tự-quyết.

HOME RULER

-- Đảng-viên nội-gia tự-quyết.

HOMESTEAD

— Gia-tộc-sản.

HOMICIDE

— *accidentel*— *involontaire*— *par imprudence*— *sur demande*— *volontaire*

— Kẻ sát-nhân.

— Sự sát-nhân.

Ngộ-sát.

Vô-ý sát-nhân.

Sát-nhân vì bất-cần.

Sát-nhân do nạn-nhân yêu-cầu

Cố-ý sát-nhân, cố-sát.

HOMINEM (AD)

Argument — —

-- Đối-nhân.

Luận-cứ đối-nhân.

HOMMAGE

Présenter ses —— *lige*— *plane*— *simple*

— Sự thần-phục (xưa).

— Sự tôn-kính ; kính-ý.

— Sự kính-biểu.

Dâng kính-ý.

Thần-phục trung-cương (xưa).

Thần-phục giản-thường (xưa).

Thần-phục đơn-thường (xưa).

HOMMAGER (n)

— Người thần-phục (xưa).

HOMMAGER (v)

— Thừa-phục (xưa).

HOMMAGIAL

Serment —

— Thuộc về thần-phục (xưa).

Lời thề thần-phục.

HOMME

— *d'affaires*— *de loi*

— Người.

— Đàn ông, nam-tử, nam-nhi.

Nhà doanh-nghiệp.

Nhà luật.

HOMO ÆCONOMICUS

— Người kinh-lẽ, kinh-lẽ-nhân.

HOMOGENÈ

État —

— Đồng-chất, đồng-thê, thuần-nhất.

Quốc-gia thuần-nhất.

HOMOLOGATION

— Sự duyệt-hành.

- *des prix* Duyệt-hành vật-giá, hóa-giá.
- *d'un concordat* Duyệt-hành hài-trúc.
- *d'une délibération du conseil de famille* Duyệt-hành thảo-nghị của hội-đồng gia-tộc.
- *d'un partage* Duyệt-hành phân-sản (h. tương-phân).

HOMOLOGUE

- Người đối-xứng.

HOMOLOGUER

- *x. HOMOLOGATION.*

HOMOSEXUALITÉ

- Đồng-tính-ái.

HOMOSEXUEL

- *x. HOMOSEXUALITÉ.*

HONNEUR

- Affaire d' —* Việc danh-dự.
- Champ d' —* Chiến-trường danh-dự.
- Demoiselle d' —* Phù-dâu.
- Garçon d' —* Phù-rề.
- Garde d' —* Đội danh-dự.
- Légion d' —* Bắc-đầu bội-tinh.
- Médaille d' —* Huy-chương danh-dự.
- Prix d' —* Phần-thưởng danh-dự.

HONNEURS

- *civils* Nghi-lễ.
- *de la guerre* Nghi-lễ dân-sự.
- *de la sépulture* Vinh-lễ đầu-hàng.
- *funèbres* nh. *Honneurs funèbres.*
- *militaires* Nghi-lễ tống-táng, táng-nghi.
- *posthumes* Nghi-lễ quân-sự, quân-nghi.
- *suprêmes* Nghi-lễ truy-điệu.
- Nghi-lễ tối-hậu, tối-hậu nghi.

HONORABILITÉ

- Atteinte à l' —* — *x. HONORABLE.* Phạm tói phạm-giá.

HONORABLE

- Personne —* — Có phạm-giá, danh-giá.
- Người danh-giá.

HONORAIRE

- Conseiller —* — Hàm, danh-hàm.
- Cố-vấn danh-hàm.

Professeur —

Giáo-sư danh-hàm.

HONORAIRES*— d'un architecte*

— Thù-kim.

— d'un avocat

Thù-kim của kiến-trúc-sư

— d'un médecin

Thù-kim của luật-sư.

Thù-kim của y-sĩ.

HONORARIAT

— Danh-dự hàm, danh-hàm.

HONORER

— Làm vẻ-vang, làm cho danh-giá ; làm cho vinh-hạnh.

HONORES (AD)

— Danh-hàm.

HONORIS CAUSA

— Danh-dự.

Docteur — —

Tiến-sĩ danh-dự.

HONORIFIQUE

— Vinh-dự, vinh-điền.

Distinctions —

Huân-chương vinh-điền.

Titre —

Hàm vinh-dự, vinh-hàm.

HOPITAL

— Nhà thương, bệnh-viện.

— ambulatant

Bệnh-viện di-động.

— civil

Nhà thương thường-dân, bệnh-viện dân-sự.

— fixe

Bệnh-viện định-sở.

— maritime

Bệnh-viện hải-quân.

— militaire

Nhà thương binh, quân-y viện.

— mixte

Bệnh-viện hỗn-hợp.

HORAIRE (a)

— Thuộc về giờ.

HORAIRE (n)

— Thời-khắc-biêu.

HORDE

— Du-mục dân-quần.

HORS

— Ngoài.

Mise — de cause

Đề ra ngoài vụ.

— budget

Ngoại-ngân-sách.

— cadre

Ngoại-ngạch.

— classe

Ngoại-hạng.

— *de cause*— *la loi*— *ligne*— *rang*

Ngoài vụ, không liên-can.

Ngoài vòng pháp-luật.

Người bị đặt ra ngoài vòng pháp-luật.

Siêu-hạng.

Ngoại-hàng

HOSPICE

— Cứu-tử-viện.

HOSPITALISATION— *x. HOSPITALISER.***HOSPITALISER**

— Cho vào nhà thương, cho nằm bệnh-viện.

HOSPITE— *liberi*— *taillabile*

— Người lãnh-canh (xưa).

Người lãnh-canh tự-do (xưa).

Người lãnh-canh phụ-dịch (xưa).

HOSTELAGE— *x. HOTELAGE.***HOSTILE***Attitude* —— *au Gouvernement*— *au progrès*

— Đối-ngịch, phản-ngịch.

Thái-độ đối-ngịch.

Ngịch với chính-phủ.

Phản tiến-bộ.

HOSTILITÉ*Acte de* —*Cessation des* —*Ouverture des* —

— Sự đối-ngịch, sự phản-ngịch.

— Sự gây-hấn ; sự chiến-tranh.

Hành-vi khởi-hấn.

Ngưng-chiến.

Khai-chiến.

HOSTISE— *x. HÔTISE.***HOTE**

— Người lãnh-canh (xưa).

— Chủ nhà.

— Chủ cho thuê nhà (xưa).

— Chủ thuê nhà (xưa).

— Khách ăn ; khách trọ, lữ-khách.

nh. Hospite liberi.

Quốc-tân.

Franco —— *d'État*

— *taillable**nh. Hospite taillable.***HOTEL**

— *d'ambassade*
 — *des monnaies*
 — *des postes*
 — *des ventes*
 — *de ville*
 — *du président*

— Khách-sạn.
 — Sân, tòa.
 — Tư-sản.
 Tòa đại-sứ.
 Buru-chính-sản.
 Tiền-sản.
 Giáo-giá sản, chiêu-mãi sản.
 Thị-sản.
 Tư-sản của chánh-án.

HOTELAGE

— Trú-thuế (xưa).

HOTELIER (a)

École —
Warrant —

— *x. HÔTELIER (n).*
 Khách-sạn học-hiệu.
 Khách-sạn ký-phước.

HOTELIER (n)

— Chủ khách-sạn.

HOTELLERIE— *Contrat d'*— Khách-sạn, lữ-điểm.
Khế-ước lữ-điểm.**HOTESSE**— *de l'air*

— *x. HÔTE.*
 Nữ chiêu-đãi viên.
 Nữ chiêu-đãi-viên hàng-không.

HOTISE

— Lãnh-canh địa (xưa).

HOUILLE

— Than-đá.

HOULLER (a)— *Bassin*— *x. HOUILLE.*
Môi-vực.**HOULLÈRE**

— Mỏ than.

HOURRA

— Hoan-hô.

HUIS

Juger à — *clos*
 — *clos*

— Cửa ngoài.
 Xử kín, xử cấm bàng-thính.
 Sự đóng cửa ; sự cấm bàng-thính.

HUISSIER

Clerc d' —
Exploit d' —
 — *audiencier*
 — *commis*

— Trưởng-tòa, thừa-phát-lại.
 Thông-sự thừa-phát-lại.
 Thừa-phát trạng.
 Thừa-phát-lại đường-đường.
 Thừa-phát-lại ủy-cử.

HUITAINE

Renvoi à —
 — *franche*

— Kỳ tám ngày, bát-nhật kỳ.
 — Tuần-lễ, chu-tuần.
 Đình một tuần.
 Chu-tuần viên-mãn.

HUITIÈME

Droit de —

— Bát-phân.
 Thuế bát-phân.

HUMAIN

Géographie —

— Thuộc về người, về nhân-loại.
 — Nhân-đạo.
 Nhân-vấn địa-lý.

HUMANITAIRE

Institution —

— Nhân-đạo.
 Chế-lập nhân-đạo.

HUMANITÉ

— Nhân-loại.
 — Lòng nhân-đạo.

HYBRIDE

Système —

— Lưỡng-thê.
 Hệ-thống lưỡng-thê.

HYBRIDISME

— Lưỡng-thê tính.

HYBRIDITÉ

— *nh. HYBRIDISME.*

HYDRAULIQUE

— *agricole*

— Khoa trị-thủy.
 Trị-thủy nông-dụng, thủy-nông.

HYDRAVIATION

— Thủy-phi hàng.

HYDRAVION

— Thủy-phi-cơ, phi-thuyền, phi-đỉnh.

**HYDRO-ÉLECTRI-
CITÉ**

— Thủy-lực điện-khí.

HYDROGRAPHIE

— Thủy-đạo học.

HYGIÈNE*Service de l' —*
— *publique*— Vệ-sinh.
Sở vệ-sinh.
Vệ-sinh công-cộng.**HYMEN**

— Màng trinh, xử-nữ mạc.

HYMÉNÉE

— Hôn-nhân.

HYMNE— *national*— Tán-ca.
Quốc-ca, quốc-thiệu.**HYPOTHÉCABLE**

— Có thế đề-đương.

HYPOTHÉCAIRE*Action —**Banque —**Cédule —**Créance —**Créancier —**Obligation —**Inscription —**Régime —**Situation —*— Thuộc về đề-đương.
Tổ-quyền đề-đương.
Ngân-hàng đề-đương.
Diệp-phiếu đề-đương.
Trái-quyền đề-đương.
Trái-chủ đề-đương.
Trái-vụ đề-đương.
Đăng-ký đề-đương.
Chế-độ đề-đương.
Trạng-huống đề-đương.**HYPOTHÈQUE***Assiette de l' —**Cantonement de l' —**Conservation des —**Constitution d' —**Clandestinité des —**Les meubles n'ont pas de*
*suite par —**Publicité des —**Purge des —**Rang de l' —**Spécialité de l' —**Subrogation de l' —*— *aérienne*— *conventionnelle*— Quyền đề-đương.
Cơ-tọa đề-đương.
Giới-định đề-đương.
Quản-thủ đề-đương.
Thiếp-lập quyền đề-đương.
Ẩn-nặc đề-đương.
Động-sản bất-khả đề-đương.
Công-bố đề-đương.
Thanh-tiểu đề-đương.
Bậc đề-đương.
Đặc-định đề-đương.
Đại-nhiệm quyền đề-đương.
Đề-đương hàng-không.
Đề-đương ước-định.

- *de premier rang*
- *des biens à venir*
- *fluviale*
- *générale*
- *judiciaire*
- *légale*
- *maritime*
- *spéciale*

- Đề-đương bậc-nhất.
- Đề-đương tài-sản vị-lai.
- Đề-đương giang-hà.
- Đề-đương tổng-sản.
- Đề-đương tài-phán.
- Đề-đương pháp-định.
- Đề-đương dương-hải.
- Đề-đương đặc-định.

HYPOTHÉQUER

- Đề-đương.

HYPOTHÈSE

- Giả-thuyết, ước-thuyết.

HYPOTHÉTIQUE

- Thuộc về ước-thuyết, về giả-thuyết, giả-định.

I

- IB** — *tl. IBIDEM.*
- IBD** — *tl. IBIDEM.*
- IBIDEM** — Cùng chỗ, cùng đoạn, đồng xuất-xứ.
- ID** — *tl. IDEM.*
- IDÉAL (a)** — Lý-tưởng.
— Trong ý-tưởng.
Cumul — d'infractions Câu-phát tội-phạm lý-tưởng.
Personnage — Nhân-vật trong ý-tưởng.
- IDÉAL (n)** — Lý-tưởng.
- IDÉALISER** — Lý-tưởng hóa.
- IDÉALISME** — Lý-tưởng chủ-nghĩa.
— Ý-tưởng luận, duy-tâm luận.
- IDÉALISTE** — *x. IDÉALISME.*
- IDÉALISTIQUE** — *x. IDÉALISME.*

Tendance —

Khuynh-hướng ý-tưởng luận,
khuynh-hướng duy-tâm luận.

IDÉALITÉ

— Ý-tưởng tinh.

IDÉE

— *arrêtée*

— *fixe*

— *politique*

— *force*

— *première*

— Ý-tưởng, ý-kiến.

Định-kiến.

Thiên-kiến.

Ý-tưởng chính-trị.

Ý-tưởng lực.

Ý-tưởng cơ-bản.

IDEM

— Như trên, đồng-thượng.

IDENTIFIABLE

— Có thể đồng-nhất hóa.

— Có thể tìm (kiếm) ra căn-cước.

IDENTIFICATION

— Sự đồng-nhất hóa.

— Sự nhận ra ; sự tìm (kiếm) ra căn-cước ; sự kiểm-nhận căn-cước.

Kiểm-nhận căn-cước bị-cáo.

Nhận ra đồ-vật.

— *d'un accusé*

— *d'un objet*

IDENTIFIER

— *x. IDENTIFICATION.*

IDENTIQUE

— Giống hệt, giống in (i), in (i) hệt, đồng-nhất.

IDENTITÉ

— *x. IDENTIQUE.*

— Căn-cước.

Carte d' —

Certificat d' —

Établir l' — *d'un accusé*

Pièce d' —

Service de l' — *judiciaire*

Thẻ căn-cước.

Giấy chứng-minh căn-cước.

Tìm ra căn-cước bị-cáo.

Giấy căn-cước.

Sở căn-cước tư-pháp, sở lục-hình, sở giáo-nghiệm nhân-thân.

IDÉOLOGIE

— Xa-tưởng.

— Ý-tưởng học.

— *révolutionnaire*

Xa-tưởng cách-mạng.

IDÉOLOGIQUE	— x. IDÉOLOGIE.
IDÉOLOGISTE	— x. IDÉOLOGUE.
IDÉOLOGUE	— Nhà ý-tưởng-học. — Người xa-tưởng.
IDIOME	— Thờ-ngữ, thờ-âm.
IDIOT	— Ngu-ngốc, ngu-xuân.
IDIOTIE	— Tính ngu-ngốc, tính ngu-xuân.
IGNOBILITÉ	— Tiện-dân tính, bần-dân tính (Cổ La-mã).
IGNOBLE	— Thuộc về tiện-dân, về bần-dân (xưa). — Gớm-ghiếc, ghê-tởm. Tội-ác ghê-tởm.
<i>Crime</i> —	
IGNOMINIE	— Sự ô-nhục, sự nhờ-nhuốc.
IGNOMINIEUX	— Làm ô-nhục, làm nhờ-nhuốc.
IGNORANCE	— Sự dối, sự ngu-tối. — Sự không biết, sự bất-tri. Không biết luật, bất-tri pháp- luật.
— <i>de la loi</i>	
IGNORANT	— Dối, ngu-tối.
IGNORANTISME	— Chủ-nghĩa ngu-dân.
IGNORER	— Không biết, bất-tri.
<i>Nul n'est censé la loi</i>	Không ai được coi là không biết luật.
ILE	— Đảo, cù-lao.
ILLÉGAL	— Trái phép, vi-pháp, phi-pháp. — Trái luật, bất-hợp-pháp.

<i>Acte</i> —	Hành-vi phi-pháp.
<i>Arrestation</i> —	Vấn-thư phi-pháp. Bắt - bớ trái phép, câu-tróc phi-pháp.
<i>Décret</i> —	Sắc-lệnh bất-hợp-pháp.
<i>Gouvernement</i> —	Chính-phủ bất-hợp-pháp.

ILLÉGALITÉ

	— Tính trái luật, tính bất-hợp-pháp.
	— Tính trái phép, vi - pháp tính ; phi-pháp tính.
<i>Commettre des</i> — <i>— d'un acte</i>	— Sự phi-pháp, sự vi-pháp. Làm điều phi-pháp. Phi-pháp tính của một hành-vi.

ILLÉGITIME

<i>Enfant</i> —	— Không chính-đáng, bất-chính.
<i>Mariage</i> —	— Không chính - thức, bất-chính-thức, bất-hợp-thức. Con bất-chính-thức.
<i>Moyen</i> —	Giá-thú bất-hợp-thức.
<i>Possession</i> —	Fương-tiện bất-chính.
<i>Union</i> —	Chấp-hữu bất-hợp-thức. Phối-ngẫu bất-chính-thức.

ILLÉGITIMITÉ

	— Tính không chính - đáng, tính bất-chính.
	— Tính bất-hợp-thức ; tính bất-chính-thức.

ILLIBÉRAL

	— Phi tự-do.
--	--------------

ILLIBÉRALISME

	— Thuyết phi tự-do.
--	---------------------

ILLICITE

<i>Acte</i> —	— Bất hợp-pháp ; vi-pháp. Hành-vi vi-pháp.
<i>Cause</i> —	Nguyên-do vi-pháp.
<i>Commerce</i> —	Tư-thông vi-pháp.
<i>Fait</i> —	Sự-kiện vi-pháp.
<i>Profit</i> —	Lợi-ích vi-pháp.

ILLIMITATION

	— Sự vô-hạn.
--	--------------

ILLIMITÉ

	— Vô-hạn.
--	-----------

Responsabilité —

Trách-nhiệm vô-hạn.

ILLISIBILITÉ— *x. ILLISIBLE.***ILLISIBLE***Signature* —— Không đọc rõ.
Chữ ký không đọc rõ.**ILLOGIQUE**

— Phi lý-luận.

ILLUSION

— Sự hư-ảo, sự ảo-tưởng.

ILLUSOIRE*Argument* —*Promesse* —— Hảo-huyền, hư-vọng.
Luận-cứ hư-vọng.
Hứa-hẹn hảo-huyền, hứa hảo.**ILLUSTRATION**— Sự làm vẻ-vang (*h* vinh-hiễn).
— Danh-tiếng.
— Danh-nhân.
— Tranh họa, đồ-trình.**ILLUSTRER**— *x. ILLUSTRATION.***ILOT***Chef d'* —— Hòn nhỏ, đảo nhỏ, tiêu-đảo.
— Chòm nhà, tiêu-khu.
Tiêu-khu trưởng.**ILOTE**

— Nô-lệ Hy-lạp, Hy-nô.

ILOTIER

— Cảnh-bình tiêu-khu.

ILOTISME

— Thân-phận Hy-nô.

IMAGE

— Hình-ảnh, ảnh-tượng.

IMAGINABLE

— Có thể tưởng-tượng được.

IMAGINAIRE*Crédit* —— Không-tưởng, hư-ảo.
Tín-dụng hư-ảo.**IMAGINATIF***Esprit* —— Giàu tưởng-tượng.
Óc giàu tưởng-tượng.

IMAGINER (S')	— Tưởng-tượng.
IMAGINATION	— Sự tưởng-tượng. — Trí tưởng-tượng. — Trí tưởng-tượng.
<i>Esprit d' —</i>	
IMAM	— <i>nh. IMAN.</i>
IMAN	— Giáo-sư Hồi-giáo, Hồi-giáo-sư.
IMAMAT	— <i>nh. IMANAT.</i>
IMANAT	— Chức Hồi-giáo-sư.
IMARET	— Sở cứu-bần (Thổ-nhi-kỳ).
IMBÉCILE	— Ngu-độn, đần-độn.
IMBÉCILLITÉ	— <i>x. IMBÉCILE.</i>
IMBLOCATION	— Phép nhục-táng.
IMBRICATION	— sự trùm-nhập
IMBROGLIO	— Sự rối-ren.
IMITABLE	— Có thể bắt chước (<i>h. mô-phỏng</i>)
IMITATEUR	— Người bắt chước (<i>h. mô-phỏng</i>).
IMITATIF	— Bắt chước, mô-phỏng.
IMITATION	— Sự bắt chước, sự mô-phỏng.
IMITER	— <i>x. IMITATION.</i>
IMMANENCE	— <i>x. IMMANENT.</i>
IMMANENT	— Nội-tại, tự-tại. <i>Justice —</i> Công-lý nội-tại.
IMMATÉRIALISER	— Vô-hình hóa, hư-hình hóa.

IMMATÉRIALISME

— Phi-vật-chất luận, vô-chất luận.

IMMATÉRIALISTE— *x.* *IMMATÉRIALISME.***IMMATÉRIALITÉ**

— Phi-vật-chất tính, vô hình tính.

IMMATÉRIEL*Capital* —

— Phi-vật-chất, vô-hình.

Fait —

Tur-bản vô-hình.

Sự-kiện vô-hình.

IMMATRICULATION

— Sự trước-tịch.

— Sự đăng-tịch.

Numéro d' —

Số đăng-tịch.

— *au registre de commerce*

Đăng-ujch thương-bạ.

— *d'un bateau*

Đăng-tịch tàu.

— *d'une propriété foncière*

Đăng-tịch một điền-thò.

— *d'un huissier*

Trước-tịch thừa phát-lại.

— *d'un militaire*

Trước-tịch quân-nhân.

— *d'un prisonnier*

Trước-tịch tù-nhân.

IMMATRICULE— *nh.* *IMMATRICULATION.*

— Số trước-tịch.

— *d'un acte*

Đăng-tịch chứng-thư.

— *d'un huissier*

Số trước-tịch của thừa-phát-lại.

IMMATRICULER— *x.* *IMMATRICULATION.***IMMATURITÉ**

— Sự còn non, sự chưa chín, sự chưa thành-thục, sự vị-thục.

— *d'un projet*

Dự-án vị-thục.

IMMÉDIAT

— Lập-tức, tức-khắc.

— Trực-tiếp.

— Trực-thuộc.

Cause —

Nguyên-nhân trực-tiếp.

Châtiment —

Hình-phạt tức-khắc.

Fief —

Thái-ấp trực-thuộc.

Noblesse —

Quý-tộc trực-thuộc.

Successeur —

Người thừa-kế trực-tiếp.

- IMMÉDIATEMENT** — *x.* IMMÉDIAT.
- IMMÉDITÉ** — Không suy-cứu.
- IMMÉMORIAL** — Lâu đời.
Usage — Tập-quán lâu đời.
- IMMÉRITÉ** — Không xứng đáng ; oan.
Faveur — Ân-huệ không xứng đáng.
Reproche — Quở-trách oan.
- IMMEUBLE (a)** — *x.* IMMEUBLE (*n*).
Bien — Tai-vật bất-động-sản.
- IMMEUBLE (n)** — Bất-động-sản.
— *par destination* Bất-động-sản do dụng-đích.
— *pur l'objet* Bất-động-sản do chủ-đích.
— *pur nature* Bất-động-sản do bản-chất.
- IMMIGRANT** — Người di-trú, di-dân.
- IMMIGRATION** — Sự di-trú, sự di-dân.
Service de l' — Sở tân-đảo, sở di-trú.
- IMMIGRÉ (a)** — *x.* IMMIGRER.
Population — Dân-cư di-trú.
- IMMIGRÉ (n)** — *nh.* IMMIGRANT.
Service des — Sở di-dân.
- IMMIGRER** — Di-trú, di-dân.
- IMMINENCE** — Sự thiết-bách.
- IMMINENT** — Sắp xảy tới, thiết-bách, mục-tiền.
Départ — Khởi-hành thiết-bách.
Péril — Nguy-hiềm mục-tiền.
- IMMISCE (S')** — Xen vào, can-dự.
— *dans les affaires inté-riures d'un État* Xen vào nội-vụ một quốc-gia.

— *dans une succession*

Xen vào vụ thừa-kế.

IMMIXTION

— *de la femme dans les biens de la communauté*

— *de l'associé commanditaire*

— *de l'héritier*

— *du Gouvernement*

— *x. SIMMISCIER.*

Sự can-dự của người vợ vào tài-sản cộng-thông.

Sự can-dự của hội-viên xuất-lư.

Sự can - dự của người di-kế.

Sự can-dự của Chính-phủ.

IMMOBILIER

Action —

Bien —

Capital —

Ce qu'il y a d' — dans une succession

Propriété —

Société —

Succession —

— Thuộc về bất-động-sản.

Tổ-quyền bất-động-sản.

Tài-vật bất-động-sản.

Tư-bản bất-động-sản.

Phần bất-động-sản trong kế-sản.

Sở-hữu bất-động-sản.

Hội-xã bất-động-sản.

Thừa-kế bất-động-sản.

IMMOBILISATION

— *des rentes sur l'État*

— *des troupes*

— Sự làm cho bất-động.

— Sự bất-khả-xử hóa.

— Sự bất-động-sản hóa.

Bất-động-sản hóa niên-kim quốc-gia.

Án-bình bất-động.

IMMOBILISER

— *des capitaux*

— *une valeur*

— *x. IMMOBILISATION.*

Làm động vốn, bất-khả-xử hóa tư-bản.

Bất-động-sản hóa một giá-khoán.

IMMOBILISME

— Chủ-nghĩa phi tiến-bộ.

IMMOBILITÉ

— *sociale*

— Bất-động lính.

Bất-động lính xã-hội.

IMMONDICE

Enlèvement des —

— Rác-rưởi.

Lấy rác.

IMMORAL

*Caractère — du concu-
binage*
Cause —
Doctrine —

— Trái luân-thường, vô luân-thường, bại-luân.
Tính-cách trái luân-thường của sự tư-hôn.
Nguyên-cớ bại-luân.
Học-thuyết trái luân-thường.

IMMORALITÉ

— *x. IMMORAL.*

IMMORTALISER

— Bất-tử hóa.

IMMORTALITÉ

— Sự bất-tử.

IMMORTEL (*a*)

— Bất-tử.

IMMORTEL (*n*)

— Người bất-tử.
— Vị hàn-lâm (Pháp).

IMMOTIVÉ

— Không dẫn lý-do, không chỉ rõ duyên-cớ.

IMMUABLE

Loi —

— Không thay đổi, bất-biến.
Định-luật bất-biến.

IMMUABILITÉ

— Bất-biến tính.

IMMUNISATION

— Sự miễn-nhiễm.

IMMUNISER

— Miễn-nhiễm.

IMMUNITÉ

Charte d' —
— de juridiction
— d'impôt
— diplomatique
— douanière
— féodale
— parlementaire

— Miễn-nhiễm tính.
— Sự đặc-miễn.
Ước-điều đặc-miễn.
Đặc-miễn tài-phán.
Đặc-miễn thuế-khóa.
Đặc-miễn ngoại-giao.
Đặc-miễn quan-thuế.
Đặc-miễn phong-kiến.
Đặc-miễn nghị-sĩ.

IMMURATION

— Sự giam kín, sự giam cầm.

IMMUTABILITÉ

— *des conventions matrimoniales*

— Sự bất-khả cải-hoán.
Sự bất-khả cải-hoán của hợp-ước hôn-nhân.

IMMUTABLE

— Bất-khả cải-hoán.

IMPARDONNABLE

— Không thể tha-thứ, không thể dung-thứ.

IMPARDONNÉ

— Không tha-thứ.

IMPARFAIT

— Bất-toàn.

IMPARLEMENTAIRE

— Ngoại-nghị-viện (xưa).

IMPARTABLE

Fief—

— Không thể chia được, bất khả-phán.
Thái-áp bất-khả-phán.

IMPARTAGÉ

— Không chia, bất-phán.

IMPARTAGEABLE

— Không thể chia được, bất-khả-phán.

IMPARTIAL

Attitude —
Juge —
Jugement —

— Không thiên-vị, vô-tư.
Thái-độ vô-tư.
Thăm-phán vô-tư.
Án-vấn vô-tư.

IMPARTIALITÉ

— *x. IMPARTIAL.*

IMPARTIBLE

Fief —

— Đồng-qui.
Thái-áp đồng-qui.

IMPARTIBILITÉ

— Đồng-qui tính.

IMPARTIR

— *un délai*
— *un droit*

— Ban, cấp.
Ra hạn, cấp hạn.
Ban quyền-lợi.

- IMPASSE**
- Đường cùng, ngõ hẻm.
 - Tình-trạng cùng-khốn, thế bĩ, bĩ-thế.
Bĩ-thế chính-trị.
- *politique*
- IMPAYÉ**
- Không trả, chưa trả, vị-hoàn.
Nợ chưa trả, trái-khoản vị-hoàn.
- Dette* —
- Effet* —
- IMPEDIMENTA**
- Tri-trọng tung-liệt (xưa)
- IMPÉDIMENTS**
- *nh. IMPEDIMENTA.*
- IMPENSES**
- Phí-dụng.
Phí-dụng tất-yếu.
Phí-dụng hữu-ích.
Phí-dụng hư-phụ.
- *nécessaires*
 - *utiles*
 - *voluptuaires*
- IMPÉRATIF (a)**
- Cưỡng-hành.
Luật cưỡng-hành, cưỡng-hành pháp.
Ủy-nhiệm chỉ-mệnh.
Mệnh-lệnh cưỡng-hành, cưỡng-hành mệnh.
- Droit* —
- Mandat* —
- Ordre* —
- IMPÉRATIF (n)**
- Mệnh-pháp, quyết-lệnh.
Quyết-lệnh cưỡng-định, quyết-lệnh vô-thượng.
Quyết-lệnh đạo-lý.
- *catégorique*
 - *moral*
- IMPERATOR**
- Nguyên-thủ hoàng-đế (Cổ La-mã).
- IMPERATORIA BRE-VITAS**
- Uy-giản (Cổ La-mã).
- IMPERATORIAT**
- Chức nguyên-thủ hoàng-đế.
- IMPÉRATRICE**
- Hoàng-hậu.
— Nữ-đế.
Hoàng-thái hậu.
- *Mère*

IMPÉRIAL

Conférence —

Couronne —

Dignité —

Famille —

Politique —

— Thuộc về hoàng-đế.

— Thuộc về đế-quốc.

Hội-nghị đế-quốc.

Hoàng-miền.

Hoàng-vị.

Hoàng-gia, hoàng-tộc, tôn-nhân phủ.

Chính-sách đế-quốc.

IMPÉRIALISME

— *économique*

— *financier*

— *nationaliste*

— Chủ-nghĩa đế-quốc.

Chủ-nghĩa đế-quốc kinh-tế.

Chủ-nghĩa đế-quốc tài-chính.

Chủ-nghĩa đế-quốc quốc-gia.

IMPÉRIALISTE

Ambition —

Parti —

Politique —

— Bảo-hoàng.

— Thuộc về chủ-nghĩa đế-quốc.

Tham-vọng đế-quốc.

Đảng bảo-hoàng.

Chính-sách đế-quốc.

IMPÉRIEUX

Nécessité —

— Thúc-bách.

Nhu-yếu thúc-bách.

IMPÉRIOSITÉ

— *x. IMPÉRIEUX.*

IMPÉRISSABLE

— Bất-diệt.

IMPÉRITIE

— *des gouvernants*

— Sự vụng-về, sự chuyết-liệt.

Sự vụng-về của nhà thống-trị.

IMPERIUM

— *in impero*

— Quyền nguyên-thủ hoàng-đế (Cổ La-mã).

— Chủ-quyền.

Tiền-quốc trong đại-quốc.

IMPERMANENCE

— Tính không thường-xuyên, tính vô-năng.

IMPERMANENT

— *x. IMPERMANENCE.*

IMPERMUTABILITÉ

-- Tính bất-khả giao-hoán.

IMPERMUTABLE	— Bất-khả giao-hoán.
IMPERSONNEL <i>Loi</i> —	— Phi nhân-tạo. Luật phi nhân-tạo.
IMPERTINENCE	— <i>x. IMPERTINENT.</i>
IMPERTINENT	— Hỗn-xược, hỗn-láo. — Nghịch-lý, phi-lý. — Không liên-can. Luận-cứ phi-lý. Điều luật không liên-can. Thái-độ hỗn-xược. Sự-kị-ên không liên-can.
<i>Argument</i> — <i>Article</i> — <i>Attitude</i> — <i>Fait</i> —	
IMPÉTRABILITÉ	— Khả-thụ-đặc tính.
IMPÉTRABLE	— Có thề thụ-đặc.
IMPÉTRANT	— Người thụ-đặc, khả-thụ-đặc.
IMPÉTRATION	— Sự thụ-đặc.
IMPÉTRER — <i>des lettres de grâce</i>	— Thụ-đặc. Thụ-đặc đặc-xá trạng.
IMPIÉTÉ <i>— filiale</i>	— Sự bất-tín, sự bất-kính. — Sự nghịch-đạo. Bất-hiểu.
IMPITOYABLE <i>Critique</i> —	— Bất-nhẫn, tàn-nhẫn. Phê-bình tàn-nhẫn.
IMPLACABLE	— Không thề người được.
IMPLANTATION <i>— des réfugiés</i>	— <i>x. IMPLANTER.</i> Định-cư các người tị-nạn.
IMPLANTER <i>— un usage</i>	— Đem vào, du-nhập. — Định-cư. Du-nhập một tập-quán.
IMPLICATION	— Sự cập-lụy.

— Sự liên-can, sự liên-lụy, sự liên-lọa.

IMPLICITE

Condition —

Volonté —

— Bao-hàm, hàm-xúc.

— Ngụ-ý, ám-chỉ, ám-thị, ám-tàng.
Điều-kiện ám-thị.

Ý-chí ám-tàng.

IMPLIQUÉ

Personne —

— Bị cập-lụy, liên-lụy.

Người bị cập-lụy, người liên-lụy.

IMPLIQUER

— *contradiction*

— *quelqu'un dans une accusation*

— Cập-lụy.

— Bao-hàm, hàm-súc.

Bao-hàm mâu-thuẫn.

Cập-lụy ai trong vụ cáo-tố.

IMPLORABLE

— Có thể khần-xin, có thể khần-cầu.

IMPLORER

— Khần-cầu, khần-xin.

IMPOLICE

État d' — et de guerre

— Sự vô cảnh-sát.

Trạng-thái vô cảnh-sát và chiến-tranh.

IMPOLITIQUE (a)

Mesure —

— Thất chính-trị ; thất-sách.

Biện-pháp thất chính-trị, biện-pháp thất-sách.

IMPOLITIQUE (n)

— Chính-trị sai lầm, sự thất chính-trị, sự thất-sách.

IMPONDÉRABLE (n)

Les — de la politique

— Sự-vật bất-khả-lượng.

Những điều bất-khả-lượng về chính-trị.

IMPOPULAIRE

Loi —

— Thất dân-tâm.

Đạo luật thất dân-tâm.

IMPOPULARISER

— Làm thất dân-tâm.

IMPOPULARITÉ

— Sự thất dân-tâm.

— *d'une mesure fiscale*

Tính - cách thất dân-tám của một biện-pháp thuế-khóa.

— *d'un roi*

Sự thất dân-tám của một ông vua.

IMPORTABLE

Marchandise —

— Có thể nhập-cảng, có thể nhập-khẩu (*h. nhập-cảng*).
Hàng-hóa có thể nhập-cảng.

IMPORTANCE

Affaire d' —

— Sự quan-trọng, sự hệ-trọng, sự trọng-yếu.
Việc hệ-trọng.

IMPORTANT

Avis —

Personnage —

— Quan-trọng, hệ-trọng, trọng-yếu.
Bá-cáo quan-trọng.
Nhân-vật trọng-yếu, yếu-nhân.

IMPORTATEUR

— Người nhập-cảng, người nhập-khẩu (*h. nhập-cảng*).

IMPORTATION

Droit d' —

Marchandise d' —

— *des idées révolutionnaires*

— *directe*

— Sự nhập-cảng, sự nhập-khẩu (*h. nhập-cảng*).
— Sự đưa vào, sự du-nhập.
Thuế nhập-cảng (*h. nhập-cảng*).
Hàng nhập-cảng (*h. nhập-cảng*).
Du-nhập tư-tưởng cách-mạng.
Nhập-cảng (*h. nhập-cảng*) trực-tiếp.

IMPORTER

— *x. IMPORTATION.*

IMPOSABLE

Revenu —

— Có thể đánh thuế, chịu thuế.
Lợi-lức chịu thuế.

IMPOSÉ

— Chịu thuế.

IMPOSER

— *une condition*

— *une marchandise*

— Đánh thuế, bõ thuế.

— Buộc, cưỡng-nhận.

Buộc một điều-kiện, cưỡng-nhận một điều-kiện.

Đánh thuế một món hàng.

IMPOSITION

- *double*
- *locales*
- *par foyer*

- *x. IMPOSER.*
- Thuế.
Đánh thuế hai lần.
Thuế địa-phương.
Đánh thuế từng nhà.

IMPOSSESSION

- Sự vô chấp-hữu.

IMPOSSIBILITÉ

- *absolue*
- *logique*
- *morale*
- *physique*
- *relative*

- Tính không thể thực-hiện, bất-khả-tính, bất-năng tính bất-năng-thành tính.
Bất-năng tính tuyệt-đối.
Bất-năng tính luận-lý.
Bất-năng tính tinh-thần.
Bất-năng tính vật-chất.
Bất-năng tính tương-đối.

IMPOSSIBLE (a)

- Condition* —
- Délit* —

- Không thể, bất-khả, bất-năng, bất-năng-thành.
Điều-kiện bất-năng-thành.
Tội-phạm bất-năng-thành.

IMPOSSIBLE (n)

- A l' — nul n'est tenu*

- *x. IMPOSSIBLE.*
Bất-khả tất-miễn.

IMPOSTEUR

- Kẻ nguy-mạo.

IMPOSTURE

- Les — de la politique*

- Sự nguy-mạo.
Những sự nguy-mạo chính-trị.

IMPOT

- Répartition des —*

- *cédulaire*
- *communal*
- *de capitation*
- *de consommation*
- *dégressif*
- *de guerre*
- *de quotité*

- Thuế.
Bổ thuế, phân-phối thuế-khóa.
Diệp-thuế.
Thuế hàng-xã.
Thuế nhân-khẩu.
Thuế tiêu-thụ.
Thuế lũy-giảm.
Thuế chiến-tranh.
Thuế định-suất.

- *de répartition*
- *de succession*
- *d'État*
- *direct*
- *du sang*
- *en nature*
- *foncier*
- *forfaitaire*
- *général sur le revenu*

- *immobilier*
- *indiciaire*
- *indirect*
- *militaire*
- *municipal*
- *personnel*
- *progressif sur le revenu*
- *proportionnel*
- *réel*
- *sur la richesse*
- *sur le capital*
- *sur le chiffre d'affaires*
- *sur le produit*
- *sur le revenu*
- *sur les bénéfices*
- *sur les boissons*
- *sur les contrats*
- *sur les fortunes*
- *sur les traitements et salaires*
- *sur les transports*
- *unique*

- Thuế bõ-phân.
- Thuế thừa-kế.
- Quốc-thuế.
- Thuế trực-thu.
- Huyết-thuế.
- Thuế hiện-vật.
- Thuế điền-thờ.
- Thuế bao-khoán.
- Thuế lũng-quát lợi-tức, lũng-thuế lợi-tức.
- Thuế bất-động-sản.
- Thuế chỉ-số.
- Thuế gián-thu.
- Thuế quân-sự.
- Thuế thị-xã.
- Thuế thân.
- Thuế lũy-tiến về lợi-tức.
- Thuế tỷ-lệ.
- Thuế thực-vật.
- Thuế tài-phú.
- Thuế đánh vào tư-bản.
- Thuế doanh-số.
- Thuế đánh vào lợi-sản.
- Thuế lợi-tức.
- Thuế doanh-lợi.
- Thuế âm-liệu.
- Khế-thuế.
- Thuế đánh vào gia-sản.
- Thuế lương-bổng.

- Thuế chuyên-vận.
- Thuế đơn-độc, đơn-thuế.

IMPRACTICABILITÉ

— *x. IMPRACTICABLE.*

IMPRACTICABLE

Chemin —
Projet —

- Không thể thực-hành.
- Không thể thông-hành.
Đường không thể thông-hành
Trù-hoạch không thể thực-hành.

- IMPRATIQUE** — Không thực-tế.
- IMPRATIQUÉ** — Không thực-hành.
- IMPRÉCATION** — Sự chửi-rủa.
- IMPRÉCATOIRE** — Chửi-rủa.
Formule — Văn-thê chửi-rủa (xưa).
- IMPRÉCIS** — Mập-mờ, không rõ-ràng, không chính-xác.
Signalement — Hướng-dẫn không rõ-ràng.
- IMPRÉCISION** — *x. IMPRÉCIS.*
- IMPRÉMÉDITATION** — Sự không thủ-muru.
- IMPRÉMÉDITÉ** — Không thủ-muru.
- IMPRÉPARATION** — Sự không sửa - soạn, sự không trừ-bị, sự không dự-bị, sự không chuẩn-bị.
- IMPRÉPARÉ** — Không sửa-soạn, không trừ-bị, không dự-bị, không chuẩn-bị.
- IMPRESCRIPTIBILITÉ** — *x. IMPRESCRIPTIBLE.*
- IMPRESCRIPTIBLE** — Không thể thời-tiên.
Action — Tổ-quyền không thể thời-tiên.
Droit — Quyền-lợi không thể thời-tiên.
- IMPRÉVISIBILITÉ** — Tính không thể tiên-liệu, tính không thể dự-liệu.
- IMPRÉVISIBLE** — Không thể dự-liệu (*h. tiên-liệu*), bất-khả dự-liệu (*h. tiên-liệu*).
- IMPRÉVISION** — Bất-dự-liệu, bất-tiên-liệu, bất-dự-trù.
Théorie de l' — Thuyết bất-dự-liệu.

IMPRÉVU*Dépense —*

- Bất-ngờ, bất-dự-liệu, bất-dự-trù, bất-tiên-liệu.
- Chi-phí bất-ngờ.
- Chi-phí bất-dự-trù.

IMPRIMATUR

- Chuẩn-ấn.

IMPROBABILITÉ

- Bất-cái-nhiên tính.

IMPROBABLE

- Không cái-nhiên, bất-cái-nhiên.

IMPROBATEUR

- *x. IMPROBATION.*

IMPROBATIF

- *x. IMPROBATION.*

IMPROBATION

- Sự không tán-thành.

IMPROBE

- Không thành-thực.

IMPROBITÉ

- *x. IMPROBE.*

IMPRODUCTIBILITÉ

- *x. IMPRODUCTIBLE.*

IMPRODUCTIBLE

- Không thề sản-xuất.

IMPRODUCTIF*Capital —**Consommation —*

- Không sản-xuất, phi sản-xuất.
- Tư-bản phi sản-xuất.
- Tiêu-thụ phi sản-xuất.

IMPRODUCTIVITÉ

- *x. IMPRODUCTIF.*

IMPROUVABLE

- Không thề dẫn-chứng.

IMPROUVÉ

- Không dẫn-chứng.
- Không tán-thành.

IMPROUVER

- Không tán-thành.

IMPROVISATION

- *x. IMPROVISER.*

IMPROVISER

- Ứng-chế, ứng-tạo.
- Ứng-khẩu.

— *un discours*

Ưng-khâu diễn-từ.

IMPRUDENCE*Blessure par —
Homicide par —*— Sự bất-cần.
Gây thương-tích vì bất-cần.
Sát-nhân vì bất-cần.**IMPUBÈRE**

— Người vị-hôn-niên.

IMPUBERTÉ

— Vị-hôn-niên.

IMPUISSANCE*— accidentelle
— du Gouvernement
— naturelle*— Sự bất-lực.
— Sự vô-lực.
Bất-lực ngẫu-sinh.
Sự bất-lực của Chính-phủ
Bất-lực tự-nhiên.**IMPUISSANT**— *x. IMPUISSANCE.***IMPULSER**

— Thúc-đẩy, kích-động.

IMPULSIF*Cause — et déterminante*— *x. IMPULSION.*
Nguyên-nhân kích-động và
quyết-định.**IMPULSION**

— Sự thúc-đẩy, sự kích-động.

IMPUNI

— Không phải phạt ; không bị tội.

IMPUNITÉ— *x. IMPUNI.***IMPUTABILITÉ**— *x. IMPUTABLE.*
— Trách-nhiệm.**IMPUTABLE***Fait — à quelqu'un
Somme — sur un compte*— *x. IMPUTATION.*
Sự-kiện có thể qui-trách về ai
Ngạch-sổ có thể sung-đương
vào một trương-mục.**IMPUTATIF**— *x. IMPUTATION.*

IMPUTATION

- *calomnieuse*
- *de créance*
- *de la détention préventive*
- *de paiement*
- *d'une faute*
- *injurieuse*
- *sur la dette*

- Sự qui - trách, sự qui - tội, sự qui-cửu.
- Sự sung-đương.
- Sự khấu-sung.
- Sự khấu-trừ, sự khấu-chiết.
Qui-trách vu-khống.
Sung-đương trái-quyền.
Khấu-trừ giam-cửu.
- Khấu-sung chi-phó.
- Qui lỗi.
- Qui-trách nhục-mạ.
- Khấu-trừ vào trái-khoản.

IMPUTER

- *x. IMPUTATION.*

INABORDABLE

- Không thể tới gần được.
- Không thể với tới, quá-cao, quá-xa.
Giá quá-cao.

Prix —

INABROGÉ

- Không bãi-bỏ, không phế-chỉ.

INABROGEABLE

- Không thể bãi-bỏ, không thể phế-chỉ.

IN ABSTRACTO

- Về mặt trừu-tượng.

INACCEPTABLE

- Không thể nhận được, bất-khả thụ-nhận.
- Không thể thừa-nhận, bất-khả thừa-nhận.
Điều-kiện không thể nhận được.

Condition —

INACCEPTATION

- Sự không nhận, sự bất-thụ-nhận.
- Sự không thừa-nhận, sự bất-thừa-nhận.

INACCOMMODABLE

- Không thể thuận-giải.

- INACCOMPLISSEMENT** — Sự không làm trọn ; sự không hoàn-thành, sự không thành-tựu, sự bất-thành.
- INACCUSABLE** — Không thể buộc tội, không thể cáo-tố.
- INACHETÉ** — Không mưa ; ế.
- INACHEVÉ** — Chưa xong, chưa trọn, chưa hoàn-thành.
- INACHÈVEMENT** — *x. INACHEVÉ.*
- INACQUÉRABLE** — Không thể thủ-đắc.
- INACQUITTABLE** — Không thể tha bổng (miễn-nghị).
— Không thể trả xong.
- INACQUITTE** — Không tha bổng (miễn-nghị).
— Chưa trả, vj-hoàn.
- INACTION** — Sự tĩnh-chỉ, sự bất-động.
— Sự bất-sử-quyền.
- INACTIVITÉ** — Sự bất-hoạt-động.
- INADAFTATION** — Sự bất-thích-dụng.
— Sự bất-thích-cảnh.
- INADAPTÉ** — Người bất-thích-cảnh.
Élimination des — Loại-trừ những kẻ bất-thích-cảnh.
- INADÉQUAT** — Bất-thích-đáng, bất-thích-hợp.
- INADMISSIBILITÉ** — *x. INADMISSIBLE.*
- INADMISSIBLE** — Không thể chấp-nhận, không thể chấp-nạp.
— Không thể thu-nhận, không thể thu-nạp, không thể thu-nhập.

INADMISSION

- Sự bắt-chấp-nhận, sự bắt-chấp-nạp.
- Sự bắt-thu-nhận, sự bắt-thu-nạp.
sự bắt-thu-nhập.

INADVERTANCE

- Sự sơ-hốt.

INAFFECTÉ

- Không sung-dụng.

INAJOURNABLE

Procès —

- Không thể hoãn lại.
Vụ kiện không thể hoãn.

INALIÉNABILITÉ

Clause d' —

— des biens dotaux

- Tính không thể di-nhượng, tính bất-khả di-nhượng.
Ước-khoản bất-khả di-nhượng.
Tính bất-khả di-nhượng của
gió-tư-sản.

INALIÉNABLE

- Không thể di-nhượng, bất-khả di-nhượng.

INALIÉNATION

Clause d' — perpétuelle

- Sự không di-nhượng, sự bất-di-nhượng.
Ước-khoản bất-di-nhượng
vĩnh-viễn.

INALIÉNÉ

Droit —

- Không di-nhượng, bất-di-nhượng.
Quyền-lợi không di-nhượng.

INALTÉRABILITÉ

- Tính bất-khả cải-biến.
- Tính bất-khả ngụy-cải.

INALTÉRABLE

- *x. INALTÉRABILITÉ.*

INALTÉRATION

- Sự không ngụy-cải.

INAMENDABLE

- Bất-khả cải-thiện, bất-trị.

INAMICAL

Acte —

- Bất-thán-thiện.
Hành-vi bất-thán-thiện.

INAMISSIBILITÉ

- *x. INAMISSIBLE.*

INAMISSIBLE*Propriété* —

— Không thể mất được, bất-khả-thất, vĩnh-tục.
Sở-hữu vĩnh-tục.

INAMOVIBILITÉ— *x.* *INAMOVIBLE.***INAMOVIBLE***Magistrat* —

— Không thể bãi-miễn, bất-khả-bãi.
Thẩm-phán bất-khả-bãi.

INANIMÉ*Chose* —

— Vô-tri.
Vật vô-tri.

INAPPARENT*Servitude* —

— Không biểu-hiện, không biểu-kiến.
— Không biểu-lộ.
Địa-dịch không biểu-kiến.

INAPPLICABILITÉ

— Sự không thể áp-dụng, sự không thể ứng-dụng, sự không thể ứng-hành.
— Sự không thể thực-hành.

INAPPLICABLE*Théorie* —

— *x.* *INAPPLICABILITÉ.*
Thuyết không thể thực-hành.

INAPPRÉCIABLE

— Không thể đánh giá, vô-giá.

INAPTE

— Không đủ năng-khiếu.
— Không đủ năng-cách.

INAPTITUDE— *x.* *INAPTE.***INASSERMENTÉ**

— Không tuyên-thệ, vô-thệ.

INASSIÉGEABLE

— Không thể bao-vây.

INASSIMILABLE

— Không thể đồng-hóa, bất-khả đồng-hóa.

INASSISTÉ

— Không được cứu-tế.
— Không được bảo-trợ.

- INASSUJETTI** — Không bị áp-chế ; không chịu khuất - phục.
- INATTAQUABLE** — Không thể công-kích.
Droit — Quyền - lợi không thể công-kích.
- INATTENDU** — Bất-ngờ.
- INATTENTION** — Sự sơ-ý.
- INAUGURAL** — Khai-mạc.
Discours — Diễn-từ khai-mạc.
Séance — Phiên khai-mạc.
- INAUGURATION** — Sự mở đầu, sự khai-thủy.
— Sự khai-mạc.
— Sự khánh - thành, sự lạc-thành,
Cérémonie d' — Lễ khai-mạc.
- INAUGURER** — *x. INAUGURATION.*
— *une ère nouvelle* Mở đầu một kỷ-nguyên mới
- INAUTHENTICITÉ** — Tính không công-chính, phi-công-chính tính.
— Tính không chính-xác, bất-chính-xác tính.
— d'un acte Phi-công-chính tính của một
— d'un fait Bất-chính-xác tính của một sự-kiện.
- INAUTHENTIQUE** — *x. INAUTHENTICITÉ.*
- INAUTORISÉ** — Không có phép.
Parole — Không có uy-thế, thiếu uy-thế.
Lời nói thiếu uy-thế.
- INAVOUABLE** — Không thể thú-nhận.
Acte — Hành-vi không thể thú-nhận.
- INAVOUÉ** — Không thú-nhận.

INCALCULABLE*Richesses* —

- Không thể tính được, vô-số;
vô-tận.
Tài-nguyên vô-tận.

INCAPABLE (a)

Mineur —
— *de résistance*

- Không thể, bất-năng.
— Vô-năng-lực, vô-năng.
Vị-thành-niên vô-năng-lực.
Không thể kháng-cự.

INCAPABLE (b)

- Người vô-năng-lực.

INCAPACITÉ

— *absolue*
— *de disposer et recevoir*
 à titre gratuit
— *de jouissance*
— *de travail*
— *d'exercice*
— *juridique*
— *mentale*
— *partielle*
— *pénale*
— *permanente*
— *professionnelle*
— *temporaire*
— *totale*

- Sự vô-năng-lực, sự vô-năng.
— Sự mất năng-lực, sự thất-năng.
Vô-năng-lực tuyệt-đối.
Vô-năng-lực xử-phán và thu-nhận vô-thường.
Vô-năng-lực hưởng-dụng.
Mất năng-lực làm việc.
Vô-năng-lực hành-sử.
Vô-năng-lực về pháp-luật.
Vô-năng-lực thần-trí.
Mất năng-lực nhất-bộ.
Vô-năng-lực về hình-sự.
Mất năng-lực vĩnh-viễn.
Vô-năng-lực về nghề-nghiệp.
Mất năng-lực nhất-thời.
Mất năng-lực hoàn-toàn.

INCARCÉRATION

- Sự tống-giam, sự bỏ ngục, sự hạ ngục.

INCARCÉRER

- *x. INCARCÉRATION.*

INCENDIAIRE

Fusée —
Problème —

- Nảy-lửa ; dẫn-hỏa.
Hỏa-tiến dẫn-hỏa.
Vấn-đề nảy-lửa.

INCENDIARISME

- Tội phóng-hỏa.

INCENDIE

- Đám cháy ; hỏa-tai.
— Sự đốt nhà, sự phóng-hỏa.

Crime d' —
Crime d' — par impru-
dence

Tội phóng-hỏa.
 Tội vô - ý đốt nhà, tội thất-hỏa.

INCERTAIN

— Không chắc-chắn, không xác-thực.

— Không xác-định.

Corps —
Jugement —
Nouvelle —
Obligation —

Vật không xác-định.
 Phán-đoán không xác-thực.
 Tin không xác-thực.
 Nghĩa-vụ không xác-định.

INCERTITUDE

— Sự không chắc-chắn, sự không xác-định.

— Sự thay-đổi, sự biến-thiên.

INCESSIBILITÉ

— Tính không thể nhượng - dũ, tính bất-khả nhượng-dũ.

INCESSIBLE

— Không thể nhượng-dũ, bất-khả nhượng-dũ.

Action —

Cổ-phần không thể nhượng-dũ.

INCESTE

— Sự loạn-luân, sự loạn-dâm.

INCESTUEUX

— Loạn-luân.

— Loạn-sinh.

Enfant —
Mariage —

Con loạn-sinh.
 Giá-thú loạn-luân.

INCIDENCE

— Sự qui-trước.

— Phản-hiệu.

— *de la faute grave sur*
le problème de la res-
ponsabilité
 — *de l'impôt*

Phản-hiệu của trọng-thất đối với vấn-đề trách-nhiệm.

Qui-trước thuế-khóa.

INCIDENT (a)

— Việc rắc-rối, việc lời-thôi.

— Đới-tranh.

— Vụ phụ-đới.

Jugement sur —

Án về phụ-đới.

- *d'audience* Rắc-rối tại-đình.
- *de frontière* Việc lời-thời tại biên-cảnh.
- *de procédure* Đới-tranh về thủ-tục.
- *de saisie* Đới-tranh về sai-áp.

INCIDENT (n)

Action civile —

Appel —

Demande —

Faux —

- Bất-ngờ, mẩu-sinh, ý-ngoại.
- Phụ-đới.
Tổ-quyền dân-sự phụ-đới,
tu-lỗ phụ-đới.
Kháng-cáo phụ-đới.
Đơn phụ-đới.
Kiện giả-mạo phụ-đới.

INCIDENTAIRE

- Người khởi đới-tranh.

INCIDENTEL

- Thuộc về phụ-đới.

INCIDENTER

- Khởi đới-tranh.

INCINÉRATION

- *x. INCINÉRER.*

INCINÉRER

- Hỏa-thiêu, hỏa-táng.

INCIPIIT

- Lệ-ngôn ; tự-ngôn.

INCITATEUR

- Kẻ xúi-giục ; kẻ dụ-đạo,

INCITATION

- *x. INCITER.*

INCITER

- *à la débauche*
- *au crime*
- *au progrès*

- Xúi-giục, khiêu-dụ.
- Cồ-lệ, kích-lệ.
Xúi-giục dân-hành.
Xúi-giục phạm-tội.
Cồ-lệ tiến-bộ.

INCIVIL

- Bất-lịch-sự

INCIVILISÉ

Peuple —

- Chưa khai-hóa, vị-khai.
Dân-tộc vị-khai.

INCIVILITÉ

Acte d' —

- *INCIVIL.*
Hành-vi bất-lịch-sự.

- INCIVISME** — Sự phi-lương-dân, sự bất-thiện-dân.
- INCLINATION** — Xu-hướng.
 — *naturelle* Xu-hướng tự-nhiên.
 — *sociale* Xu-hướng xã-hội.
- INCLURE** — Gồm vào.
 — Qui-nhập, ấn-nhập.
- INCLUS** — Gồm cả.
 — Ấn-nhập.
Ci. — Gồm trong này, đựng trong này, đính-nội.
Dotalité — Giá-tư-tính ấn-nhập.
- INCLUSION** — *x. INCLURE.*
- INCLUSIVEMENT** — Kề cả.
Jusqu'au 10 — Đến mồng 10, kề cả ngày này.
- INCOERCIBLE** — Không thể cưỡng-chế (*h. cưỡng-hành*).
- INCOGNITO** — Vi-hành.
Strict — Nghiêm-mật vi-hành.
Voyager — Vi-hành.
- INCOGNOSCIBLE** — Không thể nhận biết.
- INCOHÉRENCE** — Sự rời-rạc, sự không mạch-lạc.
- INCOMBER** — Thuộc về phần.
La preuve — au demandeur Sự dẫn-chứng thuộc về phần nguyên-dân.
— au trésor Thuộc về phần ngân-kho.
- INCOME-TAX** — Thuế lợi-lức (Anh).
- INCOMMODE** — Bất-tiện.
- INCOMMODITÉ** — Sự bất-tiện.

INCOMMODO— *x. COMMODO ET INCOMMODO.***INCOMMUTABILITÉ**

— Tính không thể truất-đoạt; tính không thể truất-hữu.

INCOMMUTABLE— *x. INCOMMUTABILITÉ.**Bien —*

Tài-vật không thể truất-hữu.

Propriété —

Sở-hữu không thể truất-đoạt.

INCOMPATIBILITÉ— Sự không tương-hợp (*h. tương-dung*), sự xung-khắc.— *de dispositions testamentaires*— Sự không thể kiêm-nhiệm, sự bất-khả-kiểm.
Điều-khoản chúc-thư bất-tương-dung.— *de fonctions*

Sự không thể kiêm-nhiệm chức-vụ.

— *d'humeurs*

Tính-tình xung-khắc.

INCOMPATIBLE— *x. INCOMPATIBILITÉ.***INCOMPÉTENCE**

— Sự thiếu tài-năng, sự bất-tài.

Culte de l' —

— Sự vô-thâm-quyền.

— *absolue*

Tôn-sùng sự bất-tài.

— *personnelle*

Vô-thâm-quyền tuyệt-đối.

— *réelle*

Vô-thâm-quyền đối-nhân.

— *relative*

Vô-thâm-quyền đối-vật.

Vô-thâm-quyền tương-đối.

INCOMPÉTENT— *x. INCOMPÉTENCE.**Homme —*

Người thiếu tài-năng, người bất-tài.

Se déclarer —

Tuyên-bố vô-thâm-quyền.

INCOMPLET

— Thiếu, không đủ, không hoàn-toàn, không hoàn-bị.

INCOMPRÉHENSIBILITÉ— *x. INCOMPRÉHENSIBLE.***INCOMPRÉHENSIBLE**

— Không thể hiểu được, nan-trùng.

<i>Texte</i> —	Đoạn văn không thể hiểu.
INCOMPRESSIBLE <i>Dépense</i> —	— Không thể thu-súc (súc-tiến). Khoản chi không thể súc-tiến.
INCONCEVABILITÉ	— <i>x. INCONCEVABLE.</i>
INCONCEVABLE	— Không thể quan-niệm, không thể tưởng-tượng.
INCONCILIABILITÉ	— <i>x. INCONCILIABLE.</i>
INCONCILIABLE	— Không thể hòa-giải. — Không thể tương-dung (h. dung-hòa).
INCONCILIATION	— Sự không hòa-giải, sự bất-hòa-giải. — Sự không dung-hòa, sự bất tương-dung.
INCONDITIONNÉ <i>Loi</i> —	— Phi-chế, vô-chế. Luật vô-chế.
INCONDITIONNEL <i>Reddition</i> —	— Vô-điều-kiện. Đầu-hàng vô-điều-kiện.
INCONDUITE — <i>notoire</i>	— Sự vô-hạnh. Vô-hạnh nổi tiếng.
INCONGRU	— Bất-thích-đáng.
INCONGRUITÉ	— Sự bất-thích-đáng.
INCONNU (<i>a</i>)	— Lạ, vị-tri. — Vô-danh.
INCONNU (<i>n</i>)	— Người lạ. — Người vô-danh.
<i>Auteur</i> —	Tác-giả vô-danh
<i>Père</i> —	Cha vô-danh.
<i>Quantité</i> —	Phân-lượng vị-tri.

Soldat —

Người lính vô-danh.

INCONSÉQUENCE

- Sự không hợp-lý.
- Sự khinh-suất.
- Sự ngôn-hành bất-nhất.

INCONSÉQUENT

- *x. INCONSÉQUENCE.*

INCONSIDÉRATION

- Sự bỏp-chộp, sự sơ-hốt.

INCONSIDÉRÉ

- *v. INCONSIDÉRATION.*

INCONSISTANCE

- Sự loạc-choạc.

INCONSISTANT

- *x. INCONSISTANCE.*

INCONSTANCE

- Sự bất-kiến.
- Sự vô-thường.

INCONSTANT

- *x. INCONSTANCE.*

**INCONSTITUTION-
NALITÉ**

- Vi-hiến-pháp tính, bất-hợp-hiến tính.

**INCONSTITUTION-
NEL**

- Vi-hiến-pháp, bất-hợp-hiến.

INCONTESTABILITÉ

- *x. INCONTESTABLE.*

INCONTESTABLE

- Không thể cãi ; không thể dị-nghị, bất-khả dị-nghị.

INCONVENANCE

- *x. INCONVENANT.*

INCONVENANT*Parole* —

- Khiếm-nhã.
- Ngôn-từ khiếm-nhã.

INCONVÉNIENT*Sans* —

- Sự bất-lợi, sự hại, sự phiền.
- Vô-bại.

INCONVERTIBLE

- Không thể đổi-hoán.

Papier-monnaie —

Tiền giấy không thể đoái-hoán.

INCOORDINATION

— Sự không phối-tri.

INCORPORATION

— *des bénéfices dans le capital*

— Sự qui-nhập.
— Sự liệt-nhập quân-tịch.
Qui-nhập lãi vào vốn.

— *d'une province dans un État*

Qui-nhập một tỉnh vào một quốc-gia.

INCORPORÉITÉ

— Sự vô thể-chất, sự vô-hình.

INCORPOREL

Bien —

Droit —

Propriété —

— Vô thể-chất, vô-hình.
Tài-vật vô-hình.
Quyền-lợi vô-hình.
Sở-hữu vô-hình.

INCORRECT

Rapport —

— Không chính-xác.
— Không hợp-qui-thức.
Báo-cáo không chính-xác.

INCORRIGIBLE

Délinquant —

— Không thể sửa-trị, bất-trị; không thể răn-dạy, mất dạy.
Tội-nhân bất-trị.

INCORRUPTIBILITÉ

— *x. INCORRUPTIBLE.*

INCORRUPTIBLE

Fonctionnaire —

— Không thể hối-lộ (*h. hối-mại*).
— Bất-khả-hủ.
Công-chức không thể hối-lộ.

INCOTÉ

— Không đặng vào giá-biêu, bất-đặng-giá, vô-hàng-thị.

INCRÉDIBILITÉ

— Sự không thể tin được.

INCRIMINATION

— *x. INCRIMINER.*

INCRIMINÉ

Fait —

— *x. INCRIMINER.*
Sự-kiểm trách-cũu.

INCRIMINER

— Trách-cứu.

INCUPLATION

— Sự buộc tội, sự qui-tội.

— Tội-can.

Chef d' —

Écroué sous l' — de

Modifier l' —

Yếu-khoản buộc tội.

Bị tống-giam vì can tội.

Cải tội-can.

INCULPÉ (a)

— Bị can-cứu.

INCULPÉ (n)

— Bị-can.

INCULPER

— Buộc tội, qui-tội.

INCULTE

— Không giống-giọt ; hoang-vu.

— Không có giáo-dục, vô-học.

INCULTURE

— *x. INCULTE.*

INCURABLE

— Không thể chữa khỏi, nan-trị.

INCURABLES (LES)

— Nan-trị y-viện.

IN CURIA

— Tại-đình (Cổ La-mã).

INCURIE

— *administrative*

— Sự hốt-lược.

Hốt-lược hành-chính.

INCURSION

— Sự xâm-khẩu, sự nhập-khẩu.

INDEBITI (ACTIO)

— Tổ-quyền ngộ-phó.

INDEBITUM

— Phi-phụ-trái.

INDÉCENCE

— *x. INDÉCENT.*

INDÉCENT

— Tục-liu, bỉ-ôì.

INDÉCIS

— Do-dự.

INDÉCISION

— Sự do-dự.

INDÉFACTIBLE*Attachement* —— Bất-diệt.
Luyện-mộ bất-diệt.**INDÉFENDABLE***Cause* —*Place* —— Không thể bênh-vực (*h. biện-hộ*),
nan-biện.
— Không thể chống-giữ (*h. phòng-*
vệ), nan-phòng.
Vụ kiện không thể biện-hộ.
Yếu-tái không thể phòng-vệ.**INDÉFINI***Période* —— Bất-định.
Thời-gian bất-định.**INDÉLÉBILE**— Không thể tẩy-gột.
— Không thể xóa bỏ.**INDÉLIVRABLE***Lettre* —— Không thể giao được.
Thư không thể giao được.**INDEMNÉ**

— Nguyên-vẹn.

INDEMNISATION— Sự thưởng, sự đền, sự bồi -
thường.
— Sự định bồi-khoản.**INDEMNISER**— *x. INDEMNISATION.***INDEMNITAIRE**

— Người được bồi-thường.

INDEMNITÉ*Action en* —— *de déplacement*— *de guerre*— *de licenciement*— *de logement*— *de résidence*— *de retard*— *de risque*— *de route*— Sự bồi-thường, sự phụ-cấp.
— Tiền bồi-thường, bồi-khoản.
— Cấp-khoản.
Tổ-quyền bồi-thường.
Cấp-khoản thuyên-chuyển.
Bồi-khoản chiến-tranh.
Cấp-khoản thải-hồi.
Cấp-khoản nhà ở.
Cấp-khoản cư-trú.
Bồi-khoản quá-hạn.
Cấp-khoản rủi-ro.
Cấp-khoản lộ-trình.

- *de service*
- *de technicité*
- *de zone*
- *parlementaire*
- *pour cause d'expropriation*

- Cấp-khoản sự-vụ.
- Cấp-khoản chuyên-môn.
- Cấp-khoản khu-vực.
- Cấp-khoản nghị-viên.
- Bồi-khoản trung-thu.

INDÉNIABLE

- Không thể chối-cãi, không thể phủ-nhận.

INDÉNIER

- Không chối-cãi.

INDÉPENDANCE

- Esprit d' —*
- *d'un État*
- *du pouvoir judiciaire*

- Sự độc-lập.
- Tinh-thần độc-lập.
- Nền độc-lập của một quốc-gia.
- Sự độc-lập của quyền tư-pháp.

INDÉPENDANT

- Action —*
- Action civile —*
- Administration —*
- Lois —*

- Tự-lập, tự-chủ ; độc-lập.
- Biệt-lập.
- Động-tác biệt-lập.
- Tổ-quyền dân-sự biệt-lập.
- Hành-chính độc-lập.
- Luật biệt-lập.

INDÉPENDANTS

- Phái độc-lập.
- Siêu-nhiên-phái.

INDES

- Compagnie des —*
- *Occidentales*

- Ấn-độ.
- Ấn-độ Công-ty.
- Tây Ấn-độ.

INDÉSIRABLE

- Không thể dung-nạp.

INDESTRUCTIBLE

- Bất-khả hủy-diệt.

INDÉTERMINATION

- Sự không quyết-định.

INDÉTERMINÉ

- Ameublement —*
- Forme —*

- Không xác-định, bất xác-định ; bất-định.
- Động-sản-hóa không xác-định.
- Hình-thức bất-định.

Sentence --

Phán-định bất-xác-định.

Temps --

Thời-gian bất-định.

INDÉTERMINISME

-- Thuyết phi-quyết-định.

INDÉTERMINISTE-- *x.* **INDÉTERMINISME.****INDEX**

-- Chỉ-mục.

-- Cẩm-thư-mục.

Livre mis à l' --

Sách cần, cẩm-thư.

Mettre à l' --

Tây chay.

-- *alphabétique*

Chỉ-mục theo mẫu-tự.

-- *des prix*

Chỉ-mục vật-giá.

-- *d'un livre*

Thư-mục.

INDIANISME

-- Ấn-độ-học.

INDIANISTE

-- Nhà khảo-cứu Ấn-độ-học.

INDICATEUR (a)

-- Chỉ-dẫn.

Poteau --

Trụ chỉ đường.

INDICATEUR (n)

-- Bảng chỉ-dẫn, bảng chỉ-nam.

-- *des rues*

-- Người điềm-chỉ.

-- *des voyages*

Bảng chỉ phố (đường).

Du-lịch chỉ-nam.

INDICATIF-- *x.* **INDICATION.***A titre --*

Tính-cách chỉ-dẫn.

INDICATION

-- Sự chú-ký.

-- *de paiement*

-- Sự chỉ-dẫn, sự biểu-dẫn.

-- *des moyens de preuve*

Chú-ký hoàn-trái.

Chỉ-dẫn các phương-tiện dẫn-chứng.

INDICE

-- Sự suy-đoán.

-- Dấu-vết, hình-tích, chứng-tích.
tang-tích.

-- Triệu-trung.

-- Chỉ-số.

- *budgetaire*
- *de crime*
- *de faux*
- *de solde*
- *des prix de détail*
- *du coût de la vie*

- Chỉ-số ngân-sách.
- Tang-lịch phạm-tội.
- Tang-lịch giả-mạo.
- Chỉ-số lương-bổng.
- Chỉ-số giá lẻ.
- Chỉ-số giá sinh-hoạt.

INDICTION

Bulle d' —

- Định-kỳ chiêu-tập, huấn-lệnh.
- Chiêu-tập-thư.

INDICULE

- Tiêu mục-lục (xưa).

INDIFFÉRENCE

- Sự dửng-dưng, sự lãnh-đạm.
- Tính vô-thiên-hướng.

INDIFFÉRENT

Attitude —

- *x* **INDIFFÉRENCE.**
- Thái-độ lãnh-đạm.

INDIFFÉRENTISME

- Chủ-nghĩa lãnh-đạm.

INDIFFÉRENTISTE

- Người chủ-trương lãnh-đạm.

INDIGÉNAT

- Qui-chế thổ-dân, qui-chế thổ-trước, thổ-trước qui.

INDIGENCE

Certificat d' —

- Sự nghèo-khó, sự bần-cùng.
- Giấy chứng-minh bần-cùng.

INDIGÈNE (a)

Produit —

Troupes —

- Thuộc về bản-xứ, về bản-thờ, thổ-trước.
- Sản-phẩm bản-xứ, thờ-sản.
- Binh-đội bản-xứ, quân-đội thổ-trước.

INDIGÈNE (n)

- Người bản-xứ, thổ-dân, thổ-trước.

INDIGÉNÉITÉ

- Bản-xứ tính, thổ-trước tính.

INDIGENT

- Nghèo-khó, bần-cùng.

INDIGNATION

- Sự phẫn-nộ, sự phẫn-khái, sự phẫn-uất.

INDIGNE*Conduite* —*Héritier* —

— Không xứng-đáng, bất-xứng.
 Hạnh-kiêm không xứng-đáng.
 Người di-kế bất-xứng.

INDIGNER (S')— *x. INDIGNATION.***INDIGNITÉ**— *nationale*— *successorale*— *x. INDIGNE.*

Bất-xứng quốc-gia.

Bất-xứng kế-thừa.

INDIQUER

— Chỉ-dẫn, biểu-dẫn.

INDIRECT*Action* —*Contribution* —

— Gián-tiếp.

Tổ-quyền gián-tiếp.

Thuế gián-thu.

INDISCERNABLE— Không thể phân-biệt, bất-khả
giám-biệt.**INDISCIPLINE**

— Sự vô kỷ-luật.

INDISCIPLINÉ

— Vô kỷ-luật.

INDISCRET

— Trống chuyện, không kín-đáo.

INDISCRÉTION— *x. INDISCRET.***INDISCUTABLE**— Không thể cãi, không thể tranh-
luận.*Preuve* —Bằng-chứng không thể tranh-
luận.**INDISPENSABLE**

— Thiết-yếu.

INDISPONIBILITÉ— *x. INDISPONIBLE.***INDISPONIBLE**— Không thể xử-phán, bất-khả
xử-phán, bất-khả-xử.

— Không thể khiến-dụng.

Bien —*Fonctionnaire* —

Tài-vật bất-năng xử-phán.

Công-chức không thể khiến-
dụng.

Portion —

Định-phần bất-khả-xử.

Soldats —

Binh-lính không thể khiêu-dụng.

INDISSOLUBILITÉ— *x. INDISSOLUBLE.***INDISSOLUBLE**

— Không thể đoạn-tiêu.

Contrat —

Khế-ước không thể đoạn-tiêu.

Mariage —

Giá-thú không thể đoạn-tiêu.

INDISTINCT

— Không phân-biệt, bất-minh.

INDIVIDU

— Cá-nhân.

INDIVIDUALISATEUR

— Cá-biệt.

Principe —

Nguyên-tắc cá-biệt.

INDIVIDUALISATION

— Sự cá-thể-hóa, sự cá-nhân-hóa.

— *administrative*

Sự cá-thể-hóa hành-chính.

— *de la peine*

Sự cá-thể-hóa hình-phạt.

— *judiciaire*

Sự cá-thể-hóa tư-pháp.

— *légale*

Sự cá-thể-hóa pháp-định.

INDIVIDUALISER— *x. INDIVIDUALISATION.***INDIVIDUALISME**

— Chủ-nghĩa cá-nhân.

— *historique*

Chủ-nghĩa cá-nhân lịch-sử.

— *juridique*

Chủ-nghĩa cá-nhân pháp-lý.

INDIVIDUALISTE (a)

— Thuộc về cá-nhân.

— Thuộc về cá-thể.

École —

Học-phái cá-nhân.

Esprit —

Tinh-thần cá-nhân.

Idéalisme —

Cá-thể duy-tâm-luận.

INDIVIDUALISTE (n)

— Người chủ-trương trọng cá-nhân.

INDIVIDUALITÉ

— Cá-thể, cá-tính, cá-cách.

— *des peuples*

Cá-tính các dân-tộc.

— *économique*

Cá-thể kinh-tế.

INDIVIDUATION*Principe d' —*— Sự cá-biệt.
Nguyên-lý cá-biệt.**INDIVIDUEL**

— Thuộc về cá-nhân, thuộc về cá-thê.

INDIVIDUER— *x. INDIVIDUATION.***INDIVIS (a)***Biens —**Clause une et —**Héritage —**Héritier —**Propriété —**Succession —*— Vị-phân.
— Bất-năng-phân.
Tài-sản vị-phân.
Ước-khoản duy-nhất và bất-năng-phân.
Di-sản vị-phân.
Di-kế vị-phân.
Sở-hữu vị-phân.
Kế-sản vị-phân.**INDIVIS (n)***Posséder par —*— Sự vị-phân.
Chấp-hữu vị-phân.**INDIVISAIRE**

— Vị-phân cộng-hữu-chủ.

INDIVISIBILITÉ— *x. INDIVISIBLE.***INDIVISIBLE***Action —**Créance —**Dette —*— Không thể phân-chia, bất-khả-phân.
Cổ-phần bất-khả-phân.
Trái-quyền bất-khả-phân.
Trái-khoản bất-khả-phân.**INDIVISION***Demeurer dans l' —**Nul n'est tenu de rester**dans l' —*— *forcée*— *héréditaire*— Sự vị-phân.
Ở lại trong tình-trạng vị-phân.
Không thể bắt ai ở mãi trong tình-trạng vị-phân.
Vị-phân cưỡng-bách.
Vị-phân di-kế.**INDU (a)***Avantage —*— Bất phụ-trái.
— Trái lẽ, bất-đáng.
Lợi-ích bất-đáng.**INDU (n)**

— Bất-phụ-trái.

Paiement de l' —
Répétition de l' —

Hoàn bất-phụ-trái.
Thu-hoàn bất-phụ-trái.

INDUBITABLE

— Chắc-chắn, không thể hồ-nghi.

INDUCTION

— *méthodique*
— *simple*

— Phép qui-nạp.
Qui-nạp có phương-pháp.
Qui-nạp đơn-thường.

INDUIRE

— *au crime*
— *en erreur*

— Dẫn-dụ.
— Qui-kết.
Dẫn-dụ phạm-tội.
Dẫn-hoặc.

INDULGENCE

— *du tribunal*

— Sự khoan-dung, sự khoan-hồng.
Lượng khoan-hồng của tòa.

INDULGENT

— Khoan-dung, khoan-hồng.

INDULT

— Sắc-chỉ đặc-miễn.

INDUMENT

— *x. INDU (a).*

INDUSTRIALISATION

— Sự kỹ-nghệ-hóa, sự công-nghiệp-hóa.

INDUSTRIALISER

— *x. INDUSTRIALISATION.*

INDUSTRIALISME

— Chủ-nghĩa trọng kỹ-nghệ, chủ-nghĩa trọng-công.
— Xu-hướng kỹ-nghệ (công-nghiệp), xu-hướng trọng-công.

INDUSTRIALISTE (a)

— *x. INDUSTRIALISME.*

INDUSTRIALISTE (n)

— Người theo chủ-nghĩa trọng-công (*h. trọng kỹ-nghệ*).

INDUSTRIE

Grande —

— Kỹ-nghệ, công-nghiệp.
— Sinh-nghiệp ; thực-nghiệp.
Đại kỹ-nghệ, đại công-nghiệp.

Petite —

- à domicile
- agricole
- clef
- commerciale
- d'art
- d'atelier
- des transports
- d'État
- du bâtiment
- et commerce

- extractive
- familiale
- forestière
- lourde
- manuelle
- manufacturière
- métallurgique
- minière
- mixte
- nationale
- privée
- type

Tiểu kỹ - nghệ, tiểu công-nghiệp.

- Kỹ-nghệ tại-gia.
- Kỹ-nghệ nông-nghiệp.
- Kỹ-nghệ chủ-yếu.
- Kỹ-nghệ thương-mại.
- Kỹ-nghệ mỹ-thuật.
- Kỹ-nghệ công-xưởng.
- Kỹ-nghệ vận-tải.
- Kỹ-nghệ quốc-hữu.
- Kỹ-nghệ kiến-trúc.
- Công-nghiệp và thương-mại, công-thương.
- Kỹ-nghệ khai-khoáng.
- Kỹ-nghệ gia-đình.
- Kỹ-nghệ lâm-sản.
- Kỹ-nghệ nặng.
- Thủ-công-nghiệp.
- Kỹ-nghệ chế-tạo.
- Kỹ-nghệ kim-thuộc.
- Kỹ-nghệ hầm-mỏ.
- Kỹ-nghệ hỗn-đồng.
- Kỹ-nghệ quốc-gia.
- Kỹ-nghệ tư-doanh.
- Kỹ-nghệ kiểu-mẫu.

INDUSTRIEL (a)

- Banque —*
- Centre —*
- Corporation —*
- Hygiène —*
- Politique —*
- Science —*

- Thuộc về kỹ-nghệ, về công-nghiệp.
- Ngân-hành công-nghiệp.
- Trung-tâm kỹ-nghệ.
- Nghiệp-hội kỹ-nghệ.
- Vệ-sinh về kỹ-nghệ.
- Chính-sách về kỹ-nghệ.
- Khoa-học kỹ-nghệ.

INDUSTRIEL (n)

- Nhà kỹ-nghệ, kỹ-nghệ-gia, nhà công-nghiệp, công-nghiệp-gia.

INÉDIT

- Chưa in, chưa xuất-bản, chưa san-hành, vị-san.

INEFFICACE

- Không hiệu-nghiệm.

INÉGAL

Paris —
Traité —

- Không đều, không bằng, không quân-đẳng, bất-quân.
- Không bình-đẳng, bất-bình-đẳng. Phần không bằng nhau. Điều-trước bất-bình-đẳng.

INÉGALITÉ

— *des richesses*
— *des sexes*
— *légale*

- *x. INÉGAL.*
Bất-quân-đẳng tài-hóa.
Nam nữ bất-bình-đẳng.
Bất-bình-đẳng pháp-định.

INÉLIGIBILITÉ

- *x. INÉLIGIBLE.*

INÉLIGIBLE

- Không có tư-cách ứng-cử, khuyết-cách ứng-cử.

INÉLUCTABLE

- Không tránh được.

INERTE

- Bất-động, nọa-nhược.

INERTIE

Force d' —

- Tính bất-động, tính nọa-nhược. Nọa-lực.

INESTIMABLE

- Không thể đánh giá, không thể trị-giá.
- Vô-giá.

INÉVITABLE

Événement —

- Không thể tránh được.
- Tất-phát.
Biến-cố tất-phát.

INEXACT

Déclaration —

- Không đúng (trúng), không xác-thực, hư-ngụy.
Lời khai không xác-thực.

INEXCUSABLE

Faute —

- Không thể khoan-miễn, không thể tha-thứ, bất-khả-thứ.
Lỗi không thể tha-thứ, quá-thất không thể khoan-miễn.

INEXÉCUTABLE

- Không thể thi-hành (*h. chấp-hành*).

- INEXÉCUTION** — Sự không thi-hành, sự không chấp-hành.
- INEXÉCUTOIRE** — Không thi-hành được.
- INEXIGIBILITÉ** — Sự không thể đòi được, bất-năng-sách tính.
— Sự chưa thể đòi được, vị-khả-sách tính.
- INEXIGIBLE** — *x. INEXIGIBILITÉ.*
Condition — Điều-kiện bất-năng-sách.
Dette — Trái-khoản vị-khả-sách.
- INEXISTANT** — Không có, hư-không.
Acte — Chứng-thư hư-không.
Mariage — Giá-thú hư-không.
- INEXISTENCE** — *x. INEXISTANT.*
Théorie de l' — Thuyết hư-không.
- INEXPLOITABLE** — Không thể khai-thác.
— Không thể khai-dụng.
Document — Tài-liệu không thể khai-dụng.
- INFAILLIBILITÉ** — *x. INFAILLIBLE.*
- INFAILLIBLE** — Không bao-giờ làm-lỗi, không bao-giờ thác-ngộ, vô-ngộ.
- INFAMANT** — Gia-nhục.
Peine — Hình gia-nhục, nhục-hình.
Peine afflictive et — Thê-nhục-hình.
- INFAMATION** — Sự ô-nhục (xưa).
- INFAME** — Nhục-nhẽ.
- INFAMIE** — Sự gia-nhục.
- INFANTERIE** — Bộ-binh.
— légère — Khinh-bộ-binh.

— *montée*

Kỵ-bộ-binh.

INFANTICIDE (*a*)

— Giết con, sát-tử.

— Giết trẻ, sát-nhi.

Mère —

Người mẹ giết con.

INFANTICIDE (*n*)

— Tội giết con, tội sát-tử.

— Tội giết trẻ, tội sát-nhi.

INFANTILE

— Thuộc về trẻ con (con nít), ấu-trì.

INFÉODATION

— *x.* INFÉODER.

INFÉODÉ

— *x.* INFÉODER.

— Phụ-tòng.

INFÉODER

— Cấp thái-ấp.

INFÉRENCE

— Sự suy-lý, sự suy-luận.

— *déductive*

Suy-luận diễn-giải.

— *mediate*

Suy-luận gián-tiếp.

INFÉRIEUR

— Dưới, hạ-đẳng, hạ-cấp.

— Liệt-đẳng.

— Thua kém.

Jurisdiction —

Tòa dưới, pháp-viện hạ-đẳng.

Race —

Chủng-tộc liệt-đẳng.

INFÉRIORITÉ

— *x.* INFÉRIEUR.

INFIDÈLE

— Không trung-thành.

— Gian-lận, không trung-tín.

— Không chung-thủy.

— Không đúng (trúng), không trung-xác.

Caissier —

Người thủ-ngân gian-lận.

Épouse —

Người vợ không chung-thủy.

Traduction —

Bản dịch không trung-xác.

INFIDÉLITÉ

— *x.* INFIDÈLE.

INFILTRATION

— Sự len lõi, sự thâm-nhập.

IN FINE	— Ở đoạn cuối.
INFINI	— Vô-hạn, vô-tận.
INFINTÉSIMAL	— Cực-tiểu.
INFIRMATIF <i>Arrêt —</i>	— Bác-án, phủ-định. Phúc-nghị phủ-định (<i>h. bác-án</i>).
INFIRMATION <i>— d'un jugement</i>	— Sự bác-án, sự phủ-định. Phủ-định một phán-nghị.
INFIRME	— Người tàn-tật, người có phế-tật, phế-nhân.
INFIRMER	— <i>x. INFIRMATION.</i>
INFIRMERIE	— Nhà bệnh, bệnh-thất.
INFIRMIER	— Khán-hộ, y-tá.
INFIRMITÉ	— Sự tàn-tật, phế-tật.
INFLATION <i>— de papier monnaie</i> <i>— fiduciaire</i>	— Sự lạm-phát. Lạm-phát tiền giấy. Lạm-phát tín-tệ.
INFLATIONNISTE <i>Politique —</i>	— <i>x. INFLATION.</i> Chính-sách lạm-phát.
INFLIGER <i>— une amende</i> <i>— une peine</i>	— Phạt ; gia-hình. Phạt tiền, phạt vạ. Phạt hình.
INFLUENCE <i>Sphère d' —</i> <i>Trafic d' —</i> <i>Zone d' —</i>	— Sự ảnh-hưởng. — Sự cảm-hóa. — Thế-lực. Phạm-vi ảnh-hưởng. Hối-mại thế-lực. Khu-vực ảnh-hưởng.
INFLUENCER	— Cảm-hóa.

INFLUENT*Personnage* —— Có thần-thể, có thể-lực.
Nhân-vật có thể-lực.**INFLUER**

— Ảnh-hưởng.

INFORMATEUR— Báo-cáo, truyền-tin.
— Cáo-phát.**INFORMATION***A titre d'* —*Cahier d'* —*Clôturer une* —*Ministère de l'* —*Ouvrir une* —*Supplément d'* —— *de source sûre*— *préalable*

— Sự thông-tin ; tin-tức.

— Sự thăm-tra.

Đề tường-tri, đề tường.

Sở thăm-tra.

Kết-thúc một cuộc thăm-tra.

Bộ Thông-tin.

Mở cuộc thăm-tra.

Thăm-tra bổ-sung.

Tin-tức theo nguồn tin chắc-chắn.

Thăm-tra tiên-tường.

INFORMÉ*Jusqu'à plus ample* —

— Sự thăm-tra.

Chờ thăm-tra chu-đáo hơn.

INFORMER— *x. INFORMATION.***INFRA**

— Ở dưới.

INFRACTEUR

— Kẻ phạm-tội, kẻ phạm-pháp.

INFRACTION

— Sự vi-phạm.

— Sự phạm-tội, sự phạm-pháp.

— Tội-phạm.

— *à la discipline*

Vi-phạm kỹ-luật, phạm kỹ-luật.

— *à la loi*

Vi-phạm pháp-luật, phạm-luật, phạm-pháp.

— *aux règlements*

Vi-phạm qui-tắc, phạm-qui.

INFRASTRUCTURE

— Hạ-tầng cơ-sở.

INGÉNIEUR

— Kỹ-sư, công-trình sư.

- *adjoînt*
- *des mines*
- *des ponts et chaussées*

- Phó kỹ-sư.
- Kỹ-sư khoáng-học.
- Kỹ-sư kiều-lộ.

INGÉNU

- Người bằm-siuh tự-do (Cổ La-mã).

INGÉRENCE

- Politique de non —*
- du Gouvernement*

- Sự xen nhập, sự can-dự.
- Chính-sách bất-can-dự.
- Sự can-dự của Chính-phủ.

INGÉRER (S')

- *x. INGÉRENCE.*

INGOUVERNABLE

- Không thể cai-trị.

INGRAT

- Phụ-bạc, bội-bạc.
- Bất-lợi.

INGRATITUDE

- Révocation pour cause d' —*

- *x. INGRAT.*
- Truất-bãi vì bội-bạc.

INHABILE

- Vô tư-năng.

INHABILITÉ

- à tester*

- Sự vô tư-năng.
- Vô tư-năng làm chúc-thư.

INHÉRENT

- Droit —*
- Valeur —*

- Phụ-trước ; cố-hữu.
- Quyền-lợi phụ-trước.
- Giá-trị cố-hữu.

INHIBITOIRE

- Cấm-chỉ, chế-chỉ.

INHUMAIN

- Vô nhân-đạo.

INHUMANITÉ

- *x. INHUMAIN.*

INHUMATION

- clandestin*

- Sự chôn, sự mai-táng.
- Chôn lén, mai-táng ần-nặc.

INHUMER

- *x. INHUMATION.*

ININTENTIONNEL

- Vô-ý, không cố-ý, không chủ-tâm.

ININTERPRÉTABLE

— Không thể giải-thích.

ININTERROMPU

— Không gián-đoạn, bất-đoạn.

INIQUÉ

Jugement —

Peine —

— Bất-công.

Bản án bất-công.

Hình-phạt bất-công.

INIQUITÉ

— Sự bất-công.

INITIAL

Fait —

Point —

— Khai-thủy, khởi-thủy.

Sự-kiện khai-thủy.

Điểm khởi-thủy.

INITIALE

— Thủ-tự.

INITIATIVE

Comité d' — de désarme-
ment —

Droit d' —

Esprit d' —

Prendre une —

Syndicat d' —

— *des lois*

— *formulée*

— *législative*

— *non formulée*

— *officielle*

— *parlementaire*

— *par motion*

— *populaire*

— *privée*

— *réservée*

— Sáng-kiến ; sáng-ý.

— Quyền sáng-chế, sáng-quyền.

— Sự thủ-xướng.

Ủy-ban thủ-xướng tài-binh.

Quyền sáng-chế, sáng-quyền.

Ôc sáng-kiến.

Thủ-xướng.

Hiệp-đoàn sáng-ý.

Sáng-quyền pháp-luật.

Sáng-quyền trình dự-án.

Sáng-quyền lập-pháp.

Sáng-quyền trình kiến-nghị.

Sángkiến của chính-quyền.

Sáng-quyền của nghị-sĩ.

Sáng-quyền trình kiến-nghị.

Sáng-quyền nhân-dân.

Sáng-kiến của tư-nhân.

Sáng-quyền bảo-lưu.

INITIER

— Mở lòng, khai-tâm ; truyền-thụ.

INJONCTION

— Mệnh-lệnh, lệnh-truyền.

INJURE

— Sự chửi bới, sự lỵ-mạ.

Délit d' —
 — *grave*
 — *non publique*
 — *par correspondance postale ou télégraphique circulant à découvert*
 — *publique*
 — *semi-publique*

Tội lỵ-mạ.
 Lỵ-mạ trọng-đại.
 Lỵ-mạ không công-khai.
 Lỵ-mạ bằng thư-tín bỏ ngõ.

Lỵ-mạ công-khai.
 Lỵ-mạ bán-công-khai.

INJURIA

— Hành-vi phạm-pháp (Cổ La-mã).
 — Hành-vi xâm-phạm tới người.

INJURIER

— *x. INJURE.*

INJURIEUX

— *x. INJURE.*

IN JUS VOCATIO

— Pháp-định chiếu - hoán (Cổ La-mã).

INJUSTE

Affaire —
Guerre —
Mesure —

— Không công-bằng, bất-công, oan.
 — Bất-nghĩa.
 Vụ án bất-công.
 Chiến-tranh bất-nghĩa.
 Biện-pháp bất-công.

INJUSTICE

Réclamer contre une —
Réparer une —
Subir une —

— *x. INJUSTE.*
 Kêu oan, khiếu oan.
 Khiếu-nại về sự bất-công.
 Rửa oan, giải oan, tuyết oan.
 Đền bù sự bất-công.
 Chịu sự bất-công.
 Chịu oan, hàm oan.

INJUSTIFIABLE

— Không biện-giải được.
 — Không chứng-xác được.

INJUSTIFIÉ

Résistance —

— Không chính-đáng.
 Đề-kháng không chính-đáng.

IN LIMINE LITIS

— Khi mới khởi-tụng.

INNAVIGABILITÉ

- absolue
- par fortune de mer
- relative

- x. *INNAVIGABLE.*
Vô-hàng-năng tuyệt-đối.
Vô-hàng-năng vì tai-biến hàng-hải.
Vô-hàng-năng tương-đối.

INNAVIGABLE

- Bateau* —
- Cours d'eau* —

- Không có khả-năng hàng-hành, vô hàng-năng.
- Bất-khả-hàng.
Tàu vô-hàng-năng.
Giang-khê bất-khả-hàng.

INNOCENCE

- Protester de son* —

- Sự vô-lội.
Kêu oan.

INNOCENT

- x. *INNOCENCE.*

INNOCENTER

- Minh-oan.

INNOCUITÉ

- Sự vô-độc.

INNOMÉ

- nh. *INNOMMÉ.*

INNOMMÉ

- Contrat* —

- Không tên, vô-danh.
Khế-ước vô-danh.

INNOVATEUR

- Người cách-tán, người sáng-tán.

INNOVATION

- Sự cách-tán, sự sáng-tán.

INNOVER

- x. *INNOVATION.*

INOBSERVATION

- du contrat

- Sự bất-tuân ; sự vi-bội.
Vi-bội khế-ước, vi-ước.

INOCCUPATION

- Sự bỏ trống, sự bất-chiếm-hữu.

INOCCUPÉ

- Maison* —
- Place* —

- x. *INOCCUPATION.*
Nhà bỏ trống.
Chỗ trống.

INOFFENSIF

- Vô-hại.

INOFFICIEL

— Không chính-thức.

INOFFICIEUX

Donation —*Testament* —

— Bất-luán (Cổ La-mã).

Tặng-dữ bất-luán (Cổ La-mã)

Di-chức bất-luán (Cổ La-mã).

INOFFICIOSITÉ

Action d' —— *x. INOFFICIEUX.*

Tổ-quyền bất-luán (Cổ La-mã).

INONDATION

— Sự lụt, thủy-lạc, thủy-tai.

INONDER

— Làm cho tràn - ngập, làm cho ngập-lụt.

INOPÉRANT

— Vô-hiệu-dụng, vô-công-dụng.

INOPINÉ

— Thành-linh, ý-ngoại.

INOPPORTUN

Mesure —

— Không phải lúc, không hợp-thời, thất-thời.

Biện-pháp thất-thời.

INOPPORTUNITÉ

— *x. INOPPORTUN.*

INOPPOSABILITÉ

*Théorie de l' — des excep-
tions*— *x. INOPPOSABLE.*Thuyết khước - biện bất - khả
đối-kháng.

INOPPOSABLE

Contrat — aux tiers— Không thể đối-kháng; không thể
đối-dụng.Khế-ước không thể đối-dụng
với người đệ-tam.

INORGANISABLE

— Không thể tổ-chức được.

IN PARTIBUS

Ministre —

— Hư-hàm.

Tổng-trưởng hư-hàm.

INQUISITEUR

— Truy-tà pháp-quan (xưa).

INQUISITION

— Truy-tà pháp-đình (xưa).

— Sự điều-tra hà-nhiều.

— *fiscale*

Điều-tra hà-nhiều về thuế-vụ.

INQUISITIONNAIRE

— *x. INQUISITION.*

INQUISITORIAL

— *x. INQUISITION.*

Impôt —

Hà-thuế.

Mesure —

Biện-pháp hà-nhiều.

Procédure —

Thủ-tục điều-tra hà-nhiều.

INSAISI

— Không bị sai-áp.

INSAISSABILITÉ

— Bất - khả sai - áp tính, miễn-sai-áp tính.

Clause d' —

Ước-khoản bất-khả sai-áp.

— *des salaires et petits traitements*

Bất-khả sai-áp tính của công-xá và lương-bòngh nhỏ.

INSAISSABLE

— Không thể sai-áp, bất-khả sai-áp.

Bien —

— Miễn sai-áp.

Tài-vật miễn sai-áp.

INSALUBRE

— Hại vệ-sinh.

Logement —

Nhà ở hại vệ-sinh.

INSALUBRITÉ

— *x. INSALUBRE.*

INSANITÉ

— Sự dở hơi, sự mất trí.

— *d'esprit*

Mất trí-khôn.

INSCRIPTION

— Sự ghi-chép, sự ký-tải (tái).

Bureau d' —

— Sự đăng-ký, sự đăng-bạ.

Prendre des —

Phòng đăng-ký.

Service de l' — *maritime*

Xin ghi học-tịch.

— *au rôle*

Sở danh-bạ thủy-thủ.

— *de faux*

Ghi vào sổ đăng-đường.

— *de rente d'État*

Đăng-cáo giả-mạo.

— *des hypothèques*

Đăng-bạ niên-kim quốc-trái.

— *des privilèges*

nh. Inscription hypothécaire.

— *d'office*

Đăng-ký đặc-quyền.

— *électorale*

Đương-nhiên đăng-ký.

Đăng sổ cử-tri.

- *hypothécaire*
- *maritime*

Đăng-ký đê-đương.
 Đăng-hải-bạ, đăng danh-bạ
 thủy-thủ.

INSCRIT (a)

- Créancier* —
- Orateur* —

- x. *INSCRIPTION.*
 Trái-chủ đăng-ký.
 Diển-giả ghi tên.

INSCRIT (n)

- *maritime*

- Người đăng-bạ.
 Thủy-thủ đăng-bạ.

INSÉPARABLE

- Không thể chia . lia, không thể
 phân-ly.

INSÉRER

- *un article dans un journal*
- *un dire dans le cahier des charges d'une vente judiciaire*
- *une clause de résolution dans un contrat*
- *une mise en vente publique d'immeuble*
- *une vente de fonds de commerce*
- *un jugement*

- Đăng-tải.
- Biền xen vào, diển vào.
 Đăng một bài vào tờ báo.
 Diển một ngôn-văn vào điều-kiện-sách phách-mại tư-pháp.
 Diển một ước-khoản giải-tiêu vào khế-ước.
 Đăng-lãi một vụ phát-mại bất-động-sản.
 Đăng-tải một vụ bán nghiệp-sản thương-mại.
 Đăng-tải bản án.

INSERTION

- *légale*

- c. *INSÉRER.*
 Đăng-tải pháp-định.

INSIGNE (a)

- Faveur* —

- Đặc-biệt.
 Đặc-án.

INSIGNE (n)

- *de député*
- *de grade*

- Dấu-hiệu, phù-hiệu, biêu-chương.
 Dấu-hiệu nghị-sĩ.
 Phù-hiệu cấp-bậc.

INSIGNIFIANT

- Fait*

- Không đáng kể.
 Sự-kiện không đáng kể.

INSINUATION

— *x. INSINUER.*

INSINUER

— Đãng-bạ (xua).
— Âm-thị, ám-chỉ.

INSISTANCE

— Sự nài-nỉ, sự khẩn-khoản, sự cố-thỉnh.

INSISTER

— *x. INSISTANCE.*

INSOCIAL

— Phi-xã-hội.

INSOLITE

— Kỳ-lạ, dị-thường.

INSOLUBLE

— *Problème* —— Không thể giải-quyết, nan-giải.
— Vấn-đề nan-giải.

INSOLVABILITÉ

— *absolue*— *notoire*— *x. INSOLVABLE.*

— Sự vô tư-lực tuyệt-đối, sự tuyệt vô tư-lực.

— Vô tư-lực công-trước (nổi tiếng).

INSOLVABLE

— *Notoirement* —— Vô tư-lực.
— Nổi tiếng vô tư-lực.

INSOUMIS (a)

— Không tùng-phục, bất phục-tòng.

INSOUMIS (n)

— Người bất phục-tòng.

INSOUMISSION

— *Délit d'* —— *x. INSOUMIS.*
— Tội bất phục-tòng.

INSPECTER

— Thanh-tra, thị-sát, kinh-lý.
— Kiểm-tra.

INSPECTEUR

— *d'académie*
— *de comptabilité*
— *de la gabelle*— Viên thanh-tra.
— Viên kiểm-tra.
— Thanh-tra đại-học.
— Viên kiểm-tra bút-toán.
— Thanh-tra muối, thanh-tra diêm-vụ.

- *de police*
- *des chemins de fer*
- *des douanes*
- *des écoles*
- *des finances*
- *des forêts*
- *des livres*
- *de sûreté*
- *d'une prison*
- *du travail*
- *général*
- *primaire inter-provincial*
- *primaire provincial*

- Thanh-tra cảnh-sát.
- Thanh-tra thiết-lộ.
- Thanh-tra quan-thuế.
- Thanh-tra học-đường.
- Thanh-tra tài-chính.
- Thanh-tra lâm-vụ (*h. lâm-sản*).
- Kiểm-tra sô-sách.
- Thanh-tra công-an.
- Thanh-tra lao-thất.
- Thanh-tra lao-động.
- Tổng-thanh-tra.
- Thanh-tra tiều-học liên-tỉnh.
- Thanh-tra tiều-học hàng-tỉnh.

INSPECTION

- Droit d' —*
- *du travail*
- *générale des finances*

- Sự thanh-tra, sự thị-sát, sự kinh-lý.
- Sự kiểm-tra.
- Sở thanh-tra.
- Quyền kiểm-tra.
- Sở thanh-tra lao-động.
- Sở tổng-thanh-tra tài-chính.

INSPECTORAT

- Chức thanh-tra.
- Chức kiểm-tra.

INSPIRATEUR

- Người cò-vũ, người cò-súy.

INSTABILITÉ

- *des prix*
- *ministérielle*

- Sự không vững chắc, sự chơivời, sự bất-đơn, sự bất-cố.
- Sự bất-cố của vật-giá.
- Sự bất-cố của nội-các.

INSTABLE

- Équilibre —*

- *x. INSTABILITÉ.*
- Thể quân-bình bất-cố.

INSTALLATION

- Frais de première —*
- Cérémonie d' — d'un magistrat*

- Sự khai-lập ; sự khai-nghiệp.
- Sự an-chức, sự tọa-vị.
- Kinh-phí khai-nghiệp.
- Lễ an-chức của một thăm-phán.

INSTANCÉ

Dernière —
Désistement d' —
En —
Interruption de l' —
Introduire une —
Péremption d' —
Reprise de l' —
Succéder à une —
Tribunal de première —
 — *en état*
 — *en revision*
 — *principale*

— Vụ kiện, vụ tố-tụng.
 — Thăm-cấp.
 Chung-thăm.
 Hưu-nại tố-tụng, hưu-tụng.
 Hiện-thăm, đương-thăm.
 Trung-chỉ tố-tụng.
 Đề-khởi tố-tụng, khởi-tụng.
 Sự thất-hiệu của tố-tụng.
 Tái-tục tố-tụng.
 Thừa-thụ tố-tụng.
 Tòa sơ-thăm.
 Tố-tụng hoàn-bị.
 Tố-tụng tái-thăm.
 Tố-tụng chính, bản-tụng.

INSTANT

Demande —

— Thiết-tha.
 Thỉnh-cầu thiết-tha.

INSTANTANÉ

Délit —

← Tức-khắc, tức-thành.
 Tội tức-thành.

INSTAURATION

— *d'une ère nouvelle*
 — *d'une nouvelle politi-
 que*
 — *d'un Gouvernement*

— Sự thiết-vị.
 Thiết-vị một kỷ-nguyên mới.
 Thiết-vị một chính-sách mới.
 Thiết-vị Chính-phủ.

INSTIGATEUR

— *d'un délit*

— Kẻ xúi-giục, kẻ chủ-mưu.
 Kẻ chủ-mưu tội-phạm.

INSTIGATION

A l' — *de*

— Sự xúi-giục, sự chủ-mưu.
 Do-dự chủ-mưu của.

INSTIGUER

— *x. INSTIGATION.*

INSTINCT

— *de conservation*
 — *de famille*
 — *de la propriété*
 — *de l'espèce*
 — *de meurtre*

— Bản-năng.
 Bản-năng tự-tồn.
 Bản-năng gia-tộc.
 Bản-năng tự-hữu.
 Bản-năng bảo-chủng.
 Bản-năng sát-nhân.

INSTINCTIF*Impulsion* —

- Thuộc về bản-năng.
- Bản-năng xung-động.

INSTITOR

- Mai-chủ (Cổ La-mã).
- Viên ủy-quản (Cổ La-mã).

INSTITORIA (ACTIO)

- Tố-quyền ủy-quản.

INSTITUER

- *une loi*
- *un héritier*

- Thiết-lập, chế-lập, thiết-chế, định-chế.
- Thiết-chế một đạo luật.
- Lập-kế, lập-tự.

INSTITUT

- *de criminologie*
- *de Droit international*
- *de France*
- *d'émission*
- *national d'administration*
- *Pasteur*

- Bác-học-viện ; học-viện ; khảo-viện.
- Phạm-tội học-viện
- Quốc-tế-pháp khảo-viện.
- Pháp-quốc Bác-học-viện.
- Viện phát-hành.
- Quốc-gia hành-chính học-viện.
- Viện Pasteur.

INSTITUTES

- *coutumières*
- *de Justinien*

- Pháp-diễn cương-lệnh, pháp-cương (Cổ La-mã).
- Tục-lệ pháp-cương.
- Pháp-cương Justinien.

INSTITUTEUR

- *auxiliaire*

- Giáo học, giáo-viên.
- Giáo-học thí-sai.

INSTITUTION

- Théorie de l' —*
- *charitable*
- *contractuelle*
- *du mariage*
- *d'une assemblée*

- Sự thiết-lập, sự chế-lập, sự thiết-chế, sự định-chế.
- Định-chế, thiết-chế, chế-lập.
- Cơ-quan.
- Học-hiệu.
- Thuyết định-chế.
- Cơ-quan từ-thiện.
- Hài-kế ước-định.
- Định-chế hôn-nhân.
- Thiết-lập một hội-ngộ.

- *d'un héritier*
- *économique*
- *politique*
- *sociale*

- Lập-kế, lập-tự.
- Định-chế kinh-tế.
- Định-chế chính-trị.
- Định-chế xã-hội.

INSTRUCTEUR (a)

Juge —

- **Thăm-cứu.**
- Thăm-phán thăm-cứu.

INSTRUCTEUR (n)

— *militaire*

- **Huấn-luyện viên.**
- Huấn-luyện viên quân-sự.

INSTRUCTION

- Cabinet d'* —
- Clôturer l'* —
- Code d' — criminelle*
- Demander des* —
- Direction de l' — publique*
- Juge d' —*
- *civique*
- *contradictoire*
- *définitive*
- *du procès*
- *générale*
- *militaire*
- *ministérielle*
- *officieuse*
- *par écrit*
- *préalable*
- *préparatoire*
- *primaire*
- *professionnelle*
- *secondaire*
- *secrète*
- *supérieure*
- *universelle*

- **Huấn-lệnh, huấn-thị.**
- **Sự giáo-huấn ; sự giáo-dục ; sự học-vấn.**
- **Sự thăm-cứu.**
- **Tổ-tụng.**
- Phòng dự-thăm.
- Kết-thúc cuộc thăm-cứu.
- Bộ hình-luật tổ-tụng.
- Xin huấn-thị.
- Nha giám-đốc học-chính.
- Viên dự-thăm.
- Công-dân giáo-dục.
- Thăm-cứu đối-tịch.
- Thăm-cứu chung-cục.
- Thăm-cứu vụ kiện.
- Học-vấn phổ-thông.
- Huấn-luyện quân-sự.
- Huấn-thị của tổng-trưởng.
- Thăm-cứu bán-chính-thức.
- Thăm-cứu bằng bút-thư, bút-thăm.
- Thăm-cứu tiên-trường, tiên-thăm.
- Thăm-cứu dự-bị, dự-thăm.
- Học-vấn sơ-đẳng, sơ-học.
- Huấn-thị chuyên-nghiệp.
- Học-vấn trung-đẳng, trung-học.
- Thăm-cứu bí-mật, mật-thăm.
- Học-vấn cao-đẳng, đại-học.
- Học-vấn thông-bác.

INSTRUIRE

— *une affaire*

- *Dạy.*
 — *Tin cho hay.*
 — *Thăm-cứu.*
 Thăm-cứu một vụ.

INSTRUMENT

— *d'échange*
 — *de paiement*
 — *de paiement fiduciaire*
 — *de preuve*
 — *de ratification*
 — *de supplice*
 — *diplomatique*
 — *du crime*

- *Khí-cụ, công-cụ.*
 — *Lợi-khí.*
 — *Văn-cụ.*
 Khí-cụ giao-hoán.
 Khí-cụ chi-phó, thông-hóa.
 Tín-dụng thông-hóa.
 Khí-cụ minh-chứng, chứng-cụ.
 Văn-cụ phê-chuẩn.
 Khí-cụ tra-tấn, hình-cụ.
 Văn-cụ ngoại-giao.
 Hung-khí.

INSTRUMENTAIRE

Acte —
Témoïn —

- *Làm bằng, kiến-chứng.*
 Chứng-thư làm bằng.
 Chứng-nhân kiến-chứng.

INSTRUMENTATION

- *x. INSTRUMENTER.*

INSTRUMENTER

- *Kiến-chứng.*
 — *Lập công-chính-thư.*

INSUBORDINATION

- *Sự nghịch - mệnh, sự nghịch-thượng.*

INSUBORDONNÉ

- *x. INSUBORDINATION.*

INSUCCÈS

- *Sự thất-bại.*

INSUFFISANCE

— *d'actif*
 — *de motifs*
 — *de preuves*

- *Sự thiếu, sự khiếm, sự không đủ, sự bất-túc.*
 — *Sự khiếm-hỗ.*
 Thiếu tích-sản.
 Thiếu lý-do, thiếu án-lý.
 Thiếu bằng-chứng.

INSUFFISANT

- *x. INSUFFISANCE.*

INSULAIRE

- Thuộc về hải-đảo (cù-lao).
- Người ở đảo.
Hải-đảo quốc.

*Pays —***INSULTE**

- Sự chửi-bới, sự lăng-mạ.

INSULTER

- *x.* **INSULTE.**

INSURGÉ (a)

- Tao-loạn.
Loạn-quân.

*Troupe —***INSURGÉ (n)**

- Kẻ làm loạn, quân tao-loạn,
loạn-quân.

INSURGER (S')

- Nổi loạn.
- Phản-đổi.
Nổi loạn chống Chính-phủ.

*— contre le Gouverne-
ment***INSURRECTION**

- Cuộc tao-loạn.

INSURRECTIONNEL

- *x.* **INSURRECTION.**
Phong-trào tao-loạn.

*Mouvement —***INTACT**

- Còn nguyên, nguyên-vẹn.

INTÉGRAL

- Toàn-vẹn, vẹn-toàn, toàn - phần,
toàn-bộ.
Toàn-ngạch.
Toàn-số.

*Montant —
Somme —***INTÉGRALITÉ**

- *x.* **INTÉGRAL.**
Toàn-vẹn lãnh-thổ.

*— territoriale***INTÉGRANT**

- Toàn-yếu.
Phần toàn-yếu.

*Partie —***INTÉGRATION**

- Sự hội-nhập.
Hội-nhập công-nghiệp.

*— de l'industrie***INTÈGRE**

- Liêm-khiết, thanh-liêm.

INTÉGRER

-- x. *INTÉGRATION.*

INTÉGRITÉ

- Tính liêm-khiết, tính thanh-liêm.
- Sự trọn - vẹn, sự nguyên - vẹn, sự nguyên-toàn.
Tính liêm-khiết của một thẩm-phán.
Nguyên-vẹn lãnh-thờ.

— *d'un magistrat*— *territoriale*

INTELLECTUEL (a)

- Thuộc về trí-thức ; thuộc về trí-năng.
- Thuộc về tình-ý.
Giai-cấp trí-thức.
Trí-năng quyền.
Giả-mạo về tình-ý.
Nghề-nghiệp trí-thức.
Sở-hữu-quyền về trí-năng.

Classe —*Droit* —*Faux* —*Profession* —*Propriété* —

INTELLECTUEL (n)

— Người trí-thức.

INTELLIGENCE

- Trí thông-minh.
- Sự mật-thông.
Mật-thông với địch.
Mật-thông với ngoại-bang.
Cơ-quan tình-báo (Anh).

— *avec l'ennemi*— *avec l'étranger*— *service*

INTELLIGIBLE

— Dễ hiểu.

INTENABLE

- Không thể giữ nổi.
Đều không thể giữ nổi.

Poste —

INTENDANCE

- Sự quản-đốc.
- Chức quản-đốc-quan (xưa).
- Quản-đốc-khu.
- Quản-nhu ; sở quản-nhu.
Sở quản-nhu.
Sở quản - lương, sở binh - lương.
Sở hải-quân-nhu.
Sở quân-nhu.

Service de l' —— *en vivres*— *maritime*— *militaire*

INTENDANT

— Quản-đốc.

- *de forêts*
- *de police*
- *général*
- *militaire*

INTENSE

- Activité* —

INTENSIF

- Culture* —

INTENSITÉ

INTENTER

- *une action*
- *un procès*

INTENTION

- Bonne* —
- Mauvaise* —
- Sans* —
- *avouée*
- *coupable*
- *criminelle*
- *délictueuse*
- *de nuire*
- *des parties*
- *ferme*
- *frauduleuse*
- *libérale*
- *secrète*

INTENTIONNÉ

- Bien* —

INTENTIONNEL

- Délit* —
- Homicide* —

INTERALLIÉ

- *Quần-gia.*
- *Quần-đốc-quan (xưa).*
 - Quần-đốc lâm-vụ.*
 - Quần-đốc cảnh-sát.*
 - Tổng-quần-đốc quân-nhu.*
 - Quần-đốc quân-nhu.*
- *Hăng-hái, cường-nhiệt.*
 - Hoạt-động hăng-hái.*
- *Mật-thần.*
 - Canh-lác mật-thần, mật-canh.*
- *Cường-độ.*
- *Đề-khởi.*
 - Đề-khởi lộ-quyền, đề-tố.*
 - Đề-khởi tranh-tụng.*
- *Ý muốn, ý-định.*
 - Ý tốt, hảo-ý, thiện-ý.*
 - Ác-ý.*
 - Không có ý-định.*
 - Ý công-thú.*
 - Ý-định phạm-pháp.*
 - Ý-định phạm-tội.*
 - Ý-định hành-phạm.*
 - Ý-định làm hại.*
 - Ý-định của các đưong-sự.*
 - Ý-định chắc-chắn, kiên-ý.*
 - Ý-định gian-lận, gian-ý.*
 - Ý-định tặng-dữ, tặng-ý.*
 - Ý-định bí-mật, mật-ý.*
- *Hữu-ý.*
 - Có hảo-ý, có thiện-ý.*
- *Cố-ý, hữu-ý.*
 - Tội-phạm cố-ý.*
 - Cố-ý sát-nhân, cố-sát.*
- *Liên-hiệp đồng-minh, liên-minh.*

<i>Commission</i> —	Ủy-ban liên-minh.
INTERAMICALE	— Liên-hiệp ái-hữu-hội.
INTERARMES	— Liên-quân.
<i>Coopération</i> —	Liên-quân tác-chiến.
<i>École</i> —	Trường võ-bị liên-quân.
INTERCALAIRE	— Nhuận.
<i>Mois</i> —	Tháng nhuận.
INTERCALATION	— <i>x. INTERCALER.</i>
INTERCALER	— Đặt xen vào, dộn vào.
— <i>un passage dans un</i> <i>texte</i>	Viết xen một đoạn vào trong bản văn.
INTERCÉDER	— <i>x. INTERCESSION.</i>
INTERCEPTER	— Chặn lấy.
— <i>une lettre</i>	Chặn lấy thư.
INTERCESSION	— Sự phòng-lạm (xưa).
	— Sự can-thiệp đề cầu xin, sự can- thỉnh.
INTERCHANGEABLE	— Có thể đổi lẫn nhau, có thể hỷ- hoán, khả hỷ-hoán.
INTERCONTINENTAL	— Liên-đại-lục.
INTERDÉPARTE- MENTAL	— Liên-hành-tỉnh.
INTERDÉPENDANCE	— Sự hỷ-thuộc.
INTERDICTION	— Sự cấm- đoán, sự cấm-chỉ.
	— Sự cấm hành-nhiệm.
	— Sự cấm-quyền, sự cấm-trị-sản.
	— Sự truất-quyền.
<i>Déclaration d' —</i>	Tuyên-cáo cấm-trị-sản.
— <i>correctionnelle</i>	Truất-quyền tiêu-hình.
— <i>de communiquer</i>	Cấm thông-giao, cấm tương- thông.

- *des droits civils* Truất quyền dân-sự.
- *des droits civiques* Truất quyền công-dân.
- *des droits de famille* Truất gia-tộc-quyền.
- *de séjour* Hình biệt-xứ.
- *du jeu* Cấm cờ-bạc, cấm đồ-bác.
- *d'un aliéné* Cấm-quyền người điên.
- *d'un avoué* Cấm một đại-tụng hành-nhiệm.
- *judiciaire* Cấm-trị-sân tài-phán.
- *légale* Cấm-trị-sân pháp-định.

INTERDICTUM

- *duplex* Đặc-lệnh phức-tạp.
- *exhibitorium* Đặc-lệnh đề-xuất.
- *possessorium* Đặc-lệnh chấp-hữu.
- *prohibitorium* Đặc-lệnh cấm-chỉ.
- *quod legatorum* Đặc-lệnh truy-hồi di-tặng.
- *quorum bonorum* Đặc-lệnh truy-hồi di-sản.
- *recuperandæ possessionis* Đặc-lệnh phục-hồi chấp-hữu.
- *restitutorium* Đặc-lệnh phản-hoàn.
- *retinendæ possessionis* Đặc-lệnh bảo-trì chấp-hữu.
- *simplex* Đặc-lệnh đơn-thuần.
- *unde vi* Đặc-lệnh kháng bạo-truất.
- *uti possidetis* Đặc-lệnh duy-trì chấp-hữu.

INTERDIT (a)

Reproduction —

- Cấm.
- Bị cấm-quyền, bị cấm-trị-sân.
Cấm lục-đăng.

INTERDIT (n)

Aliéné —

Aliéné non — ni interné

- Mệnh-lệnh đặc-thị (CỔ La-mã).
- Người cấm-trị-sân.
- Người bị cấm-quyền.
Người điên bị cấm-quyền.
Người điên không bị cấm-quyền và không bị câu-lưu.

INTÉRESSÉ (a)

- Liên-can, liên-hệ.
- Vụ-lợi.

INTÉRESSÉ (n)

- Người đương-sự.

INTÉRÊT

- Lợi-ích.

Dommages —

Pas d' —, pas d'action

Prêt à —

Sans —

— *actuel*

— *à échoir*

— *brut*

— *capitalisé*

— *commun*

— *compensatoires*

— *composés*

— *contractuel*

— *conventionnel*

— *de droit*

— *de la loi*

— *échus*

— *et principal*

— *éventuel*

— *général*

— *judiciaire*

— *légal*

— *matériel*

— *moral*

— *moratoires*

— *national*

— *net*

— *opposés*

— *particulier*

— *personnel*

— *privé*

— *public*

— *simples*

— *social*

— *usuraire*

— *vital*

— Tiền lãi, trái-tức.

— Sự liên-quan, sự liên-hệ.

Tiền bồi-thường, tiền bồi-lønn.

Vô lợi-ích, vô tổ-quyền.

Cho vay lãi.

Không có lợi-ích.

Không có lãi.

Lợi-ích hiện-hữu.

Lãi vị-đáo.

Lãi gộp.

Lãi tích-bản.

Lợi-ích cộng-đồng, đồng-ích.

Bồi-tức.

Phúc-lợi, lĩy-tức.

Lãi khế-định.

Lãi ước-định.

Lãi hợp-pháp.

Lợi-ích của luật-pháp.

Lãi đáo-kỳ.

Lãi và vốn.

Lợi-ích vị-định.

Lợi-ích chung, cộng-ích.

Lãi tài-phán.

Lãi pháp-định.

Lợi-ích vật-chất.

Lợi-ích tinh-thần.

Lãi diên-kỳ.

Lợi-ích quốc-gia, quốc-ích.

Lãi ròng, lãi tinh, thuần-tức.

Lợi-ích tương-phần.

Lợi-ích riêng-biệt.

Lợi-ích riêng, tư-lợi.

Lợi-ích tư.

Lợi-ích công, công-ích.

Lãi đơn, đơn-tức.

Lợi-ích xã-hội.

Lãi quá-nặng, vãng-tức.

Lợi-ích sinh-lønn (sống còn).

INTERFÉRENCE

INTÉRIEUR (a)

— Sự giao-thoa.

— Ở trong, về nội-bộ, về nội-vụ,

Administration —

Affaires —

Change —

Commerce —

D'ordre —

Échange —

Politique —

Service —

Sûreté —

Taxe —

về cảnh-nội, về nội-địa, về quốc-nội, về gia-nội.

Hành-chính nội-bộ, nội-trị.

Nội-vụ.

Hối-đoái quốc-nội, nội-hối, nội-đoái.

Thương - mại quốc - nội, nội-thương.

Thuộc về nội-bộ.

Giao-dịch cảnh-nội.

Chính-sách đối-nội, chính-trị nội-bộ, nội-chính.

Nội-dịch.

An-ninh quốc-nội, nội-an.

Thuế cảnh-nội, nội-thuế.

INTÉRIEUR (*n*)

— Bề trong, nội-bộ, nội-cảnh.

— Nội-địa, nội-cảnh; gia-nội; quốc-nội, cảnh-nội.

— Nội-vụ.

Bộ nội-vụ.

Ministère de l' —

INTÉRIM

Par —

— Sự quyền-nhiếp.

Quyền-nhiếp.

INTÉRIMAIRE

— Quyền-nhiếp.

INTÉRIMAT

— Chức quyền-nhiếp.

INTERJECTION

— *d'appel*

— *x. INTERJETER.*

Thượng-cáo.

INTERJETER

— *appel*

— Thượng-tố.

Thượng-cáo.

INTERLIGNE

Écrire en —

— Hàng-gian.

Viết chen hàng, viết vào hàng-gian.

INTERLOCUTEUR

— Người đối-thoại.

INTERLOCUTION

— Sự đối-thoại.

— Sự trung-phán.

- INTERLOCUTOIRE** (a) — Trung-phán.
Enquête — Điều-tra trung-phán.
Jugemen' — Án trung-phán.
Preuve — Chứng trung-phán.
- INTERLOCUTOIRE** (n) — Án trung-phán.
- INTERLOPE** — Buôn lậu.
Commerce — du sel — Buôn muối lậu.
Navire — Tàu buôn lậu.
- INTERLOQUER** — Tuyên án trung - phán, trung - phán.
- INTERMARIAGE** — Giá-thú đồng-tộc, đồng-tộc-hôn.
- INTERMÉDIAIRE** (a) — Trung-gian.
 — Giao-thời.
Stade — Trình-độ giao-thời.
- INTERMÉDIAIRE** (n) — Người trung-gian.
 — Sự trung-gian.
- INTERMÉDIAT** — Trung-gian (xưa).
- IN TERMINIS** — Đè kết-liễu.
- INTERNAT** — Sự nội-trú ; chức y-sinh nội-trú.
 — Sự ký-túc.
 — Ký-túc-xá.
 — des hôpitaux — Nội-trú bệnh-viện.
- INTERNATIONAL** — Vạn-quốc, quốc-tế.
Arbitrage — Trọng-phán quốc-tế.
Bureau — du travail — Phòng lao-động quốc-tế.
Commerce — Thương-mại quốc-tế.
Convention — Hiệp-ước quốc-tế.
Cour — de justice — Quốc-tế pháp-viện.
Cour — des prises — Quốc-tế bộ-trúc pháp-viện.
Cour — permanente de justice — Quốc-tế thường-trực pháp-viện.

<i>Droit</i> —	Luật quốc-tế, quốc-tế pháp.
<i>Droit</i> — <i>privé</i>	Quốc-tế tư-pháp.
<i>Droit</i> — <i>public</i>	Quốc-tế công-pháp.
<i>Organisme</i> —	Cơ-quan quốc-tế.
<i>Statut</i> —	Qui-chế quốc-tế.
<i>Traité</i> —	Điều-ước quốc-tế.

INTERNATIONALE (c'—à-d. **Association Internationale des Travailleurs**) — Quốc-tế (tl. Hiệp-hội quốc-tế lao-động).

<i>2ème</i> —	Đệ-nhi quốc-tế.
<i>3ème</i> —	Đệ-tam quốc-tế.
<i>4ème</i> —	Đệ-tứ quốc-tế.
— <i>communiste</i>	Quốc-tế cộng-sản.
— <i>ouvrière</i>	Quốc-tế lao-công.
— <i>rouge</i>	Quốc-tế xích-đăng.

INTERNATIONALISATION — Sự quốc-tế hóa.

INTERNATIONALISER — *x.* **INTERNATIONALISATION.**

INTERNATIONALISME — Chủ-nghĩa quốc-tế.

INTERNATIONALISTE — Người theo chủ-nghĩa quốc-tế.
— Người chuyên-khảo luật quốc-tế, nhà quốc-tế-pháp học.

INTERNATIONALITÉ — Quốc-tế tính.

INTERNE (*a*) — Trong nội-bộ.
— Ký-túc.

<i>Causes</i> —	Nguyên-do nội-bộ.
<i>Droit</i> —	Luật quốc-nội, quốc-nội pháp.
<i>Élève</i> —	Học-sinh ký-túc.
<i>Problème</i> —	Vấn-đề nội-bộ.

INTERNE (*n*) — Học-sinh ký-túc.
— Y-sinh nội-trú.

— *des hôpitaux*

Y-sinh nội-trú.

INTERNÉ

Aliéné —

— Bị giam, bị câu-lưu.
Người điên bị câu-lưu.

INTERNEMENT

Camp d' —

— *administratif*

— *des aliénés*

— Sự giam, sự câu-lưu.
— Sự an-trí.
Trại giam, trại an-trí.
Câu-lưu hành-chính.
An-trí.
Giam người điên.

INTERNER

— *un aliéné*

— *un navire*

— Giam, câu-lưu.
Câu-lưu người điên.
Câu-lưu tàu.

INTERNONCE

— Công-sứ Tòa Thánh.

INTERNONCIATURE

— Chức công-sứ Tòa Thánh.

INTEROCÉANIQUE

— Liên-dương.

INTERPARLE- MENTAIRE

— Liên-viện.

INTERPELLATEUR

— Người chất-vấn.

INTERPELLATION

Droit d' —

Sur — *réponse (SIR)*

— *écrite*

— *judiciaire*

— *orale*

— Sự hỏi, sự chất-vấn, sự cật-vấn.
Quyền chất-vấn.
Hỏi trả lời (H T L), đáp vấn (Đ V).
Chất-vấn bằng bút-thư, bút-vấn.
Cật-vấn tài-phán.
Chất-vấn miệng, khâu-vấn.

INTERPELLER

— *le Gouvernement*

— *x. INTERPELLATION.*
Chất-vấn Chính-phủ.

INTERPOLATION

— *x. INTERPOLER.*

INTERPOLER

— Thoán-nhập.

INTERPOSÉ*Agir par personne —**Personne —*

- Trọng-giới.
Thác - danh người mà hành-động.
Người cho mượn tên, người trọng-giới.

INTERPOSER*S' —*

- Đẽ xen vào giữa.
- Trọng-giới.
Xen vào giữa.
Đứng làm trọng-giới.

INTERPOSITION*— de personne*

- *x. INTERPOSER.*
Sự mượn tên, sự thác-danh người.

INTERPRÉTATEUR

- Người giải-thích.

INTERPRÉTATIF*Droit —**Loi —*

- Giải-thích.
Giải-thích pháp.
Đạo luật giải-thích.

INTERPRÉTATION

- *des conventions*
- *des jails*
- *des lois*
- *doctrinale*
- *d'un texte*
- *judiciaire*
- *législative*
- *libérale*
- *logique*
- *matérialiste de l'histoire*
- *par voie d'autorité*

- Sự giải-thích.
Giải-thích hợp-trúc.
Giải-thích sự-kiện.
Giải-thích luật-pháp.
Học-lý giải-thích.
Giải-thích một bản văn.
Giải-thích tài-phán.
Giải-thích do cơ-quan lập-pháp.
Giải-thích khoan-hồng.
Giải-thích hữu-lý.
Giải-thích theo duy - vật sử quan.
Quyền-uy giải-thích.

INTERPRÈTE

- *assermenté*
- *des Écritures*

- Người thông-ngôn, thông-dịch-viên.
- Người giải-thích.
Thông-ngôn hữu-thệ.
Người giải-thích Thành-kinh

INTERPRÉTER

- *x. INTERPRÉTATION.*

INTERRÈGNE

— Thời khuyết-vị.

INTERROGATEUR

— Người hỏi, người chất-vấn.

INTERROGATION

— Sự hỏi ; câu hỏi.

— Sự hỏi cung, sự thăm-vấn.

INTERROGATOIRE*Nouvel* —*Procès-verbal d'* —— *de l'accusé*— *de l'inculpé*— *de première comparu-
tion*— *d'identité*— *récapitulatif*— *sur faits et articles*

— Sự hỏi cung ; sự thăm-vấn.

Hỏi cung lại, phúc-vấn.

Biên-bản hỏi cung (thăm-vấn).

Hỏi cung bị-cáo.

Hỏi cung bị-can.

Thăm-vấn lần đầu (sơ-thứ).

Thăm-vấn căn-cứơc.

Thăm-vấn tổng-kết.

Thăm-vấn từng sự-lý và từng
điều-khoản.**INTERROGER**— *les parties*— *un témoin*— *x. INTERROGATION.*Hỏi cung (thăm-vấn) các
đương-sự.Hỏi cung (thăm-vấn) nhân-
chứng.**INTERROI**

— Nghiếp-chính đại-thần (Cổ La-mã).

INTERROMPRE— *la procédure*— Làm đứt, trung-đoạn, trung-chỉ.
Trung-đoạn thủ-lục.**INTERROMPU**

— Đứt khúc, gián-đoạn, trung-đoạn.

INTERRUPTIF*Acte* — *de la prescription*

— Trung-đoạn, trung-chỉ.

Hành-vi trung-chỉ thời-hiệu.

INTERRUPTION— *de la prescription*— *de l'instance*— *des communications*— Sự làm đứt, sự trung-đoạn, sự
trung-chỉ ; sự gián-đoạn.

Trung-chỉ thời-hiệu.

Trung-chỉ tố-tụng.

Gián-đoạn giao-thông.

INTERSESSION

— Kỳ-gian hế-hội.

INTERVALLE

- *de lucidité*
- *de temps*

- Khoảng ; khoảng cách.
Lúc lỉnh.
Khoảng thời-gian.

INTERVENANT (a)

Partie —

- Can-thiếp, can-dự, dự-sự.
Đương-sự dự-sự.

INTERVENANT (n)

- Người can-thiếp, người dự-sự

INTERVENIR

- *dans une guerre*
- *dans une instance*

- Can-thiếp, can-dự.
Can-thiếp vào chiến-cuộc.
Can-thiếp vào một tổ-tụng.

INTERVENTIF

- *x. INTERVENIR.*

INTERVENTION

- Acceptation par* —
- Devoir de non* —
- Paiement par* —
- Politique d'* —
- *administrative*
- *à prolét*

- *x. INTERVENIR.*
Can-thiếp ưng-hoàn.
Nghĩa-vụ bắt can-thiếp.
Can-thiếp chi-phó.
Chính-sách can-thiếp.
Can-thiếp hành-chính.
Can-thiếp do cự-tuyệt chứng thư.
Sự dự-tụng của các trái-chủ của chồng trong trường-hợp vợ kiện xin ly-sân.

- *des créanciers du mari en cas de demande en séparation des biens de la femme*
- *du vendeur d'immeuble appelé en garantie*
- *étatique*
- *forcée*
- *volontaire*

- Sự dự-tụng của mại-chủ bất-động-sản bị gọi ra để đảm-bảo.
Sự can - thiếp của quốc-gia.
Can-thiếp cưỡng-bách, bị đòi ra dự-sự.
Can-thiếp tự-ý.

INTERVENTION - NISME

- Chủ-nghĩa can-thiếp.

INTERVENTIONNIS - TE

- Người theo chủ-nghĩa can-thiếp.

INTERVERSION

- Sự đảo-lộn, sự đảo-ngược.
- Sự cải-biến.

— <i>de titre</i>	Cải-biến danh-nghĩa.
— <i>d'exercice</i>	Cải-biến niên-độ.
INTERVERTIR	— <i>x. INTERVERSION.</i>
INTERVIEW	— Sự phỏng-vấn.
INTERVIEWER	— Phỏng-vấn.
INTESTAT (AB)	— Không có chúc-thư, vô di-chúc.
<i>Héritier</i> — —	Người di-kế vô di-chúc.
<i>Mourir</i> — —	Chết không để lại chúc-thư.
<i>Succession</i> — —	Thừa-kế vô di-chúc.
INTESTIN	— Cảnh-nội.
<i>Guerres</i> —	Nội-chiến.
INTIMATION	— Sự ra lệnh.
	— Sự tổng-đạt.
	— Sự chống án, sự kháng-cáo, sự thượng-cáo.
<i>Folle</i> —	Cưỡng-kháng, võng-kháng.
INTIME	— Trong lòng, tâm-nội.
	— Thân-mật ; mật-thiết.
<i>Conviction</i> —	Tâm-tín.
<i>Rapports</i> —	Quan-hệ mật-thiết.
INTIMÉ	— Bị-kháng.
INTIMER	— <i>x. INTIMATION.</i>
INTIMIDATEUR	— Người uy-hách, người thị-uy(oai).
INTIMIDATION	— Sự uy-hách, sự thị-uy (oai).
<i>Peine d'</i> —	Hình-phạt thị-uy.
INTIMIDER	— <i>x. INTIMIDATION.</i>
INTITULÉ	— Nhan-đề.
	— Đầu-thức.
— <i>d'inventaire</i>	Đầu-thức bản toàn-kê.

- *d'un acte*
- *d'un livre*

Đầu-thức chứng-thư
Nhan-đề quyển sách.

INTITULER

— *x. INTITULÉ.*

INTOLÉRABLE

— Không thể kham, không chịu nổi.

INTOLÉRANCE

— Sự bất-khoan-dung.

INTOLÉRANT

— *x. INTOLÉRANCE.*

INTRADUCTIBLE

— *x. INTRADUISIBLE.*

INTRADUISIBLE

— Không thể dịch được.

INTRADUIT

— Chưa dịch.

INTRA-MUROS

Quartier — —

— Thành-nội.
Khu thành-nội.

INTRANSIGEANCE

— Sự chấp-né, sự cố-chấp, sự
ngoan-cố.

INTRANSIGEANT

— *x. INTRANSIGEANCE.*

INTRANSMISSIBILITÉ

— Tính bất-khả chuyển-di.

INTRANSMISSIBLE

— *x. INTRANSMISSIBILITÉ.*

INTRA VIRES HEREDITATIS

— Trong phạm-vi di-sản.

INTRIGANT

— Người bôn-cạnh, người ám-toán.

INTRIGUE

— Sự bôn-cạnh, ám-toán.

INTRIGUER

— Bôn-cạnh, ám-toán.

INTRINSÈQUE

Valeur —

— Ở bên trong, nội-tại.
Giá-trị nội-tại.

INTRODUCTIF*Requête* —— Khởi-tố, khởi-tụng.
Đơn khởi-tố.**INTRODUCTION***Lettre d'* —— *de capitaux étrangers*— *d'instance*— Sự đề-khởi tố-tụng, sự khởi-tụng.
— Sự dẫn-nhập; sự tiến-dẫn.
— Sự du-nhập.
— Phàm-lệ.
Thư tiến-dẫn.
Du-nhập ngoại-tư.
Đầu đơn kiện, đề-khởi tố-tụng, khởi-tố, khởi-tụng.**INTRONISATION**— *d'un roi*— *d'un système*— Lễ đăng-quang, lễ tức-vị.
— Sự sáng-thủy.
Lễ đăng-quang, lễ tức-vị.
Sáng-thủy một hệ-thống.**INTROUVABLE***Chambre* —— Không tìm (kiếm) ra.
Nghị-viện bảo-hoàng quá-khích.**INTRUSION**

— Sự xâm-nhập.

INTUITU PERSONÆ*Contrat* — —— Vì người, nhân-vì.
Khế-ước nhân-vì.**INUSITÉ**

— Không dùng.

INUTILE

— Vô-ích.

INVALIDATION— *d'un acte*— *d'une élection*— Sự phế-hiệu.
Phế-hiệu văn-thư.
Phế-hiệu cuộc tuyển-cử.**INVALIDE***Donation nulle et* —— Tàn-phế, lật-nguyên.
— Phế-hiệu.
Tặng-dữ vô-hiệu và phế-hiệu.**INVALIDER**— *x. INVALIDATION.***INVALIDITÉ**— *d'un contrat*— Phế-hiệu tính.
Phế-hiệu tính của khế-ước.

INVARIABILITÉ

— Tính không thay-đổi, tính bất-
biến.

INVARIABLE

— Không thay-đổi, bất-biến.

INVASION

— Sự xâm-lãng, sự xâm-lược.

INVECTIVE

— Lời chửi mắng, lời sỉ-vả.

INVENTAIRE

Bénéfice d' —

— Bản toàn-kê tài-sản, bản liệt-sản.

Établir un —

Biệt-lợi liệt-sản, biệt-lợi toàn-kê.

Procès verbal d' —

Lập bản toàn-kê.

— après décès

Biên-bản toàn-kê.

— commercial

Toàn-kê tử-hậu.

— définitif

Toàn-kê thương-mại.

— des créances

Toàn-kê chung-cục.

— des immeubles

Toàn-kê trái-khoản.

— d'objets perdus

Toàn-kê bất-động-sản.

— du matériel

Toàn-kê thất-vật (*h. vật mất*).

— d'une succession

Toàn-kê vật-liệu.

— social

Toàn-kê kê-sản.

Toàn-kê tài-sản hội-xã, liệt-sản hội-xã.

INVENTER

— Phát-minh, sáng-tạo, sáng-chế.

— Khám-phá.

INVENTEUR

— Người phát-minh, người sáng-tạo, người sáng-chế.

— Người khám-phá.

Droit d' —

Quyền của người phát-minh.

— d'un trésor

Quyền của người khám-phá.

Người khám-phá kho-làng.

INVENTION

— Sự phát-minh, sự sáng-tạo, sự sáng-chế.

— Sự khám-phá.

Brevet d' —

Bằng phát-minh, bằng sáng-chế.

INVESTIGATION

— Sự khám - xét, sự sưu - tra ; sự truy-tầm.

INVESTIR

— Tấn-phong.
— Đầu-tư.
— Bao-vây.

INVESTISSEMENT

— Sự đầu-tư.
— Sự bao-vây.

INVESTITURE

Cérémonie d' —

— Sự tấn-phong.
Lễ tấn-phong.

INVIOIABILITÉ

— *de la personne*

— *de la propriété*

— *du domicile*

— *du serment*

— *parlementaire*

— Tính (*h. quyền*) bất - khả xâm-phạm.
— Tính bất-khả vi-phạm (*h. vi-bội*).
Tính bất-khả xâm - phạm của nhân-thân.
Tính bất-khả xâm-phạm của quyền tư-hữu.
Tính bất-khả xâm-phạm của cư-sở.
Tính bất-khả vi-bội của lời thề.
Quyền bất-khả xâm-phạm của nghị-sĩ.

INVIOIABLE

— *x. INVIOIABILITÉ.*

INVITATION

— Sự mời, sự triệu-thỉnh.

INVITER

— Mời, triệu-thỉnh.

INVOLONTAIRE

Acte --

Délit --

Homicide --

— Không có ý-định, vô-ý, bất-ý.
Hành-vi bất-ý.
Tội bất-ý.
Vô-ý sát-nhân.

INVOQUER

— *un témoignage*

— Viện-dẫn, dẫn-dụng.
Viện-dẫn chứng-tá.

IPSO FACTO

— Đương-nhiên theo thực-tế.

- IPSO JURE** — Đương-nhiên theo luật.
- IRRAISONNABLE** — Vô-lý.
- IRRATIONNEL** — Phi-lý.
- IRRÉALISABLE** — Không thể thực-hiện (h. thực-hành).
- IRRÉALISME** — Quan-niệm thiếu thực-lẽ, quan-niệm không-tưởng.
- IRRECEVABILITÉ** — Sự bất-khả thụ-lý, sự bất-khả chấp-nhận, sự bất-khả-chấp. Phán-nghị bất-khả thụ-lý (h. bất-khả chấp-nhận).
- Jugement d' —*
- IRRECEVABLE** — x. **IRRECEVABILITÉ**.
Appel — Kháng-cáo bất-khả chấp-nhận
Demande — Đơn (h. lời thỉnh-cầu) bất-khả-chấp.
- IRRÉCONCILIALE** — Không thể hòa-giải.
- IRRÉCOUVRABLE** — Không thể thu được, không thể truy-hoàn.
Créance — Trái-khoản không thể truy-hoàn.
- IRRÉCUSABLE** — Không thể cáo-tự ; không thể khước-tự.
Juge — Thẩm-phán không thể cáo-tự.
Preuve — Chứng-cứ không thể khước-tự.
- IRRÉDUCTIBILITÉ** — Bất-khả-giảm tính.
— des plus-values Bất-khả-giảm tính của thặng-dư giá-trị.
- IRRÉDUCTIBLE** — Không thể giảm được, bất-khả-giảm.
Minimum — Tối-thiểu bất-khả-giảm.

Rente —

Niên-kim bất-khả-giảm.

IRRÉFORMABLE

— Bất-năng cải-cách.

IRRÉFRAGABLE

— Không thể đánh-đổ, không thể cự-tuyệt.

Présomption —

Suy-đoán bất-khả cự-tuyệt.

IRRÉFUTABLE

— Không thể bác được.

Preuve —

Chứng-cứ không thể bác được.

IRRÉGULARITÉ

— Sự thất-thường ; sự bất-thường.

— Sự bất-hợp-thức ; sự bất-hợp-pháp.

— Tính phi-chính-qui, tính ngoại-qui.

— *de la procédure*

Sự bất-hợp-thức của thủ-tục.

IRRÉGULIER— *x. IRRÉGULARITÉ.**Enquête* —

Cuộc điều-tra bất-hợp-thức.

Mesure —

Biện-pháp bất-hợp-pháp.

Service —

Dịch-vụ bất-thường.

Troupes —

Quân-đội phi-chính-qui, quân-đội ngoại-qui.

IRRÉMÉDIABLE

— Không thể cứu-vãn, vô-phương cứu-vãn.

Perte —

Tổn-thất vô-phương cứu-vãn

IRRÉMUNÉRE

— Không trả công.

Service —

Dịch-vụ không trả công.

IRRÉPARABLE

— Không thể đền-bồi, không thể thường-hoàn.

— Không thể sửa-chữa được.

Domage —

Tổn-hại không thể thường-hoàn.

Erreur —

Sai-lầm không thể sửa-chữa.

IRRÉPROCHABLE

— Không thể chê-trách, vô-khả trách-bị.

IRRÉSISTIBLE

— Không thể cưỡng lại, bất-khả
đề-kháng.

IRRÉSOLU

Problème —

— Chưa giải-quyết, vị-giải.
Vấn-đề chưa giải-quyết.

IRRESPECTUEUX

— Bất-kính.

IRRESPONSABILITÉ

Clause d' —

— *parlementaire*

— Sự vô-trách-nhiệm.
Ước-khoản vô-trách-nhiệm.
Sự vô-trách-nhiệm của nghị-
sĩ.

IRRESPONSABLE

Corps —

-- Vô-trách-nhiệm.
Đoàn-thề vô-trách-nhiệm.

IRRÉVERSIBLE

— Bất-khả hoán-chuyển.

IRRÉVOCABILITÉ

— Tính bất-khả truất-bãi.

IRRÉVOCABLE

Arrêt —

Crédit —

Donation —

— Bất-khả truất-bãi.
— Bất-khả cải-hồi.
Phúc-nghị bất-khả cải-hồi.
Tín-dụng bất-khả truất-bãi.
Tặng-dữ bất-khả truất-bãi.

IRRIGATION

— Sự dẫn-thủy nhập-điền, sự quán-
khái.

IRRITANT

Clause —

Condition —

— Hủy-tiêu (xưa).
Ước-khoản hủy-tiêu.
Điều-kiện hủy-tiêu.

IRRUPTION

— Sự đột-nhập.

ISOLÉ

Cas —

Fait —

Observateur —

— Cô-lập, cô-đơn, cô-độc.
— Cá-thù.
— Đặc-biệt.
Trường-hợp cô-đơn.
Sự-kiện cô-đơn.
Quan-sát-viên cô-lập.

ISSUE— *d'un procès*— Kết-cục.
Kết-cục vụ kiện.**ITER**

— Quyền thông-hành (Cổ La-mã).

ITÉRATIF*Commandements* —
— *défaul*— Tái lại nhiều lần, phức-tái.
Hiệu-thúc phức-tái.
Khuyết-tịch phức-tái, khiếm-
diện phức-tái, tái-khiếm.**ITÉRATION**— Sự tái lại nhiều lần, sự phức-tái
(xưa).**ITINÉRAIRE**

— Lộ-trình, hành-trình.

ITINÉRANT*Ambassadeur* —
Magistrat —— Du-hành, tuần-du.
Đại-sứ tuần-du.
Thâm-phán tuần-du.**IVRE**

— Say rượu ; say-sura.

IVRESSE*Délit d'* —
— *publique*— Sự say rượu, sự say-sura.
Tội say rượu.
Say-sura nơi công-cộng.**IVROGNE**

— Người nghiện rượu.

IVROGNERIE

— Tính nghiện rượu.

J

JACENT

Bien —

— Vô-chủ.
Tài-vật vô-chủ.

JACHÈRE

— Sự hư-uơng ; đất hư-uơng.

JACOBINS

— Dân-chính đảng Jacobin.

JACOBINISME

— Chủ-nghĩa dân-chính.

JACQUERIE

— Loạn nông-dân.

JACTANCE

Action de —

— Sự kiêu-hãnh.
Tố-quyền kiêu-hãnh.

JALON

— Cột tiêu.

JALONNER

— Cắm cột tiêu.

JAMBAGE

Droit de —

— Sự phá-qua.
Quyền phá-qua.

JAPONISATION

— Sự Nhật-bản-hóa.

JAPONISER

— Nhật-bản-hóa.

- JAPONISME** — Tính kỳ-hiếu Nhật-phẩm.
- JAPONOPHILE** — Thân-Nhật.
- JAPONOPHOBE** — Bài-nhật.
- JARDIN** — Vườn.
 -- *botanique* Vườn bách-thảo.
 -- *d'enfants* Au-trī-viên.
 -- *zoologique* Vườn bách-thú.
- JARÇON** — Bí-ngữ.
 -- *du Palais* Bí-ngữ pháp-đình.
- JAUGE** — Dung-lượng.
 -- *brute* Dung-lượng nguyên, tổng dung-lượng.
 -- *nette* Dung-lượng ròng, dung-lượng tinh.
- JAUGEAGE** — Sự đo dung-lượng.
- JAUGER** — Đo dung-lượng.
- JAUNE (a)** — Vàng, hoàng-sắc.
Livre — Hoàng-thư.
Race — Giống da vàng, hoàng-chủng.
- JAUNE (n)** — Màu vàng.
 -- Người da vàng.
- JET** — Sự ném, sự liệng, sự vút, sự quăng, sự thả.
 -- *à la mer* Ném hàng xuống biển, đầu hóa ư hải.
- JETÉE** — Đê ngạn, đê phòng.
- JETON** — Danh-tệ.
 -- *de présence* Danh-tệ hiện-diện.
- JEU** — Trò chơi.
 -- Cờ-bạc, đờ-bác.

Dette de —
Maison de —
— de hasard
— d'esprit
— et pari
— -pari

Nợ cò-bạc, trái-khoản đồ-bác.
 Nhà chứa cò-bạc, đồ-trường.
 Cò-bạc may-rủi, cò-bạc đồ-đen.
 Trò đấu trí.
 Cò-bạc và đánh cuộc (cá).
 Đánh cuộc (cá).

JEUNE (a)

— Trẻ, thanh-xuân.

JEUNE (n)

— Người trẻ tuổi, thanh-niên.

JEUNESSE

Ministère de la —

— Tuổi thanh-niên, thời thanh-niên.
 Bộ thanh-niên.

JOINDRE

— deux affaires

— Chắp-nối, nhập liền, liên-nhập.
 Nhập liền hai vụ.

JONCTION

Jugement de —
Point de —
— de causes
— de deux armées
— de procédures
— d'instances

— x. *JOINDRE*.
 Án nhập liền, án liên-nhập.
 Giao-điểm.
 Liên-nhập án-vụ.
 Nhập liền hai đạo quân.
 Liên-nhập thủ-tục.
 Liên-nhập tổ-tụng.

JOUEUR

— Người đánh bạc, người đồ-bác.

JOUG

— de la domination étrangère

— Ách.
 Ách dò-hộ ngoại-bang.

JOUIR

— de la plénitude de ses droits
— d'un droit
— d'une pension

— Hưởng, hưởng-thụ, hưởng-hữu,
 hưởng-dụng, hưởng-ích,
 hưởng-lợi.
 Hưởng-dụng toàn-thề quyền-lợi,
 hưởng-dụng toàn-quyền.
 Hưởng-quyền.
 Hưởng-thụ dưỡng-kim.

JOUISSANCE

Droit de —
Incapacité de —

— x. *JOUIR*.
 Quyền hưởng-lợi.
 Vô-năng-lực hưởng-thụ.

— *des droits civils*
— *légale*

Hưởng-thụ dân-quyền.
Hưởng-lợi pháp-định.

JOUR

A —

Avion de —

Mettre à —

— *ad quem*

— *a quo*

— *de faveur*

— *de grâce*

— *demi-férié*

— *de souffrance*

— *de tolérance*

— *férié*

— *fixe*

— *franc*

— *ouvrable*

— *utile*

— Ngày, nhật.

— Ban ngày.

— Cửa sáng.

Kịp ngày, cấp-nhật.

Máy bay ban ngày.

Cấp-nhật-hóa.

Ngày cuối hạn, ngày hạn-chung, hạn-chung-nhật.

Ngày đầu hạn, ngày khởi-hạn, khởi-hạn-nhật.

Ân-nhật.

Ân-nhật.

Ngày bán-lễ, bán-lễ-nhật.

Cửa sáng bắt-lùng.

nh. Jour de souffrance.

Ngày lễ, lễ-nhật.

Ngày nhất-định.

Ngày trọn, ngày viên-mãn.

Ngày làm việc.

Ngày trong hạn, ngày hạn-nội.

JOURNAL

Livre —

— *de bord*

— *de marche*

— *d'opération*

— *officiel*

— *périodique*

— Nhật-trình, nhật-báo ; báo.

— Nhật-ký.

Sở nhật-ký.

Nhật-ký hàng-hành.

Nhật-ký hành-quân.

Nhật-ký tác-chiến.

Công-báo.

Kỳ-báo.

JOURNALIER (a)

Besoin —

Paiement —

Salaire —

— Hằng ngày, mỗi-nhật.

Nhu-cầu hằng ngày.

Trả hằng ngày, chi-phó mỗi-nhật.

Công-nhật.

JOURNALIER (n)

— Người làm công-nhật.

JOURNALISME

— Nghề viết báo, nghề làm báo, nghề ký-giả.

JOURNALISTE

— Người viết báo, nhà báo, ký-giả.

JOURNÉE

Ouvrage à la —

— *de détention*

— *de huit heures*

— *de travail*

— Ngày, nhật-gian.

Việc làm ăn công-nhật.

Ngày câu-giam.

Ngày làm 8 giờ.

Ngày công.

JUDAÏQUE

Interprétation —

Loi —

— Do-thái.

— Câu-nệ văn-từ.

Giải-thích câu-nệ văn-từ.

Luật Do-thái.

JUDEX

— Thâm-phán-quan (Cỗ La-mã).

JUDICATEUR

— Nhà phê-bình (xưa).

JUDICATOIRE

— Án-văn ; phán-nghị (xưa).

— Đối-tượng án-văn.

**JUDICATUM SOLVI
(CAUTION)**

— Bảo-chứng ngoại-kiểu án-quĩ.

JUDICATURE

— Chức thâm-phán (xưa).

— Pháp-đình (xưa).

JUDICIAIRE

Acte —

— Thuộc về tư-pháp ; thuộc về tài-phán.

Hành-vi tư-pháp ; hành-vi tài-phán.

Văn-thư tư-pháp ; văn-thư tài-phán.

Administrateur —

Quản-trị viên tư-pháp ; quản-trị viên tài-phán.

Assistance —

Tư-pháp bảo-trợ.

Autorités —

Nhà chức-trách tư-pháp.

Caution —

Bảo-chứng tư-pháp.

<i>Contrat</i> —	Khế-ước tài-phán.
<i>Duel</i> —	Quyết-đấu tư-pháp.
<i>Enquête</i> —	Điều-tra tư-pháp.
<i>Personnel</i> —	Nhân-viên tư-pháp.
<i>Pouvoir</i> —	Quyền tư-pháp.
<i>Service</i> —	Sở tư-pháp.
<i>Système</i> —	Hệ-thống tư-pháp.

JUDICIEL

— Thuộc về tư-pháp (xưa).

JUDICIEUX

— Xác-lý.

JUDICIUM

— <i>criminale</i>	Tổ-quyền hình-sự.
— <i>extraordinarium</i>	Văn-thức tố-tụng bất-thường.
— <i>ordinarium</i>	Văn - thức tố - tụng thông - thường.
— <i>privatum</i>	Tư-tụng.
— <i>publicum</i>	Công-tụng.
— <i>rusticorum</i>	Phán-nghị nông-dân.

— Văn-thức tố-tụng (Cổ La-mã).

— Tố-quyền (Cổ La-mã).

— Tố-tụng (Cổ La-mã).

— Phán-nghị (Cổ La-mã).

JUGE

— <i>assesseur</i>	Thẩm-phán bồi-tịch.
— <i>auditeur</i>	Thẩm-phán bồi-thính.
— <i>aux ordres et contributions</i>	Thẩm-phán ủy-phán.
— <i>civil</i>	Thẩm-phán dân-sự.
— <i>commercial</i>	Thẩm-phán thương-sự.
— <i>commis</i>	Thẩm-phán thừa-ủy.
— <i>commissaire</i>	Thẩm-phán thừa-nhiệm.
— <i>consulaire</i>	Thẩm-phán thương-sự.
— <i>correctionnel</i>	Thẩm-phán hình-sự.
— <i>délégué</i>	Thẩm-phán thụ-ủy.
— <i>de paix</i>	Tòa hòa-giải.
— <i>des référés</i>	Tòa cấp-thầm.
— <i>d'instruction</i>	Dự-thầm.
— <i>du fait</i>	Tòa phán-xử về thực-lễ.
— <i>du fond</i>	Tòa phán-xử về nội-dung.

— Tòa, thăm-phán.

— enquêteur	Thăm-phán điều-trò.
— honoraire	Thăm-phán danh-hàm.
— populaire	Thăm-phán dân-chúng.
— président	Thăm-phán chủ-tọa, chánh-thăm.
— rapporteur	Thăm-phán thuyết-trình.
— requis	Thăm-phán triệu-dụng.
— suppléant	Thăm-phán phụ-khuyết.
— titulaire	Thăm-phán thực-thụ.
— unique	Thăm-phán độc-nhất.

JUGÉ

Autorité de la chose —

Bien —

Chose —

Force de chose —

Mal —

— Đã xử, thành-án, quyết-tụng.

Uy-lực quyết-tụng.

Xử đúng.

Việc đã xử, thành-án, quyết-tụng.

Quyết-tụng lực.

Xử sai.

JUGEMENT

Attaquer un —

Prononcer un —

Rédiger un —

Rendre un —

Signifier un —

— *administratif*

— *attributif*

— *comminatoire*

— *commun*

— *constitutif*

— *contentieux*

— *contradictoire*

— *convenu*

— *correctionnel*

— *d'accord*

— *d'adjudication*

— *d'adoption*

— Sự phán-đoán.

— Sự phê-bình.

— Bản án, án-văn.

— Phán-ngệ.

Công-kích bản án, công-kích phán-ngệ.

Tuyên-đọc án-văn, tuyên-án.

Thảo án-văn.

Xử án.

Lục-tống án-văn.

Phán-ngệ hành-chính.

Phán-ngệ phó-dữ.

Phán-ngệ thị-uy.

Án cộng-hiệu.

Án thiết-định.

Án phán-tụng.

Án đối-tịch.

Án tương-thuận.

Phán-ngệ hình-sự.

Án thỏa-thuận.

Án phán-mại.

Án chuẩn-dưỡng.

— <i>interlocutoire</i>	Án trung-phán.
— <i>par défaut</i>	Án khuyết-tịch.
— <i>par provision</i>	Phán-quyết về nhất-bộ.
— <i>partiel</i>	Áu giã-tạm.
— <i>préparatoire</i>	Án dự-phán.
— <i>provisoire</i>	Án tạm-phán.
— <i>rendu sur le siège</i>	Án tọa-thăm, án tức-thăm.
— <i>réformé</i>	Án cải-bồ.
— <i>répressif</i>	Án trừng-trị.
— <i>sommaire</i>	Phán-nghị giản-lược.
— <i>sur opposition</i>	Án hậu-kháng.
— <i>sur pièces</i>	Án chiếu văn-kiện.
— <i>sur requête</i>	Án chiếu-đơn.

JUGER

— <i>en équité</i>	— Xử, phán-xử, tuyên-xử, xử-đoán.
— <i>en droit</i>	— Xử theo lẽ công-bình. Xử theo pháp-luật.

JUIF

— Do-thái.

JURANDE

— Lãnh-nghiệp-đoàn (xưa).

JURATOIRE (CAUTION)

— Thệ-bảo.

JURE (DE)

<i>Gouvernement de</i> —	— Theo luật ; theo pháp-thức ; đúng luật, hợp-pháp.
<i>Reconnaissance de</i> —	— Chính-phủ hợp-pháp. Thừa-nhận theo pháp-thức.

JURÉ (a)

— <i>expert</i>	— Đã thề, đã tuyên-thệ, hữu-thệ. Giám-định hữu-thệ (xưa).
-----------------	--

JURÉ (n)

— <i>complémentaire</i>	— Lãnh-nghiệp đoàn-viên (xưa)
— <i>suppléant</i>	— Phụ-thăm nhân-dân.
— <i>supplémentaire</i>	— Phụ-thăm bổ-khuyết.
— <i>titulaire</i>	— Phụ-thăm dự-khuyết. Phụ-thăm bổ-sung. Phụ-thăm thực-thụ.

JUREMENT

— Thệ-trước (xưa).

- *assertoire*
- *promissoire*

Thệ-ước xác-thuyết.
Thệ-ước dự-hứa.

JURER

— Thề, tuyên-thệ, phát-thệ.

JUREUR

— Người thề, người tuyên-thệ.

JURIDICTION

- Chef de* —
- Degré de* —
- Droit de* —
- Immunité de* —
- Pays de* —
- Plénitude de* —
- Privilège de* —
- *administrative*
- *civile*
- *commerciale*
- *contentieuse*
- *correctionnelle*
- *criminelle*
- *d'accusation*
- *de droit commun*
- *de jugement*
- *de simple police*
- *d'exception*
- *d'instruction*
- *du juge de paix*
- *d'un consulat*
- *gracieuse*

- Pháp-quyền.
- Quyền tài-phán.
- Quán-hạt.
- Cơ-quan tài-phán ; tòa-án, pháp-đình.
- Chánh-tòa, pháp-đình trưởng.
- Đẳng-cấp tài-phán.
- Quyền tài-phán.
- Đặc-miễn tài-phán.
- Xứ trị-ngoại pháp-quyền.
- Toàn-quyền tài-phán.
- Đặc-quyền tài-phán.
- Tài-phán hành-chính.
- Tòa-án hành-chính.
- Tài-phán dân-sự.
- Tòa-án dân-sự.
- Tài-phán thương-sự.
- Tòa-án thương-mại.
- Quyền tài-phán phán-tụng.
- Tài-phán tiêu-hình.
- Tòa-án tiêu-hình.
- Tài-phán đại-hình.
- Tòa-án đại-hình.
- Cơ-quan cáo-lố.
- Tòa-án thường-pháp.
- Cơ-quan phán-nghị.
- Tòa-án vi-cảnh.
- Tòa-án đặc-thẩm, tòa-án đặc-pháp.
- Cơ-quan thẩm-cứu.
- Quán-hạt của tòa hòa-giải.
- Quyền tài-phán tòa hòa-giải.
- Quán-hạt lãnh-sự.
- Quyền tài-phán phi-tụng.

- *maritime* Tài-phán hải-vụ.
Tòa-án hải-vụ.
- *militaire* Tài-phán quân-sự.
Tòa-án quân-sự.
- *maxle* Tòa-án hỗn-hợp.
- *nationale* Tòa-án quốc-gia.

JURIDICTIONNEL

Droit —

Pouvoir —

— *x. JURIDICTION.*

Quyền thăm-phán, quyền tài-phán.

Quyền-hành tài-phán ; quyền-hành quản-hạt.

JURIDIQUE

Acte —

Analyse —

École —

Fait —

Point de vue —

Rapports —

Système —

— Thuộc về pháp-luật.

— Thuộc về pháp-lý.

Hành-vi pháp-luật.

Phân-tích pháp-luật.

Pháp-học-phái.

Sự-kiện pháp-luật.

Phương-diện pháp-lý.

Tương-quan pháp-luật.

Hệ-thống pháp-luật.

JURIS-CLASSEUR

— Pháp-luật loại-tập.

JURISCONSULTE

Avis de —

— Luật-học-sư.

Ý-kiến của luật-học-sư.

JURISPRUDENCE

Revirement de —

— *civile*

— *commerciale*

— *constante*

— *criminelle*

— Pháp-học (xưa).

— Án-lệ, phán-lệ.

Chuyên-hướng án-lệ.

Dân-pháp học.

Án-lệ dân-sự.

Thương-pháp học.

Án-lệ thương-sự.

Án-lệ hằng-cửu.

Hình-pháp học.

Án-lệ hình-sự.

JURISPRUDENTIEL

Droit —

— Thuộc về án-lệ.

Án-lệ pháp.

Solution —

Giải-pháp của án-lệ.

JURISTE

— Nhà luật-học, luật-gia.

JURY

Institution du —

Membre du —

— *civil*

— *criminel*

— *d'accusation*

— *de jugement*

— *d'examen*

— *d'expropriation*

— Ban thăm-sát ; ban thăm-định.

— Phụ-thăm-đoàn.

Định-chế phụ-thăm-đoàn.

Đoàn-viên phụ-thăm.

Đoàn-viên thăm-sát (*h. thăm-định*).

Phụ-thăm-đoàn dân-sự.

Phụ-thăm-đoàn hình-sự.

Phụ-thăm-đoàn cáo-lố.

Phụ-thăm-đoàn phán-nghị.

Ban sát-hạch, ban giám-khảo.

Ban thăm-định trưng-thu (*h. truất-hữu*).

JUS

— *abutendi*

— *accrescendi*

— *civile*

— *cogens*

— *connubii*

— *consuetudinarium*

— *dispositium*

— *divinum*

— *fruenti*

— *gentium*

— *honorarium*

— *in personam*

— *in re*

— *naturalis*

— *novum*

— *passagii innocui*

— *possidendi*

— *privatum*

— *publicum*

— *sanguinis*

— *scriptum*

— Luật, pháp-luật (Cổ La-mã).

— Quyền-lợi.

Quyền xử-phán.

Quyền thiêm-gia.

Thị-dân-pháp.

Cưỡng-hành-pháp.

Quyền kết-hôn.

Tập-quán-pháp.

Nhiệm-ý-pháp.

Thần-pháp.

Quyền hưởng-quả.

Nhân-loại-pháp.

Danh-dự-pháp.

Quyền đối-nhân.

Quyền đối-vật.

Tự-nhiên-pháp.

Tân-pháp.

Quyền giao-thông quốc-tế.

Quyền chấp-hữu.

Tư-pháp.

Công-pháp

Huyết-pháp.

Thành-văn-pháp.

- *sol*
- *utendi*

Địa-pháp, thổ-pháp.
Quyền dụng-vật.

JUSQU'A

- *concurrance de*
- *inscription de faux*
- *preuve contraire*

- Đến, tới, cho đến (tới).
Đến mức, đến hạn-độ.
Cho đến khi đăng-cáo giả-mạo.
Cho đến khi có phản-chứng.

JUSSION

Lettre de —

- Niêm-sắc.
Niêm-sắc-thư.

JUSTÆ NUPTIÆ

- Giá-thú hợp-pháp (Cờ La-mã).

JUSTE

- Critique* —
- Guerre* —
- Idée* —
- Sentence* —
- *cause*
- *milieu*
- *prix*
- *titre*

- Công - minh ; công-bình ; hợp công-lý.
- Chính-đáng, chính-trực, trung-trực.
- Đúng, trúng ; chính-xác.
Phê-bình chính-xác.
Chiến-tranh hợp công-lý.
Ý đúng, ý-tưởng chính-xác.
Phán-quyết công-minh.
Chính-nghĩa.
Nguyên-nhân hợp công-lý.
Đạo trung-dung.
Phải giá.
Danh-nghĩa chính-đáng.

JUSTESSE

- Sự đúng (trúng), sự chính-xác.

JUSTICE

Action en —

Auxiliaire de la —

Barre de —

Basse —

Bois de —

Code de — *militaire*

- Công - lý, chính - lý, công - đạo, chính-đạo.
- Tư-pháp.
- Quyền tài-phán.
- Tòa-án.
Tổ-quyền tư-pháp, quyền tố-tụng.
Phụ-tá viên tư-pháp.
Cùm chân.
Tài-phán lieu-tụng (xưa).
Đoạn-đầu-đài.
Bộ quân-luật.

Demande en —
Demander —
Déni de —

En bonne —
En vue d'une bonne ad-
ministration de la —
Frais de —
Haute —
Haute Cour de —
Ministère de la —
Palais de —
Rendre —
Repris de —
Se faire — à soi-même
S'en rapporter à —
 — administrative
 — civile
 — commerciale
 — commutative
 — de paix
 — de paix à compétence
 étendue
 — distributive

 — divine
 — d'une cause
 — immanente

 — légale
 — maritime

 — militaire
 — originelle
 — pénale
 — prudhomme
 — répressive
 — sociale

Đơn kiện.
 Xin công-lý xét-xử.
 Tội không chịu xử, tội từ-tuyệt
 phán-xử, tội bất-khăng thụ-lý.
 Theo công-lý, theo công-đạo.
 Đề cho công-lý được điều-
 hành.
 Sở-phí tố-tụng, tụng-phí.
 Tài-phán đại-tụng (xưa).
 Đại-thẩm-viện.
 Bộ tư-pháp.
 Tòa-án ; pháp-đình.
 Xử theo công-lý.
 Kể lụy-phạm.
 Tự mình xử cho mình, tự-xử.
 Xin đề tỳ Tòa định-đoạt.
 Tài-phán hành-chính.
 Tài-phán dân-sự.
 Tài-phán thương-mại.
 Công-lý hộ-dịch.
 Tòa hòa-giải.
 Tòa hòa-giải rộng quyền.

 Công-lý phân-phối (h. quân-
 phối).
 Công-lý thần-quyền.
 Chính-lý của vụ kiện.
 Công-lý nội-tại, công-lý nhỡn-
 tiển.
 Công-lý pháp-định.
 Tòa-án hải-quân.
 Tài-phán hải-quân.
 Tài-phán quân-sự.
 Công-lý nguyên-thủy.
 Tài-phán hình-sự.
 Cơ-quan tài-phán lao-động.
 Tài-phán trừng-phạm.
 Công-lý xã-hội.

JUSTICIABLE (a)

- Thuộc thẩm-quyền, thẩm-thuộc.
- Thống-thuộc ; sở-thuộc.

- JUSTICIABLE** (*n*) — Kẻ thăm-thuộc.
— Kẻ thống-thuộc.
- JUSTICIER** (*a*) — Có quyền xử-đoán.
- JUSTICIER** (*n*) — Người xử-đoán, pháp-quan.
- JUSTIFIABLE** — Có thể biện-minh, có thể biện-giải.
- JUSTIFICATEUR** — Người biện - minh, người biện-giải.
- JUSTIFICATIF** — Biện-minh, biện-giải.
Fail — Sự-kiện biện-minh.
Mémoire — Biện-minh-thư.
Moyen — Phương-tiện biện-minh.
Pièce — Văn-kiện biện-minh.
- JUSTIFICATION** — Sự biện-minh, sự biện-giải.
- JUSTIFIER** — *x.* **JUSTIFICATION.**
Se — Tự biện-bạch ; tự biện-minh.
- JUSTITIUM** — Thời-kỳ đình-phán (Cổ La-mã).
- JUVÉNILE** — Thiếu-nhi.
- JUXTALINÉAIRE** — Song-đối.
Traduction — Bản dịch song-đối.
- JUXTAPOSER** — *x.* **JUXTAPOSITION.**
- JUXTAPOSITION** — Sự liên-trí ; sự liên-kế.

K

- KAISER** — Hoàng-đế (Đức).
- KALENDAL** — Ngày đầu tháng (Cổ La-mã).
— Ngày trả nguyệt-tức (Cổ La-mã).
- KALENDARIUM** — Sổ cho vay.
- KARMA** — Kiết-ma, luật nhân-quả.
- KERMESSE** — Chợ phiên.
- KIOSQUE** — Chòi.
- KLEPTOMANE** — Người có chứng ăn trộm.
- KLEPTOMANIE** — Chứng ăn trộm.
- KOLKHOZE** — Nông-trường tập-thề, cộng-đoàn nông-hội (Nga).
- KOMINFORM** — Phòng thông-tin cộng-sản.
- KOMINTERN** — *tl. KOMUNIST INTERNATIONALE.*

**KOMUNIST INTER-
NATIONALE**

— Cộng-sản quốc-tế.

KOULAK

— Tiều địa-chủ (Nga).

KOUOMINGTANG

— Quốc-dân đảng (Trung-Hoa).

KRACH

— Đảo-sản.

— *financier*

Đảo-sản tài-chính, tài-đảo.

L

LABEL

— Nhãn-hiệu nghiệp-đoàn, nhãn-hiệu bảo-nghiệp.

LABORATOIRE

Assistant de —

Chef de —

— de l'identité judiciaire

— industriel

— Phòng thí-nghiệm.

Trợ-tá phòng thí-nghiệm.

Trưởng-phòng thí-nghiệm.

Phòng thí-nghiệm của sở giáo-nghiệm nhân-thân.

Phòng thí-nghiệm công-nghiệp (kỹ-nghệ).

LABORIEUX

Classe —

— Cần-lao.

Giai-cấp cần-lao.

LABOUR-PARTY

— Đảng Lao-động (Anh).

LACÉRATION

— de document public

— Sự xé-hủy.

Tội xé-hủy tài-liệu công.

LACONIQUE

Texte —

— Văn-tắt, giản-khiết.

Văn-thư giản-khiết.

LACONISME

— Giản-khiết tính.

LACUNE

- *accidentelle*
- *substantielle*

- Sự thiếu - sót, sự khuyết - hám, khuyết - điếm.
- Khuyết - điếm ngẫu - nhiên.
- Khuyết - điếm thực - thể.

LÆSIO

- *enormis*

- Sự thiệt - thòi (Cổ La - mã).
- Thiệt - thòi lớn - lao.

LAGAN

- Quyền chiếm phù - vật (xưa).

LAI (a)

- *nh. LAIQUE* (xưa).

LAI (n)

- Les clercs et les* —

- Người tục.
- Tầng và tục.

LAIC

- *nh. LAIQUE.*

LAICAL

- Thuộc về thế - tục.

LAICAT

- Thán - phận thế - tục.

LAICISATION

- *des écoles*
- *du mariage*

- Sự thế - tục hóa.
- Thế - tục hóa học - đường.
- Thế - tục hóa hôn - thú.

LAICISER

- *x. LAICISATION.*

LAICISME

- Chủ - nghĩa thế - tục hóa.

LAICITÉ

- *de l'enseignement*

- Thế - tục tính.
- Thế - tục tính của giáo - huấn.

LAIQUE

- Alliance* —
- Association* —
- Enseignement* —

- Tục, thế - tục.
- Phi - tôn - giáo.
- Đồng - minh phi - tôn - giáo.
- Hiệp - hội thế - tục.
- Giáo - huấn thế - tục.

LAIS

- *de mer*
- *de rivière*

- Đất bồi.
- Đất biển bồi.
- Đất sông bồi.

LAISSÉ

- *x. LAISSER.*

*Marchandise — pour
compte*

Hàng không nhận.

- LAISSER** — Đè, bỏ.
- LAISSER-ALLER** — Sự phó-mặc, sự bỏ phóng.
- LAISSER-FAIRE** — Sự phóng-nhiệm.
- LAISSER-PASSER** — Sự tự-do thông-thương.
- LAISSÉZ-PASSER** — Giấy thông-lưu.
— — *en douane* Giấy thông-quan.
- LAMANAGE** — Sự lãn-h - căng, sự dẫn - căng ;
nghề hoa-tiêu.
- LAMANEUR** — Người hoa-tiêu.
- LANCER** — Ném ra, tung ra ; đưa ra, phát ra.
— Khởi-thủy, khai-thủy, phát-khởi,
đề-khởi.
— Rãi truyền-đơn.
— Chiếu-phát công-trái.
— Tung ra một tin.
— Phát trát bắt giam.
- LANDAMMAN** — Viên thống-bang (Thụy-sĩ).
- LANDAMMANAT** — Chức thống-bang.
- LANDGRAVE** — Tiều-vương (Đức).
- LANDGRAVIAT** — Chức tiều-vương (Đức).
- LANDLORD** — Tô-địa chủ (Anh).
- LANDLORDISME** — Chế-độ tô-địa chủ (Anh).
- LANDSTURM** — Dân-quân (Đức, Thụy-sĩ).
- LANDTAG** — Chúng-nghị-viện (Đức).

LANDWEHR

— Tục-bị quân (Đức).

LANGAGE

— Ngôn-từ.

LANGUE— *agglutinante*— *analytique*— *ancienne*— *diplomatique*— *étrangère*— *maternelle*— *monosyllabique*— *morte*— *nationale*— *polysyllabique*— *unifiée*— *universelle*— *vivante*

— Tiếng nói, ngôn-ngữ.

Thiên-trước-ngữ.

Phân-tích-ngữ.

Cổ-đại-ngữ.

Ngoại-giao-ngữ.

Tiếng ngoại-quốc, ngoại-ngữ.

Tiếng mẹ đẻ, bản-ngữ.

Đơn-âm-ngữ.

Tứ-ngữ.

Quốc-ngữ.

Phức-âm-ngữ.

Ngôn-ngữ thông-nhất.

Thế-giới-ngữ.

Sinh-ngữ.

LAPIDATION

— Hình ném đá cho chết, hình đầu-thạch chí-tử.

LAPIDER— *x. LAPIDATION.***LAPS DE TEMPS**

— Kỳ-gian.

LAPSUS— *calami*— *linguae*

— Sự lầm-lẫn (lộn).

Chữ viết trẹo bút, bút-ngộ.

Câu nói nhịu, thiết-ngộ.

LARCIN

— Sự trộm vặt.

LARGEUR— *d'esprit*

— Bề rộng.

— Sự rộng-rãi, sự quảng-đại.

Óc quảng-đại.

LARRON

— Kẻ cắp, đạo-trích.

LARRONNERIE

— Sự ăn cắp, sự đạo-trích.

LATIFUNDIA

— Đại-nông chế.

— Đại địa-sản, đại nông-sản.

LATIN*Civilisation* —*Peuples* —

— La-tinh.

Văn-minh La-tinh.

Dân-tộc La-tinh.

LATINISER

— La-tinh-hóa.

LATITUDE

— Vi-độ.

— Tự-do hành-động.

LATO SENSU

— Nghĩa rộng, quảng-nghĩa.

LAURÉAT

— Vinh-tướng; khôi-tuyển.

LAZARET

— Nhà phòng-dịch.

LAZON

— Đất bồi.

LEADER

— Nhà lãnh-đạo, lãnh-tụ.

LEÇON*— de l'expérience*

— Bài học.

Bài học kinh-nghiệm.

LECTEUR*— du son*

— Người đọc, độc-giả.

— Độc-nô (Cổ La-mã).

— Giảng-sư.

Hiệu-xướng viên, thính-âm viên.

LECTURE*Passer en deuxième* —— Sự đọc lên, sự tuyên-đọc, sự
lãng-độc.

— Sự thảo-nghị.

Thông-qua sau khi tuyên-đọc
lần thứ hai.**LÉGAL***Acte* —*Administration* —*Aggravation* —*Communauté* —

— Theo luật, đúng luật, hợp-pháp.

— Luật định, pháp-định.

— Thuộc về pháp-luật.

Hành-vi hợp-pháp.

Quản-trị pháp-định.

Gia-trọng pháp-định.

Cộng-thông pháp-định.

<i>Définition</i> —	Định-nghĩa pháp-định.
<i>Gouvernement</i> —	Chính-phủ hợp-pháp.
<i>Intérêt</i> —	Lợi-suất pháp-định.
<i>Jouissance</i> —	Hưởng-dụng pháp-định.
<i>Médecine</i> —	Pháp-y-học.
<i>Monnaie</i> —	Tiền-tệ pháp-định, pháp-tệ.
<i>Obligation</i> —	Nghĩa-vụ pháp-định.
<i>Règlement</i> —	Qui-tắc hợp-pháp.
<i>Représentant</i> —	Người đại-diện pháp-định.
<i>Valeur</i> —	Giá-trị pháp-định.

LÉGALISATION

- Sự hợp-pháp-hóa.
- Sự thị-thực.

LÉGALISER

— *une signature*

- *x. LÉGALISATION.*
Thị-thực chữ ký.

LÉGALITÉ

Observer la —
Principe de la —
Restaurer la —
Rester dans la —

- Sự đúng luật, sự hợp-pháp ; hợp-pháp chế.
- Vòng pháp-luật.
Tôn-trọng pháp-luật.
Nguyên-tắc hợp-pháp.
Phục-hưng hợp-pháp chế.
Ở trong vòng pháp-luật.

LÉGAT

- Đại-sứ của Giáo-hoàng.
- Khâm-sai (Cổ La-mã).

LÉGATAIRE

— *à titre particulier*
— *à titre universel*
— *universel*

- Người thụ-di-tặng, người thụ-di.
Người thụ-di với tính-cách đặc-định.
Người thụ-di với tính-cách bao-quát.
Người thụ-di bao-quát.

LÉGATEUR

- Người di-tặng.

LÉGATION

Droit de —
— *active*

- Chức đại-sứ của Giáo-hoàng.
- Sứ-tiết ; sứ-quán.
Quyền sứ-tiết.
Quyền sứ-tiết năng-động,
quyền phái-ngoại sứ-tiết.

- à l'étranger
- passive
- permanente

Sứ-tiết tại ngoại-quốc.
Quyền sứ-tiết thụ-động, quyền tiếp-nhận sứ-tiết.
Sứ-tiết thường-xuýn.

LÉGER

Blessure —

Cavalerie —

Faute —

- Nhẹ, khinh-tiện, khinh-tiêu.
Thương - tích nhẹ, khinh - thương.
- Khinh-ky-binh.
- Lỗi nhẹ, khinh-thất.

LÉGIFÉRER

- Làm luật, lập-pháp, chế-pháp.

LÉGION

— *étrangère*

— *romaine*

- Đội binh, đội quân, quân-đoàn.
Đội lê-giương.
Quân-đoàn La-mã.

LÉGION D'HONNEUR

Chevalier de la — —

Commandeur de la — —

Grand-croix de la — —

Grand officier de la — —

Officier de la — —

- Bắc-đầu bội-tinh.
- Danh-dự-đoàn.
Ngũ-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
Tam-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
Nhất-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
Nhị-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.
Tứ-đẳng Bắc-đầu bội-tinh.

LÉGIONNAIRE

- Linh lê-giương.
- Người được ân-tứ Bắc-đầu bội-tinh.

LÉGISLATEUR

- Nhà làm luật, nhà lập-pháp, nhà chế-pháp.

LÉGISLATIF

Assemblée —

Conseil —

Corps —

Disposition —

Élection —

Pouvoir —

Théorie —

- Luật-pháp.
- Thuộc về pháp-luật.
Hội-nghị lập-pháp.
Hội-đồng lập-pháp.
Lập-pháp đoàn.
Điều-khoản của pháp-luật, pháp-điều.
Tuyên-cử nghị-sĩ lập-pháp.
Quyền lập-pháp.
Thuyết lập-pháp.

LÉGISLATION

Bureau de —
 — *commerciale*
 — *douanière*
 — *du travail*
 — *étrangère*
 — *nationale*

— Sự lập-pháp, sự chế-pháp.
 — Pháp-chế.
 Phòng pháp-chế.
 Pháp-chế thương-mại.
 Pháp-chế quan-thuế.
 Pháp-chế lao-động.
 Pháp-chế ngoại-quốc.
 Pháp-chế quốc-nội.

LÉGISLATURE

Précédente —

— Cơ-quan lập-pháp.
 — Nhiệm-khóa lập-pháp, lập-pháp khóa.
 Nhiệm-khóa lập-pháp trước.

LÉGISTE

École des —

— Nhà pháp-luật học, pháp-luật gia.
 Học-phái pháp-luật gia.

LÉGITIMAIRE

Droit —
Enfant —

— Thuộc về phần di-lưu (xưa).
 Quyền hưởng phần di-lưu.
 Con được hưởng phần di-lưu.

LÉGITIMATION

— *adoptive*
 — *d'un enfant naturel*
 — *posthume*
 — *post nuptias*

— Sự chính-thức-hóa.
 Chính-thức-hóa dưỡng-lữ.
 Chính-thức-hóa con tự-sinh.
 Chính-thức-hóa tử-hậu.
 Chính-thức-hóa hậu-hôn.

LÉGITIME (a)

Acte —
Ascendant —
Déduction —
Droit —
Dynastic —
Enfant —

Épouse —
Héritier —
Mariage —
Portion —

— Chính-đáng.
 — Chính-thức, chính-xuất.
 — Hợp-pháp.
 Hành-vi chính-đáng.
 Tôn-thuộc chính-hệ.
 Suy-diễn chính-đáng.
 Quyền-lợi hợp-pháp.
 Vương-triều chính-thống.
 Con chính-xuất, con chính-thức.
 Vợ chính-thất.
 Di-kế chính-thức.
 Hôn-thú chính-thức.
 Phần di-lưu.

Possession —
Quarte —
Souverain —
 — *défense*

Chấp-hữu hợp-pháp.
 Phần-tư pháp-định.
 Quân-vương chính-thống.
 Phòng-vệ chính-đáng.

LÉGITIME (n)

— Phần di-lưu (xưa).

LÉGITIMÉ

Enfant —

— Được chính-thức-hóa.
 Con chính-thức-hóa.

LÉGITIMER

— x. *LÉGITIMATION*.

LÉGITIMISME

— *historique*

— Chủ-nghĩa chính-thống.
 Chủ-nghĩa chính-thống lịch-sử.

LÉGITIMISTE (a)

Parti —

— Thuộc chủ-nghĩa chính-thống.
 Đảng chính-thống.

LÉGITIMISTE (n)

— Người theo chủ-nghĩa chính-thống.

LÉGITIMITÉ

— x. *LÉGITIME* (a).

LEGS

— Sự di-tặng.

— Cửa di-tặng.

— *à personne incertaine*

Di-tặng cho người bất-định.

— *à titre particulier*

Di-tặng với tính-cách đặc-định.

— *à titre universel*

Di-tặng với tính-cách bao-quát.

— *avec charge*

Di-tặng có phụ-đảm.

— *avec faculté d'élire*

Di-tặng với năng-quyền chọn
 lựa (tuyền-trạch).

— *conditionnel*

Di-tặng có điều-kiện.

— *de la chose d'autrui*

Di-tặng vật của tha-nhân.

— *de libération*

Di-tặng miễn-trái (h. miễn-trừ).

— *de es quod superit*

nh. *Legs de residuo*.

— *de residuo*

Di-tặng lưỡng-cấp tồn-sản.

— *in usufruit*

Di-tặng hưởng-lợi.

— *particulier*

Di-tặng đặc-định.

— *pénal*

Di-tặng trừng-giới.

— *per damnationem*

Di-tặng trách-đảm.

— *per præceptionem*

Di-tặng tiên-thủ.

— *per vindicationem*

Di-tặng sách-thủ.

- *sinendi modo*
- *universel*

Di-tặng dung-hứa.
Di-tặng bao-quát, di-tặng toàn-sản.

LÉGUER

- Di-tặng.

LÉNINISME

- Chủ-nghĩa Lê-ninh.

LÉONIN

- Clause* —
- Contrat* —

- Bá-thủ.
Ước-khoản bá-thủ.
Khế-ước bá-thủ.

LÈSE - MAJESTÉ

- Crime de* — —

- Sự khi-quán.
Tội khi-quán.

LÉSÉ

- Bị thiệt-thòi.

LÉSER

- Làm cho thiệt-thòi.

LÉSION

- Rescision pour cause de* —
- *du quart*
- *grave*
- *légère*

- Sự thiệt-thòi.
Bãi-tiêu vì thiệt-thòi.
Thiệt một phần tư.
Thiệt nặng-nề.
Thiệt nhẹ, thiệt nhỏ.

LÉSIONNAIRE

- Thiệt-thòi.

LETTRE

- A la* —
- Carte-* —
- Préférer l'esprit à la* —
- *anonyme*
- *chargée*
- *circulaire*
- *committimus*
- *confidentielle*
- *d'abolition*
- *d'anoblissement*

- Phiếu.
- Thư (thơ) ; thư-tín.
- Chiếu-thư.
- Văn-từ.
Theo đúng văn-từ.
Theo đúng từng li.
Thiệp-thơ, bưu-thiếp.
Trọng chơn-ý hơn văn-từ.
Thư rôi, thư nặc-danh.
Thơ khai-giá.
Chu-thơ.
Đặc-quyền tài-phán-thư.
Mật-thơ.
Chiếu-thư miễn-tội.
Chiếu-thư phong-tước.

- *d'avis*
- *de cachet*

- *de change*
- *de change sur l'étran-*
ger
- *de change sur l'inté-*
rieur
- *de convocation*
- *de créance*
- *de crédit*

- *de démission*
- *de faire-part*
- *de faire-part de ma-*
riage
- *de faire-part de décès*
- *de gage*
- *de garantie*
- *de grâce*
- *de marque*
- *de mer*
- *de nationalité*
- *de naturalisation*
- *de noblesse*
- *de pardon*
- *de provision*

- *de rappel*

- *de rémission*
- *de représailles*
- *de révocation*
- *de sang*
- *de service*
- *de transmission*
- *de voiture*
- *d'introduction*
- *d'invitation*
- *ministérielle*
- *missive*

- Thư báo.
- Mật-chỉ.
- Chiếu-thư cầu-giam.
- Hối-phiếu.
- Hối-phiếu ngoại-phó.

- Hối-phiếu nội-phó.

- Thư đòi, thư triệu-thỉnh.
- Ủy-nhiệm sứ-tin thư.
- Tin-nhiệm thư.
- Thư xin mở thái-trương.
- Thư tâu-chức.
- Thiếp báo.
- Thiếp báo hỷ.

- Thiếp báo tang.
- Phiếu thế-chấp, chất-phiếu.
- Thư đảm-bảo.
- Chiếu-thư đặc-xá.
- Chiếu-thư bỏ-nã.
- Chiếu-thư xuất-cảng.
- Chiếu-thư ban-tịch.
- Chiếu-thư nhập-tịch.
- nh. *Lettre d'anoblissement.*
- nh. *Lettre de grâce.*
- Tự-nhiệm-thư.
- Ủy-nhiệm lãnh-sự thư.
- Thư nhắc.
- Triệu-hồi-thư.
- Chiếu-thư ân-giảm.
- nh. *Lettre de marque.*
- Miễn (h. bãi)-trùng.
- Chiếu-thư xá-hung.
- Bình-vụ-thư.
- Thư chuyên-giáo.
- Xa-chỉ, vận-tống-thư.
- Thư giới-thiệu; thư tiến-dẫn.
- Thư mời.
- Bộ-vụ-thư.
- Thư-tín.

- *officielle* Công-thư, công-hàm, công-điệp.
- *ouverte* Thơ ngỏ, thơ không niêm.
- *pastorale* Giáo-thư.
- *patente* Chiếu-thư đặc-hứa.
- *recommandée* Thơ bảo-đảm.

LEURRE

- Lừa, bả.

LEURRER

- Đánh lừa, đánh bả.

LEVANT

- Cận-Đông.

LEVÉE

- *de scellés* Gỡ niêm, giải-niêm.
- *des impôts* Thu thuế, trưng-thuế.
- *des troupes* Mộ lính, chiêu-binh.
- *d'option* Khai quyết-tuyển.
- *d'un camp* Dời trại.

LEVER

- Thu (thâu), trưng.
- Chiêu, mộ.
- Giải-áp.
- Xin cấp, thỉnh-cấp.
 - Giải-tỏa.
 - Giải vạy.
 - Giải-cấm.
 - Giải-hội, bế-hội, bế-mục phiên nhóm.
 - Thỉnh-cấp án-văn.
- *le blocus*
- *le siège*
- *une interdiction*
- *une séance*
- *un jugement*

LÉVIRAT

- Quâ-tâu-hôn chế.

LEX

- *fori* Luật, luật-pháp.
 - Luật pháp-đình sở-tại.
 - Luật sở-tại.
 - Luật khế-sở.
 - Luật bất-thành-văn.
 - Luật sở-địa.
- *loci*
- *locis contractus*
- *non scripta*
- *rei sitæ*

LEXICOGRAPHE

- Nhà biên-soạn tự-điền, tự-điền gia.

LEXICOLOGIE	— Ngữ-nguyên-học.
LEXICOLOGUE	— Nhà ngữ-nguyên-học.
LEXIQUE	— Ngữ-vựng.
LIAISON	— Sự liên-lạc ; liên-hệ.
<i>Agent de —</i>	Liên-lạc viên.
<i>Comité de —</i>	Ủy-ban liên-lạc.
— <i>du contentieux</i>	Liên-hệ tổ-tụng.
LIASSE	— Tập.
LIBELLE	— Đơn (xưa).
— <i>de divorce</i>	Đơn phóng-thích.
— <i>de fidélité</i>	Đơn ly-hôn.
— <i>de proclamation</i>	Thệ-đơn trung-thực.
	Đơn kiện bồi-thường.
LIBELLÉ	— Cách thảo-văn.
— <i>d'un jugement</i>	Văn thảo, thề-từ.
	Án-từ.
LIBELLER	— Thảo.
— <i>une demande</i>	Thảo đơn.
— <i>un jugement</i>	Thảo án.
LIBÉRABLE	— Có thể thả, có thể phóng - thích,
	có thể giải-phóng.
— <i>Militaire —</i>	— Có thể giải-dịch ; có thể giải-ngũ.
	Quân-nhân có thể giải-ngũ.
LIBÉRAL	— Tự-do.
— <i>Art —</i>	— Rộng-rãi ; khoan-đại ; quảng-đại.
— <i>Carrière —</i>	Mỹ-nghệ tự-do.
— <i>École —</i>	Nghề tự-do.
— <i>Esprit —</i>	Học-phái tự-do.
	Đầu - óc rộng - rãi, tinh - thần
	quảng-đại.
— <i>Interprétation —</i>	Giải-thích theo nghĩa rộng.
— <i>Parti —</i>	Đảng tự-do.

Profession —
Traitement —

Nghề-nghiệp tự-do.
Đổi-xử khoan-đại.

LIBÉRALISER

— Tự-do-hóa.

LIBÉRALISME

— *modéré*
— *radical*

-- Chủ-nghĩa tự-do.
Chủ-nghĩa tự-do ôn-hòa.
Chủ-nghĩa tự-do cấp-tiến.

LIBÉRALITÉ

— Ân-cấp, ân-lặng.

LIBÉRATEUR (a)

Guerre —

— Giải-phóng.
Chiến-tranh giải-phóng.

LIBÉRATEUR (n)

— Người giải-phóng.

LIBÉRATION

— Sự thả ra, sự giải-phóng, sự
phóng-thích.

— Sự trả đủ, sự trả tất, sự thanh-
hoàn.

— Sự góp đủ, sự đã góp tất, sự
đi-kiểu.

Legs de —

Di-lặng giải-trái.

— *conditionnelle*

Phóng-thích có điều-kiện.

— *d'une action*

Góp tất cũ-phần.

— *d'une dette*

Trả hết nợ, thanh-hoàn trái-
khoản, thanh-trái, thanh-khoản.
Giải-trái.

— *d'un prisonnier*

Phóng-thích tù-nhân.

— *du service militaire*

Giải-miễn quân-dịch, giải-
dịch, giải-ngũ.

— *provisoire*

Phóng-thích tạm-thời, tạm-
thích.

LIBÉRATOIRE

— Giải-trừ, giải-miễn ; giải-trách ;
giải-trái.

Paiement —

Hoàn-trái giải-miễn.

Pouvoir —

Hiệu-lực giải-trái.

Prescription —

Thời-hiệu giải-trái.

Serment —

Tuyên-thệ giải-trái.

LIBÉRÉ

— *x. LIBÉRATION.*

Action —

Police —

Région —

Cõ-phần dĩ-kiều.

Bão-khoán dĩ-kiều.

Vùng giải-phóng.

LIBÉRER

— x. LIBÉRATION.

LIBERI

— Hậu-duệ, cõn-duệ (Cõ La-mã).

LIBERTAIRE

Doctrine —

— Chủ-trương phẻ-phóng.
Chủ-nghĩa phẻ-phóng.

LIBERTAS

— Thân-phận tự-do (Cõ La-mã).

LIBERTÉ

Mettre en —

— *conditionnelle*

— *constitutionnelle*

— *d'action*

— *d'association*

— *de conscience*

— *de croyance*

— *de la presse*

— *de mouvement*

— *d'enseignement*

— *de parole*

— *de pensée*

— *de personne*

— *de résidence*

— *de réunion*

— *des communications*

— *des conventions*

— *de séjour*

— *des mers*

— *des peuples de disposer d'eux-mêmes*

— *d'opinion*

— *du commerce*

— *du commerce et de l'industrie*

— Sự tự-do ; quyền tự-do.

— Sự giải-phóng, sự phóng-thích.
Thả, trả tự-do, cho tại-ngoại,
phóng-thích.

Phóng-thích có điều-kiện.

Tự-do hiến-bảo.

Tự-do hoạt-động.

Tự-do lập hội, tự-do kết-xã.

Tự-do tin-tưởng.

Tự-do tín-ngưõng.

Tự-do báo-chí, tự-do xuất-bản.

Tự-do hành-động.

Tự-do giáo-huấn.

Tự-do ngôn-luận.

Tự-do tư-tưởng.

Tự-do nhân-thân.

Tự-do cư-trú.

Tự-do hội-hợp.

Tự-do giao-thông.

Tự-do lập-ước.

Tự-do cư-lưu.

Tự-do hải-thượng.

Quyền dân-tộc tự-quyết.

Tự-do phát-biêu ý-kiến.

Tự-do thương-mại, tự-do
doanh-thương.

Tự-do doanh-nghiệp.

- *du culte*
 - *du domicile*
 - *du travail*
 - *individuelle*
 - *individuelle stricto sensu*
 - *politique*
 - *provisoire*
 - *publique*
 - *religieuse*
 - *sous caution*
 - *sur parole*
 - *surveillée*
 - *testamentaire*
- Tự-do tổ-tự.
 - Tự-do tuyên-định cư-sở, tự-do tuyên-cư.
 - Tự-do làm việc.
 - Tự-do cá-nhân.
 - Tự-do cá-nhân theo nghĩa hẹp.
 - Tự-do chính-trị.
 - Tạm tha, tạm-thích, tại-ngoại hậu-tra (hậu-cứu).
 - Quyền tự-do công-bảo.
 - Quyền công-dân.
 - Tự-do tôn-giáo.
 - Phóng-thích có bảo-chứng, bảo-thích.
 - Thệ-thích.
 - Tại-ngoại kiểm-thúc, kiểm-thích.
 - Tự-do di-chức.

LIBERTICIDE

Loi —

- Phá-hại tự-do.
- Đạo luật phá-hại tự-do.

LIBERUM VETO

- Quyền tự-do phủ-quyết.

LIBITUM (AD)

- Nhiệm-ý, tùy-ý.

LIBRAIRE

- Người bán sách.

LIBRAIRIE

- Nhà sách, thư-quán, thư-cục.

LIBRE

- Assurance* —
 - Citoyen* —
 - Consentement* —
 - École* —
 - Enseignement* —
 - État* —
 - Pays* —
- Tự-do.
 - Nhiệm-ý.
 - Tự-lập.
 - Bảo-hiêm nhiệm-ý.
 - Công-dân tự-do.
 - Tự-do ưng-thuận.
 - Trường tư, học-hiệu tư-thục.
 - Giáo-huấn tư-lập, tư-huấn.
 - Quốc-gia tự-do.
 - Xứ tự-do.

Traduction —
 Union —
 Ville
 — arbitre
 — concurrence
 — de tout engagement
 — disposition des peuples
 — pensée
 — penseur
 — pratique
 — salaire de la femme
 mariée

Dịch ý, thoát-dịch.
 Tự-do phối-ngẫu, tư-hôn.
 Đô-thị tự-do.
 Tự-do ý-chí.
 Cạnh-tranh tự-do.
 Hoàn-toàn giải-trúc.
 Quyền dân-tộc tự-quyết.
 Tự-do tư-tưởng.
 Nhà tự-do tư-tưởng.
 Tự-do thông-địa.
 Lương tự-do sử-dụng của
 người vợ.

LIBRE-ÉCHANGE

— Tự-do mậu-dịch.

LIBRE-ÉCHANGISME

— Chế-độ tự-do mậu-dịch.

LIBRE-ÉCHANGISTE

— Chủ-trương tự-do mậu-dịch

LIBRIPENS

— Chấp-xứng-viên (Cổ La-mã).

LICÉITÉ

— Thích-pháp tính.

LICENCE— Sự (h. quyền) đặc-phóng; đặc-
doãn.

— Sự phóng-túng.

— Bài-chỉ, chỉ-bài.

— Văn-bằng cử-nhân.

Bài-chỉ rượu.

Đặc-doãn khai-thác bằng sáng-
chế.

Đặc-doãn thương-mại.

Đặc-doãn hàng-hành.

Bài-chỉ thuốc.

Đặc-doãn nhập-cảnh.

Bài-chỉ nha-phiến.

Cử-nhân luật-khoa.

Cử-nhân văn-khoa (h. văn-
chương).

Cử-nhân khoa-học.

— *d'alcool*— *de brevet d'invention*— *de commerce*— *de navigation*— *de tabac*— *d'importation*— *d'opium*— *en droit*— *ès-lettres*— *ès-sciences***LICENCIÉ (a)**

— Bị sa-thải, bị thải

Fonctionnaire —

Công-chức bị thải.

LICENCIÉ (*n*)— *en droit*— *ès-lettres*— *ès-sciences*

— Cử-nhân.

Cử-nhân luật-khoa.

Cử-nhân văn-khoa (*h. văn-chương*).

Cử-nhân khoa-học.

LICENCIEMENT— *de personnel*— *des troupes*

— Sự sa-thải, sự thải.

— Sự giải-tán.

Sa-thải nhân-viên.

Giải-tán binh-đội, giải-binh.

LICENCIER— *x. LICENCIEMENT.***LICET**

— Chuẩn-hứa.

LICITATION— *amiable*— *des immeubles*— *judiciaire*— *volontaire*

— Cạnh-mại cộng-vật.

Thỏa-thuận cạnh-mại.

Cạnh-mại bất-động-sản.

Tài-phán cạnh-mại.

Tự-ý cạnh-mại.

LICITATOIRE*Contrat* —— *x. LICITATION.*

Khế-ước cạnh-mại cộng-vật.

LICITE*Cause* —

— Thích-pháp.

Nguyên-nhân thích-pháp.

LICITER

— Cạnh-mại.

LICTEUR

— Hình-sứ-viên (Cổ La-mã).

LIEN— *conjugal*— *d'alliance*— *d'attache*— *de causalité*— *de parenté*

— Dây liên-lạc, mối liên-quan, liên-hệ.

— Sự trói-buộc.

Liên-hệ hôn-nhân.

Liên-hệ nhân-tộc, nhân-hệ.

Mối ràng-buộc.

Liên-hệ nhân-quả.

Liên-hệ thân-thuộc, thân-hệ.

- d'instance
- double
- du sang
- juridique
- matériel
- moral

- Liên-hệ tổ-tụng.
- Lưỡng-thân-hệ, song-thân-hệ.
- Liên-hệ huyết-thống.
- Liên-hệ pháp-luật, phán-hệ.
- Liên-hệ thực-thể, thực-hệ.
- Liên-hệ tinh-thần (h. luân-lý), luân-hệ.

LIER

- Ràng-buộc, trói-buộc, kiểm-tòa.

LIEU

- Descente des* —
- Descente sur les* —
- En — et place de*
- État des* —
- Tenir — de*
- Vider les* —
- Visiter des* —
- d'asile
- de départ
- de destination
- de naissance
- de réunion
- des exécutions
- d'exécution d'un contrat
- du délit
- loués
- privé
- public

- Nơi, chỗ, xứ; địa-điểm, trường-sở.
- nh. *Descente sur les lieux.*
- Làm-sát trường-sở.
- Thay thế cho.
- Tình-trạng trường-sở.
- Thay thế, thay vì, thế vì.
- Dời bỏ trường-sở.
- Khám-xét trường-sở.
- Nơi ty-hộ.
- Nơi khởi-hành.
- Nơi tới, vãng-sở.
- Nơi sinh, sinh-xứ.
- Chỗ hội-họp.
- Nơi hành-hình, nơi hành-quyết.
- Nơi thi-hành khế-ước.
- Nơi hành-phạm, hành-phạm trường.
- Chỗ thuê.
- Nơi tư-sở.
- Nơi công-cộng, chỗ công-cộng.

LIEUE

- anglaise
- de poste
- marine

- Dặm, lý.
- Dặm Anh, Anh-lý.
- Bưu-lý.
- Hải-lý.

LIEUTENANT

- au long cours

- Viên phó.
- Quan hai, trung-úy, trung-đội-trưởng.
- Thuyền-phó viễn-hàng.

- *criminel*
- *de vaisseau*
- *général*

Pháp-quan hình-sự (xưa).
 Đại-úy hải-quân.
 Tổng-pháp-quan (xưa).
 Phó-súy (xưa).
 Sư-đoàn trưởng (xưa).

LIEUTENANT - COLONEL

— Trung-tá, trung-đoàn trưởng.

LIGATURE

— Quan tiền.

LIGE

- Fief* —
- Hommage* —
- Homme* —
- Vassal* —

— Thuộc về gia-thần.
 — Trung-thuận.
 Thái-ấp trung-thuận.
 Thần-phục trung-cương.
nh. Vassal lige.
 Gia-thần

LIGEMENT

— Sự tuyên-thệ trung-thuận (*h. thần-phục*).

LIGNAGE

— Nòi, giống, dòng họ, gia-hệ.
 — Quyền kiểm củi.

LIGNAGER

— Người cùng dòng họ.

LIGNE

- Entrer en* — *de compte*
- Parenté en* — *collatérale*
- Parenté en* — *directe*
- *ascendant*

- *collatérale*
- *côtière*
- *de bataille*
- *de communication*
- *de défense*

— Hàng, đường, tuyến.
 — Hàng-lộ.
 — Dòng-dõi, dòng họ, tộc-hệ, thống-hệ.
 — Đội, hoành-đội.
 Đáng kê.
 Thân-thuộc bàng-hệ.
 Thân-thuộc trực-hệ.
 Dòng tổ - tiên, dòng tiên-nhân,
 dòng tôn-thuộc, tôn-thuộc hệ.
 Bàng-hệ.
 Duyên-hải hàng-lộ.
 Chiến-tuyến.
 Đường giao-thông.
 Phòng-tuyến.

- de démarcation
 - de douane
 - de jeu
 - de frontière
 - de parenté
 - de partage des eaux
 - de résistance
 - de retraite

 - descendante

 - directe
 - directe ascendante
 - directe descendante
 - d'opération

 - intérieure
 - maternelle

 - paternelle

 - sous-marine
 - télégraphique
 - téléphonique
- Giới-luyện, hoạch-luyện.
 Quan-luyện.
 Hỏa-luyện.
 Biên-luyện.
 Tộc-hệ, thân-hệ.
 Phân-thủy-luyện.
 Kháng-luyện.
 Đường rút lui, đường thoái-binh.
 Dòng con-cháu, dòng hậu-duệ, dòng ty-thuộc, ty-thuộc hệ.
 Trực-hệ.
 Tôn-thuộc trực-hệ.
 Ty-thuộc trực-hệ.
 Đường dụng-binh, đường-hành-quân.
 Nội-luyện.
 Dòng họ ngoại, ngoại-thích hệ, ngoại-lệ.
 Dòng họ nội, nội-thân hệ, nội-hệ.
 Hải-đò điện-luyện.
 Điện-tín luyến.
 Điện-thoại luyến.

LIGNÉE

- royale

- Dòng-dõi, huyết-thống, huyết-hệ.
Dòng-dõi nhà vua, vương-thống.

LIGOTER

- la pensée

- Trói-buộc, kiềm-thúc.
Kiềm-thúc tư-tưởng.

LIGUE

- La sainte* —
- communiste
- de la paix
- des droits de l'homme et du citoyen
- des nations
- pour le désarmement universel

- Kết-liên.
- Liên-hội.
Kết-liên bảo-giáo.
Kết-liên cộng-sản.
Kết-liên duy-hòa.
Liên-hội nhân-quyền và công-quyền.
Vạn-quốc kết-liên.
Liên-hội giải-trang quốc-tế.

LIGUER*Se* —— *x. LIGUE.*

Kết-liên.

LI-KIN

— Lý-kim, nội-quan-thước (Trung-Hoa).

LIMITATIF*Clause* —*Crédit* —

— Hạn-chế, hạn-định.

Ước-khoản hạn-chế.

Dự-chi hạn-chế, ước-ehi hạn-chế.

Tín-dụng hạn-chế.

LIMITATION— *des armements*— *des naissances*

— Sự hạn-chế, sự hạn-định.

Hạn-định quân-bị.

Hạn-chế sinh-sản.

LIMITE (a)*Efficacité* —*Productivité* —*Utilité* —

— Cuối cùng ; biên-hạn.

Hiệu-năng biên-hạn.

Sản-năng biên-hạn.

Hiệu-dụng biên-hạn.

LIMITE (n)— *d'âge*— *d'attribution*— *maritime*— *naturelles*

— Hạn, giới-hạn ; cảnh-giới, biên-giới.

— Phạm-vi.

Hạn tuổi, niên-hạn.

Giới-hạn chức-chương, quyền-hạn.

Giới-hạn dương-hải.

Cảnh-giới thiên-nhiên.

LIMITÉ*Assistance* —*Capacité* —*Espace* —*Monarchie* —*Responsabilité* —

— Có hạn, có giới-hạn, hữu-hạn.

— Hạn-định, hạn-chế, giới-hạn.

Phù-trợ hạn-chế

Năng-lực có hạn (*h. hữu-hạn*).

Không-gian hữu-hạn.

Quản-chủ hạn-chế ; quản-chế hạn-quyền.

Trách-nhiệm hữu-hạn.

LIMITED*Company* —

— Hữu-hạn ; trách-nhiệm hữu-hạn.

Công-ty trách-nhiệm hữu-hạn.

LIMITER

- *des droits*
- *un État*

- Giới-hạn, hạn-định ; hạn-chế.
- Hạn-chế quyền-lợi.
- Giới-hạn quốc-gia.

LIMITROPHE

- Pays* —
- Terrain* —

- Giáp-cận ; giáp-giới ; giáp-biên.
- Xứ giáp-giới.
- Đất giáp-cận.

LINEAL

- Succession* —

- Thuộc về trực-thống.
- Thừa-kế trực-thống.

LINGOT

- *d'argent*
- *d'or*

- Thoi, nén, đĩnh.
- Thoi bạc, đĩnh bạc.
- Thoi vàng, đĩnh vàng.

LIQUIDATEUR

- Commissaire* —
- *administrateur*
- *judiciaire*

- Thanh-toán viên.
- Ủy-viên thanh-toán.
- Viên thanh-toán quản-trị.
- Thanh-toán viên tài-phần.

LIQUIDATIF

- Acte* —

- Thanh-toán.
- Hành-vi thanh-toán.

LIQUIDATION

- Caisse de* —
- *amiable*
- *centrale*
- *de compte*
- *de fin du mois*
- *de fruits*
- *de l'impôt*
- *de quinzaine*
- *des dépens*
- *des dépenses publiques*
- *des reprises*
- de stock*

- Sự thanh-toán.
- Sự thanh-xác.
- Sự bán tháo, sự bán lổng, sự thanh-mại.
- Quĩ thanh-toán.
- Thỏa-thuận thanh-toán.
- Sở thanh-toán trung-ương.
- Thanh - toán trương - mục, thanh-trương ; quyết-toán.
- Thanh-toán cuối tháng.
- Thanh-toán quả-thực.
- Thanh-xác thuế-vụ.
- Bán-nguyệt thanh-toán.
- Thanh-toán án-phí.
- Thanh-xác công-phí.
- Thanh-toán hồi-khoản.
- Bán tháo hàng tồn-kho.

- *d'une communauté*
- *d'une dette*
- *d'une société*
- *d'une succession*
- *générale*
- *judiciaire*

- Thanh-toán cộng-thông.
- Thanh-toán trái-khoản.
- Thanh-toán hội-xã.
- Thanh-toán kế-sản.
- Tổng thanh-mại.
- Thanh-toán tài-phán.

LIQUIDE

- Capital* —
- Dette* —
- Fond* —
- Créance* — *et exigible*

- Lưu-động.
- Thanh-xác.
- Vốn lưu-động.
- Trái-vụ thanh-xác.
- Cơ-bản lưu-động.
- Trái-khoản thanh-xác và khấ-sách.

LIQUIDER

- *x. LIQUIDATION.*

LIQUIDITÉ

- Lưu-động tính.
- Thanh-xác tính.

LIRE

- *un jugement*

- Đọc lên, tuyên-đọc, lảng-độc.
- Tuyên-đọc bản án.

LISIBLE

- Signature* —

- Có thể đọc được ; đọc rõ.
- Chữ-ký đọc rõ.

LISTE

- Scrutin de* —
- *annuelle*
- *d'assistance*
- *des actionnaires*
- *des jurés*
- *des marchandises*
- *des prix*
- *des souscripteurs*
- *des versements*
- *électorale*

- Bảng kê ; danh-sách.
- Hợp-sách tuyên-cử.
- Danh-sách hằng năm.
- Danh-sách cứu-tử.
- Danh-sách cổ-đồng.
- Danh-sách phụ-thẩm nhân-dân.
- Bảng kê hóa-phẩm.
- Bảng kê vật-giá.
- Danh-sách người ứng-mộ.
- Bảng kê tiền đóng.
- Danh-sách tuyên-cử, danh-sách cử-tri.
- Danh-sách.
- Danh-sách dự-bị.

- *nominative*
- *préparatoire*

— *spéciale*

Danh-sách đặc-biệt.

LISTE CIVILE

— Nguyên-thủ thuế-phí.

LIT

— Giường.

— Lòng sông.

— Hôn-nhân, giá-thú.

Enfant du premier —Con của vợ (*h. chồng*) trước, con sơ-hôn.*Enfant du deuxième* —Con của vợ (*h. chồng*) sau, con tục-hôn.**LITEM***Mandataire ad* —

— Thuộc về việc (vụ) kiện.

— *suam facere*

Người thụ-tụng-ủy.

Phân-tụng bắt-công (Cổ La-mã).

LITE PENDENTE— Thời-gian đãi-quyết (*h. vị-quyết*).**LITIGANT (a)***Parties* —

— Tranh-lụng, tương-tranh.

Đương-sự tranh-lụng, đương-sự tương-tranh.

LITIGANT (n)

— Người tranh-lụng.

LITIGE

— Cuộc tranh-chấp, cuộc tranh-lụng.

Objet du —

— Cuộc tranh-nghị.

Question en —

Chủ-dịch cuộc tranh-lụng.

Vấn-đề còn tranh-nghị, vấn-đề đương-tranh.

LITIGIEUX

— Tranh-chấp, tranh-lụng, tương-tranh.

Créance —

Trái-khoản tranh-lụng, trái-khoản tương-tranh.

Fail —

Sự-kiện tranh-nghị.

Point —

Điểm tranh-nghị, tranh-điểm.

LITIS CONTESTATIO

— Sự phân-bua (vua) quyết-tranh (Cổ La-mã).

LITISDÉCISOIRE

— Định-lụng, kết-lụng.

Serment —

Lời thề kết-tụng.

LITISPENDANCE*Exception de* —

- Sự vi-quyết.
- Sự trùng-tố.
- Khước-biện trùng-tố.

LITTÉRAL*Interprétation* —*Sens* —*Transcription* —

- Theo văn-từ.
- Chiếu-vấn.
- Thuộc về văn-thư.
- Giải-thích theo văn-từ.
- Nghĩa theo văn-từ.
- Đăng-lục toàn-văn.

LIVRABLE (a)*Marchandise* —

- Có thể giao-nạp.
- Hàng có thể giao-nạp.

LIVRABLE (n)*Le — et le disponible*

- Vật giao-nạp được, vật giao được.
- Vật giao được và vật đãi-phó.

LIVRAISON*Prendre* —*Refuser* —— *à terme*— *au comptant*— *de marchandises*

- Sự giao-nạp.
- Thu-nạp, tiếp-nạp.
- Khước-thu.
- Giao-nạp hữu-kỳ.
- Giao hàng lấy tiền mặt.
- Giao hàng.

LIVRANCIER

- Người giao-nạp.

LIVRE (nm)*Grand* —*Grand — de la dette pu-*
*blique**Tenue des* —— *auxiliaire*— *blanc*— *bleu*— *d'achat*— *de bord*— *de caisse*

- Sổ, sách, bạ (bộ), thu-tịch.
- Quyền.
- Sổ cái.
- Đại-bạ (bộ), đại-sách.
- Đại-bạ (bộ) công-trái.
- Giữ sổ-sách.
- Sổ phụ.
- Bạch-thư.
- Lam-thư.
- Sổ mua, mải-bạ.
- Thuyền-thư.
- Sổ kết, sổ chi-thu.

— de commande	Sổ đặt hàng.
— de commerce	Sổ-sách thương-nghiệp.
— de comptabilité	Sổ-sách kế-toán.
— de dépenses	Sổ chi-tiêu.
— de discipline	Sổ trừng-giới.
— de factures	Sổ hóa-đơn.
— de journal	Sổ nhật-ký.
— de magasin	Sổ tồn-kho.
— de petite caisse	Sổ tiêu-vật, sổ tiêu-chi.
— de recettes	Sổ thu-nhập.
— des comptes courantes	Sổ tồn-khoản vãng-lai.
— des traites à payer	Sổ hối-phiếu phải trả.
— de traites et billets	Sổ hối-phiếu và kỳ-phiếu, sổ tiêu-tích-phiếu.
— de vente	Sổ bán, mại-bạ.
d'ordres	Sổ quán-lệnh, quán-lệnh-sách.
— facultatif	Sổ-sách nhiệm-ý.
— foncier	Địa-bạ, địa-bộ.
— gris	Ban-bạch-thư.
— jaune	Hoàng-thư.
— journal	Sổ nhật-ký.
— orange	Cam-hoàng-thư.
— premier	Quyền nhất.
— rouge	Hồng-thư.
— second	Quyền nhì.
— troisième	Quyền ba.
— vert	Lục-thư.

LIVRE (nf)— *anglaise*

- Kim-bảng.
- Cán Anh.
Kim-bảng Anh.

LIVRER

Obligation de —

Vente à —

— *les troupes à l'ennemi*— *un coupable*

- Giao, giao-nạp.
Nghĩa-vụ giao-nạp.
Mãi-mại hậu-giao.
Giao-nạp binh-đội cho quân địch.
- Giao-nạp phạm-nhân.

LIVRET

- Sổ con, sách nhỏ, tiêu-sách, tiêu-bạ (bộ).

- *de caisse d'épargne*
- *de famille*
- *de marin*
- *de pension*
- *de solde*
- *d'identité*
- *d'ouvrier*
- *matricule*
- *militaire*
- *scolaire*

- Tiêu-bạ liết-kiếm.
- Tiêu-bạ gia-đình.
- Tiêu-bạ thủy-thủ.
- Tiêu-bạ hưu-bồng.
- Tiêu-bạ lương-bổng.
- Tiêu-bạ căn-cứu.
- Tiêu-bạ công-nhân.
- Tiêu-bạ trước-tịch.
- Tiêu-bạ quân-nhân.
- Học-bạ.

LIVREUR

- Viện giao hàng.

LOCAL (a)

- Administration* —
- Affaire* —
- Autonomie* —
- Couleur* —
- Système* —

- Thuộc về địa-phương.
- Hành-chính địa-phương.
- Công-việc địa-phương.
- Tự-trị địa-phương.
- Màu-sắc địa-phương.
- Hệ-thống địa-phương.

LOCAL (n)

- *administratif*
- *à usage artisanal*
- *à usage commercial*
- *à usage d'habitation*
- *à usage industriel*
- *à usage professionnel*
- *d'habitation*
- *disciplinaires*
- *d'une société*
- *insalubre*
- *loués*
- *professionnel*

- Nhà, quán-sở.
- Quán-sở hành-chính.
- Quán-sở dùng về thủ - công,
- quán-sở thủ-công-dụng.
- Quán-sở dùng về thương-mại,
- quán-sở thương-dụng.
- Quán-sở dùng để ở, quán-sở
- cu-dụng.
- Quán-sở dùng về kỹ-nghệ,
- quán-sở công-nghiệp-dụng.
- Quán-sở dùng để hành-nghiệp.
- Nhà ở.
- Nhà trừng-giam.
- Quán-sở của hội, hội-quán.
- Nhà hại vệ-sinh.
- Nhà thuê.
- Quán-sở hành-nghiệp.

LOCALISATION

- *x. LOCALISER.*

LOCALISER

- Xác-chỉ.
- Hạn-chỉ.

- *le mal*
- *une épidémie*

- Xác-chỉ sự tệt-hại.
- Hạn-chỉ bệnh thời-khí.

LOCALITÉ

- Địa-sở.

LOCATAIRE

- Sous-* —
- *principal*

- Người thuê, người mướn.
- Người thuê (mướn) lại.
- Người thuê (mướn) chính.

LOCATEUR

- Người cho thuê (mướn).

LOCATI (ACTIO)

- Tố-quyền tô-nhằm (Cổ La-mã).

LOCATIO - CONDUCTIO

- Tô-nhằm-khế (Cổ La-mã).

LOCATIF

- Impôts* —
- Réparation* —
- Risque* —
- Valeur* —

- Thuộc về thuê-mướn, thuộc về tô-lá.
- Thuế tô-lá.
- Sửa vật, tu-bổ tô-lá.
- Rủi-ro tô-lá.
- Giá-trị tô-lá.

LOCATION

- Contrat de* —
- Donner en* —
- Prendre en* —
- Sous-* —
- *à perpétuité*
- *écrite*
- *en garni*
- *en meublé*
- *vente*
- *verbale*

- Sự thuê (mướn) ; sự cho thuê (mướn) ; sự thuê-mướn, sự tô-lá ; sự tô-nhằm.
- Khế-trước thuê-mướn, tô-lá-khế.
- Cho thuê (mướn).
- Thuê (mướn).
- Thuê lại ; cho thuê lại ; thứ-tô.
- Vĩnh-tô.
- Thuê có giấy-tờ, bút-tô.
- Thuê nhà có sẵn đồ.
- nh. Location en garni.*
- Thuê-bán, tô-mại.
- Thuê miệng, khẩu-tô.

LOCATOR OPERARUM

- Dong-công nhân.

LOCK-OUT

- Cuộc đồng-bể-xuống.

LOCUS

- Trường-sở (Cổ La-mã).

— *regit actum*

Trường-sở chi-phối hình-thức
văn-thư.

LODS ET VENTES

— Thuế bán thái-ấp (xưa).

LOGE

— Phòng, buồng.

— Hội-sở.

— *maçonnique*

Hội-sở tam-điêm.

LOGEMENT

— Chỗ ở, nhà ở, cư-xá.

— *insalubre*

Chỗ ở hại vệ-sinh.

LOGER

— Ở, cư-ngụ.

LOGEUR

— Người cho trọ, chủ trọ.

— *en meublé*

Người cho thuê nhà có sẵn đồ.

LOGIQUE (a)

— Đương (trúng) luận - lý, hợp - lý,
thuận-lý.

Conclusion —

Kết-luận hợp-lý.

Conséquence —

Hậu-quả hợp-lý.

Fondement —

Căn-bản hợp-lý.

LOGIQUE (n)

— Luận-lý học ; luận-lý pháp.

— *des faits*

— Sự hợp-lý.

Sự hợp-lý của các sự-kiện.

LOGISTIQUE

— Phép hành-quân túc-dịnh (h. phối
bị).

LOI

— Định-luật, định-lý.

— Đạo luật.

— Luật-pháp, pháp-luật.

Abrogation d'une —

Bãi-bỏ đạo luật.

Adopter une —

Thông-quá đạo luật.

Application d'une —

Áp-dụng đạo luật.

Bulletin des —

Pháp-luật tập-san.

Élaboration d'une —

Soạn-thảo đạo luật.

Exécution d'une —

Thi-hành đạo luật.

Force de —

Hiệu-lực luật-pháp, pháp-lực.

Initiative des —

Quyền sáng - chế pháp-luật,
sáng-quyền chế-pháp.

*Interprétation d'une —
Projet de —*

*Promulgation d'une —
Proposition de —
Publication d'une —
Voter une —*

— *administrative*

— *agraire*

— *civile*

— *commerciale*

— *constitutionnelle*

— *d'airain*

— *de budget*

— *de circonstance*

— *de contiguïté*

— *de continuité*

— *de finances*

— *de la guerre*

— *de règlement*

— *des comptes*

— *de sûreté générale*

— *d'État*

— *d'exception*

— *dispositive*

— *d'ordre public*

— *draconienne*

— *du talion*

— *ecclésiastique*

— *écrite*

— *et règlements*

— *fondamentale*

— *impérative*

— *interprétative*

— *militaire*

— *nationale*

— *naturelle*

— *organique*

— *pénale*

Giải-thích đạo luật.

Thảo-án luật, dự-án luật, dự-
luật.

Ban-hành (ban-bổ) đạo luật.

Đề-án luật, đề-luật.

Công-bổ đạo luật.

Khả-quyết đạo luật.

Luật hành-chính.

Luật điền-địa.

Đạo luật dân-sự.

Đạo luật thương-sự.

Đạo luật hiến-pháp.

Luật sắt, thiết-luật.

Luật ngân-sách.

Luật lâm-thời, luật quyền-biến.

Định-luật tiếp-cận.

Định-luật liên-tục.

Luật tài-chính.

Luật chiến-tranh.

Luật quyết-toán.

Luật chuân-quyết kế-toán.

Luật an-ninh tổng-thê.

Quốc-luật.

Luật đặc-chế, luật đặc-pháp.

Luật thiết-bị.

Luật trật-tự công-cộng.

Luật hà-khố.

Luật phục-thù, phục-thù-pháp.

Giáo-luật.

Luật thành-văn.

Luật-pháp và qui-tắc.

Luật căn-bản.

Đạo luật cưỡng-hành, cưỡng-
hành luật.

Luật giải-thích.

Luật quân-sự.

Luật quốc-gia.

Luật tự-nhiên, tự-nhiên-luật.

Định-luật thiên-nhiên.

Luật biên-chế, biên-chế luật.

Luật hình, hình-luật.

— <i>positive</i>	Luật thực-tại, chế-định-luật.
— <i>prohibitive</i>	Luật cấm-chế.
— <i>religieuse</i>	Luật tôn-giáo.
— <i>sociale</i>	Luật xã-hội.
— <i>supplétive</i>	Luật bổ-trợ.

LOINTAIN

— Xa ; viễn-cách ; viễn-cô.

LOISIBLE

— Tùy ý, nhiệm-ý.

LONG

Capitaine au — cours
Livreur au — cours
Navire au — courrier
 — *courrier*
 — *terme*

— Dài, trường ; xa, viễn.
 Thuyền-trưởng viễn-dương.
 Thuyền-phó viễn-dương.
 Tàu viễn-hàng.
 Viễn-hàng.
 Dài hạn, trường-kỳ.

LONGITUDE*Bureau des —*

— Kinh-độ.
 Sở thiên-văn, kinh-vĩ cục.

LORD*Chambre des —**Premier — de l'Amirauté*

— Công-tước.
 Thượng-nghị viện (Anh).
 Quý-lộc nghị-viện.
 Bộ-trưởng hải-quân (Anh).

LORD-MAIRE

— Thị-trưởng (Luân-Đôn).

LOT

Bon à —
Diviser en —
Emprunt à —
Gros —
Réunion des —
Valeur à —
 — *de consolation*

— Lô.
 — Số trúng, lô trúng.
 Phiếu-khoán hữu-tướng.
 Chia lô, phân lô.
 Công-trái hữu-tướng.
 Lô độc-đắc, số độc-đắc.
 Hợp-nhất các lô.
 Giá-khoán hữu-tướng.
 Lô an-ùi.

LOTÉRIE— *nationale*

— Xô số.
 Xô số quốc-gia.

LOTIR

— Chia lô, phân lô.

LOTISSEMENT— *x. LOTIR.*

LOUAGE

Contrat de —
 — à complant
 — de chose
 — de service
 — d'industrie
 — d'ouvrage
 — emphyléotique

— Sự thuê (mướn); sự cho thuê (mướn); sự cố-dụng; sự tô-nhằm; sự tô-tá.
 Khế-ước cố-dụng.
 Tài-bồi tô-tá.
 Cho thuê đồ-vật, cố-vật
 Dụng-công.
 Cố-dụng nhân-công.
 Cố-dụng công-trình.
 Trường-kỳ tô-tá.

LOUER

— x. LOUAGE

LOUD

Artillerie —
Faute —

— Nặng, trọng-đại.
 Trọng-pháo.
 Lỗi nặng, quá-thất trọng-đại, trọng-thất.

LOYAL

Bon et — inventaire
Sujet —
 — coùts
 — temperance legion

— Trung-trực, chính-trực.
 — Trung-xác.
 — Hợp-pháp; pháp-chuần.
 Bãng toàn-kê trung-xác.
 Tội trung.
 Khế-phí pháp-chuần.
 Trung-nghĩa quân-đoàn.

LOYALISME

— Sự trung-trực, sự chính-trực.

LOYER

Bail à —
Orittance de —
Tribunal des. —
 — à échoir
 — de l'argent
 — d'équipage
 — échu

— Tiền thuê (mướn), tô-kim.
 — Tiền thuê nhà, tiền nhà, tiền phố.
 — Sự thuê-mướn, sự tô-tá; sự cố-dụng.
 Khế-ước thuê nhà.
 Biên-lai tiền thuê nhà.
 Tòa-án nhà-phố, tòa-án tô-trạch.
 Tô-kim vị-đáo.
 Tiền lãi.
 Cố-dụng thủy-thủ.
 Tô-kim đáo-kỳ.

LUCIDE

— Sáng-tỉnh, tỉnh-táo, minh-mẫn.

Intervalles —

Kỳ-gian minh-mẫn

LUCRATIF*But* —

— Mưu-lợi; sinh-lợi; lợi-lộc.

Capital —

Mục-đích mưu-lợi.

Emploi —

Vốn sinh-lợi.

Chức-vụ lợi-lộc.

LUCRE*Délit de* —

— Sự tham tiền, sự tham lợi.

Tội tham lợi.

LUCRUM CESSANS

— Khoản thiệt lời, khoản mất lời.

LUNAIRE*Année* —

— Theo Âm-lịch, thái-âm.

Calendrier —

Năm âm-lịch.

Âm-lịch.

LUSTRE

— Kỳ kiểm-tra hộ-tịch (Cờ La-mã).

LUTTE— *des classes*

— Sự tranh-đấu, sự đấu-tranh.

— *fratricide*

Giai-cấp tranh-đấu.

— *intestine*

Huynh-đệ tương-tàn.

Nội-bộ tương-làn.

LUTTER— *pour l'indépendance*

— Tranh-đấu, đấu-tranh, tranh-thủ.

Tranh-thủ độc-lập.

LUXE*Article de* —

— Sự xa-xỉ, sự xa-hoa.

Taxe de —

Xa-xỉ-phảm.

Thuế xa-xỉ.

LUXUEUX

— Xa-hoa, xa-xỉ.

LUXURE

— Dám-dăng, dám-dật, dám-bôn.

LYCÉE

— Trường trung-học.

LYNCH*Loi de* —

— Quần-hình.

Quần-hình-luật.

LYNCHAGE— *x. LYNCHER.***LYNCHER**

— Áp-dụng luật quần-hình.

M

MACHIAVÉLISME

— Chính-trị gian-hùng.

MACHINATION

— Mưu-ngã, ãn-mưu.

MACHINE

— à écrire

— Máy, máy-móc, cơ-khí, cơ-giới.
Máy chữ.

MACHINER

— Lập mưu, bày mưu.

MACHINISME

— Nghề sáng-tạo máy-móc.
— Cơ-giới chủ-nghĩa.

MAGASIN

— *d'approvisionnement*

— *d'armes*

— *de vente*

— *d'habillement*

— *général*

— Kho, kho-sạn ; thương-khố.

— Cửa tiệm, cửa hàng.

Kho tiếp-liệu.

Kho vũ-khí.

Cửa tiệm, cửa hàng.

Kho quân-trang.

Tổng-hóa-khố.

MAGASINAGE

Droit de —

Frais de —

— Sự gửi kho, sự ký-khố ; sự chứa
kho, sự tồn-kho.

Lệ-phi ký-khố, ký-khố phí.

Tiền kho, khố-phi.

Taxe de —

Thuế ký-khố, khố-thuế.

MAGISTER*— dixit*— Thầy-giáo, hương-sư (xưa).
Thầy đã dạy, Tử-viết.**MAGISTRAT***Inamovibilité des —*

— Ông tòa, pháp-quan, thẩm-phán.

Premier — d'un État

— Nhà quyền-chức, quan-chức.

— consulaire

Quyền bất-khả-bãi của thẩm-phán.

— de l'ordre administratif

Vị nguyên-thủ một nước.

— de l'ordre judiciaire

Thẩm-phán thương-sự.

— du ministère public

Nhà quyền-chức hành-chánh.

— du siège

Nhà quyền-chức tư-pháp.

— municipale

Thẩm-phán công-lố.

Thẩm-phán tọa-xử.

Nhà quyền-chức thị-xã.

MAGISTRATURE— Chức-vị thẩm-phán ; nhiệm-kỳ
thẩm-phán ; thẩm-phán-đoàn.

— Quyền-chức.

— Uy-thể.

Cadre de la

Ngạch thẩm-phán.

Conseil supérieur de la —

Hội-đồng cao-đẳng thẩm-phán.

Haute —

Thẩm-phán-đoàn cao-chức.

La plus haute —

Quyền-chức tối-cao.

*— assise*Chức-vị thẩm-phán ngồi xử
(tọa-xử).*— debout*Chức-vị thẩm-phán buộc tội
(lập-cáo).*— du parquet*

Chức-vị thẩm-phán công-lố.

— du siège

Chức-vị thẩm-phán tọa-xử.

MAGNAT*— d'industrie*

— Cụ-phiệt.

Cụ-phiệt kỹ-nghệ.

MAIN*De seconde —*

— Bàn tay.

Vol à — armée

Thứ-thủ.

— de justice

Đạo-thiết có võ-trang.

— souveraine

Bàn tay tư-pháp.

Bàn tay chủ-quyền.

MAIN-D'ŒUVRE

— Nhân-công.

Coût de la — —
— — *spécialisée*

Sở-phí nhân-công.
Nhân-công chuyên-nghiệp.

MAINLEVÉE

Accorder la —
Demander la —
— *administrative*
— *amiable*
— *de l'hypothèque*
— *de mandat d'arrêt*

— *de mandat de dépôt*
— *de saisie*

— *des inscriptions*
— *d'opposition*
— *judiciaire*
— *partielle*
— *totale*
— *volontaire*

— Sự giải-áp ; sự giải-hiệu.
Cho giải-áp.
Xin giải-áp.
Giải-áp hành-chính.
Giải-áp thỏa-thuận.
Giải-áp đề-đương.
Giải-hiệu trát bắt giam (câu-phiếu).
Giải-hiệu trát tổng-giam.
Giải-áp tịch-biên, giải-hiệu sai-áp.
Giải-áp đăng-ký.
Giải-áp ngăn-cản (cản-kháng).
Giải-áp tài-phán.
Giải-áp nhất-bộ.
Giải-áp toàn-bộ.
Giải-áp tự-y.

MAINMETTRE

— Giải-phóng (xưa).

MAIN-MILITAIRE

— Quân-lực chấp-án.

MAINMISE

— *d'un serf*
— *économique*

— Sự giải-phóng (xưa).
— Sự xâm-chiếm.
Giải-phóng nông-nô.
Xâm-chiếm kinh-tế.

MAINMORTABLE

Communauté —
Personne —

— Bất-năng di-sản ; bất-dịch.
— Có thể nô-hóa.
Cộng-thông bất-dịch.
Người bất-năng di-sản.
Người có thể nô-hóa.

MAINMORTE

Biens de —
Droit de —

Taxe des biens de —

— Sự bất-dịch-sản.
— Thâu-phần nông-nô (xưa).
Tài-sản bất-dịch.
Quyền thừa-hưởng tài-sản bất-dịch.
Thuế tài-sản bất-dịch.

MAINMUABLE

— Có thể đổi chủ, năng - cái-chúa (xưa).

MAINTENIR

— *la possession*

— *la sécurité*

— Duy-trì, bảo-trì, lưu-trì.

Bảo-trì chấp-hữu.

Duy trì an-ninh.

MAINTIEN

— *dans les lieux*

— x. *MAINTENIR.*

Quyền lưu-cư.

MAIRE

Adjoint au —

Lord —

— *du palais*

— Tướng-quốc (xưa).

— Lý - trưởng, xã - trưởng, thị - trưởng.

Phó thị-trưởng.

Thị-trưởng (Luán-đôn).

Đại-nội thị-thần.

MAIRIE

— Tòa thị-chính, thị-sảnh.

MAISON

Chef de la — *civile*

Chef de la — *militaire*

— *blanche*

— *centrale*

— *centrale de correction*

— *centrale de force*

— *civile*

— *civile et militaire*

— *commune*

— *correctionnelle*

— *d'aliénés*

— *d'arrêt*

— *de banque*

— *de campagne*

— *de change*

— *de commerce*

— *de commission*

— *de correction*

— Nhà, gia-trạch, gia-cư.

— Biệt-điện, nội-điện.

Trường-quản văn-điện.

Trường-quản võ-điện.

Bạch-cung ; bạch-ốc.

Khám lớn, khám-đường trung-ương.

Khám trung-ương tiêu-hình.

Khám trung-ương đại-hình.

Văn-điện.

Văn-võ biệt-điện (*h. nội-điện*).

Nhà việc, nhà làng, hương-sảnh.

Nhà giam tiêu-hình.

Nhà thương điên.

Nhà tạm-giam.

Nhà ngân-hàng.

Nhà ở thôn quê, thôn-trang.

Ngân-hàng hối-đoái.

Nhà buôn, thương-điểm.

Nhà nha-bảo.

Nhà trừng-trị.

— de dépôt	Nhà tạm-giam.
— de détention	Nhà cẩu-giam.
— d'éducation	Giáo-dục viện.
— de force	Nhà giam-cấm.
— de jeu	Nhà chứa bạc.
— de justice	Nhà tạm-giam đại-hình.
— de la reine	Nội-điện hoàng-hậu.
— de l'empereur	Nội-điện hoàng-đế.
— de plaisance	Nhà nghỉ mát, nhà thừa lương.
— de prêt sur gage	Nhà cầm đồ.
— de relèvement	Cải-hóa viện.
— de retraite	Dưỡng-lão viện.
— de santé	Nhà dưỡng-bệnh, dưỡng-đường.
— de tolérance	Nhà điểm, nhà thờ, thanh-lâu.
— de ville	Thị-sảnh.
— du peuple	Nhà ở thành-thị, thị-trang.
— du roi	Bình-dân viện.
— garnie	Vương-điện, hoàng-điện.
— mère	Nhà có đồ-đạc.
— meublée	Chính-sở.
— militaire	Nhà có đồ-đạc.
— pénitentiaire	Võ-điện.
— privée	Giáo-hóa viện.
	Nhà tư, tư-trạch.

MAISTRANCE

École de —

- Đoàn hạ-sĩ thủy-quân.
- Trường hạ-sĩ thủy-quân.

MAITRE

Grand — des cérémonies
Premier —
Quartier —
Second —
 — *clerc*
 — *d'école*
 — *de conférences*
 — *de la communauté*

- Trưởng.
- Chủ, chủ-nhân, chủ-tê.
- Thầy, thầy-giáo.
- Tay cừ-khởi, bạc cừ-phách.
- Nghi-tiết đại-chuồng-quân.
- Thượng-sĩ hải-quân.
- Hạ-sĩ hải-quân.
- Trung-sĩ hải-quân.
- Trưởng thông-sự.
- Thầy-giáo.
- Diễn-giảng sự.
- Chủ-lễ cọng-tài.

- de l'affaire
- de la maison
- de l'ouvrage
- d'équipage
- des hautes œuvres
- des requêtes
- du barreau
- ès loi

- Chủ-nhân sự-vụ.
- Chủ nhà.
- Chủ-nhân ủy-công.
- Thủy-thủ-trưởng.
- Đao-phủ-thủ.
- Thăm - tra ủy - viên, tỉnh-nghuyện-sư.
- Luật-sư cự-phách.
- Luật-pháp-gia cự-phách.

MAITRISE

- de la mer
- du marché

- Sự bá-chiếm ; quyền bá-chủ, bá-quyền.
- Bá-quyền trên mặt biển.
- Bá-chiếm thị-trường.

MAJESTÉ (SA)

- Hoàng-thượng, Thánh-hoàng.
- Bệ-hạ.

MAJEUR (a)

- Affaire --
- Cas de force --
- Détention --
- Force --
- partie

- Thành-niên.
- Bất-khả-kháng.
- To-lớn, trọng-đại.
- Công-việc trọng-đại.
- Trường-hợp bất-khả-kháng.
- Trọng-giam.
- Bất-khả-kháng lực.
- Phần lớn.

MAJEUR (n)

- Người thành-niên.

MAJOR

- Aide- --
- Chef d'état- --
- État- -- général
- Médecin- --
- Sous-aide- --
- de place
- de vaisseau
- général

- Quân-y-sĩ.
- Sĩ-quan ủy-quản.
- Trưởng khóa.
- Tá-quản thuyền-xưởng.
- Tham-mưu-trưởng.
- Bộ lững tham-mưu.
- Thuyền-y-sĩ.
- Ủy-quản thuyền-xưởng.
- Yếu-tái liên-đội-trưởng.
- Trung-lá hải-quân (xưa).
- Tham-mưu-trưởng soái-bộ.
- Tướng-quản thuyền-xưởng.

MAJORDORME

- Quản-gia.

MAJORAT

— Thễ-lập-sản.

MAJORATAIRE

— Có thễ-lập-sản.

MAJORATION— *de prix*— *de retard*— *de solde*— *pour absence de charges de famille*

— Sự lăng-gia.

— Khoản-lăng, lăng-khoản.

Tăng giá.

Tăng-khoản vì khai trễ.

Tăng lương.

Tăng-khoản vì không có gia-đảm.

MAJORER

— Tăng-gia.

MAJORITAIRE*Scrutin* —*Socialisme* —*Système* —

— Thuộc đa-số.

Đầu-phiếu theo đa-số.

Đảng xã-hội đa-số.

Chế-độ đa-số.

MAJORITÉ*Avoir la* —— *absolue*— *civile*— *des voix*— *gouvernementale*— *légale*— *matrimoniale*— *pénale*— *politique*— *relative*

— Tuổi thành-niên.

— Sự trưởng-thành.

— Đa-số.

Được đa-số.

Đa-số tuyệt-đối, quá-bán số.

Tuổi thành-niên dân-sự.

Đa-số thăm (phiếu).

Đa-số ủng-hộ chính-phủ.

Đa-số pháp-định.

Tuổi thành-niên kết-hôn.

Tuổi thành-niên hình-sự.

Sự trưởng-thành về chính-trị.

Đa-số tương-đối.

MALADIE*Frais de dernière* —— *chronique*— *contagieuse*— *épidémique*— *mentale*— *nerveuse*— *professionnelle*

— Bệnh, chứng-bệnh, bệnh-tật.

Tối-hậu-bệnh phí, lăm-chung phí.

Bệnh kinh-niên.

Bệnh truyền-nhiễm.

Bệnh dịch, bệnh thời-khí.

Bệnh linh-thần.

Bệnh căn-não, bệnh thần-kinh.

Bệnh ughề-nghịệp.

— *sociale*

Chứng-bệnh xã-hội.

MALADRESSE

— Sự vụng-về.

MALAISE— *économique*

— Sự bất- n.

— *financier*

Bất-an kinh-lẽ.

— *politique*

Bất-an tài-chính.

Bất-an chính-trị.

MALE

— Đực, nam-tính.

MALENTENDU

— Sự hiểu lầm, sự ngộ-nhận.

MALFAÇON

— Sự hoai-chế.

MALFAITEUR*Association de —*

— Gian-phi.

Recel de —

Tự-đăng gian-phi.

Oa-tàng gian-phi.

MALHONNÊTE

— Bất-lương, bất-nghĩa, phi-nghĩa.

MALTHUSIANISME— Chủ-nghĩa hạn-chế của Malthus ;
chủ-nghĩa hạn-chế nhân-khẩu.**MALTRAITER**

— Ngược-đãi.

MALVEILLANCE

— Ác-ý.

MALVERSATION

— Sự lạm-thủ.

MANCIPATION

— Sự thủ-hữu.

MANDANT

— Người ủy-quyền.

MANDARIN— *civil*

— Quan, quan-lại.

— *militaire*

Quan văn.

Quan võ.

MANDARINAL*Esprit —*

— Thuộc về quan-liêu.

Óc quan-liêu.

MANDARINAT

— Quan-chức.

— Quan-trưởng, quan-liêu.

— Quyền chuyên-chế.

MANDAT

*Pays sous —**— ad litem**— administratif**— -carte**— contribution**— d'abonnement**— d'amener**— d'arrêt**— de comparution**— de dépôt**— de député**— de justice**— de paiement**— de perquisition**— de solde**— de virement**— domestique**— général**— impératif**— légal**— législatif**— parlementaire**— poste**— représentatif**— spécial**— tacite**— télégraphique*

— Phiếu-trát.

— Măng-đa, phó-phiếu.

— Sự ủy-quyền; sự ủy-nhiệm.

Nước bị ủy-trị.

Tụng-ủy.

Phó-phiếu hành-chính.

Măng-đa các, bưu-thiếp phó-phiếu.

Phó-phiếu nạp-thuế, bưu-thuế-phiếu.

Phó-phiếu bao-khoán.

Trát dẫn-giải, nã-phiếu.

Trát bắt giam, cẩu-phiếu.

Trát đòi ra hầu tòa, trát xuất-đình.

Trát tổng-giam.

Dân-ủy nghị-sĩ.

Phiếu-trát tư-pháp.

Phó-phiếu.

Trát sưu-sách.

Phó-phiếu lương.

Phó-phiếu chuyên-ngân.

Ủy-quyền gia-vụ.

Ủy-quyền tổng-quát.

Ủy-nhiệm chỉ-mệnh.

Ủy-quyền pháp-định.

Ủy-quyền lập-pháp.

Ủy-quyền nghị-viện.

Phó-phiếu bưu-chính, bưu-phiếu.

Ủy-quyền đại-nghị (h. đại-biểu).

Ủy-quyền đặc-định.

Ủy-quyền mặc-nhiên, mặc-ủy.

Phó-phiếu điện-tín, điện-phiếu.

MANDATAIRE

*Puissance —**— ad litem**— du peuple*

— Người thụ-ủy, người đại-quyền.

Cường-quốc ủy-trị.

Người thụ-ủy lỗ-tụng, người thụ-tụng-ủy.

Dân-ủy, dân-biểu.

- *général* Người tổng-đại-quyền, người tổng-thụ-ủy.
- *infidèle* Người thụ-ủy bất-lin.
- *légal* Người đại-quyền pháp-định.

MANDATEMENT

- *d'office* — Sự làm phó-phiếu, sự thanh-phó. Tự-động thanh-phó.

MANDATER

- *x. MANDATEMENT.*

MANDATI

- *contraria (actio)* — *nh. MANDAT* (Cổ La-mã).
Tổ-quyền ủy-quyền phản-diện.
- *directa (actio)* Tổ-quyền ủy-quyền chính-diện.

MANDEMENT

- *de collocation* — Huấn-giới.
- *des évêques* — Huấn-mệnh.
- *d'exécution* — Triệu-hoán-mệnh.
Huấn-mệnh thuận-tự trái-phó.
Huấn-giới của giám-mục.
Huấn-mệnh chấp-hành.

MANDER

- Thông-cáo (xưa).
- Đòi, triệu-hoán.
- Truyền-mệnh.

MANIER

- *des fonds publics* — Khiên-vận.
Khiên-vận công-ngân.

MANIÈRE

- *de procéder* — Cách làm, phương-cách, cách-thức.
Cách-thức làm việc.

MANIFESTATION

- *de la vérité* — Sự biểu-lộ, sự biểu-thị.
- *de la volonté* — Biểu-tình.
Biểu-lộ sự thật.
- *de sympathie* Biểu-thị ý-chí.
- *populaire* Biểu-thị cảm-tình.
Cuộc biểu-tình của dân-chúng.

MANIFESTE (a)

- *Erreur* — Rành-rành, hiển-nhiên.
Sai-lầm hiển-nhiên.

MANIFESTE (n)

- *d'entrée*
- *de sortie*
- *du parti communiste*
- *en douane*

- Tuyên-ngôn.
- Thuyền-hóa liệt-đơn.
Nhập-khẩu liệt-đơn.
Xuất-khẩu liệt-đơn.
Tuyên-ngôn của đảng cộng-sản.
- Quan-thuế liệt-đơn.

MANIFESTER

- x. *MANIFESTATION*.

MANIGANCE

- Kế ngàm, ãn-chước.

MANIGANCER

- Bày mưu, lập kế.

MANIPULATION

- *électorale*
- *monétaire*

- Sự ngụy-khiên.
Ngụy-khiên tuyền-cử.
Ngụy-khiên tiền-tệ.

MANIPULER

- *les affaires de l'État*

- Ngụy-khiên.
Ngụy-khiên quốc-sự.

MANŒUVRE (nf)

- Champ de —*
- Grande —*
- *de bourse*
- *déloyale*
- *dolosive*
- *électorale*
- *frauduleuse*
- *politique*

- Mánh-khóe, mánh-lời, thủ-đoạn.
- Cách khiên-dụng.
- Sự thao-diễn, sự diễn-tập.
Thao-diễn-trường.
Đại-thao-diễn.
Mánh-lời tại giao-dịch sở.
Thủ-đoạn bất-chính.
Thủ-đoạn trá-ngụy.
Mánh-lời tuyền-cử.
Mánh-lời gian-xảo, thủ-đoạn trá-ngụy.
Mánh-lời chính-trị, thủ-đoạn chính-trị.

MANŒUVRE (nm)

- Phu, lao-công.

MANŒVRER

- Khiên-dụng ; điều-khiên.
- Khiên-vận.
- Dùng mánh-khóe (mánh-lời), dở thủ-đoạn.
- Diễn-tập, thao-diễn.

- *un bâtiment*
- *les fonds secrets*

- Điều-khiển tàu.
- Khiển-vận mật-quĩ.

MANQUEMENT

- *à la discipline*

- Sự thiếu, sự khiếm-khuyết, sự khuyết-phạp, sự khuyết-hạm.
- Sự bất-tuần.
- Sự bất-tuần kỹ-luật.

MANUEL (a)

- Don* —
- Travail* —

- Thuộc về tay.
- Tặng trao tay.
- Việc làm bằng tay.

MANUEL (n)

- *de Droit*

- Khóa-bản.
- Luật-học khóa-bản.

MANUFACTURE

- Entreprise de* —
- *d'armes*
- *de l'État*
- *nationale*

- Xưởng chế-tạo, công-xưởng.
- Xí-nghiệp công-xưởng.
- Xưởng vũ-khí.
- Công-xưởng quốc-lập.
- Công-xưởng quốc-gia, quốc-xưởng.

MANUFACTURÉ

- Produits* —

- Chế-tạo, chế-tác.
- Hóa-phẩm chế-tác, chế-phẩm.

MANUFACTURIER (a)

- Chế-tạo, chế-tác.

MANUFACTURIER (n)

- Nhà chế-tạo, nhà chế-tác.

MANU MILITARI

- Bằng binh-lực.

MANUS

- In* —

- Phụ-quyền.
- Thuộc phụ-quyền.

MANUSCRIT (a)

- Thủ-bút.

MANUSCRIT (n)

- Thủ-cáo.

MANUTENTION

- Entreprise de* —

- Sự thủ-khiển.
- Sự thủ-chuyên, sự thủ-vận.
- Xí-nghiệp thủ-chuyên.

MANUTIONNAIRE**MARASME**— *économique***MARAUDAGE****MARAUDEUR****MARCHAND (a)***Denrée* —*Marine* —*Navire* —*Place* —*Prix* —*Ville* —

— Người thủ-chuyên, người thủ-vận.

-- Sự tiêu-trầm, sự điều-linh.
Điều-linh về kinh-tế.

— Sự trộm vườn, sự trộm hoa-mẫu.

— Kẻ trộm vườn, kẻ trộm hoa-mẫu.

— Thuộc về buôn-bán, về thương-mại.

Thương-phẩm.

Đội thương-thuyền.

Tàu buôn, thương-thuyền.

Thị-lứ.

Thương-giá.

Thành-phố buôn-bán, đô-thị
thương-mại.**MARCHAND (n)**— *ambulant*— *de biens*— *forain*— *public*— Người buôn-bán, thương-nhân.
Người bán rong, người bán
dạo.

Người buôn tài-sản.

Lữ-thương.

Thương-nhân.

MARCHANDAGE

— Sự mặc-cả, sự trả giá.

— Chế-dộ cai-thầu.

MARCHANDER

— Mặc-cả, trả giá.

-- Lãnh mả, lãnh khoán.

MARCHANDEUR

— Cai-thầu.

MARCHANDISE*Avance sur* —*Bourse de* —*Le pavillon couvre la* —— *de contrebande*

— Hàng-hóa, hóa-phẩm, thương-phẩm.

Cho vay thế hàng; phóng-khoản
đề-hóa.

Sở giao-dịch hóa-phẩm.

Lá cờ che đậy hàng-hóa, kỳ-xí
bao-yếm hóa-phẩm.

Hàng lậu.

- *en forêts*
- *étrangère*

Gỗ (cây) cưa tại chỗ.
Ngoại-hóa.

MARCHE

- Sự tiến-hành ; sự vận-hành.
- Biên-tái, biên-trấn.

MARCHE

- Chợ ; thị-trường.
- Giao-dịch ; dịch-trúc.
- Cuộc giao-thầu.
- Cuộc trả giá.

Bon —
Cours du —
Habitation à bon —

Giá rẻ.
Giá chợ, giá thị-trường, thị-giá.
Nhà ở rẻ tiền, liêm-giá giao-trạch (*h. cư-trạch*).

Rompre le —
— *administratif*
— *à découvert*
— *à double prime*
— *à forfait*

Hủy dịch-trúc.
Giao-thầu hành-chính.
Giao-dịch thâu-lộ.
Giao-dịch lưỡng-tướng.
Lãnh khoán, lãnh mả ; giao-thầu bao-biện.

— *à livrer*
— *à prime*
— *à terme*
— *à terme fixe*

Giao-dịch hậu-nạp.
Giao-dịch có tưởng-lệ.
Giao-dịch hoãn-hiệu.
Giao-dịch hoãn-hiệu có định-kỳ.

— *au comptant*
— *avantageux*
— *commercial*
— *de fournitures*
— *de gré à gré*
— *de l'argent*
— *des changes*
— *de travaux*
— *du travail*
— *extérieur*
— *ferme*
— *financier*

Giao-dịch tiền mặt.
Giao-dịch có lợi.
Thương-trường.
Giao-thầu lãnh-cấp.
Giao-thầu tương-thuận.
Thị-trường tiền-lệ.
Thị-trường hối-đoái.
Giao-thầu công-tác.
Thị-trường lao-công.
Thị-trường quốc-ngoại.
Giao-dịch đoạn-quyết.
Thị-trường kim-dung (*h. tài-chính*).

— *hors cote*
— *libre*
— *noir*

Giao-dịch ngoại giá-biêu.
Thị-trường tự-do.
Chợ đen, thị-trường hắc-ám.

— <i>officiel</i>	Thị-trường chính-thức.
— <i>parallèle</i>	Thị-trường ám-song.
— <i>règlementé</i>	Giao-dịch qui-định.
— <i>sur adjudication</i>	Giao-thầu đấu-giá.
— <i>sur concours</i>	Giao-thầu theo đồ-án.
— <i>sur devis</i>	Giao-thầu theo đơn khai giá.
— <i>sur série de prix</i>	Giao-thầu theo giá liệt-kê.

MARC LE FRANC(AU) — Theo tỷ-lệ.

MARE LIBRUM — Tự-do hàng-hải.

MARE CLAUSUM — Khu-biệt hàng-hải.

MARÉCHAL

—	Đò-thống (xưa).
—	Thống-chế.
<i>Bâton de —</i>	Gậy thống-chế, thống-chế trượng.
— <i>de camp</i>	Quản-doanh đò-thống.
— <i>de France</i>	Thống-chế Pháp-quốc.
— <i>des logis</i>	Trung-sĩ kỵ-binh.

MARÉCHALAT — Chức thống-chế.

MARÉCHAUSÉE

—	Quản-khu của Đò-thống.
—	Đội hiến-binh.

MARGE

—	Lề, biên, biên-vực, giới-phạm.
<i>Annotation en —</i>	Chú-dẫn bên lề.
<i>Mention en —</i>	Ghi-chú bên lề, bàng-chú.
— <i>bénéficiaire</i>	Biên-vực tiền lời, giới-phạm tiền lời.
— <i>de garantie</i>	Biên-vực bảo-đảm.

MARGINAL

—	Biên-lẽ.
<i>Culture —</i>	Canh-tác biên-lẽ.
<i>Efficacité —</i>	Hiệu-năng biên-lẽ.
<i>Productivité —</i>	Sản-năng biên-lẽ.
<i>Utilité —</i>	Hiệu-dụng biên-lẽ.

MARGRAVE — Tổng-đốc biên-tái (xưa).

MARGRAVIAT

— Chức tồng-đốc biên-tái (xưa).

MARI

— Chồng, phu-quân.

MARIAGE

Acte de —

— Hôn-nhân, hôn-thú, giá-thú.

Célébration du —

— Sự phối-ngẫu, sự phối-hợp.

Cérémonie du —

Giấy giá-thú, chứng-thư hôn-thú.

Contracter —

Cử-hành hôn-lễ.

Contrat de —

Hôn-lễ.

Convention de —

Kết-hôn.

Dissolution du —Hôn - thư (*ds.*), khế - ước kết-hôn, kết-hôn khế, hôn-khế.*Né hors du* —

Hợp-ước hôn-nhân, hôn-ước.

Obligations du —

Đoạn-tiêu hôn-nhân.

Promesse de —

Tur-sinh.

Rupture du —

Nghĩa-vụ hôn-nhân.

— *blanc*

Đính-ước hôn-nhân, ước-hôn, đính-hôn.

— *civil*

Đoạn-tuyệt hôn - nhân, đoạn-hôn.

— *consanguin*

Hôn-nhân không-bạch.

— *consummé*

Giá-thú theo dân-luật.

— *de premier rang*

Đồng-tộc hôn-nhân.

— *de second rang*

Hôn-nhân di-toại.

— *inexistent*

Hôn-thú bậc-nhất.

— *in extremis*

Hôn-thú bậc-nhì.

— *morganatique*

Giá-thú hư-vô.

— *non consummé*

Lâm-chung hôn-thú.

— *nul*

Quý - tiện liên - hôn, trặc - hôn (xưa).

— *putatif*

Hôn-nhân vị-toại.

— *religieux*

Hôn-nhân vô-hiệu.

Hôn-nhân ngộ-hiệu.

Giá-thú theo giáo-nghi.

MARIÉ

— Chú rề, tân-lang.

MARIÉE

— Cô dâu, tân-nương.

MARIN (a)

— Thuộc về biên (bề), về dương-hải.

Carte —

Hải-đồ.

MARIN (*n*)— *de l'État*— Thủy-thủ.
Thủy-binh.**MARINE***Infanterie de* —
Ministère de la —
Officier de —
— *marchande*
— *militaire*— Thuật hàng-hải.
— Đội thương-thuyền.
— Hải-quân.
Hải-quân.
Bộ hải-quân.
Sĩ-quan hải-quân.
Đội thương-thuyền.
Hải-quân.
Đội quân-hạm.**MARINIER** (*a*)*Officier* —— Thuộc về nghề hàng-hải.
Hạ-sĩ-quan hải-quân.**MARINIER** (*n*)

— Hàng-giang thủy-thủ.

MARITAL*Autorisation* —
Puissance —— Thuộc về chồng.
Phép của chồng.
Phu-quyên.**MARITALEMENT***Vivre* —— Như vợ chồng, như phối-ngẫu.
Ăn ở như vợ chồng.**MARITIME***Assurance* —
Autorité —
Blocus —
Code —— Thuộc về biển, về dương-hải,
hải-thượng.
— Thuộc về hàng-hải.
— Duyên-hải, hải-lần (tấn).
Hải-thương bảo-hiêm.
Nha chức-trách hàng-hải.
Phong-tỏa dương-hải.
Bộ luật hàng-hải, hàng-hải
pháp-điền.*Commerce* —Mậu-dịch hàng-hải, thương-
mại hàng-hải, hải-thương.*Contrée* —

Vùng duyên-hải, xứ hải-lần.

Droit —

Luật hàng-hải.

Force —

Hải-lực.

Jurisdiction —

Tài-phán hải-vụ.

Justice —

Tòa-án hải-vụ.

Navigation —

Tài-phán hải-quân.

Port —

Hàng-hải.

Préfecture —

Hải-cảng.

Puissance —

Quận hải-lần.

Route —

Hải-thượng cường-quốc.

Transport —

Hải-lộ.

Tribunal —

Hải-vận.

Ville —

Tòa-án hải-quân, hải-vụ pháp-đình.

Zone —

Đô-thị hải-tần.

Khu-vực hải-lần.

MARQUE*Lettre de* —

— Dẫn, tiêu-hiệu.

— *de commerce*

— Ấn-chương.

— *de fabrique*

Chiếu-thư bỏ-nã.

— *de la douane*

Tiêu-hiệu thương-mại, thương-tiêu.

— *de mitoyenneté*

Tiêu-hiệu chế-tạo, chế-tiêu.

— *déposée*

Tiêu-hiệu thương-chính (quan-thủ).

— *descriptive*

Tiêu-hiệu cộng-bích.

— *du fabricant*Tiêu-hiệu cầu-chứng (*h. ký- nạp*).— *extérieures*

Tiêu-hiệu miêu-tả.

— *figurative*

Tiêu-hiệu của nhà chế-tạo.

— *nominale*

Tiêu-hiệu bề ngoàì (ngoại-biêu).

— *syndicale*

Tiêu-hiệu tượng-hình.

Danh-tiêu.

Tiêu-hiệu nghiệp-đoàn.

MARQUE*Arbres* — *en délivrance*

— Có đánh dấu.

Arbres — *en réserve*

Cây đánh dấu để dõn.

Cây đánh dấu tồn-lưu.

MARQUIS

— Hầu-tước.

MARQUISAT

— Lãnh-địa của hầu-tước.

MARQUISE

— Bà hầu-tước, hầu-tước phu-nhân.

MARRON

Avocat —
Courtier —

— Âm-muội.
— Nửa mùa.
Thầy kiện nửa mùa.
Kinh kỹ âm-muội.

MARTEAU

— *forestier*

— Búa.
Búa kiềm-lám.

MARTELAGE

— *en abandon*
— *en délivrance*
— *en réserve*

— Sự đóng dấu búa.
Đóng dấu đề đốn.
nh. Martelage en abandon.
Đóng dấu lòn-lưu.

MARTELER

— Đóng dấu búa.

MARTIAL

Cour --
Loi —

— Thuộc về quân-sự.
Quân-sự pháp-viện.
Quân-luật.

MARTYR

— Người tuẫn-giáo; người tuẫn-tiết.

MARTYROLOGE

— Tuẫn - giáo danh - lục; tuẫn - tiết danh-lục.

MARXISME

— Chủ-nghĩa Mác-xít (Mã Khắc Tư);
học-thuyết Mác - xít (Mã Khắc Tư).

MARXISTE

— *x. MARXISME.*

MASCULIN

Sexe —

— Thuộc về đàn ông (*h. con trai*);
nam-lính.
Nam-tính.

MASCULINITÉ

— Nam-lính.

MASSACRE

— Sự tàn-sát.

MASSACRER

— *x. MASSACRE.*

MASSE

— Khối.
— Tông-thề.
— Tài-đoàn.
— Đại-chúng.

Appauvrissement de la —
Retour à la —
— active

— des biens
— des créanciers
— d'une faillite
— d'une succession
— passive

— sociale

Sự suy-bần của đại-chúng.
Qui-hồi tài-đoàn.
Tài-đoàn tích-sản, tích tài-đoàn.
Tài-đoàn.
Tổng-thề trái-chủ.
Tài-đoàn khánh-tận.
Tài-đoàn kế-sản.
Tài-đoàn tiêu-sản, tiêu-tài-đoàn.
Tài-đoàn bội-xã.

MASSIF

Or —

— Đặc, khối.
Vàng khối.

MATELOT

— du pont

— Thủy-bình, thủy-thủ.
Thủy-thủ trên boong.

MATÉRIALISME

— dialectique
— historique

— Chủ-nghĩa vật-chất.
— Chủ-nghĩa duy-vật.
Duy-vật biện-chứng.
Duy-vật sử-quan.

MATÉRIALISTE

— *x. MATÉRIALISME.*

MATÉRIALITÉ

— des faits

— Vật-chất tính, vật-thê tính ; thực-chất tính, thực-thê tính ; thực-trạng.
Thực-trạng của sự-khện.

MATÉRIAUX

— Vật-liệu.

MATÉRIEL (a)

Bien —

Cause —

Chose —

Fait —

Faux —

— Vật-chất, vật-thê ; thực-chất.
— Hữu-hình, thực-thê.
Tài-vật thực-thê, tài-vật hữu-hình.
Nguyên-nhân thực-thê.
Vật thực-thê, thê-vật.
Sự-khện thực-thê.
Giả-mạo về thực-thê.

MATÉRIEL (n)

— Khí-cụ, dụng-cụ ; vật-liệu.

Service du —
 — *de guerre*
 — *fixe*
 — *roulant*

Sở vật-liệu.
 Chiến-cụ.
 Định-cụ.
 Chuyển-cụ.

MATERNEL

École —

Langue —

Ligne —

Parent —

— Thuộc về mẹ, về mẫu-hệ, về họ ngoại.
 Trường mẫu-giáo, ấu-trì học-hiệu.
 Tiếng mẹ đẻ, bản-ngữ.
 Dòng mẹ, mẫu-hệ.
 Bà-con bên ngoại, ngoại-thích.

MATERNITÉ

Congé de —
Recherche de —
 — *légitime*
 — *naturelle*

— Nhà hộ-sinh, nhà bảo-sinh, nhà hộ-sản, nhà bảo-sản.
 — Mẫu-hệ.
 Nghỉ phép bảo-sản.
 Sưu-làm mẫu-hệ.
 Mẫu-hệ chính-thức.
 Mẫu-hệ tự-sinh.

MATHÉMATIQUE

Réserve —

— Thuộc về toán-học ; thuộc về toán-số.
 Trữ-kim toán-số.

MATIÈRE

Comptabilité des —
Table des —
 — *à option*
 — *brute*
 — *civile*
 — *criminelle*
 — *d'enseignement*
 — *d'or*
 — *du contrat*
 — *imposable*
 — *métalliques*
 — *mixte*

— Vật-chất, vật-thê ; vật-liệu.
 — Vật-phẩm.
 — Sự-vật ; sự-hạng, sự-loại.
 — Môn hôn, học-môn.
 Kế-toán vật-liệu.
 Bảng mục-lục.
 Tuyển-khoa.
 Vật-phẩm nguyên-chất.
 Sự-hạng dân-sự.
nh. Matière pénale.
 Môn học, học-môn.
 Hóa-tệ vàng (kim).
 Sự-vật của thuế-tróc.
 Vật-liệu chịu thuế.
 Hóa-tệ kim-loại.
 Sự-hạng hỗn-hợp.

— <i>mobile</i>	Sự-hạng động-sản.
— <i>ordinaire</i>	Sự-hạng thông-thường.
— <i>pénale</i>	Sự-hạng hình-sự.
— <i>personnelle</i>	Sự-hạng đối-nhân.
— <i>première</i>	Nguyên-liệu.
— <i>principale</i>	Sự-hạng chính-yếu.
— <i>réelle</i>	Sự-hạng đối-vật.
— <i>sommaire</i>	Sự-hạng giản-lược.
— <i>suspectes</i>	Nghi-vật.

MATRIARCAL— *x. MATRIARCAT.***MATRIARCAT**

— Chế-độ mẫu-quyền.

MATRICE

— <i>cadastrale</i>	— Khuôn, tự-mô.
— <i>de rôle des contribu-</i>	— Mẫu-bạ (bộ).
<i>tions</i>	Mẫu-bạ địa-chính.
— <i>générale</i>	Mẫu-bạ thu thuế.
	Tổng mẫu-bạ.

MATRICULE (a)

<i>Livret</i> —	— Trước-tịch.
<i>Numéro</i> —	Tiêu-bạ trước-tịch.
<i>Registre</i> —	Số trước-tịch.
	Sở trước-tịch.

MATRICULE (nf)

<i>Droit de --</i>	— Sở trước-tịch.
	— Sự trước-tịch.
	Lệ-phi trước-tịch.

MATRICULE (nm)

— Sở trước-tịch.

MATRIMONIAL

<i>Agence</i> —	— Thuộc về hôn-nhân.
	Sở giới-thiệu hôn-nhân, sở
	môi-chức.
<i>Convention</i> —	Hợp-ước hôn-nhân, hôn-ước.
<i>Régime</i> --	Chế-độ phu-phụ tài-sản, chế-
	độ hôn-sản, hôn-sản chế.

MATURATION

— Sự chín, sự thành-thục.

MATURITÉ-- Trình-độ thành-thục, tình-trạng
lão-luyện.

— *politique*

Sự thành-thục về chính-trị.

MAUVAIS*La — monnaie chasse la
bonne**Plaigneur de — foi**Possesseur de — foi**Vendeur de — foi*— *affaire*— *argument*— *conduite*— *foi*— *intention*— *loi*— *monnaie*

— Xấu-xa, tệ-ác.

— Bất-lương, thất-đức.

— Vụng, dở, tồi; bất-lợi; bất-đáng.

Tiền xấu trục tiền tốt, ru-tệ
trục liệt-tệ.

Người dự-tụng gian-ý.

Người chấp-hữu gian-ý.

Mại-chủ gian-ý.

Việc bất-lợi

Vụ kiện bất-lợi.

Luận-cứ dở.

Hạnh-kiềm xấu.

Lòng gian, ý gian, gian-ý.

Ác-ý, tà-tâm.

Đạo luật bất-đáng.

Tiền xấu, liệt-tệ.

MAXIMA (A)*Appel — —*

— Quá nặng, quá-trọng.

Kháng-cáo tối-đa (*ds.*), kháng-
cáo quá-trọng-hình, kháng-cáo
giảm-hình.**MAXIMALISTE**

— Đảng-viên đa-số.

MAXIME— *juridique*

— Cách-ngôn.

Cách-ngôn pháp-lý.

MAXIMUM (a)*Peine —*

— Tối-trọng, tối-đa, tối-đại.

Hình-phạt tối-đa.

MAXIMUM (n)— *de la peine*— *légal*

— Mức tối-đa.

Mức tối-đa của hình-phạt.

Mức tối-đa pháp-định.

MEA CULPA

— Tạ tội.

MÉCANIQUE— *sociale*

— Cơ-giới-học.

Xã-hội cơ-giới-học.

MÉCANISME

— Guồng máy; cơ-giới.

MÉCÈNE

— Mạnh-Thường-Quân.

MÉCONNAISSANCE

— Sự bắt-nhận, sự bất-tri.

MÉDAILLE— *commémorative*— *de mérite*— *d'or*— *du travail*— *militaire*

— Huy-chương, huân-chương, bội-linh.

— Huy-bài, tướng-bài, khue-bài.

Khue-bài kỷ-niệm.

Công-trạng tướng-bài.

Tướng-lệ kim-bài.

Lao-công tướng-bài.

Vũ-công huân-chương, quân-công bội-linh.

MÉDECIN*Réquisitoire à —*— *-chef*— *expert*— *de l'assistance publique*— *légitime*— *militaire*

— Thầy thuốc, y-sĩ.

Triệu-dụng y-sĩ.

Y-sĩ trưởng.

Y-sĩ giám-định.

Y-sĩ trong ngạch cứu-tế.

Y-sĩ lý-khán.

Quân-y-sĩ.

MÉDECINE— *légale*— *mentale*— *militaire*

— Y-học ; y-khoa.

— Nghề làm thuốc, y-nghiệp.

Pháp-y-học.

Y-khoa tinh-thần.

Quản-y.

MÉDIAT*Prince —*

— Gián-tiếp.

Bồi-thần chư-hầu (Đức).

MÉDIATEUR (a)*Puissance —*

— Trung-giải.

Cường-quốc đứng trung-giải.

MÉDIATEUR (n)

— Người trung-giải.

MÉDIATION— *armée*

— Sự trung-giải.

Trung-giải võ-trang.

MÉDICAL*Assistance —*

— Thuộc về y-học, về y-khoa.

Y-lễ.

Certificat —
Corps —
Expertise —
Frais —
Profession —
Science —

Giấy y-sĩ chứng-nghiệm.
 Giới y-sĩ, y-giới.
 Cuộc y-sĩ giám-định.
 Y-phí.
 Nghề làm thuốc, y-nghiệp.
 Y-học, y-khoa.

MÉDICATION

— Phép trị-liệu.

MÉDICO-LÉGAL— Thuộc về pháp-y-học.
 Pháp-y viện.*Institut* — —**MÉDIÉVAL**

— Thuộc về thời-kỳ trung-cổ.

MEETING

— Cuộc mit-tinh.

MÉFAIT

— Điều xằng-bậy, tác-tệ.

MÉFIANCE— Sự nghi-ky, sự bất-tín-nhiệm.
 Đầu-phiếu bất-tín-nhiệm.*Vote de* —**MÉGARDE**

— Sự sơ-hốt.

MÉJUGER

— Sự ngộ-đoán.

MÉLÉ— Hỗn-tạp.
 Tạp-chủng.*Sang* —**MÊLÉE**

— Hỗn-chiến, hỗn-đả.

MEMBRE

— *actif*
 — *adhérent*
 — *affiliés*
 — *associés*
 — *à vie*
 — *bienfaiteur*
 — *correspondant*
 — *de l'assemblée nationale*
 — *d'honneur*
 — *donateur*

— Chi-thờ.
 — Nhân-viên ; đoàn-viên.
 Đoàn-viên hoạt-động.
 Đoàn-viên tán-trợ.
 Hội-viên.
 Xã-viên.
 Đoàn-viên chung-thân.
 Đoàn-viên ân-tử.
 Đoàn-viên thông-tín.
 Nhân-viên quốc-hội.
 Đoàn-viên danh-dự.
 Đoàn-viên lụng-dữ.

- *du gouvernement*
- *ordinaire*
- *perpétuel*
- *résident*
- *sociétaire*

- Nhân-viên chính-phủ.
- Đoàn-viên thường.
- Đoàn-viên vĩnh-viễn.
- Đoàn-viên thường-trú.
- Hội-viên.

MÉMENTO

- Tập-lãm.
- Ký-sự.

MÉMOIRE (*nf*)

- Atteinte à la — de quel-*
qu'un
- Calomnier la — de quel-*
qu'un
- Curateur à la —*
- Porter pour —*
- Réhabiliter la — du défunt*

- Trí nhớ, ký-ức, ký-tính.
- Ký-niệm.
- Vong-linh, vong-hồn ; phươg-danh.
- Phạm đến phươg-danh người quá-vãng nào.
- Phỉ-báng vong-hồn người quá-cổ nào.
- Người quản-tài truy-niệm.
- Ghi đề nhớ.
- Tuyệt oan cho vong-hồn người quá-vãng.

MÉMOIRE (*nm*)

- Présenter un —*
- *ampliatif*
- *des frais*
- *d'intervention*
- *écrit*
- *en défense*
- *en réponse*
- *préalable*

- Bản thuyết-minh, biện-minh-thư
- Bài luận-văn.
- Thanh-đơn.
- Trình biện-minh-thư.
- Biện-minh-thư luận-giải.
- Thanh-đơn sớ-phí
- Biện-minh can-thiệp.
- Biện-minh-thư.
- Biện-minh.
- Biện-minh phúc-đáp.
- Biện-minh tiên-trường.

MÉMOIRES

- Tập kỹ-yếu.
- Kỹ (ký)-sự.
- Bút-ký.

MÉMORANDUM

- *diplomatique*

- Giác-thư.
- Giác-thư ngoại-giao.

MÉMORIAL

- Kỹ (ký)-sự.

MÉMORIALISTE

— Kỹ (kỹ)-sư-gia.

MENACE

Lettre de —
— *de guerre*
— *du mort*

— Sự đe-dọa, sự hăm-dọa, sự dọa-nạt, sự uy-hách.
Thư dọa-nạt.
Đe-dọa chiến-tranh.
Hăm-dọa giết chết.

MÉNAGE

— Việc nhà, gia-vụ ; gia-chính ; việc nội-trợ.
— Đời sống vợ chồng, sinh-hoạt phu-phụ ; gia-đình.

MÉNAGER (a)

Art —
École —
Instrument —

— Thuộc về gia-vụ.
Khoa gia-chính.
Trường gia-chính.
Gia-cụ.

MÉNAGER (v)

— Nương-dạ.

MENCHEVIK

— Đảng-viên thiêu-số.

MENCHEVISTE— *nh. MENCHEVIK.***MENDIANT**

— Người ăn mày, người ăn xin, người hành-khất.

MENDICITÉ

Délit de —
Dépôt de —
— *qualifiée*

— *simple*

— Sự ăn mày, sự ăn xin, sự hành-khất.
Tội hành-khất.
Hành-khất viện.
Tội hành-khất gia-trọng, tội hành-khất đặc-xưng.
Tội hành-khất thường.

MENDIER

— Ăn mày, ăn xin, hành-khất.

MENÉES

— *anarchistes*
— *subversives*

— Âm-kế.
Âm-kế phá-rối.
Âm-kế phá-hoại.

MENEUR

— Người cầm đầu, người chỉ-đạo.

— *de grève*
— *à'une conspiration*

Người cầm đầu đình-công.
Người cầm đầu mưu-phản.

MENOTTE

— Công.

MENOTTER

— Công tay.
— Kiểm-chế.

MENSHEVIK— *nh.* *MENCHEVIK.***MENSONGE**— Sự (*h.* điều) nói dối, nói gian ; hư-ngôn.**MENSONGER***Allégation* —

— *x.* *MENSONGE.*
Viện-dẫn dối-trá.

**MENS SANA INCOR-
PORA SANA**

— Tinh-thần khang-kiện thì thân-thể cũng khang-kiện.

MENSUALITÉ

— Tiền góp từng tháng, nguyệt-phần.

MENSUEL

Bi- —
Publication —

— Hằng tháng, mỗi-nguyệt.
Bán-nguyệt.
Nguyệt-san.

MENSURATION

— Sự trắc-lượng, sự trắc-định.

MENTAL*Aliénation* —*Maladie* —

— Thuộc về tâm-thần, về tinh-thần.
Điên, loạn óc, tinh-thần thác-loạn, thác-thần.
Bệnh tinh-thần.

MENTALITÉ

— Đầu-óc, tâm-địa.

MENTION

— *approuvé*
— *du bon pour*
— *en marge*

— Sự (*h.* lời) ghi-chú, ký-chú, biên-chú.
Biên-chú ưng-thuận.
Biên-chú khoản nhận-đích.
Ghi bên lề, biên-chú bên lề, bàng-chú.

MENTIONNER— *x. MENTION.***MENU**

- *détail*
- *entretien*
- *monnaie*
- *peuple*
- *réparation*

- Nhỏ-nhặt, vụn-vặt, vặt-vãnh.
Chi-tiết nhỏ-nhặt.
Bảo-tu nhỏ-nhặt.
Tiền lẻ.
Dân đen, tiện-dân.
Sửa-chữa vặt-vãnh.

MÉPRIS

- Au — de la loi*
- de l'autorité*

- Sự khinh-bĩ, sự khinh-mạn, sự miệt-thị.
- Sự bất-chấp, sự bất kễ.
Bất-chấp pháp-luật.
Khinh-mạn quyền-uy.

MÉPRISE

- Sự làm-lẫn, sự làm-lộn ; sự nhận lẫn, sự ngộ-nhận.

MER

- Fruits de la —*
- Haute —*
- Matrise de la —*

- *fermée*
- *intérieure*
- *juridictionnelle*
- *libre*
- *littorale*
- *territoriale*

- Biên (bê), dương-hải.
Hải-quả.
Biên khơi, ngoạ-hải.
Bá-quyền trên mặt biển, chế-hải-quyền.
Bể-hải.
Nội-hải.
Lãnh-hải.
Biên tự-do.
Biên ven bờ, tần-hải.
Nội-lãnh hải.

MERCANTI

- Thương-nhân.
- Cửa buôn, gian-thương.

MERCANTILE

- Banque —*
- Esprit —*
- Génie —*
- Profession —*

- Thuộc về buôn-bán, về thương-mại, về doanh-thương, về doanh-lợi.
- Thuộc về con buôn.
Ngân-hàng doanh-thương.
Óc con buôn.
Thiên-tài buôn-bán.
Thương-nghiệp, doanh-nghiệp.

Système —

Chế-độ trọng-thương.

MERCANTILISME

- Óc con buôn.
- Chủ-nghĩa sùng-kim.
- Chủ-nghĩa trọng-thương.

MERCANTILISTE

- Người sùng-kim.
- Người trọng-thương.

MERCENAIRE (a)

- Ăn công, lấy công, thuê (mướn) tiền.
- Hám lợi, trục-lợi.
- Óc trục-lợi.
- Dung-binh.

Esprit —*Soldat* —**MERCENAIRE (n)**

- Người làm thuê, dung-công.
- Lính mướn, dung-binh.

MERCENARIAT— *militaire*

- Chế-độ dung-công.
- Chế-độ dung-binh.

MERCENARISME

- Óc trục-lợi.
- Tình-trạng dung-công.

MERCERIE

- Hàng tạp-hóa.

MERCURIALE

- Thị-giá-biêu.
- Diển-văn khai-đình.

MÈRE

- *légitime*
- *patrie*
- *supérieure*

- Mẹ, mẫu.
- Nữ tu-sĩ.
- Mẹ chính-thức.
- Mẫu-quốc.
- Nữ-tu viện-trưởng.

MÉRIDIEN— *d'origine*

- Kinh-tuyến.
- Kinh-tuyến gốc.

MÉRITANT*Personne* —

- Xứng-đáng.
- Người xứng-đáng.

MÉRITE

- Công-đức.
- Công-lao, công-trạng.
- Tài-cán, tài-năng.

<i>Croix de —</i>	Công-trạng bội-tinh.
<i>Médaille de —</i>	Công-trạng tưởng-bài.
<i>Ordre du — agricole</i>	Nông-công bội-tinh.
<i>Ordre du — maritime</i>	Hải-công bội-tinh.
<i>Par ordre de —</i>	Theo thứ-tự tài-năng.
<i>— militaire</i>	Quân-công, võ-công.

MÉRITER

— de la patrie
— une peine

— Đáng, xứng-đáng; có công.
Có công với tổ-quốc.
Đáng phạt.

MÉRITOIRE

Action —

— Đáng khen, xứng-đáng.
Hành-động đáng khen.

MÉSINTELLIGENCE

— Sự bất-hòa, sự bất-thuận.

MESSAGE

— à la nation
— au parlement
— de démission
— du Président de la République

— Thông-tín.
— Sắc-ngữ.
Sắc-ngữ gọi toàn-quốc.
Sắc-ngữ gọi nghị-viện.
Sắc-ngữ từ-chức.
Sắc-ngữ của Tổng-thống.

MESSAGER

— Người đem tin.
— Sứ-giã.

MESSAGERIE

— maritime

— Sự vận-tống.
Hải-vận công-ty.

MESSÉANCE

— Sự bất-thích-đáng.

MESSEOIR

— Bất-tương-xúng.

MESSIDOR

— Sắc-nguyệt.

MESSIE

— Đấng cứu-thế.

MESURAGE

— Sự đo-lường.

MESURE

— Biện-pháp.

MÉTÉOROLOGIQUE

Bulletin —
Service —

— x. *MÉTÉOROLOGIE*.
 Thông-cáo khí-tượng.
 Sở khí-tượng.

MÉTÉOROLOGISTE

— Nhà khí-tượng học.

MÉTHODE

— *analytique*
 — *experimentale*
 — *historique*
 — *inductive*
 — *synthétique*

— Phương-pháp.
 Phương-pháp phân-tích.
 Phương-pháp thực-nghiệm.
 Phương-pháp sử-nghiệm.
 Phương-pháp qui-nạp.
 Phương-pháp lồng-hợp.

MÉTHODIQUE

Sélection —

— Có phương-pháp ; có qui-củ.
 Đào-thải có phương-pháp.

MÉTHODOLOGIE

— Phương-pháp học.

MÉTHODOLOGISTE

— Nhà phương-pháp học.

MÉTIER

Chambre de —
Corps de —
Soldat de —
 — *manuel*
 — *secondaire*

— Nghề, nghề-nghiệp.
 — Công-nghệ.
 — Kỹ-thuật.
 Phòng công-nghệ.
 Phường, hàng-hội.
 Lính nhà nghề.
 Nghề làm bằng tay, thủ-nghiệp.
 Nghề phụ, phó-nghiệp.

MÉTIS

— Lai, tạp-chủng.

MÉTROPOLE

— *des lettres et des arts*

— Chính-quốc.
 — Chính-tâm.
 Chính-tâm văn-nghệ.

MÉTROPOLITAIN

— x. *MÉTROPOLE*.
 — x. *MÉTROPOLITE*.

MÉTROPOLITE

— Tổng chủ-giáo.

METTRE

— x. *MISE*.

MEUBLE

- En fait de — possession
vaut titre*
— corporel
— incorporel
— meublant
— par destination

— par détermination de
la loi
— par nature

- Động-sản.
— Đồ-đặc, đồ trần-thiết, động-cụ.
Về động-sản thì chấp-hữu là
sở-hữu.
Động-sản hữu-hình.
Động-sản vô-hình.
Động-sản trần-thiết.
Động-sản do dụng-dịch, động-
sản do nhân-dụng.
Động-sản do pháp-luật định-
danh, động-sản do luật định.
Động-sản do bản-chất.

MEUBLÉ

Maison —

- Có đồ-đặc, trần-thiết.
Nhà có đồ-đặc, nhà trần-thiết.

MEURTRE

— avec préméditation

- Tội cố-sát.
Cố-sát có dự-mưu, mưu-sát.

MEURTRIER (a)

*Arme —
Guerre —
Main —*

- Giết người, sát-nhân.
— Thảm-sát.
Hung-khí.
Chiến-tranh thảm-sát.
Bàn tay sát-nhân.

MEURTRIER (n)

- Kẻ sát - nhân, kẻ hung - phạm,
hung-thủ.

MÉVENTE

- Sự ế hàng.

MILICE

*— nationale
— provinciale
— villageoise*

- Đoàn dân-binh, dân-binh đoàn.
Hộ-quốc-đoàn.
Tỉnh-dũng-đoàn.
Hương-dũng-đoàn.

MILICIEN

- Dân-binh.

MILIEU

*Juste —
— social*

- Giữa, trung-độ, trung-gian.
— Hoàn-cảnh.
Trung-dung, trung-đạo.
Hoàn-cảnh xã-hội.

MILIEUX

- *autorisés*
- *de la presse*
- *diplomatiques*
- *intellectuels*
- *officiels*
- *ouvriers*
- *politiques*
- *proches du Gouvernement*
- *universitaires*

MILITAIRE (a)

- Art* —
- Autocratie* —
- Autorités* —
- Aviation* —
- Caste* —
- Championnat* —
- Classe* —
- Code de justice* —
- Dictature* —
- Discipline* —
- Effets* —
- Exercice* —
- Fonction* —
- Fournitures* —
-
- Gouvernement* —
- Gouverneur* —
-
- Hierarchie* —
- Infraction* —
- Manœuvres* —
- Médecin* —
- Médecine* —
- Organisation* —

— **Giới.**

- Giới hữu-quyền
- Giới báo-chí.
- Giới ngoại-giao.
- Giới trí-thức.
- Giới chính-thức.
- Giới thợ-thuyền, giới lao-công.
- Giới chính-trị, chính-giới.
- Giới kế-cận chính-phủ.
-
- Giới đại-học.

- Thuộc về quân-sự, về quân-đội, về quân-gia, về nhà-binh, về võ-biễn.
- Thuộc về chiến-tranh.
- Hiếu-chiến.
- Chiến-thuật, võ-thuật.
- Quân-phiệt chuyên-đoán.
- Nhà chức-trách quân-sự.
- Hàng.không quân-sự.
- Đảng-phiệt quân-nhân.
- Cuộc tranh vô-địch võ-biễn.
- Giai-cấp võ-biễn.
- Bộ quân-luật.
- Độc-tài quân-phiệt.
- Kỷ-luật nhà-binh, quân-kỷ.
- Vật quân-dụng.
- Diễn-tập quân-sự.
- Chức-vụ quân-sự.
- Quân-nhu-phẩm.
- Lãnh-cấp quân-nhu.
- Chính-phủ quân-phiệt.
- Thống-đốc quân-khu.
- Thống-đốc quân-nhân.
- Hệ-cấp quân-giai.
- Vi-phạm quân-luật.
- Thao-diễn quân-sự.
- Quân-y-sĩ.
- Quân-y học, quân-y khoa.
- Tồ-chức quân-sự.

<i>Parti</i> —	Đảng quân-nhân, đảng võ-biền.
<i>Pension</i> —	Hưu-bổng võ-giai.
<i>Peuple</i> —	Dân-tộc hiếu-chiến.
<i>Service</i> —	Quân-dịch, binh-dịch.
<i>Situation</i> —	Tình-hình quân-sự.
<i>Stratégie</i> —	Chiến-lược.
<i>Territoire</i> —	Quân-khu.
<i>Tribunal</i> —	Tòa-án binh, tòa-án quân-sự.
<i>Zone</i> —	Khu-vực quân-sự.

MILITAIRE (n)

— <i>de carrière</i>	— Nhà binh, quân-nhân.
— <i>en activité de service</i>	Quân-nhân nhà nghề.
— <i>en congé</i>	Quân-nhân hiện-dịch.
— <i>en disponibilité</i>	Quân-nhân hưu-dịch.
— <i>libéré</i>	Quân-nhân hưu-chức.
	Quân-nhân giải-dịch.

MILITANT

— <i>d'un parti</i>	— Người chiến-đấu, chiến-sĩ.
	Chiến-sĩ của một đảng.

MILITARISATION

—	— Sự quân-sự-hóa, sự binh-thức-hóa.
---	-------------------------------------

MILITARISME

—	— Chủ-nghĩa quân-quốc.
---	------------------------

MILITARISTE (a)

<i>Bureaucratie</i> —	— Thuộc về quân-quốc.
	Nha-sảnh quân-quốc.

MILITARISTE (n)

—	— Người thuộc phái quân-quốc.
---	-------------------------------

MILITER

— <i>dans les rangs d'un parti</i>	— Chiến-đấu.
	Chiến-đấu trong hàng-ngũ của một đảng.

MILLE

— <i>anglais</i>	— Dặm, lý.
— <i>marin</i>	Anh-lý.
	Hải-lý.

MILLENAIRE (a)

—	— Thuộc về thiên-niên.
---	------------------------

MILLENAIRE (n)

—	— Sống ngàn năm.
—	— Thiên-niên ký.

MILLÉSIME

- Thiên-niên hiệu-số.
- Chú-tạo niên-hiệu.

MILLIARDAIRE

- Thiên-triệu-phú.

MILLIONNAIRE

- Triệu-phú.

MINE

Concession de —
École des —
Exploitation des —
— flottante

- Mỏ.
- Mìn ; địa-lôi ; thủy-lôi.
 Đặc-hứa khai-khoáng.
 Khoáng-vụ học-hiệu.
 Khai mỏ, khai-khoáng.
 Thủy-lôi nôi.

MINER

- Đặt mìn.

MINERAI

— *brut*
 — *d'argent*
 — *de fer*
 — *fin*

- Quặng, khoáng-thạch.
 Quặng thô, thô-khoáng-thạch.
 Quặng bạc.
 Quặng sắt.
 Quặng tinh, tinh-khoáng-thạch.

MINÉRAL

Eau —

- Thuộc về khoáng-chất.
 Khoáng-tuyền-thủy.

MINEUR (a)

- Nhỏ, khinh, đoán.

MINEUR (n)

Détournement de —

- Vị-thành-niên.
 Quyển-dũ vị-thành-niên.

MINIER

- Thuộc về mỏ.

MINIMA (A)

Appel — —

- Quá nhẹ, quá-khinh.
 Kháng-cáo tối-thiểu (*ds.*),
 kháng-cáo quá-khinh-hình,
 kháng-cáo gia-hình.

MINIMALISTE

- *nh.* MENCHEVIK.

MINIME

- Rất nhỏ, nhỏ mọn.
- Không đáng kể.
- Tối-khinh.

MINIMUM (a)

*Programme —
Salaire —*

— Tối-khinh, tối-thiểu, cực-tiểu.
Chương-trình tối-thiểu.
Lương tối-thiểu.

MINIMUM (n)

— *vital*

— Mức (h. mực) tối-thiểu.
Mức sống tối-thiểu.
Hạn-độ sinh-tồn tối-thiểu.

MINISTÈRE

— Chức-nhiệm.
— Bộ.
— Nội-các.

*Par le — de...
Remplir les devoirs de
son —*

Do... hành-chức.
Làm tròn chức-nhiệm.

— *d'affaires*

Nội-các liên-dảng.

— *de bloc national*

Nội-các của khối quốc-gia.

— *de cartel*

Nội-các tả-phái liên-hiệp.

— *de concentration*

Nội-các trung-ương liên-hiệp

— *de l'Action sociale*

Bộ Hoạt-động xã-hội.

— *de la Défense nationale*

Bộ Quốc-phòng.

— *de la France d'outre-mer*

Bộ Pháp-quốc hải-ngoại

— *de la Guerre*

Bộ Chiến-tranh.

— *de la Jeunesse*

Binh-bộ (xưa).

— *de la Justice*

Bộ Thanh-niên.

— *de la Marine*

Bộ Tư-pháp.

— *de la Reconstruction*

Hình-bộ (xưa).

— *de la Santé publique*

Bộ Hải-quân.

— *de l'Économie nationale*

Bộ Trưng-tu.

— *de l'Éducation nationale*

Bộ Y-tế.

— *de l'Information*

Bộ Quốc-gia Kinh-tế.

— *de l'Instruction publique*

Bộ Quốc-gia Giáo-dục.

— *de l'Intérieur*

Bộ Thông-tin.

— *des Affaires étrangères*

Học-bộ (xưa).

Bộ Giáo-huấn.

Lại-bộ (xưa).

Bộ Nội-vụ.

Bộ Ngoại-giao.

- des Colonies
- des Communications
- des Rites
- des Travaux publics
- du Commerce
- d'union sacrée
- du Plan
- du Travail

- Bộ Thuộc-địa.
- Bộ Giao-thông.
- Lễ-bộ (xưa).
- Bộ Công-chánh.
- Công-bộ (xưa).
- Bộ Thương-vụ.
- Nội-các liên-hiệp cứu quốc.
- Bộ Kế-hoạch.
- Bộ Lao-động.

MINISTÈRE PUBLIC

- Le — — entendu*
- Sur les conclusions du — —*

- Công-tổ-viện.
- Sau khi nghe công-tổ-viện.
- Sau khi công-tổ-viện kết-luận.

MINISTÉRIEL

- Arrêté —*
- Cabinet —*
- Circulaire —*
- Crise —*
- Décision —*
- Office —*
- Officier —*
- Ordre —*
- Portefeuille —*

- Thuộc về chức-nhiệm.
- Thuộc về bộ; thuộc về tổng-trưởng, về bộ-trưởng.
- Thuộc về nội-các.
- Nghị-định tổng-trưởng.
- Văn-phòng tổng-trưởng.
- Thông-lư (h. chu-tri) của bộ.
- Khủng-hoảng nội-các.
- Quyết-nghị tổng-trưởng.
- Nhiệm-lại phòng.
- Nhiệm-lại.
- Mệnh-lệnh tổng-trưởng.
- Chức-vụ tổng-trưởng

MINISTRE

- Ancien —*
- Conseil des —*
- Décret rendu en conseil*
des —
- Nouveau —*
- Premier —*
- à l'étranger
- d'État

- Thượng-thư (xưa).
- Tổng-trưởng.
- Công-sứ.
- Cựu tổng-trưởng.
- Hội-đồng tổng-trưởng.
- Sắc-lệnh kinh-quá hội-đồng tổng-trưởng.
- Tân tổng-trưởng.
- Thủ-tướng.
- Quốc-vụ tổng-lý.
- Tại-ngoại công-sứ.
- Quốc-vụ tổng-trưởng, quốc-vụ-khanh.

- *du culte*
- *extraordinaire*
- *juge*
- *ordinaire*
- *plénipotentiaire*
- *résident*
- *sans portefeuille*

- Giáo-sĩ.
- Công-sứ đặc-ủy (h.đặc-phái).
- Tổng-trưởng phán-quan.
- Công-sứ thường-vụ.
- Công - sứ toàn - quyền, toàn - quyền sứ.
- Công-sứ lưu-trú, trú-sứ.
- Tổng - trưởng không giữ bộ nào.

MINORITAIRE

- Thuộc về thiểu-số.

MINORITÉ

- Droits des —*
- Protection des —*
- *agissante*
- *ethniques*

- Tuổi vị-thành-niên.
- Thiểu-số.
- Dân-tộc thiểu-số.
- Quyền-lợi dân-tộc thiểu-số.
- Bảo-vệ dân-tộc thiểu-số.
- Thiểu-số hoạt-động.
- Dân-tộc thiểu-số.

MINUS HABENS

- Người hạ-ngu.

MINUTAIRE

- Thuộc về nguyên-cảo.

MINUTE

- Acte en —*
- Exécutoire sur —*
- *d'un acte*
- *d'un jugement*

- Cảo-bản.
- Nguyên-cảo.
- Văn-thư nguyên-cảo.
- Thi-hành nơi nguyên-cảo.
- Nguyên-cảo chứng-thư.
- Nguyên-cảo án-văn.

MINUTER

- Thảo nguyên-cảo.

MINUTIER

- *central*

- Tập nguyên-cảo ; kho lưu-trữ nguyên-cảo.
- Kho lưu-trữ nguyên-cảo trung-trưng.

MINUTIES

- Đồ vụn-vặt, vật tế-loái, toái-vặt.

MI-PARTIR

- Chia đôi, phân hai.

MIPARTIR

- nh. *MI-PARTIR*.

MI-PARTITION

— Sự phân hai, sự chia đôi.

MIRADOR

— Chòi canh, vọng-lầu.

MISE

— Sự đặt, sự đem ra, sự bỏ ra.

— Tiền đặt ; tiền hùn.

Chambre des — en accusation

Phòng luận-tội.

— à la retraite

Cho về hưu, cho hồi-hưu.

— à la retraite d'office

Lặc-linh hồi-hưu.

— à l'index

Tẩy chay, khai-trừ.

— à pied

Ngưng chức, đình-chức.

— à prix

Ra giá, đặt giá.

— au rôle

Ghi vào sổ đăng-đường.

— au secret

Cấm tương-thông, mật-giam.

— aux enchères

Đem bán đấu-giá, đem giảo-giá.

— de fonds

Bỏ vốn, đầu-tư.

— en accusation

Bỏ hùn.

— en application

Đem ra luận-tội.

— en cause

Đem áp-dụng.

— en congé

Đòi ra dự-sự.

— en délibéré

Cho nghỉ, cho hưu-dịch.

— en demeure

Cho nghị-án.

— en disponibilité

Thúc-giục, hối-thúc.

— en état

Cho nghỉ giã-hạn.

— en exécution

Làm cho hoàn-bị.

— en faillite

Đem thi-hành.

— en gage

Đặt vào tình-trạng khánh-tận.

— en jugement

Đem cầm.

— en liberté

Đem ra xử.

— en liberté provisoire

Thả, cho tại-ngoại, phóng-thích.

— en œuvre

Phóng-thích tạm, cho tạm-thích, cho tại-ngoại hậu-tra.

— en possession

Hành-dụng.

— en recouvrement

Chuẩn cho chấp-hữu.

— en régie

Truy-thu.

— en route

Đặt quan-quản, đặt quan-doanh.

Đưa lên đường.

Khởi-dụng.

— <i>en train</i>	Khởi-động, phát-động.
— <i>en vente</i>	Phát-mại.
— <i>en vigueur</i>	Cho ứng-hành.
— <i>hors de cause</i>	Đề ra ngoại-vụ.
— <i>hors de poursuite</i>	Bãi truy-cứu.
— <i>hors la loi</i>	Đặt ra ngoài vòng pháp-luật.
— <i>sociale</i>	Phần hùn, phần góp.
— <i>sous séquestre</i>	Đem cung-thác (h. quyền-trữ).

MISER

— *à une enchère*

- Đặt liền.
- Trả lên, cạnh-giá.
Trả lên trong cuộc cạnh-mại.

MISÈRE

- Sự cơ-bần, sự khốn-khờ, sự khốn-cùng.

MI-SOUVERAIN

État —

- Bán-độc-lập.
Quốc-gia bán-độc-lập.

MISSI DOMINICI

- Quan tuần-giám (xưa).

MISSION

Accomplir sa —
Chargé de —

Mettre fin à la —

Ordre de —

Recevoir une —

Remplir sa —

— *à l'étranger*

— *commerciale*

— *de bonne volonté*

— *diplomatique*

— *historique*

— *militaire*

- Sứ-mạng ; công-cán.
- Sứ-đoàn, sứ-bộ.
- Mục-tiêu.
Hoàn-thành sứ-mạng.
Công-cán ủy-viên ; đặc-phái-viên.
Chấm dứt sứ-mạng.
Lệnh công-cán.
Lãnh sứ-mạng, phụng-mệnh.
Làm tròn sứ-mạng.
Sứ-mạng tại ngoại-quốc.
Sứ-bộ thương-mại.
Sứ-bộ thiện-chí.
Sứ-bộ ngoại-giao.
Sứ-mạng lịch-sứ.
Sứ-bộ quân-sự.

MISSIONNAIRE

- Giáo-sĩ truyền đạo, truyền-giáo viên.
- Người cõ-động.

MISSIONNARIAT

— Chức giáo-sĩ truyền đạo.

MISSIVE

Lettres —— Thơ gửi.
Thơ-từ, thư-tín.

MITIGATION

— *des peines*— *x. MITIGER.*
Giảm hình.

MITIGÉ

— Dịu bớt, giảm bớt.

MITIGER

— Làm dịu, làm nhẹ, làm giảm
bớt, giảm-thiểu.

MITOYEN

Mur —— Cộng-giới.
Tường cộng-giới.

MITOYENNETÉ

Marque de —— Sự cộng-giới, cộng-giới tính.
Tiêu-hiệu cộng-giới.

MIXTA (ACTIO)

— Tổ-quyền hỗn-hợp.

MIXTE

Action —*Commission* —*Délégation* —*Matière* —*Tribunal* —— Hỗn-hợp, hỗn-tạp.
Tổ-quyền hỗn-hợp.
Ủy-hội hỗn-hợp.
Phái-đoàn hỗn-hợp.
Sự-hạng hỗn-hợp.
Tòa-án hỗn-hợp.

MNÉMONIQUE

Méthode —— Thuộc về trí nhớ, về ký-ức.
Ký-ức pháp.

MNÉMOTECHNIE

— Phép nhớ, ký-ức thuật.

MOBILE (*a*)*Brigade* —*Police judiciaire* —— Lưu-động.
Đội lưu-động.
Hình-cảnh lưu-động.MOBILE (*n*)— *politique*— *principale*— Động-lực.
Động-lực chính-trị.
Động-lực chính, chủ-động-
lực, yếu-động-lực.

MOBILIAIRE

— *nh. MOBILIER* (xưa).

MOBILIER (a)

Action —

Bien —

Contribution —

Crédit —

Propriété —

Saisie —

Succession —

Taxe —

— Thuộc về động-sản.
Tố-quyền động-sản.
Tài-vật động-sản.
Thuế động-sản.
Tín-dụng động-sản.
Sở-hữu động-sản.
Sai-áp động-sản.
Kế-sản động-sản.
Dịch-thuế động-sản.

MOBILIER (n)

— *national*

— Động-sản.
— Đồ-đạc, đồ trần-thiết, động-cụ.
Quốc-gia động-sản.

MOBILISABLE

— Có thể động-viên.

MOBILISATION

Classe de —

Ordre de —

Plan de —

— *d'une créance*

— *économique*

— *générale*

— *militaire*

— Sự động-sản hóa (xưa).
— Sự lưu-động hóa.
— Sự động-viên.
— Sự huy-động.
Lớp động-viên.
Lệnh động-viên.
Kế-hoạch động-viên.
Lưu-động hóa trái-khoản.
Động-viên kinh-tế.
Tổng động-viên.
Động-viên quân-sự.

MOBILISÉ

Classe —

Soldat —

— Lưu-động hóa.
— Bị động-viên.
Lớp bị động-viên
Lính bị động-viên.

MOBILISER

— *x. MOBILISATION.*

MOBILITÉ

— Tính lưu-động.

MODALITÉ

— *d'application*

— *d'exécution*

— Dạng-thức.
Dạng-thức ứng-hành.
Dạng-thức thi-hành.

- MODE** (*nf*) — Thờì-trang.
- MODE** (*nm*) — Thờ-thức.
 — *d'acquisition de la propriété* Thờ-thức thủ-đắc quyền sở-hữu.
 — *de constitution* Thờ-thức cấu-tạo.
 — *de gouvernement* Chính-thờ.
 — *d'emploi* Cách dùng.
 — *de paiement* Thờ-thức chi-phó.
 — *d'extinction* Thờ-thức tiêu-diệt.
- MODÈLE** (*a*) — Kiểu-mẫu, gương-mẫu.
Fonctionnaire — Công-chức kiểu-mẫu.
- MODÈLE** (*n*) — Kiểu, mẫu, mô-hình.
 — Khuôn-mẫu, kiểu-mẫu, gương-mẫu.
 — *de fabrique industriel* Mô-hình chế-tạo.
 Mô-hình kỹ-nghệ.
- MODÉRANTISME** — Chủ-nghĩa ôn-hòa.
- MODÉRANTISTE** — Người chủ-trương ôn-hòa.
- MODÉRATEUR** (*a*) — *x. MODÉRATION.*
Élément — Phần-cử ôn-hòa.
- MODÉRATEUR** (*n*) — Người điều-hòa, người điều-tiết.
- MODÉRATION** — Sự điều-chế, sự điều-tiết, sự điều-giảm, sự hòa-giảm.
 — Sự điều-độ, sự tiết-độ.
 — Sự ôn-hòa, sự nhu-hòa, sự ôn-nhã.
 — *des droits* Điều-giảm thuế-sắc.
- MODÉRÉ** — Phải chăng, vừa phải.
 — Ôn-hòa, nhu-hòa, ôn-nhã.
 — Có tiết-độ, điều-độ.
Parti — Đảng ôn-hòa.
Tendance — Khuynh-hướng ôn-hòa.

MODÉRER

- Làm dịu bớt.
- Điều-chế, điều-tiết, điều - giảm, hũa-giảm.

MODERNE (a)

*Armée —
Droit —
Histoire —*

- Đời nay, kim-thời, tân-thời, tân-thức.
- Quân-đội tân-thức.
- Pháp-luật kim-thời.
- Lịch-sử kim-thời.

MODERNE (n)

Les anciens et les —

- *x. MODERNE (a)*
- Cựu-phái và tân-phái.

MODERNISATION

- Sự đổi theo mới, sự canh-tân, sự cải-tân.

MODERNISER

*— l'armement
— les méthodes*

- *x. MODERNISATION.*
- Canh-tân binh-bị.
- Canh-tân phương-pháp.

MODERNISME

- Tinh hiếu-tân.
- Tinh tân-thời ; tân-thức.

MODIFICATEUR

- Cải, sửa, sửa đổi.

MODIFICATION

- *x. MODIFIER.*

MODIFIÉ

Code pénal —

- *x. MODIFIER.*
- Bộ hình-luật canh-cải.

MODIFIER

— une loi

- Sửa đổi, canh-cải, cải-hoán.
- Canh-cải đạo luật.

MODIQUE

- Nhỏ mọn.

MODUS VIVENDI

- Thỏa-hiệp-án (*ds.*), tạm - ước cộng-tồn.

MŒURS

*Affaire de —
Attentat aux —*

- Phong-tục, phong-hóa.
- Phong-cách, phạm-hạnh.
- Việc đổi-phong bại-tục.
- Xúc-phạm mỹ-tục.

*Certificat de bonne vie
et —*

Corruption des —

Police des —

Giấy chứng-minh hạnh-kiêm.

Phong-tục đòì-bại, phong-hóa
suy-đòì.

Cảnh-sát kiễm-tục (*h. bảo-tục*).

MOINE

— Đạo-sĩ, tu-sĩ.

MOINS-PERÇU

— Thu thiếu, khiếm-thu.

MOINS-PRENANT

Rapport en -- —

— Khẩu-thủ.

Ilòì-nạp bằng cách khẩu-thủ.

MOINS-VALUE

— Sự kém giá, sự giảm-giá.

MOIS

Fin de —

— *intercalaire*

— *légal*

— Tháng, nguyệt.

Cuối tháng.

Tháng nhuận.

Tháng pháp-định.

MOITIÉ

— Nửa, bán-phần.

MONARCHIE

— *absolue*

— *constitutionnelle*

— *de droit divin*

— *démocratique*

— *dualiste*

— *élective*

— *héréditaire*

— *limitée*

— *représentative*

— *parlementaire*

— Chế-độ (*h. chính-thề*) quân-chủ,
quân-chế, quân-chính.

Chế-độ quân-chủ chuyên-chế.

Chế-độ quân-chủ lập-hiến.

Chế-độ quân-chủ thần-quyền.

Chế-độ quân-dân cộng-chủ.

Chế-độ song-hiệp quân-chủ.

Chế-độ quân-chủ công-cử.

Chế-độ quân-chủ thế-lập.

Chế-độ quân-chủ hạn - quyền.

Chế-độ quân-chủ đại-nghị.

Chế-độ quân-chủ nghị-viện.

MONARCHIEN

— *nh. Monarchique.*

MONARCHIQUE

Gouvernement —

Régime —

— Thuộc về quân-chủ.

Chính-thề quân-chủ.

Chế-độ quân-chủ.

MONARCHISER

— Quân-chủ hóa.

MONARCHISME

— Chủ-nghĩa quân-chủ, chủ-nghĩa quân-chính.

MONARCHISTE

— Người chủ - trưng quân - chủ, người bảo-quản.

MONARQUE

— *absolu*

— *nominal*

— Vua, quân-chủ.
Quân-chủ chuyên-chế.
Hư-quản.

MONASTÈRE

— Tu-viện.

MONDAIN

Brigade —

-- Thuộc về thế-tục.
— Thuộc về xã-giao.
Đội kiểm-sát xã-tục, đội xã-kiểm.

MONDE

— Hoàn-cầu, hoàn-vũ, thế-giới.
— Giới.
— Thế-tục.

MONÉTAIRE

Accord —

Système —

Union —

Unité —

— Thuộc về tiền-tệ, về hóa-tệ.
Thỏa-trước tiền-tệ.
Chế-độ tiền-tệ, tệ-chế.
Liên-hiệp tiền-tệ.
Đơn-vị tiền-tệ.

MONÉTISATION

— *x. MONÉTISER.*

MONÉTISER

— Đúc thành tiền, tiền-tệ hóa (xưa).
— Cho lưu-hành chỉ-tệ.

MONITEUR

— Huấn-tập-viên.
— Giáo-viên ; trợ-giới.
— Tờ báo, tán-vấn.

MONITION

— Lời huấn-giới.

MONNAIE

faute —

Bonne —

— Tiền bạc, tiền-tệ, hóa-tệ.
— Sờ đúc tiền.
Đúc tiền, chế-tệ.
Tiền tốt, ưu-tệ.

Cour des —
Fausse —
Hôtel des —
La mauvaise — *chasse la*
bonne
Mauvaise —
Papier —
Petite —
 — *altérée*
 — *ayant cours forcé*
 — *ayant cours légal*
 — *courante*
 — *d'appoint*
 — *d'argent*
 — *de compte*
 — *de papier*
 — *divisionnaire*
 — *d'or*
 — *en circulation*
 — *en cours*
 — *-étalon*
 — *étrangère*
 — *évanescence*
 — *fictive*
 — *fiduciaire*
 — *légale*
 — *métallique*
 — *principale*
 — *réelle*
 — *saine*
 — *scripturale*

MONNAYAGE

Faux —

MONNAYER

MONNAYEUR

Tiền-tệ pháp-viện (xưa).
 Tiền giả, giả-tệ.
 Sờ đúc tiền, chế-tệ-cục.
 Tiền xấu đay tiền lốt, liệt-tệ
 trực ru-tệ.
 Tiền xấu, liệt-tệ.
 Tiền giấy, sao-phiếu.
 Tiền lẻ.
 Hóa-tệ ngụy-cải.
 Tiền lưu-dụng cưỡng-bách.
 Tiền lưu-dụng pháp-định.
 Thông-tệ.
 Tiền lẻ, hóa-tệ bù-trợ, bù-tệ.
 Tiền bạc, ngân-tệ.
 Toán-tệ.
 Tiền giấy, chỉ-tệ.
 Tiền nhỏ.
 Tiền vàng, kim-tệ.
 Tiền-tệ lưu-hành.
 Tiền-tệ đang lưu-hành, thông-
 tệ.
 Tiền-tệ bản-vj.
 Tiền ngoại-quốc, ngoại-tệ.
 Tiền-tệ tiêu-ma.
 Tiền-tệ giả-định.
 Tín-dụng hóa-tệ, tín-tệ.
 Tiền-tệ pháp-định.
 Tiền bằng kim-loại, kim-loại
 hóa-tệ.
 Chính-tệ, chủ-tệ.
 Tiền thật, thực-tệ.
 Tiền lành-mạnh, Khang-tệ.
 Bút-tệ.

— Sờ đúc tiền.

— Thuế đúc tiền.

Đúc tiền giả.

— Đúc tiền.

— Làm tiền, bắt trả tiền.

— Người đúc tiền.

Faux —

Người làm tiền giả.

MONOBLOC

— Nguyên tằm.

MONOCAMÉRISME*— tempéré*— Chế-độ độc-viện.
Chế-độ độc-viện ôn-hòa.**MONOGAME***Système —*— Đơn-hôn, độc-hôn.
Chế-độ đơn-hôn.**MONOGAMIE**

— Chế-độ đơn-hôn.

MONOGAMIQUE— *x. MONOGAMIE.***MONOGAMISTE**

— Người chủ-trương đơn-hôn.

MONOGRAPHIE— Bìa-phương chí.
— Tiêu-sử.**MONOMÉTALLISME**

— Chế-độ đơn-bản-vị.

MONOMÉTALLISTE

— Thuộc về chế-độ đơn-bản-vị.

MONOPOLE*Droit de —**— administratif**— de droit**— de fait**— d'État**— fiscal**— industriel**— légal**— mixte**— privé**— public*

— Chuyên - mại, chuyên - nghiệp,
chuyên-hữu, chuyên-lợi.
— Độc-quyền, độc-hữu, độc-chiếm.
Quyền chuyên-mại.
Độc-quyền hành-chính.
Độc-quyền pháp-định.
Độc-quyền thực-tế.
Độc-quyền của quốc-gia.
Độc-quyền thuế.
Độc-chiếm về kỹ-nghệ.
Độc-quyền pháp-định.
Độc-quyền hỗn-hợp.
Độc-quyền tư.
Độc-quyền công.

MONOPOLER— Được độc-quyền.
— Độc-chiếm (xưa).**MONOPOLISATEUR**— Người có độc-quyền.
— Người độc-chiếm.

MONOPOLISATION— *x. MONOPOLISER.***MONOPOLISER**

— Chiếm độc-quyền, độc-chiếm.

MONTANT— *d'une facture*— Ngạch-số, tổng-ngạch.
Ngạch-số hóa-đơn.**MONT-DE-PIÉTÉ**

— Sở cầm đồ, sở vạ-bảo.

MONTER*Les dépenses se montent à—*— *à la tribune*— *en grade*— *sur le trône*— Lên, tăng lên, thăng lên.
Chi-phí lên đến.
Lên diễn-đàn.
Lên chức, thăng-chức.
Lên ngôi, tức-vị.**MONUMENT**— *aux morts*— *classé*— *historique*— *naturel*— *public*— Lâu-đài, dinh-thự.
Đài chiến-sĩ tử-vong.
Lâu-đài liệt-hạng.
Lâu-đài lịch-sử.
Lâu-đài thiên-nhiên.
Dinh-thự công, công-thự.**MORAL (a)***Conscience --**Devoir --**Devoir purement --**Domage --**Homme --**Intérêt --**Monde --**Mouvement de réarme-
ment --**Obligation --**Personne --**Preuve --**Vie --*— Thuộc về luân-lý, về đạo-đức.
— Thuộc về tinh-thần.
— Vô-hình.

Lương-tâm.

Nghĩa-vụ luân-lý.

Nghĩa-vụ thuần-luân.

Tồn-hại tinh-thần.

Người đạo-đức.

Lợi-ích tinh-thần.

Thế-giới tinh-thần.

Phong-trào tái-trang tinh-thần.

Nghĩa-vụ luân-lý.

Vô-hình nhân, pháp-nhân.

Tâm-chứng.

Đời sống tinh-thần.

MORAL (n)— *de la population*— Tinh-thần, dũng-khí.
Tinh-thần dân-chúng.

— *des troupes*

Tinh-thần quân-đội.

MORALE

— Luân-lý, đạo-đức.

MORALISTE

— Nhà đạo-đức học, nhà luân-lý học.

MORALITÉ

— Đạo-đức tính, đạo-nghĩa, luân-lý.

Certificat de —
— *publique*

— Phẩm-hạnh.
Giấy chứng-minh phẩm-hạnh.
Phong-hóa, phong-kỷ.

MORASSE

— Bản nháp (ráp) in, ấn-giáp-bản.

MORATOIRE

Intérêts —
Sentence —

— Diên-kỳ, triển-kỳ, triển-hoãn.
Lãi triển-kỳ.
Phán-quyết triển-hoãn.

MORATORIUM

— Phép triển-hoãn, phép triển-kỳ.

MORCELER

— Chia-xẻ thành miếng, phân-tán.

MORCELLEMENT

— *de la propriété*

— *x. MORCELER.*
Phân-tán quyền sở-hữu.

MORGANATIQUE

Épouse —
Mariage —

— Thuộc về quý-tiền liên-hôn,
thuộc về trặc-hôn.
Vợ trặc-thất.
Quý-tiền liên-hôn, trặc-hôn.

MORIGÉNER

— La rày, huấn-trách.

MORPHINOMANE

— Người nghiện móc-phin.

MORPHOLOGIE

— Hình-thái-học.

MORT (*a*)

Point —

— Chết, tử, lia trần, từ-trần, qui-tiền, quá-vãng, quá-cổ, vong-cổ, tử-vong, mệnh-một, mệnh-chung, cáo-chung, thất-lộc.
Tử-điêm.

Saison —

nh. MORTE-SAISON.

MORT (n)

Arrêt de —

Condamné à —

Coups et blessures volontaires ayant entraîné la — sans intention de la donner

Peine de —

— accidentelle

— civile

-- d'un régime

— naturelle

— subite

— violente

— x. MORT (a)

— Tử-hình.

Phúc-nghi tử-hình.

Bị kết án tử-hình, bị tử-hình.

Cổ-ý đã-thương nhân thương chí mạng.

Tử-hình.

Chết bất-ngờ.

Tử-vong dân-sự.

Sự cáo-chung của một chế-độ.

Chết thiên-nhiên.

Chết thình-lình, chết bất-thần.

Chết bất . kỳ, bất - đắc kỳ-tử, bạo-tử.

MORTALITÉ

Table de —

— infantile

— Số tử-vong.

— Tử-tính.

Tử-vong biểu.

Số trẻ tử-vong.

MORTEL

Blessure —

Coups et blessures —

— Thuộc về tử-vong.

— Chí-mạng.

Vết thương nguy đến tính-mạng, tử-thương.

Đã-thương chí-mạng.

MORTE-SAISON

— Mùa hưu-nghỉệp.

MORT-GAGE

— Tử-chí (chất) (xưa).

MORTIER

— Móc-chê, súng cối, bích-kích-pháo.

MORT-NÉ

Enfant —

— Tử-sản.

Trẻ tử-sản, tử-thai.

MORTUAIRE

— Thuộc về sự chết, về tử-vong.

— Thuộc về tang-chế, về tang-sự.

<i>Acte</i> —	Chứng-thư tử-vong.
<i>Domicile</i> —	Tang-gia.
<i>Lettre</i> —	Thơ báo tang.
<i>Registre</i> —	Sổ tử-vong, tử-bộ (bạ)...

MOT

— <i>d'ordre</i>	-- Tiếng; danh-từ.
— <i>rayé nul</i>	— Danh-ngôn. Khâu-hiệu. Tiếng xóa-bỏ và vô-hiệu.

MOTEUR (a)

<i>Force</i> —	— Phát-động. Sức phát-động, phát-động-lực.
----------------	---

MOTEUR (n)

—	Động-cơ.
—	Nguyên động-lực.

MOTIF

<i>Contrariété de</i> —	— Cớ, lý-do. Lý-do tương-phản.
<i>Défaut de</i> —	Thiếu lý-do.
— <i>d'appel</i>	Lý-do kháng-cáo.
— <i>d'une action</i>	Lý-do hành-động.
— <i>d'un jugement</i>	Lý-do án-vấn, án-lý.

MOTION

<i>Appuyer une</i> —	— Kiến-nghị. Ủng-hộ một kiến-nghị.
<i>Mettre une</i> — <i>aux voix</i>	Đem biểu-quyết một kiến-nghị.
<i>Présenter une</i> —	Trình một kiến-nghị.
<i>Repousser une</i> —	Gạt bỏ một kiến-nghị.
— <i>d'ajournement</i>	Kiến-nghị hoãn-kỳ (h. diên-kỳ).
— <i>de censure</i>	Kiến-nghị phê-bình.
— <i>de confiance</i>	Kiến-nghị tín-nhiệm.
— <i>de méfiance</i>	Kiến-nghị bất-tín-nhiệm.
— <i>d'ordre</i>	Kiến-nghị định nghị-trình.
— <i>d'urgence</i>	Kiến-nghị khẩn-cấp.

MOTIONNAIRE

—	Người đề-xuất kiến-nghị.
---	--------------------------

MOTIONNER

—	Đề-xuất kiến-nghị.
---	--------------------

MOTIVER

— <i>une décision</i>	— Dẫn lý-do, dẫn lý. Dẫn lý một quyết-nghị.
-----------------------	--

-- *un jugement*

Đẫn lý án-văn.

MOTOCULTURE

— Cơ-giới canh-tác, cơ-nông.

MOTORISÉ

Division —

— Cơ-giới-hóa.

Trois —

Sư-đoàn cơ-giới.

Bộ-đội cơ-giới.

MOTU PROPRIO

De — —

— Tự-động, tự-ý.

Tự-ý, tự-động.

MOUCHARD

— Người mặt-thám.

MOUILLAGE

Droit de —

— Sự đậu tàu, sự đình-bạc.

— Đình-bạc-xứ.

Thuế đình-bạc.

MOUJIK

— Bần-nông (Nga).

MOULE

— Khuôn đúc.

MOURIR

— *x.* MORT.

MOUSQUETON

— Súng nút.

MOUSSE

— Tiêu thủy-thủ.

MOUVANCE

Droit de —

— *active*

— *immédiate*

— *médiate*

— *passive*

— Tình-trạng đất tùy-thuộc (*h.* thừa-thuộc) (xưa).

Quyền thừa-thuộc.

Thừa-thuộc năng-động.

Thừa-thuộc trực-tiếp.

Thừa-thuộc gián-liếp.

Thừa-thuộc thụ-động.

MOUVANT

Fief —

— Tùy-thuộc, thừa-thuộc (xưa).

Thái-ấp tùy-thuộc.

MOUVEMENT

— Sự cử-động, sự chuyển-động; sự chuyển-vận, sự thuyên-chuyển.

— Vận-hành; vận-động.

— Phong-trào.

— Sự biến-động, sự xao-xuyến, sự xao-động, sự nao-động.

Mettre en —
Trafic et —
— dans la magistrature

— de la bourse
— de la masse
— de la population
— des fonds
— des prix
— des valeurs
— féministe
— ouvrier
— populaire

— républicain populaire
— révolutionnaire

Phát-động.
Vận-thầu.
**Thuyền-chuyên trong thăm-
phán-đoàn.**
Xao-động tại giao-dịch-sở.
Quần-chúng vận-động.
Nhân-khâu di-chuyên.
Tiền-bạc chuyên-vận.
Vật-giá xao-động.
Giá-khoán xao-động.
Vận-động nữ-quyền.
Vận-động lao-công.
Nhân-dân xao-xuyến.
Phong-trào bình-dân.
Phong-trào cộng-hòa bình-dân.
Phong-trào cách-mạng.

MOUVEMENTÉ

Séance —

MOYEN (a)

Prix —
— -âge

— Sôi-nổi, náo-nhiệt.
Phiên họp sôi-nổi.

— Trung-bình.
— Trung-đẳng.
Giá trung-bình.
Thời-đại trung-cổ.

MOYEN (n)

— d'action
— d'appel
— de contrainte
— de défense
— de droit

— de fait
— de faux
— de fond
— de nullité
— de procédure
— de service
— de transport
— d'exécution

— Phương-tiện, phương-chức.
— Kháng-chức.
Phương-tiện hành-động.
Phương-chức không-cáo.
Phương-tiện cưỡng-chế.
Phương-chức kháng-biến.
Phương-chức pháp-lý.
Kháng-chức pháp-lý.
Kháng-chức thực-tế.
Kháng-chức giả-mạo.
Kháng-chức về nội-dung.
Phương-chức vô-hiệu.
Kháng-chức về thủ-tục.
Phương-chức nội-bộ.
Phương-tiện chuyên-chở.
*Phương-tiện chấp-hành (h. thi-
hành.*

- *d'existence*
- *d'opposition*
- *nouveau*

Phương-kế sinh-nhai, sinh-kế.
 Phương-chước kháng-án.
 Phương-chước mới.
 Kháng-chước mới.

MOYENNE

- La plus forte*
- *de liste*
- *proportionnelle*

— Độ trung-bình, trung-độ ; số trung-bình, trung-số.
 Trung-số lỗi-đa.
 Trung-số tuyên-sách.
 Trung-suất.

M.R.P.

— *II. MOUVEMENT RÉPUBLI-
 CAIN POPULAIRE.*

MULTIFORME

— Thiên-hình vạn-trạng, phức-bình, đa-trạng.

MULTIPLE (a)

Candidature —

— Trùng-phức.
 Ứng-cử trùng-phức.

MULTIPLE (n)

— Bội-số.

MULTITUDE

— Số rất nhiều, số rất lớn.
 — Dân-chúng, quần-chúng.

MUNDIUM

— Phu-quyền (Cổ La-mã).
 — Phụ-quyền (Cổ La-mã).

MUNICIPAL

Affaire —

— Thuộc về thị-xã, về thị-chính.
 Công-việc thị-chính, thị-chính-vụ.

Autonomie —

Thị-xã tự-trị.

Budget —

Ngân-sách thị-xã.

Conseil —

Hội-đồng thị-xã.

Corps —

Thị-chính đoàn.

Garde — (m)

Vệ-binh thị-xã.

(f)

Đội vệ-binh thị-xã.

Magistrat —

Nhà quyền-chức thị-xã.

Maison —

Thị-sảnh.

Officier —

Quan-chức thị-xã.

Organisation —

Tổ-chức thị-xã.

Propriété —

Tài-sản thị-xã.

Règlement —

Qui-tắc thị-chế.

MUNICIPALISATION— *x. MUNICIPALISER.***MUNICIPALISER**

— Thị-chế-hóa.

MUNICIPALISME

— Chế-độ thị-xã, thị-xã-chế, thị-chế.

MUNICIPALITÉ

— Thị-xã, thị-phủ.

— Quan-chức-đoàn thị-xã.

MUNICIPE

— Đô-thị tự-trị (Cố La-mã).

MUNITION

— Đạn-dược quân-nhu.

MUNITIONNAIRE

— Người thừa-biên quân-nhu.

MUR— *mitoyen*

— Tường, vách, tường-bích.

Tường cộng-giới, cộng-giới
bích.**MUSÉE**— *nationale*

— Viện bảo-tàng.

Viện bảo-tàng quốc-gia.

MUTATION— Sự biến-hoán, sự biến-chuyển,
sự biến-thiên.— Sự hoán-chuyển, sự hoán-hỗ,
sự thuyên-chuyển.

— Sự chuyển-dịch.

— Sự di-nhượng.

— Sự sang tên, sự sang bộ, sự quá-
hộ.

— Sự cải-dụng.

Thuế chuyển-dịch.

Thuế quá-hộ.

Di-nhượng với tính-cách vô-
thường.Di-nhượng với tính-cách hữu-
thường.*Droit de* —— *à titre gratuit*— *à titre onéreux**Opposition à* —— *de fonctionnaires*

Ngăn-cản sang bộ.

Hoán-chuyển công-chức.

- *de prisonniers*
- *domaniale*
- *en douane*
- *immobilière*
- *mobile*

- Thuyền-chuyến tù-nhân.
- Cải-dụng công-sản.
- Chuyến-dịch thuyền-hữu.
- Chuyến-dịch bất-động-sản.
- Chuyến-dịch động-sản.

MUTATIS MUTANDIS

- Với sự thay-đổi.

MUTER

- Đồi, thuyền-chuyến.

MUTILATION

- *x. MUTILER.*

MUTILÉ

- *de guerre*
- *du travail*

- Người hoại-phế, phế-nhân.
- Phế-binh.
- Phế-nhân lao-công, phế-lao.

MUTILER

- Chặt bớt, hủy-phế, hoại-phế.

MUTIN

- Kẻ phiến-loạn.

MUTINER

Se —

- Xúi làm loạn.
- Nổi loạn, khởi-loạn.

MUTINERIE

- Cuộc nổi loạn.
- Cuộc binh-biến.

MUTUALISATION

- Tổ-chức hỗ-trợ, tổ-chức tương-tế.

MUTUALISME

- Chủ-nghĩa tương-trợ (*h. tương-tế*).

MUTUALISTE

- Hội-viên tương-tế.

MUTUALITÉ

- Sự tương-tế, sự tương-trợ, sự hỗ-tương, sự hoán-hỗ.
- Đoàn-thề hỗ-tương.

MUTUEL

- Assurance —*
- Société des secours —*

- Hỗ-trợ, tương-trợ, tương-tế, hỗ-tương, hoán-hỗ.
- Hỗ-tương bảo-hiêm.
- Hội tương-tế.

MUTUELLE

— Hội tương-lễ.

MUTUELLISME

— Chủ-nghĩa hỗ-tương.

MUTUELLISTE— *nh.* **MUTUALISTE.****MYSTIQUE** (*a*)

— Bí-ẩn, bí-mật.

— Thần-bí.

Forme —

Mật-thức.

Testament —

Di-chức bí-mật.

MYSTIQUE (*n*)

— Diệu-lín.

MYTHE

— Truyện thần-quái, thần-thoại.

— Truyện hoang-đường.

— Sự hoang-ảo.

MYTHOLOGIE

— Thần-thoại ; thần-thoại-học.

MYTHOMANE

— Người có chứng bày-đặt chuyện.

MYTHOMANIE

— Chứng bày-đặt chuyện.

N

NABAB

- Đại-thần (Ấn).
- Thống-giám (Ấn).
- Cự-phú.

NABABIE

- Chức đại-thần (Ấn).
- Địa-hạt của thống-giám (Ấn).

NAISSANCE

Acte de —

Déclaration de —

Jugement déclaratif de —

Recel de —

— *des obligations*

— *d'une société*

— *d'un État*

- Sự sinh-đẻ, sự sinh-xuất.
- Sự phát-sinh, sự xuất-sinh.
Giấy khai-sinh, chứng-thư sinh-xuất.
Khai-sinh.
Ấn-văn tuyên-nhận khai-sinh.
Ấn-nặc sinh-xuất.
Phát-sinh nghĩa-vụ.
Hội-xã xuất-sinh.
Khai-quốc.

NAISSANT

Civilisation —

État —

- Sơ-sinh ; sơ-phát ; sơ-khai.
Văn-minh sơ-khai.
Quốc-gia sơ-lập.

NAITRE

- x. *NAISSANCE*.

NANTIR

- Cầm-cổ, điền-áp.
- Cho, cung-cấp.

NANTISSEMENT

- Certificat de* —
- Pays de* —
- Prêt sur* —
- *d'un fonds de commerce*
- *fictif*
- *immobilier*
- *mobilier*
- *par remise du titre de propriété*
- *réel*

- Sự chấp-hữu di-sản (xưa).
- Sự cầm-cổ, sự điền-áp.
- Giấy chúg-minh điền-áp.
- Điền-áp-xứ.
- Phóng-trái điền-áp.
- Điền-áp nghiệp-sản thương-mại.
- Điền-áp giả-thiết.
- Điền-áp bất-động-sản.
- Điền-áp động-sản.
- Điền-áp thao-khoán.
- Điền-áp thực-sự.

NARRATEUR

- Người thuật chuyện, người ký-thuật, người tự-thuật.

NARRATIF

- *x. NARRATION.*

NARRATION

- Tự-sự, tự-thuật, ký-thuật, truyện-ký.

NARRER

- *x. NARRATION.*

NATAL

- Lieu* —
- Pays* —
- Village* —

- *x. NAISSANCE.*
- Nơi sinh-đẻ, sinh-quán.
- Xứ quê, quê-quán.
- Làng quê, quê-hương, cố-hương.

NATALITÉ

- Faible* —
- Forte* —
- Taux de la* —

- Số sinh-xuất.
- Sinh-xuất kém.
- Sinh-xuất cao.
- Sinh-suất.

NATIF (a)

- Bẩm-sinh (xưa).
- Chính quê.
- Thiên-nhiên.